

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
MIASTA I GMINY SYCÓW
NA LATA 2016 – 2023

INSTYTUT BADAWCZY IPC SPÓŁKA Z O.O.
UL. OSTROWSKIEGO 30, 53-238 WROCŁAW

1. Wstęp	2
2. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	5
2.1 Strategia Rozwoju Gminy Syców na lata 2014-2020.....	5
2.2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców	6
2.3 Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sycowa na lata 2007-2013	10
3. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych.....	14
3.1. Diagnoza zjawisk społecznych	14
3.2 Diagnoza zjawisk w sferze gospodarczej.....	50
B.3. Diagnoza zjawisk w sferze środowiskowej	61
B.4 Diagnoza zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.....	77
B.5 Diagnoza zjawisk w sferze technicznej	112
4. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.....	125
4.1. Stany kryzysowe.....	125
4.2 KONCENTRACJA NEGATYWNYCH ZJAWISK – OBSZAR ZDEGRADOWANY.....	132
4.3. Obszar rewitalizacji w gminie Syców	179
5. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI oraz cele rewitalizacji	183
6. LISTA PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	188
7. POZOSTAŁE PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE.....	202
8. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI.....	205
9. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE.....	208
10. MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH W PROCES REWITALIZACJI.....	209
11. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI ORAZ MONITORING	211
Spis map, tabel i wykresów	216

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego.

Po pierwsze proces rewitalizacji powinien być realizowany w sposób kompleksowy, tj. w taki sposób, który nie tylko rozwiązuje lub eliminuje wybrane zagrożenia i problemy, ale także w sposób pozwalający na wykorzystanie mocnych stron nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale całej gminy, jak również potencjału otoczenia zewnętrznego, traktowanych jako szanse rozwoju. Takie kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jego otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą.

Po drugie proces rewitalizacji powinien być prowadzony w sferach społecznej, przestrzennej i gospodarczej, tj. być ukierunkowany na wieloaspektowe podejście oraz rezultaty. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze miasta, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy.

Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania, skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczności nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Oznacza to, że sam proces powinien być tak zaplanowany, aby umożliwić czynny udział wybranych grup społecznych i tzw. aktorów rozwoju lokalnego. Udział interesariuszy powinien zostać zaplanowany zarówno na etapie tworzenia programu rewitalizacji, jak również na etapie jego realizacji, w tym ewaluacji. Na etapie tworzenia programu rewitalizacji wskazany jest udział interesariuszy zarówno na etapie diagnozy, jak również planowania poszczególnych celów i działań rewitalizacyjnych.

Program rewitalizacji realizowany na poziomie gminy wpisuje się w szereg założeń krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych:

Nazwa dokumentu	Cele
<p>Strategia Rozwoju Kraju 2020</p>	<p>Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka</p> <p>Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego</p> <p>II. 4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej</p> <p>II. 4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego</p> <p>Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna.</p> <p>Cel III.1. Integracja społeczna. III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <p>III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych</p> <p>Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p> <p>III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich.</p> <p>Wspieranie rozwoju ośrodków o znaczeniu lokalnym w zakresie działań rewitalizacyjnych, rozbudowy infrastruktury, zwłaszcza komunikacyjnej, a także poprawy usług użyteczności publicznej i innych funkcji niezbędnych dla inicjowania procesów rozwojowych na poziomie lokalnym.</p>
<p>Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”</p>	<p>Cel 1. Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki.</p> <p>Cel 2. Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy.</p> <p>Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców.</p> <p>Cel 4. Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki.</p>
<p>Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020</p>	<p>Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>
<p>Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020</p>	<p>Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>Cel 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.</p>

<p>Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 r.</p>	<p>Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska.</p> <p>Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię.</p> <p>Cel 3. Poprawa stanu środowiska.</p>
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010- 2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie.</p>	<p>Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów (konkurencyjność).</p> <p>Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych (spójność).</p> <p>Cel 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie (sprawność).</p>
<p>Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030</p>	<p>Cel 2: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej, równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich.</p> <p>Cel 4: Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.</p>
<p>Narodowy Plan Rewitalizacji</p>	<p>Cel główny: poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.</p>
<p>Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020</p>	<p>Cel 2: Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej.</p> <p>Cel 4: Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa.</p> <p>Cel 5: Zwiększenie dostępności technologii komunikacyjno- informacyjnych.</p> <p>Cel 6: Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników.</p> <p>Cel 7: Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia.</p> <p>Cel 8: Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne.</p>

2. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY

2.1 STRATEGIA ROZWOJU GMINY SYCÓW NA LATA 2014-2020

Dokumentem strategicznym określającym kierunki rozwoju podmiotowej jednostki terytorialnej jest *Strategia Rozwoju Gminy Syców na lata 2014-2020*, przyjęta Uchwałą Nr XLIV/272/2014 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 29 maja 2014 r.

Dokument składa się z dwóch głównych części – diagnostycznej oraz strategicznej. Pierwsza część prezentuje stan gminy w obszarze ekologiczno-przestrzennym, społecznym, gospodarczym i infrastrukturalnym. Podsumowaniem części diagnostycznej są wnioski i rekomendacje obejmujące poszczególne sfery oraz analiza SWOT. Stanowią one punkt wyjścia do planowania kierunków rozwoju gminy.

Druga część to określenie wizji rozwoju oraz zbioru celów strategicznych, które pozwolą sycowskiej społeczności osiągnąć także długoterminowe scenariusze rozwoju. Cele te rozpisane zostały na poziom operacyjny w postaci zadań strategicznych. Uzupełnieniem dla tej części opracowania jest rozdział dotyczący wytycznych w zakresie monitorowania strategii oraz nadzoru nad jej realizacją.

W *Strategii* określono wizję gminy, która brzmi następująco: *Syców atrakcyjnym i przyjaznym miejscem dla inwestorów, mieszkańców i odwiedzających*. Wizja gminy jest nadrzędnym celem dla rozwoju społeczności lokalnej i określa kierunki dążeń mieszkańców gminy oraz zadania dla przedstawicieli władzy lokalnej. Osiągnięciu powyższej wizji będzie służyła realizacja celów strategicznych i zadań strategicznych:

CEL 1 Stworzenie wysokich standardów życia i przedsiębiorczości.

Zadania:

- Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej.
- Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości.
- Rozbudowa infrastruktury terenów inwestycyjnych, WSSE oraz ich promocja.
- Usprawnienie sieci komunikacyjnej i drogowej Gminy Syców.
- Podniesienie jakości usług społecznych.
- „Cyber świat” – poprawa dostępności informacyjno-komunikacyjnej w gminie.
- Poprawa jakości środowiska.
- Wzmocnienie roli społeczeństwa obywatelskiego.
- Odnowa wsi i rewitalizacja obszarów miejskich gminy Syców.

CEL 2 Zwiększenie atrakcyjności rekreacyjno-turystycznej Gminy Syców.

Zadania:

- Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-turystycznej terenu przy zbiorniku wodnym w Stradomi Wierzchniej.
- Podniesienie atrakcyjności turystycznej i kulturalnej gminy.
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.
- Wspieranie rozwoju bazy noclegowo-gastronomicznej na terenie gminy.

Cele jakie przyświecają rewitalizacji wpisują się w szerokie spektrum zadań ujętych w *Strategii rozwoju*, z których jako najistotniejsze wydają się być: podniesienie jakości usług społecznych, wzmocnienie roli społeczeństwa

obywatelskiego, odnowa wsi i rewitalizacja obszarów miejskich gminy Syców, podniesienie atrakcyjności turystycznej i kulturalnej gminy, rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.

2.2 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY SYCÓW

Założenia polityki przestrzennej, koordynujące działania samorządu lokalnego w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym gminy, zostały przedstawione w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców*. Aktualnie obowiązujący dokument został przyjęty Uchwałą Nr XXXI/173/2013 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 28 marca 2013 r. i stanowi zmianę dotychczas obowiązującego *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców*, przyjętego Uchwałą Nr XXII/151/2000 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 26 października 2000 r.) oraz zmienionego Uchwałą Nr XVIII/81/07 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 22 listopada 2007 r.

Na podstawie Uchwały Nr XXVI/177/2016 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 6 lipca 2016 roku przystąpiono do sporządzenia zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców*. Przystąpienie do zmiany *Studium* jest wynikiem rozpatrzenia wniosków o zmianę przeznaczenia terenów złożonych przez przedsiębiorców planujących rozpoczęcie lub rozszerzenie działalności gospodarczej na terenie miasta i gminy Syców.

Punktem wyjścia do prac nad obowiązującym dokumentem *Studium* były następujące cele polityki przestrzennej:

1. stworzenie warunków przestrzennych dla aktywizacji rozwoju gospodarczego, tj. wzmocnienia i poszerzenia bazy ekonomicznej i w konsekwencji ograniczenie bezrobocia – w tym poprzez dalszy rozwój drobnej i średniej przedsiębiorczości, z uwzględnieniem istniejącej infrastruktury technicznej i istniejącego majątku trwałego oraz kwalifikacji miejscowej siły roboczej, a także ochrony walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych (kształtowanie zrównoważonego rozwoju);
2. stworzenie warunków dla racjonalnego rozwoju terenów zabudowanych;
3. wykorzystanie lokalnych walorów środowiska dla rozwoju turystyki i rekreacji oraz innych form zagospodarowania, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznej ochrony tych walorów;
4. poprawa warunków zamieszkiwania (habitatu), m.in. poprzez stworzenie warunków przestrzennych dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego oraz odpowiednie doposażenie terenów osadniczych w zakresie infrastruktury technicznej;
5. poprawa funkcjonowania układu komunikacyjnego i systemów infrastruktury technicznej;
6. ochrona walorów przyrodniczych i kulturowych oraz podwyższenie walorów krajobrazowych.

Przewidywano, że osiągnięcie ww. celów będzie następować przede wszystkim poprzez:

- 1) wskazanie rezerw terenów dla różnych inwestycji, przede wszystkim:
 - a) w rejonach największego zainteresowania poważnych inwestorów,
 - b) służących realizacji nowych atrakcji turystycznych,
 - c) z dogodną komunikacją,
 - d) w rejonach wymagających doinwestowania,
 - e) w rejonach stanowiących kontynuację terenów zainwestowanych;
- 2) kolejność realizacji inwestycji zgodnie z zasadą:
 - a) w pierwszej kolejności – tereny uzbrojone lub łatwe do uzbrojenia oraz tereny, których zagospodarowanie może w istotny sposób przyczynić się do rozwoju miasta i gminy,

- b) w drugiej kolejności – tereny odleglejsze, wymagające większych nakładów na komunikację i uzbrojenie oraz mające mniejsze znaczenie dla rozwoju miasta i gminy;
- 3) podział ogólny terenów na:
- obszary mieszkaniowe brutto z usługami i nieuciążliwą produkcją – jako uzupełnienie istniejącej zabudowy lub jako tereny rozwojowe dodane do istniejących układów osadniczych, co ma na celu ograniczanie rozpraszania zabudowy,
 - obszary skoncentrowanej działalności gospodarczej (tereny aktywności gospodarczej) oddzielone od terenów o funkcji mieszkaniowej lub rekreacyjnej (segregacja funkcji),
 - obszary turystyczno-wypoczynkowe,
 - obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wód powierzchniowych oraz obszary leśne i przeznaczone do zalesienia;
- 4) ochronę zasobów i walorów miasta i gminy:
- przyrodniczych:*
- cennych obszarów i obiektów,
 - wód powierzchniowych,
 - lasów i zadrzewień,
 - gleb wyższych klas bonitacyjnych,
 - wód podziemnych,
 - zasobów kopalin,
- kulturowych:*
- krajobrazu kulturowego,
 - obiektów i zespołów objętych ochroną konserwatorską,
 - cennych obiektów i zespołów zabytkowych nie objętych dotychczas ochroną konserwatorską,
 - obszarów o walorach archeologicznych,
 - ładu przestrzennego;
- 5) wskazanie rozwiązań komunikacyjnych korzystnych dla sprawnego funkcjonowania miasta i gminy oraz ich powiązań zewnętrznych;
- 6) określenie zasad uzbrojenia terenów.

Tekst *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców* został podzielony na trzy części:

Część A – zawiera wstępne informacje dotyczące dokumentu, podstaw prawnych czy charakterystyki miasta i gminy

Część B. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego:

- Dział I Uwarunkowania środowiskowe:
 - Środowisko przyrodnicze,
 - Środowisko kulturowe
- Dział II Uwarunkowania społeczno-gospodarcze
 - Demografia
 - Mieszkalnictwo
 - Infrastruktura społeczna
 - Baza ekonomiczna gminy
- Dział III Uwarunkowania wynikające z istniejącego zagospodarowania i struktury własności gruntów
 - Struktura funkcjonalno-przestrzenna
 - Stan władania gruntami
 - Komunikacja i transport
 - Infrastruktura techniczna

Część C. Kierunki rozwoju przestrzennego:

- Kierunki zmian w strukturze przestrzennego gminy oraz w przeznaczeniu terenów
- Kierunki i zasady zagospodarowania oraz użytkowania terenów
- Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, przyrody i krajobrazu kulturowego
- Zasady ochrony dziedzictwa i krajobrazu kulturowego
- Kierunki rozwoju systemów komunikacji
- Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej
- Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej
- Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary osuwania się mas ziemnych
- Filary ochronne
- Obszary pomników ząglady i ich strefy ochronne
- Tereny zamknięte i ich strefy ochronne
- Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji
- Obszary lokalizacji inwestycji celu publicznego
- Strefy uzdrowiskowe
- Tereny, na których przewiduje się lokalizacje obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²
- Obszary problemowe
- Narzędzia realizacji studium
- Synteza ustaleń studium objaśniającym przyjęte rozwiązania.

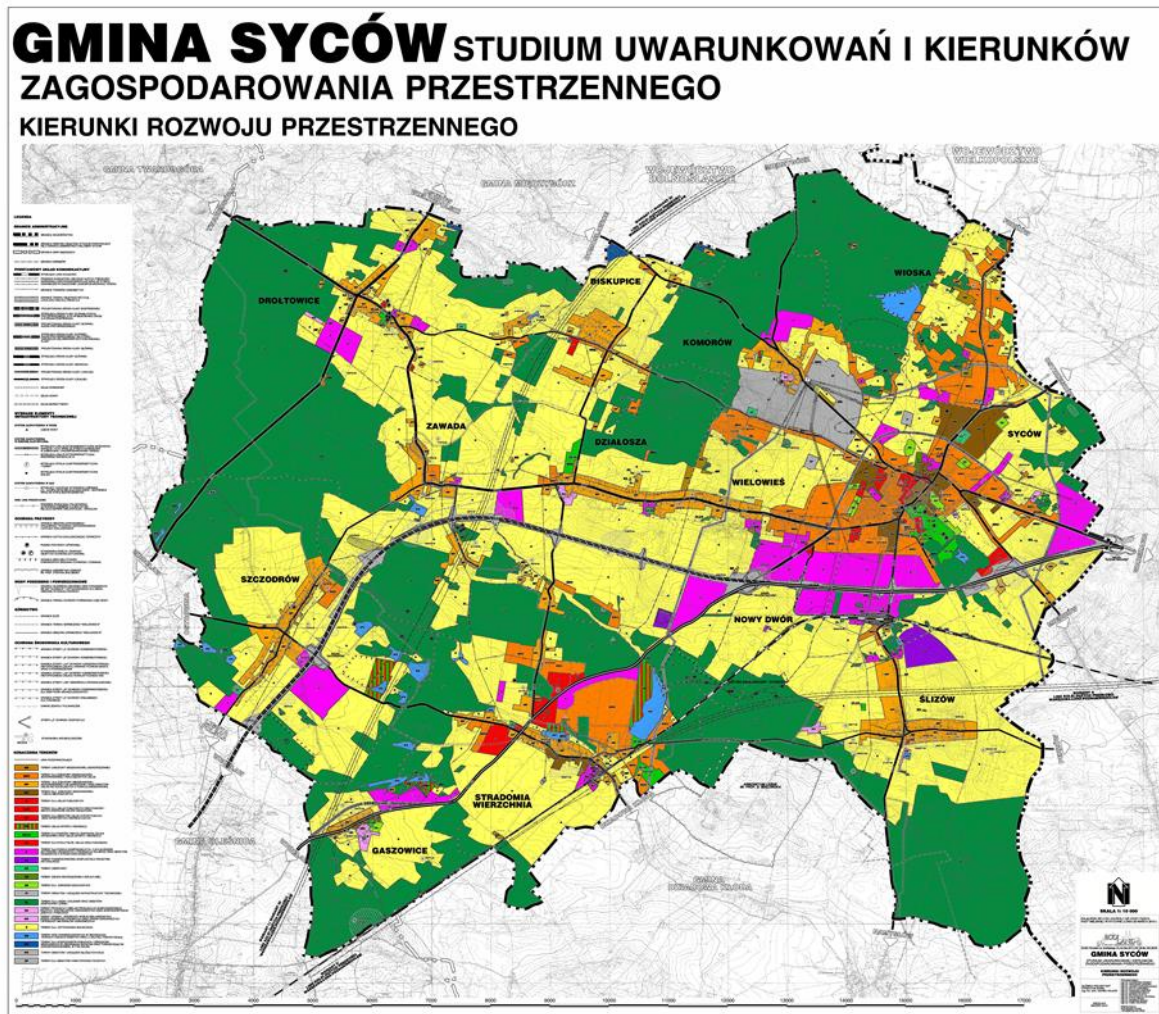
Integralnym elementem *Studium* jest załączona do tekstu część graficzna. Składają się na nią dwa rysunki w skali 1:10000, obejmujące cały obszar miasta i gminy Syców:

- Uwarunkowania rozwoju przestrzennego,
- Kierunki rozwoju przestrzennego.

W oparciu o przyjęte w *Studium* założenia nowe tereny dla zabudowy mieszkaniowej oraz usług wyznaczono głównie w Sycowie, Wiosce i Stradomi Wierzchniej. Pod nowe tereny dla rozwoju aktywności gospodarczych (z wyłączeniem aktywności związanych z produkcją rolniczą oraz obiektów związanych z wydobywaniem kruszywa) przeznaczono przede wszystkim tereny położone w rejonie węzłów planowanej drogi klasy ekspresowej S-8. Większe tereny dla aktywności gospodarczych wskazano także w obrębie Gaszowice. Ponadto, w celu umożliwienia rozwoju ruchu turystycznego w gminie (przede wszystkim w obrębach Stradomia Wierzchnia i Syców) wskazano tereny dla funkcji turystycznych lub sportowo-rekreacyjnych, których zagospodarowanie będzie służyć uatrakcyjnieniu turystycznemu omawianego obszaru. Wzrost aktywności związanych z ruchem turystycznym powinny przynieść również wskazane w *Studium* działania na rzecz ochrony krajobrazu i elementów środowiska kulturowego.

Poza wymienionymi powyżej funkcjami, w *Studium* wskazano także tereny dla powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego, lokalizacji obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji. Ustalono również szereg działań z zakresu modernizacji i rozbudowy systemów infrastruktury technicznej oraz modernizacji systemu komunikacji tak, aby poprawić warunki życia mieszkańców gminy Syców.

Mapa 1. Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Syców

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców (zał. 3)

2.3 LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA SYCOWA NA LATA 2007-2013

Na terenie miasta Sycowa realizowane były działania prowadzone w ramach *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sycowa na lata 2007-2013*, przyjętego Uchwałą Nr XXXIII/182/09 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 5 lutego 2009 r. Aktualizacja *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sycowa* została przyjęta Uchwałą Nr XIV/82/2011 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 30 listopada 2011 r.

Głównym celem rewitalizacji wpisującym się w założenia Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miasta, na których nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni. Działania podjęte w ramach rewitalizacji prowadzić mają do odnowy najbardziej zdegradowanych obszarów miejskich oraz wzmocnienia struktur społeczno-ekonomicznych. Celem jej jest przywrócenie dotychczasowych funkcji zdegradowanemu miastu.

W celu określenia obszaru miasta kwalifikującego się do *Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sycowa na lata 2007-2013* przeprowadzono analizę obszaru w oparciu o informacje statystyczne oraz dane gromadzone przez poszczególne wydziały urzędu miasta. W celu wskazania terenów, kwalifikujących się do wsparcia w ramach *Lokalnego Programu Rewitalizacji*, posłużono się następującymi wskaźnikami:

- a) wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia – mierzony liczbą osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej przypadających na 100 mieszkańców,
- b) niekorzystne trendy demograficzne – mierzone odsetkiem osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności,
- c) wysoka stopa długotrwałego bezrobocia – mierzona liczbą osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców,
- d) porównywalnie niski poziom zasobu mieszkaniowego – określony na podstawie informacji uzyskanych w Sycowskim Towarzystwie Budownictwa Społecznego oraz w spółdzielniach mieszkaniowych.

Aby wskazać obszar kwalifikujący się do wsparcia w programie rewitalizacji, wyliczona została średnia wartość powyższych wskaźników dla miasta jako całości. Następnie wartość uśredniona porównana została z wartościami, jakie przyjmują wskaźniki na poszczególnych ulicach. Tereny miasta, na których wskaźniki przyjmują wartości przekraczające średnią dla miasta, uznane zostały za obszary wsparcia.

Na podstawie powyższych wskaźników wskazano obszar, w którym niekorzystne zjawiska społeczne są szczególnie nasilone, a stan tkanki architektoniczno-urbanistycznej jest w wyraźnie gorszej kondycji niż na pozostałym obszarze miasta. Obszar ten obejmuje teren w obrębie ulic: Komorowska, Aleja Kasztanowa, Ogrodowa, następnie wzdłuż granicy parku miejskiego do ulicy Parkowej, 1 Maja, Aleja nad Wałem, Kościelna, Bema do Komorowskiej oraz Park Miejski. Ulice Aleja Kasztanowa oraz Bema nie wchodzą do obszaru rewitalizowanego, w opisie pełnią jedynie funkcję linii granicznych. Obszar rewitalizowany zamieszkiwało 1 924 osób, a jego powierzchnia wynosiła 11,5 ha.

Mapa 3. Obszar wsparcia dla inwestycji z zakresu mieszkalnictwa dla miasta Syców

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sycowa na lata 2007-2013 (Wrocław-Syców 2011)

Na podstawie przeprowadzonych analiz i przesłanek sformułowano dwa cele strategiczne programu rewitalizacji:

Cel 1. Restauracja tkanki urbanistyczno-architektonicznej-historycznej miasta dla podniesienia atrakcyjności turystycznej.

Cel 2. Zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym i podniesienie atrakcyjności miasta poprzez działania inwestycyjne ukierunkowane na modernizację i zagospodarowanie przestrzeni publicznej oraz rozbudowę infrastruktury.

Poniżej przedstawiono przedsięwzięcia przewidziane do realizacji w ramach Priorytetu 9 „Miasta” RPO:

Lista podstawowa:

1. Rewitalizacja Parku Miejskiego w Sycowie etap I
2. Modernizacja budynku kościoła pod wezwaniem św. Piotra i Pawła.
3. Modernizacja basenu miejskiego wraz z przyległym terenem sportowym.
4. Budowa i wyposażenie kompleksu rekreacyjnego na placu przy ul. Ogrodowej.
5. Odbudowa oraz częściowa rozbiórka budynku przy ul. Kościelnej na cele sportowo-kulturowe.

Lista rezerwowa:

1. Renowacja zabytkowych murów obronnych w strefie rewitalizowanej.
2. Restauracja zabytkowego budynku Komisariatu Policji przy ul. Parkowej 2 – wymiana pokrycia dachowego, stolarki okiennej oraz remont elewacji.
3. Kompleksowy monitoring centrum miasta w Sycowie.
4. Modernizacja budynku przy Placu Wolności 16.
5. Modernizacja budynku przy ul. Ks. Rudy 6 w Sycowie.
6. Modernizacja basenu miejskiego – etap II.

Lista zadań społecznych:

1. „Nie ma dzieci bez szans”.
2. Prowadzenie świetlicy socjoterapeutycznej.
3. Obozy profilaktyczno-wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży z rodzin ubogich z problemem alkoholowym i zagrożonych uzależnieniami.
4. Organizacja alternatywnych form spędzania czasu wolnego. Zajęcia sportowe.
5. Szkolenie dla osób bezrobotnych zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej¹.

¹ Za: *Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sycowa na lata 2007-2013 (Wrocław-Syców 2011)*

3. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ SKALA I CHARAKTER POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

3.1. DIAGNOZA ZJAWISK SPOŁECZNYCH

LUDNOŚĆ

Gmina Syców jest gminą miejsko-wiejską, położoną w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego, przy granicy z województwem wielkopolskim. Wraz z gminami: Bierutów, Dobroszyce, Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Oleśnica (miasto), Oleśnica (gmina wiejska) i Twardogóra gmina Syców tworzy powiat oleśnicki.

Gmina Syców graniczy:

- od północnego zachodu: z gminą Twardogóra (powiat oleśnicki),
- od północy: z gminą Międzybórz (powiat oleśnicki),
- od zachodu: z gminą wiejską Oleśnica (powiat oleśnicki),
- od południa: z gminą Dziadowa Kłoda (powiat oleśnicki),
- od wschodu: z gminami województwa wielkopolskiego: z gminą Kobyła Góra (powiat ostrzeszowski) i gminą Perzów (powiat kępiński).

Mapa 4. Położenie gminy Syców na tle powiatu oleśnickiego

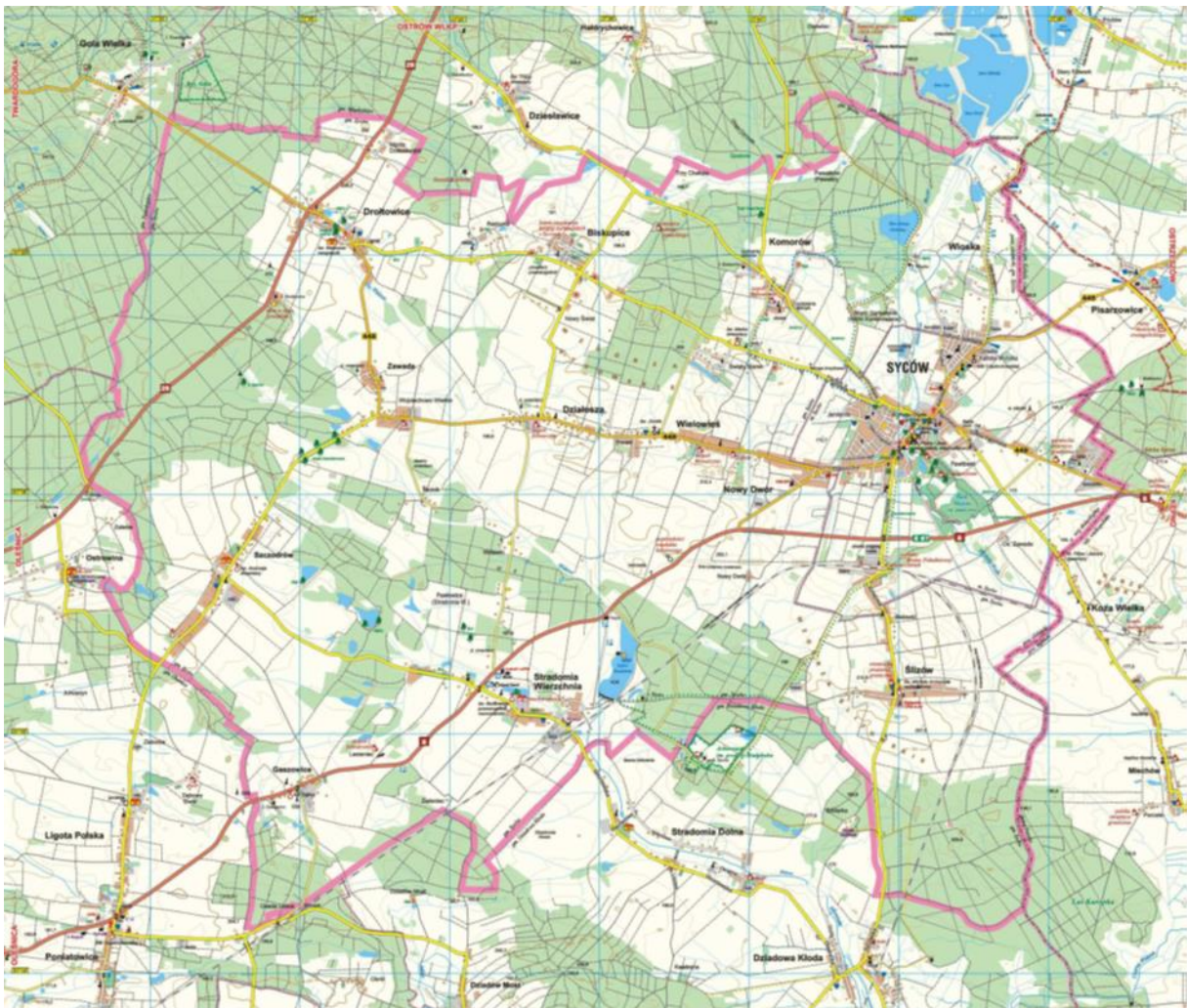
Źródło: www.gminy.pl (14.10.2016)

Sieć osadniczą gminy Syców tworzą miasto Syców oraz 26 miejscowości i przysiółków tworzących 12 sołectw na obszarze wiejskim gminy:

1. Syców: miasto Syców, Maliszków, Malerz, Zawada,

2. Biskupice: wieś sołecka Biskupice, przysiółki: Nowy Świat, Trzy Chałupy,
3. Droftowice: wieś sołecka Droftowice, przysiółki: Ligota Dzieśławska, Radzyna,
4. Działosza: wieś sołecka Działosza, przysiółek Widawki (Widawa),
5. Gaszowice: wieś sołecka Gaszowice, przysiółek Lesieniec (Lesieniec),
6. Komorów: wieś sołecka Komorów, przysiółek Niwki Grabarskie,
7. Nowy Dwór: wieś sołecka Nowy Dwór,
8. Stradomia Wierchnia: wieś sołecka Stradomia Wierchnia, przysiółki: Pawłowice, Zieleniec,
9. Szczodrów: wieś sołecka Szczodrów,
10. Ślizów: wieś Ślizów, przysiółek Bielawki,
11. Wielowieś: wieś sołecka Wielowieś, przysiółek Święty Marek,
12. Wioska: wieś sołecka Wioska, przysiółek Pawełki,
13. Zawada: wieś sołecka Zawada, przysiółki: Błotnik, Wojciechowo Wielkie.

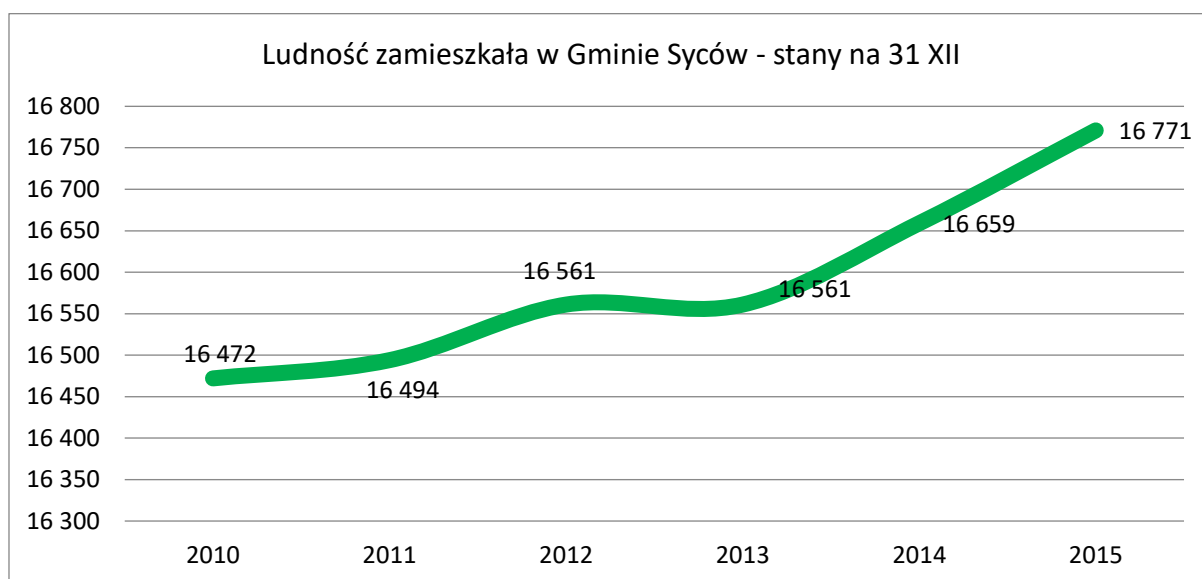
Mapa 5. Mapa topograficzna gminy Syców

Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Syców na lata 2015-2020

Gmina Syców, według stanu na 31.12.2015 roku, liczyła 16 771 mieszkańców. Na przestrzeni ostatnich pięciu lat rysuje się niewielka tendencja wzrostowa w zakresie liczby ludności – w latach 2010-2015 liczba mieszkańców gminy Syców zwiększyła się ogółem o 229 osób, tj. o 1,8%.

Wykres 1. Ludność faktycznie zamieszkała w gminie Syców w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Poszczególne sołectwa gminy Syców cechuje znaczne zróżnicowanie w zakresie liczby mieszkańców. W 2015 roku wahała się ona od 185 osób w Gaszowicach do 1 065 osób w Stradomi Wierzchniej. W mieście Syców zamieszkiwały 10 433 osoby, co stanowiło 62,9% ludności gminy.

Według danych Urzędy Miasta liczba mieszkańców gminy Syców w latach 2010-2015 zwiększyła się o 10 osób tj. 0,1%. W zależności od sołectwa występowało zwiększenie się ilości osób zameldowanych lub ich spadek. Zdecydowanie najszybsze tempo wzrostu liczby mieszkańców w latach 2010-2015 stwierdzono w sołectwie Wioska (o 39,3%). Wzrost liczby mieszkańców, choć nieprzekraczający kilku procent, nastąpił również w sołectwach: Nowy Dwór (o 4,2%), Biskupice (o 3,6%), Komorów (o 2,7%), Działosza (o 2,2%), Drołtowice (o 2,1%), Wielowieś (o 1,9%) i Ślizów (o 0,9%).

W pozostałych sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015 obserwowany był spadek liczby ludności. W analizowanym okresie ubyło przede wszystkim mieszkańców sołectw Szczodrów (-8,4%) i Gaszowice (-5,1%), a także w mniejszym stopniu: Stradomi Wierzchniej (-3,3%), Zawady (-2,2%) oraz miasta Syców (-1,9%).

Tabela 1. Liczba osób zameldowanych w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015

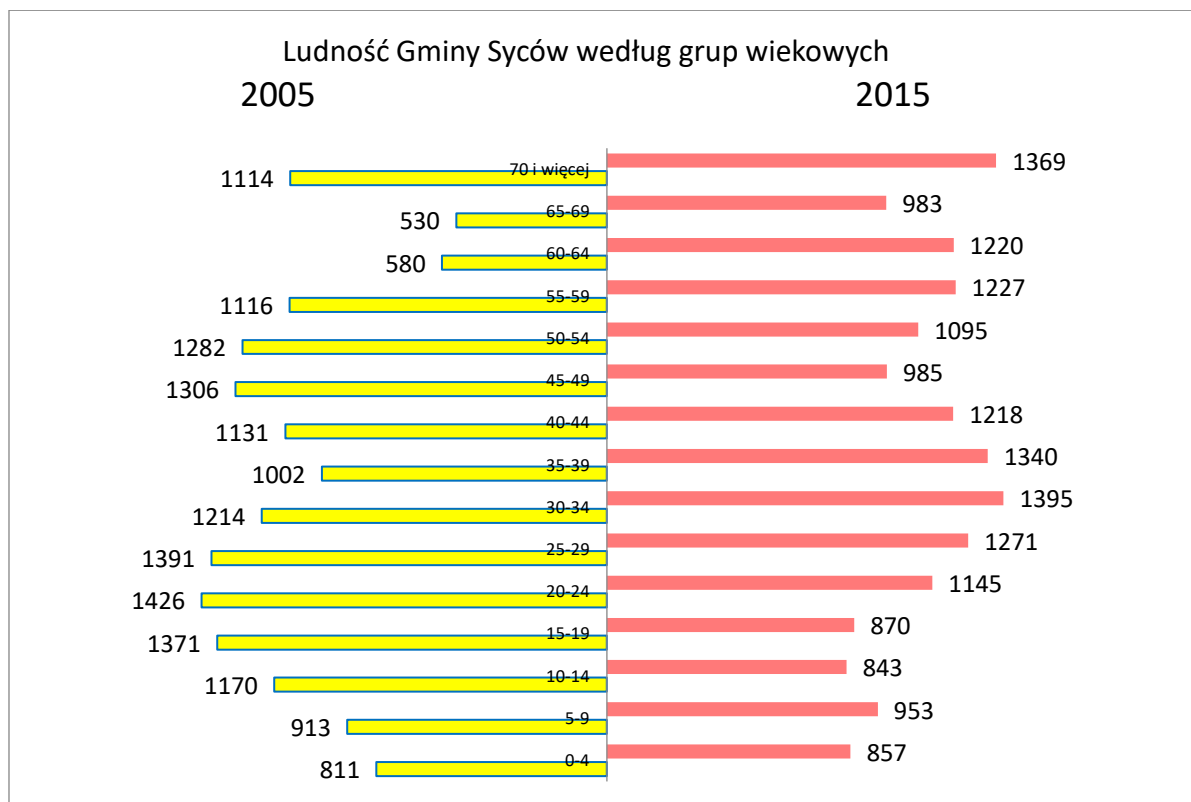
Jednostka terytorialna	liczba ludności		
	2010	2015	Zmiana
Biskupice	305	316	3,6%
Drołtowice	478	488	2,1%
Działosza	508	519	2,2%
Gaszowice	195	185	-5,1%
Komorów	403	414	2,7%
Nowy Dwór	330	344	4,2%
Stradomia Wierzchnia	1 101	1 065	-3,3%
Szczodrów	582	533	-8,4%
Ślizów	548	553	0,9%
Wielowieś	418	426	1,9%

Wioska	616	858	39,3%
Zawada	465	455	-2,2%
SYCÓW	10 630	10 433	-1,9%
RAZEM	16 579	16 589	0,1%

Źródło: dane gminne

Powolną zmianę struktury wiekowej mieszkańców Sycowa w latach 2005-2015 obrazuje piramida ludności według grup wiekowych. Na wspomnianym wykresie widać przesuwanie się fal wyżów i niżów demograficznych oraz zwiększającą się liczebność kategorii osób starszych. W porównaniu z 2005 rokiem wśród mieszkańców gminy Syców wzrosła liczba dzieci w wieku do 9 lat, a także ilość osób między 30 a 44 rokiem życia. W analizowanym okresie wzrost liczebności dotyczył również grup wiekowych od 55 roku życia, przy czym najwyższy, wynoszący 110,3% wzrost zanotowano w grupie wiekowej 60-64 lata. Natomiast spadki odnotowano wśród mieszkańców gminy w wieku od 10 do 29 lat oraz od 45 do 54 lat.

Wykres 2. Ludność gminy Syców według grup wiekowych w latach 2005 i 2015

Źródło: GUS/BDL

Gmina Syców cechuje się umiarkowaną **gęstością zaludnienia**, choć wzrastającą na przestrzeni lat. W 2015 roku na 1 km² powierzchni gminy przypadało 116 osób. Tym samym gmina cechowała się gęstością zaludnienia niższą niż średnia krajowa (123 osoby na 1 km²) i wojewódzka (146 osób na 1 km²), ale wyższą niż średnia powiatowa (101 osób na 1 km²). Obszar miejski gminy cechował się gęstością zaludnienia wynoszącą 614 osób na 1 km², co jest wartością niższą niż średnia obszarów miejskich kraju (1 062 osób na 1 km²), województwa (910 osób na 1 km²) i powiatu (1 016 osób na 1 km²). Natomiast gęstość zaludnienia na obszarach wiejskich gminy Syców wynosiła 49 osób na 1 km². Dodatkowo obserwowanym zjawiskiem jest rosnąca gęstość zaludnienia w całym analizowanym okresie, choć trend dodatni dotyczył wyłącznie obszaru wiejskiego gminy.

Tabela 2. Ludność na 1 km² w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność na 1 km ²					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	Osoba
POLSKA	123	123	123	123	123	123
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	87	86	86	86	86	86
POLSKA – MIASTO	1 089	1 084	1 082	1 078	1 074	1 062
DOLNOŚLĄSKIE	146	146	146	146	146	146
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	84	84	84	84	84	84
DOLNOŚLĄSKIE – MIASTO	926	922	919	915	913	910
Powiat oleśnicki	100	101	101	101	101	101
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	82	82	82	82
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	1015	1013	1013	1016
Syców	114	114	114	114	115	116
Syców – miasto	615	614	613	609	610	614
Syców - obszar wiejski	47	47	48	48	49	49

Źródło: GUS/BDL

Analiza ludności gminy Syców pod względem struktury płciowej wskazuje na nieznaczną przewagę kobiet nad mężczyznami. W 2015 roku gmina była zamieszkiwana przez 8 632 kobiety, co stanowiło 51% ogółu ludności. Odsetek kobiet wśród mieszkańców gminy okazał się tożsamy ze średnią powiatową oraz średnią dla gmin miejsko-wiejskich kraju, województwa i powiatu. W skali kraju i województwa odsetek kobiet wynosił 52%, zaś nadreprezentacja kobiet w miastach tych jednostek wynosiła 3%.

Tabela 3. Odsetek kobiet w ludności faktycznie zamieszkałej w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek kobiet w ludności ogółem faktyczne miejsce zamieszkania stan na 31 XII kobiety					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	52%	52%	52%	52%	52%	52%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	51%	51%	51%	51%	51%	51%
POLSKA - MIASTO	53%	53%	53%	53%	53%	53%
DOLNOŚLĄSKIE	52%	52%	52%	52%	52%	52%
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	51%	51%	51%	51%	51%	51%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	53%	53%	53%	53%	53%	53%
Powiat oleśnicki	51%	51%	51%	51%	51%	51%
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	51%	51%	51%	51%
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	52%	52%	52%	52%
Syców	51%	51%	51%	51%	51%	51%

Syców - miasto	52%	52%	52%	52%	52%	52%
Syców - obszar wiejski	50%	50%	50%	50%	50%	51%

Źródło: GUS/BDL

Sołectwa gminy Syców nie są silnie zróżnicowane pod względem udziału kobiet w ogóle mieszkańców. Stosunkowo najbardziej sfeminizowanym sołectwem w 2015 roku był Komorów, gdzie kobiety stanowiły 53,6% mieszkańców. Przewaga kobiet występowała również w mieście Syców (51,9%), Nowym Dworze (51,7%), Działoszy (51,4%), Stradomi Wierzchniej (51,3%) i Wiosce (51%).

W przypadku pozostałych sześciu sołectw gminy Syców obserwowana była przewaga mężczyzn, choć była ona minimalna. Odsetki kobiet w tych sołectwach wahały się od 48,2% (Droftowice) do 49,4% (Biskupice).

Tabela 4. Liczba kobiet zamieszkałych w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015

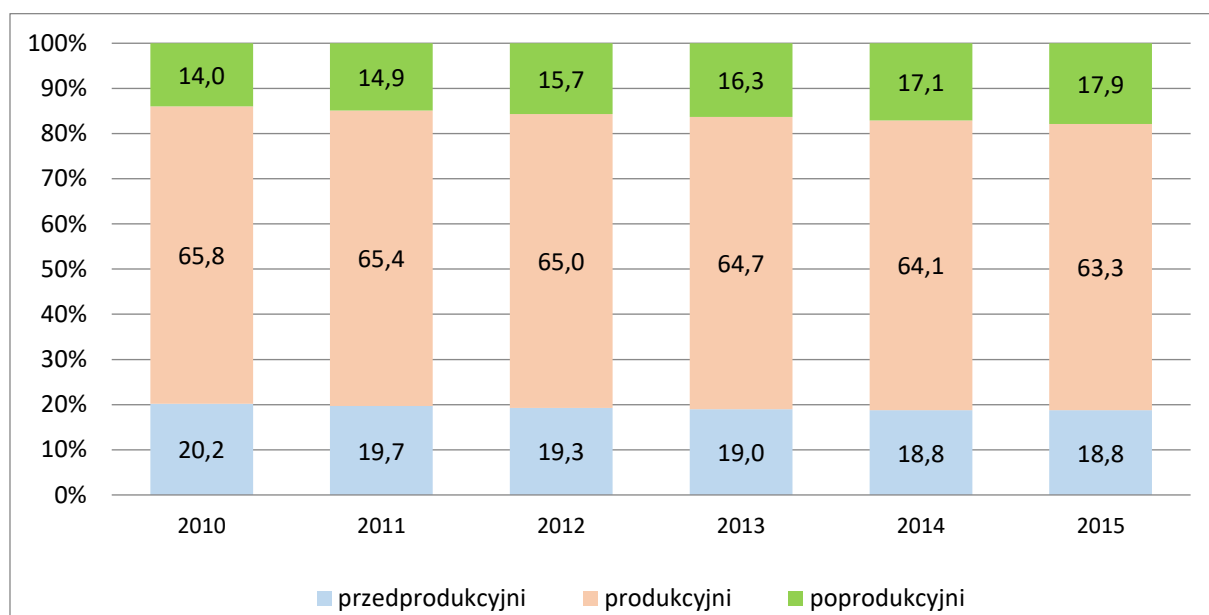
Jednostka terytorialna	liczba kobiet			odsetek kobiet	
	2010	2015	Zmiana	2010	2015
Biskupice	154	156	1,3%	50,5%	49,4%
Droftowice	236	235	-0,4%	49,4%	48,2%
Działosza	253	267	5,5%	49,8%	51,4%
Gaszowice	102	90	-11,8%	52,3%	48,6%
Komorów	211	222	5,2%	52,4%	53,6%
Nowy Dwór	170	178	4,7%	51,5%	51,7%
Stradomia Wierzchnia	561	546	-2,7%	51,0%	51,3%
Szczodród	279	267	-4,3%	47,9%	50,1%
Ślizów	268	268	0,0%	48,9%	48,5%
Wielowieś	204	209	2,5%	48,8%	49,1%
Wioska	305	438	43,6%	49,5%	51,0%
Zawada	238	220	-7,6%	51,2%	48,4%
SYCÓW	5 524	5 416	-2,0%	52,0%	51,9%
RAZEM	8 505	8 512	0,1%	51,3%	51,3%

Źródło: dane gminne

Mimo wykazanego powyżej wzrostowego trendu liczby mieszkańców, gmina Syców cechuje się niekorzystnymi zjawiskami modyfikującymi strukturę ludności według ekonomicznych grup wieku. W latach 2010-2015 nastąpiły następujące zmiany struktury społeczeństwa w gminie:

- Spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat włącznie) – liczba ludności w tej kategorii wiekowej zmniejszyła się z 3 328 do 3 152 osób, co oznacza spadek na poziomie 5,3%. Udział tej grupy w ogóle ludności gminy zmniejszył się w analizowanym okresie z 20,2% do 18,8%.
- Spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-65 lat) – liczba ludności w tej kategorii wiekowej zmniejszyła się z 10 836 do 10 616 osób, co oznacza spadek na poziomie 2%. Udział tej grupy w ogóle ludności gminy zmniejszył się z 65,8% w 2010 roku do 63,3% w 2015 roku.
- Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym – liczba ludności w tej kategorii wiekowej zwiększyła się z 2 308 do 3 003 osób, co oznacza wzrost na poziomie 30,1%. Udział tej grupy w ogóle ludności gminy wzrósł z 14% w 2010 roku do 17,9% w 2015 roku.

Wykres 3. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w gminie Syców w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Sołectwa gminy Syców cechuje pewne zróżnicowanie pod względem struktury ludności według ekonomicznych grup wieku. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w 2015 roku wahał się w poszczególnych sołectwach od 17% (miasto Syców) do 27% (Wielowieś). W ośmiu sołectwach gminy odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym wynosił nie mniej niż 20%, co oznacza, że przynajmniej jeden mieszkaniec na pięciu miał mniej niż 18 lat. Znacznym udziałem najmłodszych mieszkańców szczyliły się sołectwa: Wielowieś (27%), Biskupice (26%), Wioska (26%), Zawada (23%), Drołtowice (22%), Działosza (22%), Gaszowice (21%) i Komorów (21%). Natomiast odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym poniżej poziomu 20% w 2015 roku cechował 4 sołectwa (18-19%) i miasto Syców (17%).

Mniejsze zróżnicowanie dotyczyło odsetka ludności w wieku produkcyjnym, przy czym ta kategoria była dominująca we wszystkich sołectwach. Najwyższym udziałem mieszkańców w wieku produkcyjnym cechowały się sołectwa Gaszowice i Zawada (po 67%), a także Komorów, Stradomia Wierzchnia, Szczodrów i Wioska (po 65%). Z kolei stosunkowo najmniej osób z tej kategorii wiekowej znajdowało się wśród mieszkańców sołectwa Działosza (59%) – było to jedyne sołectwo gminy Syców, w którym udział ludności w wieku produkcyjnym nie przekroczył 60%.

Mimo iż aktualne dane nie wskazują na znaczne zaawansowanie procesów starzenia się społeczeństwa gminy Syców, należy zwrócić uwagę, że liczebność kategorii osób w wieku poprodukcyjnym stale wzrasta. Niemal we wszystkich sołectwach udział osób starszych w ogólnej ludności w 2015 roku okazał się wyższy niż w 2010 roku. Najtrudniejsza sytuacja dotyczy miasta Syców i sołectwa Nowy Dwór, gdzie w 2015 roku co piąty mieszkaniec był osobą w wieku poprodukcyjnym. Wysokim udziałem tej kategorii mieszkańców charakteryzowały się również: Działosza (18%), Stradomia Wierzchnia i Szczodrów (po 17%) oraz Ślizów (16%). Z kolei najniższy udział osób w wieku poprodukcyjnym występował wśród mieszkańców sołectwa Wioska (9%) i Zawada (10%), gdzie średnio co dziesiąta osoba należała do kategorii osób starszych.

Tabela 5. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	Udział osób w wieku przedprodukcyjnym		Udział osób w wieku produkcyjnym		Udział osób w wieku poprodukcyjnym	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015
Biskupice	28%	26%	63%	62%	9%	12%
Drołtowice	24%	22%	66%	64%	10%	14%
Działosa	23%	22%	62%	59%	15%	18%
Gaszowice	25%	21%	62%	67%	13%	12%
Komorów	22%	21%	63%	65%	15%	15%
Nowy Dwór	20%	19%	65%	61%	15%	20%
Stradomia Wierzchnia	23%	19%	64%	65%	13%	17%
Szczodrów	21%	18%	64%	65%	14%	17%
Ślizów	21%	19%	65%	64%	14%	16%
Wielowieś	28%	27%	61%	61%	11%	12%
Wioska	23%	26%	70%	65%	6%	9%
Zawada	23%	23%	66%	67%	11%	10%
SYCÓW	18%	17%	67%	63%	15%	20%
RAZEM	20%	19%	66%	63%	14%	18%

Źródło: dane gminne

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku wskazuje, że pod względem demograficznym gmina Syców jest relatywnie najmłodszą jednostką spośród analizowanych. Na ich tle gmina wyróżniała się bowiem minimalnie wyższym udziałem ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle mieszkańców. W 2015 roku wynosił on 18,8%, podczas gdy w skali kraju ukształtował się na poziomie 18%, w skali województwa dolnośląskiego – 16,8%, a w powiecie oleśnickim – 18,5%. W porównaniu z gminami miejsko-wiejskimi Dolnego Śląska, gdzie odsetek dzieci i młodzieży wynosił 17,7%, sytuacja gminy Syców była jeszcze korzystniejsza, zaś w gminach miejsko-wiejskich kraju i powiatu udział ludności w wieku produkcyjnym do ogółu ludności ukształtował się na poziomie zbliżonym do gminnego.

Istotny jest również fakt, iż w latach 2010-2015 obserwowany był trend spadkowy w zakresie udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle ludności. W kraju odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się w tym okresie o 0,8% (dynamika spadku liczby dzieci i młodzieży na poziomie -4,3%, w tym -6,5% w gminach miejsko-wiejskich), w województwie o 0,6% (dynamika -3,4%, w tym -6,8% w gminach miejsko-wiejskich), a w powiecie o 1,0 (dynamika -5,1%). Również w przypadku gminy Syców w latach 2010-2015 wystąpiła tendencja spadkowa. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się o 0,8%, ale dynamika spadku wyniosła -6,9% (w tym -8,1% w mieście i -6,9% na obszarze wiejskim), co oznacza, że tempo tego procesu w gminie było szybsze niż w większych jednostkach administracyjnych.

Tabela 6. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność w wieku przedprodukcyjnym do ogółu ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	18,8	18,5	18,3	18,2	18,0	18,0
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	20,0	19,6	19,3	19,0	18,8	18,7

POLSKA - MIASTO	17,1	16,9	16,8	16,7	16,7	16,7
DOLNOŚLĄSKIE	17,4	17,2	17,0	16,9	16,8	16,8
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	19,0	18,7	18,4	18,1	17,9	17,7
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	16,1	16,0	15,8	15,7	15,7	15,7
Powiat oleśnicki	19,5	19,3	18,9	18,8	18,6	18,5
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	19,3	19,0	18,8	18,6
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	17,6	17,5	17,4	17,4
Syców	20,2	19,7	19,3	19,0	18,8	18,8
Syców - miasto	18,6	17,9	17,5	17,2	17,1	17,1
Syców - obszar wiejski	23,1	22,9	22,5	22,0	21,7	21,5

Źródło: GUS/BDL

W przypadku ludności w wieku produkcyjnym gmina Syców charakteryzowała się minimalnie wyższym udziałem tej kategorii wiekowej wśród mieszkańców (63,3%) w porównaniu do średniej krajowej (62,4%), wojewódzkiej (62,8%) i powiatowej (63,2%). Natomiast na tle gmin miejsko-wiejskich województwa (63,7%) i powiatu (63,9%) gminę Syców cechował nieznacznie niższy odsetek ludności w wieku produkcyjnym.

W latach 2010-2015 we wszystkich jednostkach obserwowany był trend spadkowy w zakresie udziału ludności w wieku produkcyjnym w ogóle mieszkańców. W przypadku kraju odsetek ludności w wieku produkcyjnym zmniejszył się w latach 2010-2015 o 2% (dynamika spadku wyniosła -3,1%, w tym -2,3% w gminach miejsko-wiejskich), w przypadku województwa o 2,9% (dynamika -4,4%, w tym -3,2% w gminach miejsko-wiejskich), w przypadku powiatu oleśnickiego o 2,2% (dynamika -3,4%), a w przypadku gminy Syców o 2,5% (dynamika -3,8%).

Tabela 7. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność w wieku produkcyjnym do ogółu ludności					
	2010 %	2011 %	2012 %	2013 %	2014 %	2015 %
POLSKA	64,4	64,2	63,9	63,4	63,0	62,4
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	64,6	64,5	64,2	63,9	63,6	63,1
POLSKA - MIASTO	65,3	64,8	64,2	63,5	62,8	62,0
DOLNOŚLĄSKIE	65,7	65,3	64,8	64,2	63,5	62,8
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	65,8	65,5	65,2	64,8	64,3	63,7
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	65,7	65,1	64,4	63,6	62,8	62,0
Powiat oleśnicki	65,4	65,1	64,8	64,3	63,8	63,2
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	65,4	65,0	64,4	63,9
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	64,0	63,4	62,6	61,9
Syców	65,8	65,4	65,0	64,7	64,1	63,3
Syców - miasto	66,4	65,8	65,2	64,8	63,8	62,8
Syców - obszar wiejski	64,7	64,6	64,7	64,6	64,6	64,1

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku ludność w wieku 65 i więcej lat stanowiła 17,9% mieszkańców gminy Syców, tj. mniej niż wynosiła średnia krajowa (19,6%), wojewódzka (20,5%) i powiatowa (18,3%). Porównując obszary miejskie średni udział

osób w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców wyniósł w 2015 roku w Sycowie 20%, w skali kraju było to 21,3%, w województwie dolnośląskim 22,3%, a w powiecie oleśnickim – 20,7%. Biorąc pod uwagę jedynie obszary wiejskie gminy udział osób w wieku poprodukcyjnym wynosił w 2015 roku 14,4%, co było wartością najniższą wśród analizowanych jednostek. W porównaniu z pozostałymi gminami miejsko-wiejskimi średnia sycowska (17,9%) okazała się niższa niż średnia ogólnopolska (18,2%) i wojewódzka (18,6%). Jedynie w gminach miejsko-wiejskich powiatu oleśnickiego odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (17,5%) ukształtował się na poziomie niższym niż w gminie Syców.

We wszystkich jednostkach administracyjnych w latach 2010-2015 udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ogóle mieszkańców zwiększał się, jednak dynamika przyrostu odsetka była zróżnicowana. Najszybciej wzrastał udział tej kategorii wiekowej w mieście Syców (dynamika 33,3%), znacznie wolniej proces postępował na obszarach wiejskich gminy (dynamika 18%), natomiast w całej gminie w latach 2010-2015 stwierdzono 27,9% wzrost odsetka ludności w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności.

Tabela 8. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność w wieku poprodukcyjnym do ogółu ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	16,8	17,3	17,8	18,4	19,0	19,6
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	15,4	15,9	16,4	17,0	17,6	18,2
POLSKA - MIASTO	17,6	18,3	19,0	19,8	20,6	21,3
DOLNOŚLĄSKIE	16,9	17,5	18,2	19,0	19,7	20,5
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	15,2	15,8	16,4	17,1	17,9	18,6
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	18,2	18,9	19,8	20,6	21,4	22,3
Powiat oleśnicki	15,1	15,7	16,3	16,9	17,6	18,3
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	15,3	16,0	16,8	17,5
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	18,4	19,1	19,9	20,7
Syców	14,0	14,9	15,7	16,3	17,1	17,9
Syców - miasto	15,0	16,3	17,3	18,0	19,1	20,0
Syców - obszar wiejski	12,2	12,5	12,9	13,4	13,7	14,4

Źródło: GUS/BDL

Ocenę sytuacji demograficznej uzupełniają wskaźniki obciążenia demograficznego. Pierwszy z nich określa liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. W przypadku gminy Syców w 2015 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 58 osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym. W pozostałych jednostkach notowano wyższe wartości tego wskaźnika, choć w przypadku gmin miejsko-wiejskich były one na ogół niższe niż w Sycowie. Średnia dla kraju wynosiła 60,1 (w tym 58,4 w gminach miejsko-wiejskich), dla województwa – 59,3 (w tym 57 w gminach miejsko-wiejskich), a dla powiatu – 58,1 (w tym 56,6 w gminach miejsko-wiejskich).

Drugi ze wskaźników określa, ile osób w wieku poprodukcyjnym przypada na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. W przypadku tego wskaźnika sytuacja w gminie jest korzystna i wyróżnia się pozytywnie na tle kraju i województwa. W 2015 roku na 100 dzieci i młodzieży do lat 17 w gminie Syców przypadało 95,3 osób w wieku poprodukcyjnym, podczas gdy średnia dla Polski wynosiła 109,1 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym (w tym 97,7 w gminach miejsko-wiejskich), a średnia dla dolnego Śląska – aż 1226,1 osób (w tym 105,1 w gminach miejsko-wiejskich). W przypadku powiatu oleśnickiego na 100 mieszkańców

w wieku przedprodukcyjnym przypadało 98,9 osób w wieku poprodukcyjnym, a w gminach miejsko-wiejskich powiatu wskaźnik wynosił 94,3.

Trzeci ze wskaźników określa liczbę osób w wieku poprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Również w tym przypadku sytuacja w gminie Syców jest korzystniejsza niż w pozostałych analizowanych jednostkach. W 2015 roku na 100 mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym przypadało 28,3 osoby w wieku poprodukcyjnym, natomiast w skali kraju – 31,4 osoby, w skali województwa – 32,6 osoby, a w skali powiatu – 28,9 osoby. Natomiast w gminach miejsko-wiejskich tych obszarów osiągnęte były zbliżone wartości wskaźnika ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym jak w gminie Syców (od 27,5 w gminach miejsko-wiejskich powiatu do 29,2 w gminach miejsko-wiejskich województwa). Należy dodać, że na terenach miejskich wskaźnik ilości ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym przybiera wartości wyższe niż na terenach wiejskich. Wskaźnik dla terenów miejskich wynosił w 2015 roku odpowiednio: 31,9 w Sycowie, 33,4 w miastach powiatu oleśnickiego, 35,9 w miastach Dolnego Śląska i 34,4 w miastach kraju.

Tabela 9. Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 roku

Jednostka terytorialna	ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
	2015	2015	2015
		osoba	osoba
POLSKA	60,1	109,1	31,4
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	58,4	97,7	28,9
POLSKA - MIASTO	61,3	127,6	34,4
DOLNOŚLĄSKIE	59,3	122,1	32,6
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	57	105,1	29,2
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	61,3	141,4	35,9
Powiat oleśnicki	58,1	98,9	28,9
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	56,6	94,3	27,5
Powiat oleśnicki - MIASTO	61,5	118,5	33,4
Syców	58	95,3	28,3
Syców - miasto	59,2	116,9	31,9
Syców - obszar wiejski	56,0	66,7	22,4

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku w gminie Syców urodziło się 198 dzieci (w tym 125 w mieście i 73 na obszarze wiejskim) oraz odnotowano zgon 130 mieszkańców (w tym 76 w miastach i 54 na obszarach wiejskich). Maksymalna liczba urodzeń w gminie wystąpiła w 2010 roku (209 dzieci), podobnie jak maksymalna liczba zgonów (141 osób). Rokroczne fluktuacje liczby urodzeń i zgonów w gminie wpływały bezpośrednio na zmiany wartości przyrostu naturalnego. Jednak z uwagi na fakt, iż każdego roku obserwowana była przewaga liczby urodzeń nad liczbą zgonów, przyrost naturalny w gminie między 2011 a 2015 rokiem przyjmował wartości dodatnie. Najwyższą różnicę pomiędzy ilością urodzeń i zgonów, na poziomie 68, odnotowano w 2010 i 2015 roku.

Tabela 10. Ruch naturalny w gminie Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	urodzenia żywe					
Syców	209	164	177	155	170	198
Syców - miasto	131	98	108	88	98	125
Syców - obszar wiejski	78	66	69	67	72	73
zgony ogółem						
Syców	141	127	113	135	111	130
Syców - miasto	91	67	66	90	76	76
Syców - obszar wiejski	50	60	47	45	35	54
przyrost naturalny ogółem						
Syców	68	37	64	20	59	68
Syców - miasto	40	31	42	-2	22	49
Syców - obszar wiejski	28	6	22	22	37	19

Źródło: GUS/BDL

Na tle analizowanych jednostek (także w gminach miejsko-wiejskich) gmina Syców charakteryzowała się wysokim poziomem wskaźnika urodzeń żywych na 1000 ludności. W 2015 roku wynosił on 11,9, podczas gdy w powiecie oleśnickim na 1000 ludności urodziło się 9,9 dzieci, w kraju było to 9,6 dzieci, a na Dolnym Śląsku – 9 dzieci. Również jako gmina miejsko-wiejska Syców cechował się wyższymi wartościami wskaźnika urodzeń żywych na 1000 mieszkańców niż gminy miejsko-wiejskie kraju (9,6 dzieci), województwa (9 dzieci) i powiatu (10,4 dzieci).

Tabela 11. Urodzenia żywe na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	urodzenia żywe na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	10,7	10,1	10,0	9,6	9,7	9,6
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	10,9	10,2	10,2	9,7	9,8	9,6
POLSKA - MIASTO	10,3	9,6	9,6	9,2	9,4	9,4
DOLNOŚLĄSKIE	10,1	9,5	9,3	8,9	9,3	9,0
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	10,2	9,8	9,6	9,1	9,3	9,0
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	9,8	9,2	9,0	8,7	9,1	8,9
Powiat oleśnicki	11,6	10,5	9,9	9,7	10,4	9,9
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	10,0	10,0	10,4	10,4
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	9,3	9,1	10,1	9,6
Syców	12,7	10,0	10,7	9,4	10,3	11,9
Syców - miasto	12,5	9,4	10,3	8,4	9,4	12,0
Syców - obszar wiejski	13,1	11,0	11,4	10,9	11,6	11,6

Źródło: GUS/BDL

W przypadku wskaźnika zgonów na 1000 ludności w gminie Syców osiągał on wartości odbiegające od notowanych w pozostałych jednostkach, co jest zjawiskiem pozytywnym. W 2015 roku na 1000 mieszkańców

gminy przypadało 7,78 zgonów. Wyższe okazały się wartości dla powiatu oleśnickiego (9,02 zgonów na 1000 ludności), kraju (10,27 zgonów) i województwa (10,86 zgonów).

Tabela 12. Zgony na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	zgony na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	9,83	9,75	9,99	10,06	9,78	10,27
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	9,51	9,43	9,62	9,71	9,48	10,00
POLSKA - MIASTO	9,71	9,64	9,97	10,09	9,88	10,43
DOLNOŚLĄSKIE	10,19	10,08	10,44	10,48	10,28	10,86
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	10,09	9,94	10,08	10,23	10,08	10,67
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	10,32	10,25	10,63	10,77	10,60	11,26
Powiat oleśnicki	9,20	9,03	9,23	9,49	8,73	9,02
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	8,60	9,52	8,90	8,77
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	9,14	9,93	9,06	8,87
Syców	8,57	7,71	6,84	8,15	6,70	7,78
Syców - miasto	8,66	6,40	6,31	8,64	7,32	7,29
Syców - obszar wiejski	8,41	10,00	7,76	7,32	5,65	8,60

Źródło: GUS/BDL

Na tle analizowanych jednostek administracyjnych gmina Syców wyróżniała się wysokim przyrostem naturalnym na 1000 ludności. Przez cały okres między 2010-2015 przyjmował on wartości dodatnie, ponadto znacznie wyższe niż średnia krajowa, wojewódzka i powiatowa, również dla gmin miejsko-wiejskich tych obszarów. W 2015 roku przyrost naturalny na 1000 mieszkańców gminy Syców wynosił 4,1, podczas gdy przyrost naturalny na 1000 mieszkańców kraju kształtował się na poziomie -0,7 (w tym -0,4 dla gmin miejsko-wiejskich i -1,1 w miastach), na 1000 mieszkańców województwa: -1,8 (w tym -1,6 w gminach miejsko-wiejskich i -2,4 w miastach), a na 1000 mieszkańców powiatu: 0,9 (w tym 1,6 w gminach miejsko-wiejskich i 0,8 w miastach).

Tabela 13. Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2010-2015

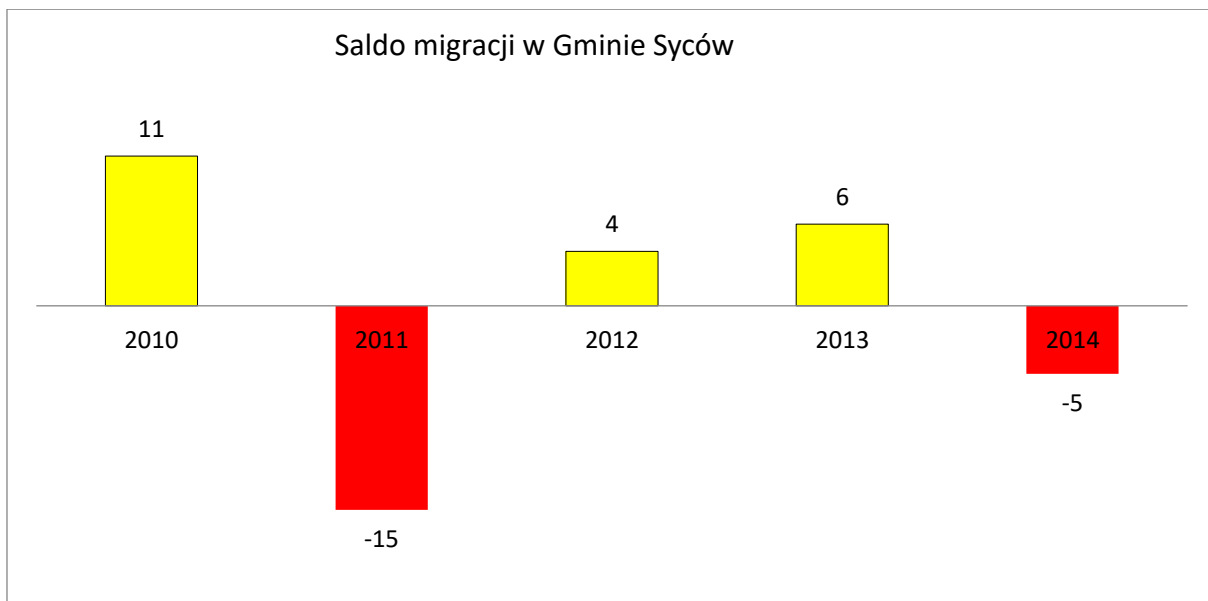
Jednostka terytorialna	przyrost naturalny na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	0,9	0,3	0,0	-0,5	0,0	-0,7
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	1,4	0,8	0,6	0,0	0,3	-0,4
POLSKA - MIASTO	0,6	0,0	-0,4	-0,9	-0,5	-1,1
DOLNOŚLĄSKIE	-0,1	-0,6	-1,1	-1,6	-0,9	-1,8
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	0,1	-0,2	-0,5	-1,2	-0,8	-1,6
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	-0,5	-1,0	-1,6	-2,1	-1,5	-2,4
Powiat oleśnicki	2,4	1,5	0,7	0,3	1,7	0,9
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	1,4	0,5	1,5	1,6
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	0,1	-0,8	1,0	0,8

Syców	4,1	2,2	3,9	1,2	3,6	4,1
Syców – miasto	3,8	3,0	4,0	-0,2	2,1	4,7
Syców - obszar wiejski	4,7	1,0	3,6	3,6	6,0	3,0

Źródło: GUS/BDL

Dane dotyczące migracji, tj. zameldowań i wymeldowań w 2014 roku pozwalają stwierdzić, iż z gminy Syców więcej osób wyjechało niż do niej przyjechało (-5). Ujemne saldo migracji wystąpiło również w 2011 roku (-15), zaś w pozostałych latach analizowanego okresu gmina Syców charakteryzowała się dodatnim saldem migracji.

Wykres 4. Saldo migracji w gminie Syców w latach 2010-2014

Źródło: GUS/BDL

Również w przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminę Syców cechowało zmienne saldo migracji. W 2014 roku wskaźnik dla gminy wynosił -0,3, przy czym w mieście (-1,9) sytuacja okazała się znacznie mniej korzystna niż na obszarze wiejskim gminy (2,4), gdzie saldo migracji na 1000 osób przyjmowało wartości dodatnie i najwyższe wśród analizowanych jednostek. Ujemne saldo migracji na 1000 ludności w gminie wystąpiło również w 2011 roku (-0,9), zaś w pozostałych latach było ono dodatnie. Warto dodać, że miasto Syców charakteryzowało się ujemnymi wartościami wskaźnika, zaś obszar wiejski gminy – dodatnimi. Tymczasem w skali kraju w latach 2010-2014 utrzymywało się minimalnie ujemne saldo migracji na 1000 osób (najniższa wartość, -0,5, wystąpiła w 2013 roku), w skali województwa występowało dodatnie saldo migracji na 1000 osób, zaś w powiecie oleśnickim jedynie w 2014 roku stwierdzono ujemne saldo migracji na 1000 mieszkańców.

Tabela 14. Saldo migracji na 1000 osób w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	saldo migracji na 1000 osób				
	ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	osoba	osoba	Osoba	osoba	osoba
POLSKA	-0,1	-0,1	-0,2	-0,5	-0,4
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	0,1	-0,2	-0,3	-0,8	-0,8
POLSKA - MIASTO	-2,1	-1,9	-1,7	-2,2	-1,8

DOLNOŚLĄSKIE	0,5	0,4	0,3	0,0	0,2
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	1,0	0,2	0,1	-0,9	-0,9
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	-1,9	-1,8	-1,7	-2,0	-1,6
Powiat oleśnicki	0,7	1,7	1,6	0,7	-0,1
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	-0,6	-1,3	-1,8
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	-0,1	-2,2	-1,7
Syców	0,7	-0,9	0,2	0,4	-0,3
Syców - miasto	-4,3	-4,5	-4,5	-5,1	-1,9
Syców - obszar wiejski	9,4	5,3	8,4	9,6	2,4

Źródło: GUS/BDL

Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w latach 2010-2014 przyjmowało dla gminy Syców zarówno wartości dodatnie (2012 i 2014 rok), jak i ujemne (lata 2010 i 2011). W 2014 roku wartość salda migracji zagranicznych na 1000 osób w gminie wynosiła 0,12, podczas gdy we wszystkich pozostałych jednostkach występowały wartości ujemne: -0,41 w skali kraju, -0,64 w skali województwa i -0,30 w skali powiatu oleśnickiego.

Tabela 15. Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w latach 2010-2014

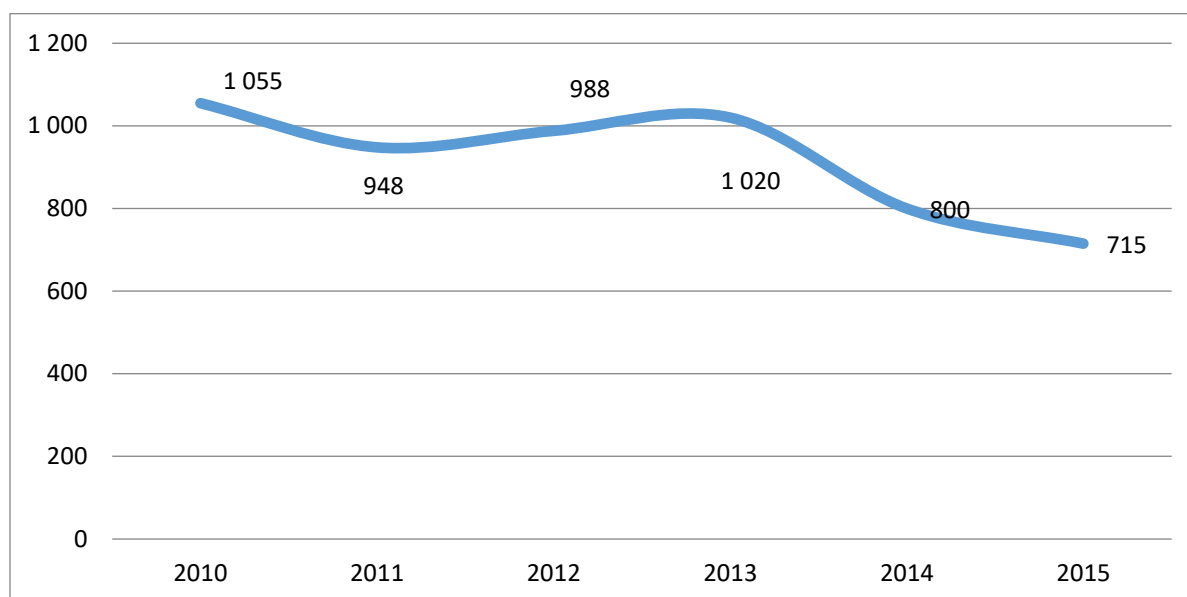
Jednostka terytorialna	saldo migracji zagranicznych na 1000 osób				
	ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	-0,05	-0,11	-0,17	-0,52	-0,41
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-0,07	-0,16	-0,24	-0,57	-0,44
POLSKA - MIASTO	-0,09	-0,16	-0,22	-0,60	-0,51
DOLNOŚLĄSKIE	-0,07	-0,17	-0,27	-0,81	-0,64
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-0,11	-0,27	-0,31	-0,99	-0,81
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	-0,05	-0,20	-0,29	-0,91	-0,70
Powiat oleśnicki	-0,14	-0,19	0,34	-0,52	-0,30
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	0,04	-0,58	-0,38
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	0,57	-0,69	0,05
Syców	-0,18	-0,30	0,48	0,00	0,12
Syców - miasto	-0,29	-0,10	0,77	-0,10	0,29
Syców - obszar wiejski	0,00	-0,67	0,00	0,16	-0,16

Źródło: GUS/BDL

BEZROBOCIE

W dniu 31.12.2015 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Oleśnicy (Filia w Sycowie, ul. Mickiewicza 7) pozostawało 715 mieszkańców gminy Syców. W porównaniu do 2010 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 340 osób, tj. o 32,2%. Spadek liczby osób bezrobotnych w gminie postępuje od 2013 roku, w latach poprzednich liczba zarejestrowanych bezrobotnych falowała, przyjmując wartości niższe i wyższe.

Wykres 5. Bezrobotni ogółem w gminie Syców w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Liczba mieszkańców gminy Syców zarejestrowanych jako bezrobotni w 2016 roku wynosiła 550 osób. Ok. 65,5% z nich stanowili mieszkańcy miasta Syców (360 osób), zaś w pozostałych sołectwach liczba zarejestrowanych wynosiła od 7 (Nowy Dwór) do 37 (Stradomia Wierzchnia) osób. Niemal we wszystkich sołectwach obserwowana była przewaga kobiet wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Ich udział wahał się od 60% (Droftowice) do 76% (Zawada), przy średniej dla całej gminy wynoszącej 63%. Na tle pozostałych wyróżnia się sołectwo Ślizów, gdzie kobiety stanowiły tylko 45% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Ponad połowę bezrobotnych zarejestrowanych z gminy Syców stanowiły osoby długotrwale bezrobotne (56%), co piąta osoba nie posiadała kwalifikacji zawodowych (20%), a więcej niż co siódma – doświadczenia zawodowego (15%). Udział długotrwale w ogólnej liczbie bezrobotnych w poszczególnych sołectwach wykazywał silne zróżnicowanie. W sołectwie Komorów długotrwale bezrobotni stanowili jedynie 22% ogółu zarejestrowanych, w Działoszy – 36%, a w Wiosce – 45%. Odmienna sytuacja dotyczyła Droftowic i Stradomi Wierzchniej, gdzie odpowiednio 90% i 81% bezrobotnych stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Wysoki udział długotrwale bezrobotnych wystąpił również w Wielowsi (73%), Nowym Dworze (71%), Gaszowicach (70%) i Szczodrowie (61%).

Jak wskazano powyżej 20% bezrobotnych w gminie Syców w 2016 roku nie posiadało kwalifikacji zawodowych. Ich udział w ogóle zarejestrowanych w poszczególnych sołectwach wahał się od 10% (Wioska) do 36% (Działosza). Na tle pozostałych wyróżnia się sołectwo Nowy Dwór, gdzie nie zamieszkiwała osoba bezrobotna, która nie posiadałaby kwalifikacji zawodowych. Znaczne zróżnicowanie dotyczyło również udziału osób bez doświadczenia zawodowego w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych. Odsetek ten, w zależności od sołectwa, wynosił od 11% (Komorów) do 39% (Szczodrow). Ponownie w jednym sołectwie, Biskupicach, wystąpiła sytuacja, w której wśród bezrobotnych nie znajdowała się żadna osoba niemająca doświadczenia zawodowego.

Tabela 16. Charakterystyka bezrobotnych w sołectwach gminy Syców w 2016 roku

Jednostka terytorialna	Ogółem bezrobotni	kobiety		długotrwale bezrobotni		bez kwalifikacji zawodowych		bez doświadczenia zawodowego	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Biskupice	16	12	75%	9	56%	2	13%	0	0%
Drołtowice	10	6	60%	9	90%	3	30%	3	30%
Działosza	11	7	64%	4	36%	4	36%	3	27%
Gaszowice	10	7	70%	7	70%	3	30%	2	20%
Komorów	9	6	67%	2	22%	2	22%	1	11%
Nowy Dwór	7	5	71%	5	71%	0	0%	1	14%
Stradomia Wierzchnia	37	24	65%	30	81%	5	14%	6	16%
Szczodrów	18	12	67%	11	61%	3	17%	7	39%
Ślízów	20	9	45%	10	50%	5	25%	5	25%
Wielowieś	15	11	73%	11	73%	3	20%	2	13%
Wioska	20	15	75%	9	45%	2	10%	3	15%
Zawada	17	13	76%	10	59%	4	24%	4	24%
SYCÓW	360	222	62%	191	53%	73	20%	45	13%
RAZEM	550	349	63%	308	56%	109	20%	82	15%

Źródło: dane gminne

Wskazany powyżej spadek liczby bezrobotnych w gminie Syców w latach 2010-2015 przyczynił się do zmniejszenia udziału bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym. W 2010 roku udział bezrobotnych wynosił 9,7%, co było wartością niemal identyczną z odnotowaną w 2013 roku (9,5%). W 2015 roku osoby bezrobotne stanowiły jedynie 6,7% mieszkańców Sycowa w wieku produkcyjnym. Była to wartość najniższa w całym analizowanym okresie, nadal jednak wyższa niż średnia dla Dolnego Śląska (5,5%) i powiatu oleśnickiego (5,4%). Natomiast w gminach miejsko-wiejskich województwa i powiatu udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym pozostawał na poziomie zbliżonym do sycowskiego (6,7% i 6,4%), zaś najwyższy był w gminach miejsko-wiejskich kraju (7,1%).

Tabela 17. Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	7,9	8,0	8,7	8,8	7,5	6,5
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	9,1	9,2	9,7	9,8	8,3	7,1
DOLNOŚLĄSKIE	7,8	7,5	8,3	8,2	6,6	5,5
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	9,5	9,2	10,0	10,0	8,0	6,7
Powiat oleśnicki	8,9	8,0	8,7	8,8	6,5	5,4
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	10,0	9,7	7,8	6,4
Syców	9,7	8,8	9,2	9,5	7,5	6,7

Źródło: GUS/BDL

Bezrobocie może być jedną z przyczyn korzystania z pomocy społecznej. W 2015 roku świadczenia z tego powodu uzyskało 131 osób, wśród których największą grupę stanowili mieszkańcy Sycowa (70 osób), a także Drołtowiec (15 osób) i Zawady (13 osób). Liczba osób otrzymujących świadczenia z tytułu bezrobocia w latach 2010-2015 zmniejszyła się znacząco: w 2010 roku było to 188 osób, zaś w 2015 roku – 131 osób (spadek o 30,3%). Spadek świadczeń wypłacanych z powodu bezrobocia rozłożył się nierównomiernie pomiędzy sołectwami gminy. Największe spadki przyznanych świadczeń miały miejsce w sołectwach: Biskupice (-100%) oraz Komorów i Stradomia Wierzchnia (po -66,7%). Zmniejszyła się również liczba otrzymujących świadczenia z powodu bezrobocia w Drołtowiecach (-40%), mieście Syców (-35,2%), Szczodrowie (-33,3%) i Gaszowicach (-25%). Natomiast w pięciu sołectwach gminy Syców liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w 2015 roku okazała się wyższa niż w 2010 roku. Wzrost liczby korzystających nastąpił w Nowym Dworze i Ślizowie (po 100%), Zawadzie (85,7%), Wiosce (33,3%) i Wielowisi (16,7%).

Natomiast udział osób pobierających świadczenia z powodu bezrobocia w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej wykazywał znaczną zmienność w zależności od miejsca zamieszkania osób bezrobotnych otrzymujących świadczenia społeczne. W 2015 roku w Biskupicach żadna osoba nie korzystała z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, zaś w pozostałych sołectwach odsetek wahał się od 18,2% (Stradomia Wierzchnia) do 62,5% (Drołtowiec). Średnia dla gminy wynosiła 32,1%, co oznacza, że znajdowała się na niższym poziomie niż w 2010 roku (38,8%).

Tabela 18. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu bezrobocia w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu bezrobocia			udział w ogóle otrzymujących świadczenia	
	2010	2015	Zmiana	2010	2015
Biskupice	5		-100,0%	50,0%	-
Drołtowiec	25	15	-40,0%	89,3%	62,5%
Działosza	4	4	0,0%	21,1%	19,0%
Gaszowice	4	3	-25,0%	66,7%	27,3%
Komorów	3	1	-66,7%	27,3%	33,3%
Nowy Dwór	1	2	100,0%	11,1%	25,0%
Stradomia Wierzchnia	12	4	-66,7%	33,3%	18,2%
Szczodród	9	6	-33,3%	31,0%	33,3%
Ślizów	1	2	100,0%	4,3%	25,0%
Wielowieś	6	7	16,7%	27,3%	24,1%
Wioska	3	4	33,3%	33,3%	36,4%
Zawada	7	13	85,7%	46,7%	34,2%
SYCÓW	108	70	-35,2%	40,3%	34,8%
RAZEM	188	131	-30,3%	38,8%	32,1%

Źródło: statystyki gminne

POMOC SPOŁECZNA

Głównym organizatorem pomocy społecznej na terenie miasta i gminy jest **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sycowie**, ul. Wrocławska 8. M-GOPS realizuje zadania własne Gminy, zadania własne Gminy o charakterze obowiązkowym oraz zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej wchodzące w zakres

pomocy społecznej w rozumieniu przepisów ustawy o pomocy społecznej. Główne cele pomocy społecznej obejmują:

- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracę socjalną,
- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizację zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb socjalnych,
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej, samopomocy w ramach zdiagnozowanych potrzeb,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętych skutkami uzależnień i przemocy,
- integrację ze środowiskiem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- tworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb,
- wspieranie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej i doprowadzenia w miarę możliwości do ich życiowego usamodzielnienia i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomocy społecznej udziela się z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej oraz klęski żywiołowej lub ekologicznej².

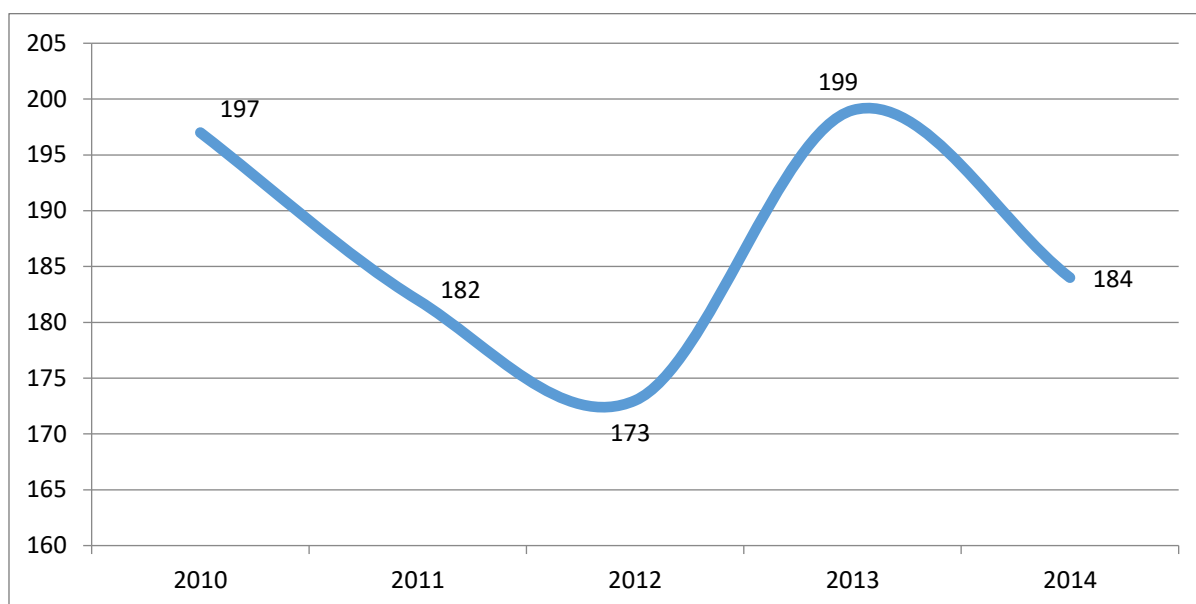
Instytucjami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej oraz wspierającymi podmioty pomocy społecznej w realizacji ich zadań w gminie Syców są również:

- właściwe wydziały Urzędu Miasta i Gminy Syców
- Miejsko-Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- funkcjonariusze Komisarzatu Policji w Sycowie
- świetlice socjoterapeutyczne
- placówki oświatowe
- placówki ochrony zdrowia
- organizacje pozarządowe.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, że w 2014 roku z pomocy społecznej korzystały 184 gospodarstwa domowe z gminy Syców. Maksymalną liczbę gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną stwierdzono w 2012 roku (199 gospodarstw) i 2010 roku (197 gospodarstw). W porównaniu do 2010 roku liczba gospodarstw domowych, które w 2014 roku korzystały z pomocy społecznej, zmniejszyła się w gminie o 6,6%. W większych jednostkach administracyjnych odnotowano wzrosty lub niewielkie spadki, ale ich tempo było niższe niż w gminie. W kraju liczba gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej zwiększyła się o 2% (w tym o 2,3% w gminach miejsko-wiejskich), w województwie nastąpił spadek o 5,8% (w tym -4,5% w gminach miejsko-wiejskich), zaś w powiecie oleśnickim – spadek o 4,3%.

² Za: *Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013-2020*

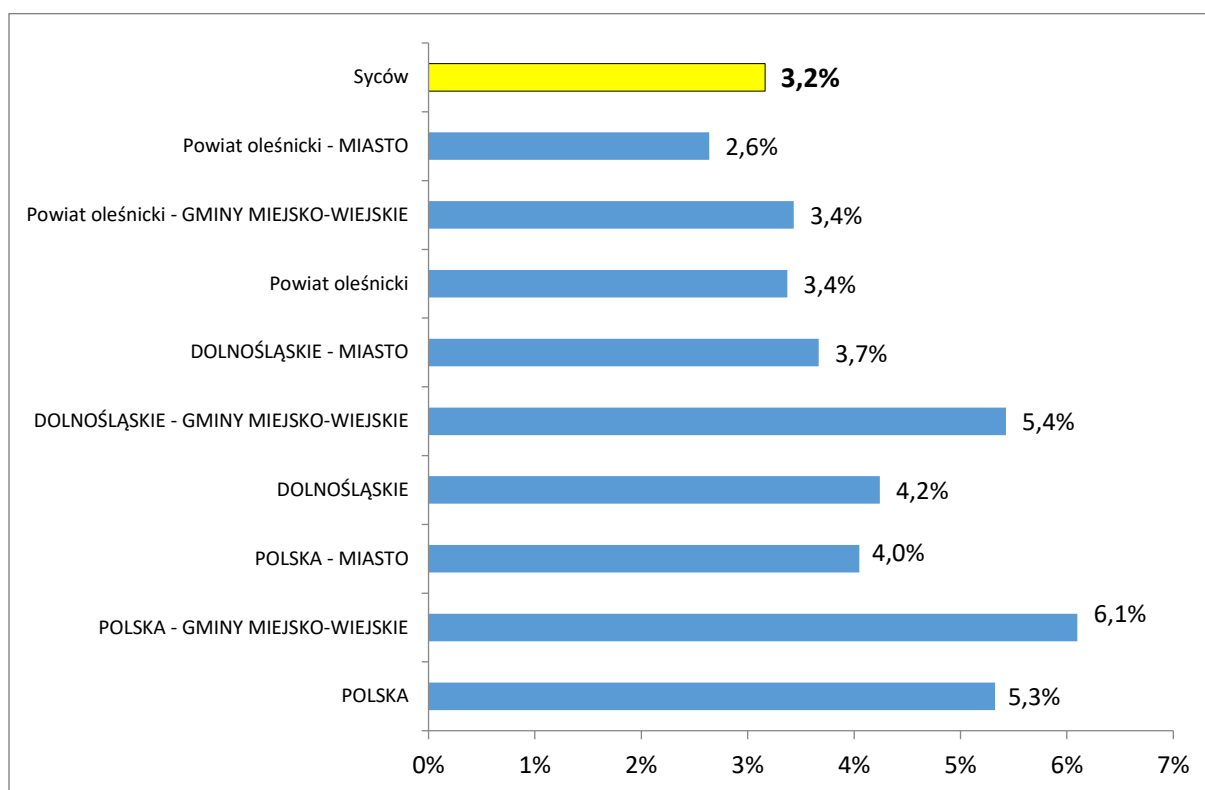
Wykres 6. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej według kryterium dochodowego w gminie Syców w latach 2010-2014

Źródło: GUS/BDL

W sycowskich gospodarstwach domowych korzystających z pomocy społecznej w 2014 roku zamieszkiwało łącznie 527 osób, tj. najmniej w całym analizowanym okresie. Tym samym osoby korzystające z pomocy społecznej w 2014 roku stanowiły 3,2% ludności gminy. Odsetek ten był minimalnie niższy niż średnia powiatowa (3,4%), ale także niższy niż średnia dla kraju (5,3%) czy województwa (4,2%). Również w gminach miejsko-wiejskich kraju i województwa odsetek osób korzystających z pomocy społecznej ukształtował się na poziomie wyższym niż w gminie Syców.

Wykres 7. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2014 roku

Źródło: GUS/BDL

Dane MGOPS wskazują, że w 2015 roku z pomocy społecznej skorzystało 408 mieszkańców gminy Syców, co stanowiło 2,5% zameldowanych w tym roku. W 2010 roku pomocą społeczną objęto 485 osób, tj. 2,9% ludności. Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej zamieszkuje w mieście Syców – w 2015 roku było to 201 osób (49,3%). Znacznie mniej osób, którym przyznano świadczenia społeczne, było mieszkańcami sołectw: Zawada (38 osób), Wielowieś (29 osób), Drołtowice (24 osoby), Stradomia Wierzchnia (22 osoby) czy Działosza (21 osób). Najbardziej świadczenia przyznawane były mieszkańcom Komorowa (3 osoby), Nowego Dworu i Ślizowa (po 8 osób).

Nieco odmiennie przedstawiała się sytuacja poszczególnych miejscowości, jeśli chodzi o udział beneficjentów świadczeń pomocy społecznej w ogólnej liczbie zameldowanych w 2015 roku. Wartość tego odsetka kształtowała się na zróżnicowanym poziomie, od 0,7% do 8,4%, przy średniej dla gminy wynoszącej 2,5%. W 2015 roku najwyższy odsetek korzystających z pomocy społecznej występował wśród mieszkańców Zawady i wyniósł 8,4%, a nieco niższy był w Wielowsi (6,8%) i Gaszowicach (5,9%). Z kolei najniższy odsetek osób, którym przyznano świadczenia w ogóle ludności występował w sołectwie Komorów (0,7%), a stosunkowo niewielki był również w Wiosce (1,3%), Ślizowie (1,4%) i mieście Syców (1,9%).

Tabela 19. Liczba osób, którym przyznano świadczenia (nie- i pieniężne) pomocy społecznej w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	liczba osób, którym przyznano świadczenia			udział w ogóle mieszkańców	
	2010	2015	Zmiana	2010	2015
Biskupice	10	14	40,0%	3,3%	4,4%
Drołtowice	28	24	-14,3%	5,9%	4,9%
Działosza	19	21	10,5%	3,7%	4,0%

Gaszowice	6	11	83,3%	3,1%	5,9%
Komorów	11	3	-72,7%	2,7%	0,7%
Nowy Dwór	9	8	-11,1%	2,7%	2,3%
Stradomia Wierzchnia	36	22	-38,9%	3,3%	2,1%
Szczodrów	29	18	-37,9%	5,0%	3,4%
Ślizów	23	8	-65,2%	4,2%	1,4%
Wielowieś	22	29	31,8%	5,3%	6,8%
Wioska	9	11	22,2%	1,5%	1,3%
Zawada	15	38	153,3%	3,2%	8,4%
SYCÓW	268	201	-25,0%	2,5%	1,9%
RAZEM	485	408	-15,9%	2,9%	2,5%

Źródło: dane gminne

Szczegółowe działania gminy w zakresie pomocy społecznej określone zostały w *Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013-2020*, przyjętej Uchwałą Nr XXXV/201/2013 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 29 sierpnia 2013 r. Misją *Strategii* jest systematyczne podejście do rozwiązywania problemów społecznych w celu przeciwdziałania marginalizacji, wykluczeniu społecznemu i patologiom społecznym oraz poprawy jakości życia mieszkańców. W dokumencie *Strategii* sformułowano następujące cele:

1. Zapobieganie ryzyku wykluczenia społecznego poprzez:
 - a) Skuteczną realizację zadań ustawowych instytucji lokalnej polityki społecznej,
 - b) Wprowadzenie polityki, która ma zapobiegać kryzysowym sytuacjom życiowym takim jak wykluczenie, bezdomność,
 - c) Uruchomienie działań mających na celu ochronę i zabezpieczenie samopomocy we wszystkich jej formach.
2. Wsparcie grup najbardziej narażonych na ryzyka społeczne poprzez:
 - a) Promowanie społecznej integracji kobiet i mężczyzn zagrożonych trwałym ubóstwem z powodu niepełnosprawności lub przynależności do grup o szczególnych potrzebach,
 - b) Podejmowanie działań w celu eliminacji ryzyka wykluczenia dzieci i młodzieży, zwiększanie możliwości społecznej integracji,
 - c) Podejmowanie wszechstronnych działań na rzecz obszarów o większym nasileniu.
3. Promocja dialogu i partnerstwa wieloaspektowego, opartego o porozumienie pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi instytucjami publicznymi i prywatnymi przede wszystkim poprzez:
 - a) Angażowanie partnerów społecznych, organizacji pozarządowych oraz dostarczających usługi społeczne do walki z różnymi formami wykluczenia społecznego,
 - b) Zachęcenie wszystkich obywateli do społecznej odpowiedzialności i aktywnego zaangażowania w walce przeciw społecznemu wykluczeniu,
 - c) Promocja sektora pomocy i integracji społecznej oraz ograniczenie negatywnych stereotypów związanych z obszarem zabezpieczenia społecznego.

Natomiast priorytety *Strategii* określono następująco:

1. Rozwój usług społecznych opartych o standardy.
2. Rozwój aktywnych form pomocy i integracji społecznej.
3. Rozwój sieci bezpieczeństwa socjalnego oparty o aktywne postawy społeczności lokalnej opartej o grupy samopomocy oraz promocję animacji lokalnej.

Warunki szczegółowego zapobiegania zagrożeniom społecznym i realizacji założeń i celów strategii są następujące:

1. Systematyczne diagnozowanie sytuacji społeczno-ekonomicznej gminy i warunków życia mieszkańców.
2. Okresowy monitoring i kontrola.
3. Subsydialność, pomocniczość świadczeń.
4. Wyznaczanie standardów usług socjalnych.
5. Korzystanie z doświadczeń samorządów.
6. Realizowanie programów i projektów.
7. Pozyskiwanie środków w ramach funduszy z Unii Europejskiej.
8. Szeroka i różnorodna informacja oraz poradnictwo.
9. Nacisk na profilaktykę.
10. Rozwinięcie form pomocy środowiskowej.
11. Polityka prorodzinna.
12. Decentralizacja działań zakładająca wzmocnienie aktywności społecznej, czyli różnego rodzaju inicjatyw obywatelskich, w tym funkcjonowania wolontariatu, organizacji pozarządowych i współpracy między tymi organizacjami³.

UBÓSTWO

Ubóstwo jest najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej w gminie Syców. Niemal wszyscy mieszkańcy gminy, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej, otrzymali je z powodu ubóstwa. Sytuacja taka dotyczyła zarówno 2015, jak i 2010 roku.

Tabela 20. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu ubóstwa w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu ubóstwa			udział w ogóle otrzymujących świadczenia	
	2010	2015	Zmiana	2010	2015
Biskupice	11	14	27,3%	110,0%	100,0%
Drołtowice	28	24	-14,3%	100,0%	100,0%
Działosza	19	24	26,3%	100,0%	114,3%
Gaszowice	6	11	83,3%	100,0%	100,0%
Komorów	11	3	-72,7%	100,0%	100,0%
Nowy Dwór	9	6	-33,3%	100,0%	75,0%
Stradomia Wierzchnia	36	23	-36,1%	100,0%	104,5%
Szczodrów	30	18	-40,0%	103,4%	100,0%
Ślizów	22	8	-63,6%	95,7%	100,0%
Wielowieś	22	27	22,7%	100,0%	93,1%
Wioska	9	11	22,2%	100,0%	100,0%
Zawada	15	38	153,3%	100,0%	100,0%
SYCÓW	266	201	-24,4%	99,3%	100,0%
RAZEM	484	408	-15,7%	99,8%	100,0%

Źródło: dane gminne

³ Za: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013-2020

UZALEŻNIENIA I PRZEMOC

Uzależnienia i przemoc w rodzinie są jednym z powodów korzystania z pomocy społecznej w gminie Syców. W 2015 roku świadczenia z powodu **przemocy w rodzinie** zostały przyznane 39 osobom z terenu gminy Syców. Zdecydowana większość z nich zamieszkiwała w mieście Syców (28 osób, tj. 71,8%). Pozostali byli mieszkańcami Drołtowic (3 osoby), Wielowisi (2 osoby) oraz Biskupic, Działoszy, Gaszowic, Stradomi Wierzchniej, Szczodrów i Ślizowa (po 1 osobie).

Należy jednak zwrócić uwagę, że w poprzednich latach liczba osób pobierających świadczenia społeczne z tytułu przemocy w rodzinie w gminie Syców kształtowała się na znacznie niższym poziomie: w 2010 roku odnotowano jedynie 2 takie przypadki.

Tabela 21. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu przemocy w rodzinie w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu przemocy w rodzinie			udział w ogóle otrzymujących świadczenia	
	2010	2015	Zmiana	2010	2015
Biskupice		1			7,1%
Drołtowice		3			12,5%
Działosza		1			4,8%
Gaszowice	2	1	-50,0%	33,3%	9,1%
Komorów					
Nowy Dwór					
Stradomia Wierzchnia		1			4,5%
Szczodrów		1			5,6%
Ślizów		1			12,5%
Wielowieś		2			6,9%
Wioska					
Zawada					
SYCÓW		28			13,9%
RAZEM	2	39	1850,0%	0,4%	9,6%

Źródło: dane gminne

Szczegółowe zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie przedstawione zostały w *Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016*, przyjętym Uchwałą Nr XVIII/104/2012 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 30 marca 2012 roku. Cele i działania Programu obejmują:

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Syców:
 - Współpraca w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego.
 - Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy
2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie:
 - Izolowanie sprawców od ofiar
 - Udzielanie informacji sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych
 - Przeprowadzanie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc

- Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego w Oleśnicy o obowiązek podjęcia leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu
3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie:
- Udzielanie informacji dotyczących: bezpiecznego schronienia osobom dotkniętym przemocą w ośrodkach interwencji kryzysowej i specjalistycznych ośrodkach wsparcia, pozyskania stosownego zaświadczenia lekarskiego dla ofiary przemocy, praw osób będących ofiarami przemocy, sprawcom przemocy na temat programów korekcyjno-edukacyjnych, telefonu zaufania „Niebieska Linia”
 - Prowadzenie działań interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy: podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”, przekazywanie informacji o podejmowanych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego;
 - Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.

Natomiast realizacja celów *Programu* zakłada:

- Uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie
- Promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy
- Edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie
- Działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy⁴.

Alkoholizm są jedną z przyczyn korzystania z pomocy społecznej w gminie Syców. W 2015 roku świadczenia z tego tytułu przyznano 50 mieszkańcom gminy, tj. więcej niż miało to miejsce w 2010 roku (38 osób).

Świadczenia z powodu alkoholizmu w 2015 roku pobierali mieszkańcy ośmiu sołectw i miasta Sycowa. Największą grupę stanowiły wśród nich osoby zameldowane w Sycowie (35 osób, 70%), znacznie rzadziej byli to mieszkańcy Działoszy (4 osoby), Drołtowic, Komorowa i Wielowisi (po 2 osoby) oraz Biskupic, Nowego Dworu i Stradomia Wierzchniej (po 1 osobie). Natomiast udział osób otrzymujących świadczenia z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej wahał się w 2015 roku od 4,5% (Stradomia Wierzchnia) do 66,7% (Komorów).

Tabela 22. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu alkoholizmu w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu alkoholizmu			udział w ogóle otrzymujących świadczenia	
	2010	2015	Zmiana	2010	2015
Biskupice		1			7,1%
Drołtowice		2			8,3%
Działosza	2	4	100,0%	10,5%	19,0%
Gaszowice	1		-100,0%	16,7%	
Komorów		2			66,7%
Nowy Dwór		1			12,5%
Stradomia Wierzchnia		1			4,5%
Szczodrów		2			11,1%
Ślizów					
Wielowieś	3	2	-33,3%	13,6%	6,9%

⁴ Za: *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2016*

Wioska					
Zawada					
SYCÓW	32	35	9,4%	11,9%	17,4%
RAZEM	38	50	31,6%	7,8%	12,3%

Źródło: dane gminne

W 2015 roku w gminie Syców założono 39 „Niebieskich Kart”. Większość z nich dotyczyła mieszkańców miasta Syców, wobec których procedura „Niebieskiej Karty” została uruchomiona 28 razy (71,8%). Pozostałe „Niebieskie Karty” w 2015 roku zostały założone mieszkańcom ośmiu sołectw, głównie Drołtowice (3 NK) i Wielowieś (2 NK), a także Biskupice, Działosza, Gaszowice, Stradomia Wierzchnia, Szczodród i Ślizów (po 1 NK).

Warto podkreślić, że w 2015 roku w gminie Syców założono znacznie więcej „Niebieskich Kart” niż w latach poprzednich. W 2010 roku procedurę „Niebieskiej Karty” zastosowano tylko jeden raz.

Tabela 23. Liczba „Niebieskich Kart” w gminie Syców w latach 2014-2015

Jednostka terytorialna	liczba „Niebieskich Kart”		
	2010	2015	Zmiana
Biskupice		1	
Drołtowice		3	
Działosza		1	
Gaszowice	1	1	0,0%
Komorów			
Nowy Dwór			
Stradomia Wierzchnia		1	
Szczodród		1	
Ślizów		1	
Wielowieś		2	
Wioska			
Zawada			
SYCÓW		28	
RAZEM	1	39	3800,0%

Źródło: dane gminne

Realizując zadania związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii Rada Miejska w Sycowie uchwała programy profilaktyczne w tym zakresie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok został przyjęty Uchwałą Nr XVI/90/2015 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 26 listopada 2015 r. *Program* jest kontynuacją działań realizowanych przez gminę Syców w oparciu o ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz.1286).

Podstawowym celem *Programu* jest podjęcie działań zmierzających do ograniczenia spożycia alkoholu wśród dorosłych i młodzieży szkolnej, wczesna profilaktyka i edukacja oraz pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Służyć temu mają proponowane zainteresowania aktywności fizycznej, kulturalnej i rekreacyjnej jako alternatywa wobec wszelkiego rodzaju uzależnień. Celem głównym *Programu* jest

ograniczenie skali nadużywania alkoholu wśród dorosłych i młodzieży oraz wczesna profilaktyka i edukacja w zakresie uzależnienia od alkoholu. Natomiast cele szczegółowe *Programu* obejmują:

- wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży
- przygotowywanie młodego pokolenia do zdrowego, trzeźwego stylu życia,
- pomoc w rozwiązywaniu problemów alkoholowych osobom pijącym alkohol w sposób ryzykowny lub szkodliwy oraz członkom ich rodzin doznającym szkód z tego powodu,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- ograniczanie dostępności do alkoholu szczególnie osób młodych,
- dążenie do utworzenia grupy DDA oraz Al-Ateen⁵.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2020 został przyjęty Uchwałą Nr XVI/91/15 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 26 listopada 2015 r. Zadania gminy z zakresu przeciwdziałania narkomanii określa ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2012 r., poz. 124 ze zm.).

Celem głównym GPPN na lata 2016-2020 jest zapobieganie i ograniczanie używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych przez mieszkańców gminy Syców, a co za tym idzie spadek liczby młodych osób sięgających po narkotyki. Natomiast celami szczegółowymi *Programu* są:

1. Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego przez młodzież i dorosłych;
2. Wzmocnienie więzi rodzinnych;
3. Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży;
4. Monitorowanie problemu narkotykowego na terenie gminy.

Jako sposoby realizacji celów szczegółowych wskazano:

- Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego przez młodzież i dorosłych
- Wzmocnienie więzi rodzinnych
- Wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży
- Monitorowanie problemu narkotykowego na terenie gminy⁶.

Środki finansowe na realizację GPPIRPA i GPPN pochodzą z wpływów pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I CHOROBA

Świadczenia z tytułu **niepełnosprawności** przyznane zostały w 2015 roku 107 mieszkańcom gminy, co stanowiło 26,2% osób, które w tym roku otrzymały jakiekolwiek świadczenie. Na przestrzeni lat 2010-2015 liczba mieszkańców gminy pobierających świadczenia z powodu niepełnosprawności znacząco wzrosła. W 2010 roku pomoc kierowana była do 71 osób, co stanowiło 14,6% otrzymujących świadczenia.

Najwięcej osób, którym przyznano świadczenia z powodu niepełnosprawności, zamieszkiwało w Sycowie (63 osoby, 58,9%), zaś wśród sołectw – w Stradomi Wierzchniej (10 osób), a następnie Biskupicach, Drołtowicach, Gaszowicach i Szczodrowie (po 5 osób).

Biorąc pod uwagę udział osób otrzymujących pomoc społeczną z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie osób, którym przyznano świadczenia, sytuacja w miejscowościach gminy Syców okazała się zróżnicowana.

⁵ Za: *Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2016 rok*

⁶ Za: *Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2016-2020*

Najwyższym udziałem tej kategorii cechowały się sołectwa Gaszowice i Stradomia Wierzchnia (po 45,5%). W przypadku pozostałych miejscowości odsetek wahał się od 5,3% (Zawada) do 35,7% (Biskupice).

Tabela 24. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu niepełnosprawności w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu niepełnosprawności			udział w ogóle otrzymujących świadczenia	
	2010	2015	Zmiana	2010	2015
Biskupice	1	5	400,0%	10,0%	35,7%
Drołtowie	3	5	66,7%	10,7%	20,8%
Działosza	5	2	-60,0%	26,3%	9,5%
Gaszowice	1	5	400,0%	16,7%	45,5%
Komorów	0	1		0,0%	33,3%
Nowy Dwór	3	1	-66,7%	33,3%	12,5%
Stradomia Wierzchnia	9	10	11,1%	25,0%	45,5%
Szczodrów	3	5	66,7%	10,3%	27,8%
Ślizów	4	2	-50,0%	17,4%	25,0%
Wielowieś	0	3		0,0%	10,3%
Wioska	2	3	50,0%	22,2%	27,3%
Zawada	2	2	0,0%	13,3%	5,3%
SYCÓW	38	63	65,8%	14,2%	31,3%
RAZEM	71	107	50,7%	14,6%	26,2%

Źródło: dane gminne

Z powodu **długotrwałej lub ciężkiej choroby** świadczenia z pomocy społecznej otrzymało w 2015 roku 56 mieszkańców gminy Syców. Osoby te stanowiły 13,7% beneficjentów świadczeń pomocy społecznej. W porównaniu do 2010 roku liczba osób, którym przyznano świadczenia z tytułu choroby, wzrosła w gminie o 27 osób tj. niemal dwukrotnie (o 93,1) %. Jednocześnie w tym samym okresie udział osób pobierających świadczenia z powodu choroby wśród wszystkich korzystających z pomocy społecznej zwiększył się z 6% w 2010 roku do 13,7% w 2015 roku.

Najwięcej osób otrzymujących pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby zamieszkiwało w Sycowie (36 osób, 64,3%), a następnie w sołectwach: Szczodrów (6 osób) i Drołtowie (5 osób). W 2015 roku w przypadku pięciu sołectw (Biskupice, Komorów, Nowy Dwór, Ślizów i Wielowieś) żaden z mieszkańców nie otrzymywał świadczeń z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Natomiast w pozostałych udział osób, którym przyznano świadczenia z powodu choroby wynosił od 9,1% (Gaszowice, Stradomia Wierzchnia i Wioska) do 33,3% (Szczodrów).

Tabela 25. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w miejscowościach gminy Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby			udział w ogóle otrzymujących świadczenia	
	2010	2015	Zmiana	2010	2015
Biskupice					
Drołtowie		5			20,8%
Działosza		3			14,3%

Gaszowice		1			9,1%
Komorów	1		-100,0%		9,1%
Nowy Dwór	1		-100,0%		11,1%
Stradomia Wierzchnia	5	2	-60,0%	13,9%	9,1%
Szczodrów	1	6	500,0%	3,4%	33,3%
Ślizów	1		-100,0%		4,3%
Wielowieś					
Wioska		1			9,1%
Zawada	2	2	0,0%	13,3%	5,3%
SYCÓW	18	36	100,0%	6,7%	17,9%
RAZEM	29	56	93,1%	6,0%	13,7%

Źródło: dane gminne

BEZPIECZEŃSTWO I PRZESTĘPCZOŚĆ

Nad bezpieczeństwem mieszkańców gminy Syców czuwają funkcjonariusze policji i straży pożarnej.

W gminie znajduje się **Komisariat Policji w Sycowie**, ul. Parkowa 2, komórka organizacyjna *Komendy Powiatowej Policji w Oleśnicy*, ul. gen. Józefa Hallera 3. Obszar gminy Syców został podzielony na rejon patrolowania, podlegające funkcjonariuszom KP w Sycowie:

- teren Miasta i Gminy Syców – ulice: Akacyjowa, Aleja 15 lecia, Baczyńskiego, Bukowa, Curie Skłodowskiej, Chrobrego, Dąbrowskiego, Dębowa, Findera, Garncarska, Hubala, Kaliska, Kępińska, Krzywoustego, Kwiatowa, Korczaka, Kombatantów, Komorowska, Klonowa, Lipowa, Łokietka, Mickiewicza, Mieszka I, Nowotki, Orzeszkowej, Os. Zawadka, Obrońców Westerplatte, Pawłówek, Polna, Prusa, Szarych Szeregów, Sobieskiego, Szenwalda, Starzyńskiego, Szosa Kępińska, Waryńskiego, Witosa, Wioska, Zawadzkiego, Zubrzyckiego;
- teren Miasta Sycowa – ulice: Aleja Nad Wałem, Aleja Spacerowa, Bema Broniewskiego, Daszyńskiego, Sawickiej, Jana Pawła II, Kasztanowa, Kościelna, Ks. Rudy, Ks. Górczycy, Kościuszki, Kossaka, Konopnickiej, Kusocińskiego, Kolejowa, Leśna, Matejki, Młyńska, Norwida, Okrężna, Ogrodowa, Osiedle, Nowe, Oleśnicka, Plac Wolności, Plac Królowej, Jadwigi, Piastowska, Parkowa, Partyzantów, Powstańców, Puławskiego, Robotnicza, Reymonta, Szkolna, Słowackiego, Sucharskiego Środkowa, Tęczowa, Wojska Polskiego, Wałowa, Wrocławska, Wierzbowa, Zwycięzców, 22 Lipca, 1 Maja;
- teren Gminy Syców: Błotnik, Drołtowice, Działosza, Gaszowice, Komorów, Ligota Dzieszawska, Nowy Dwór, Pawełki, Radzyna, Szczodrów, Stradomia Wierzchnia, Święty Marek, Ślizów, Widawa, Wielowieś, Wojciechowo, Zawada.

Funkcjonariusze *Komisariatu Policji w Sycowie* patrolują również teren gminy Dziadowa Kłoda (Dziadów Most, Gołębice, Lipka, Miłowice, Stradomia Dolna, Dziadowa Kłoda, Radzowice, Dalborowice, Gronowice)⁷.

W 2015 roku na terenie gminy Syców popełniono łącznie 207 przestępstw. Większość z nich stanowiły przestępstwa o charakterze kryminalnym (ich liczba ukształtowała się na poziomie 126, co stanowiło 60,9%

⁷ Za: <http://www.olesnica.policja.gov.pl/pl/> (10.10.2016)

przestępstw popełnionych w tym roku), w tym przestępstwa przeciwko mieniu (69 w 2015 roku) i przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (6 w 2015 roku). Znacznie rzadziej niż przestępstwa kryminalne na terenie gminy stwierdzano przestępstwa drogowe (57 w 2015 roku, 27,5% ogółu) i gospodarcze (24 w 2015 roku, tj. 11,6% ogółu).

W porównaniu do 2010 roku liczba przestępstw stwierdzonych na terenie gminy Syców w 2015 roku zmalała o 27,4%. Zmniejszyła się częstotliwość występowania przestępstw niemal z każdej analizowanej kategorii: w przypadku przestępstw kryminalnych spadek wyniósł 13,7%, w przypadku przestępstw drogowych liczba zmniejszyła się o 50,9%, w przypadku przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu o 60%, zaś w przypadku przestępstw przeciwko mieniu o 13,75%. Jedynie liczba przestępstw o charakterze gospodarczym wzrosła w Sycowie w latach 2010-2015 o 4,35%.

Tabela 26. Przestępstwa w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	drogowe		o charakterze gospodarczym		o charakterze kryminalnym					
					ogółem		przeciwko życiu i zdrowiu		przeciwko mieniu	
	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015	2010	2015
Biskupice					2				1	
Drołtowice	3	3	1		3	6			2	4
Działosza	5	2			4	4			2	2
Gaszowice		1	5		4		2			
Komorów		3			3	2			2	2
Nowy Dwór	10	3			4	6			1	5
Stradomia Wierzchnia	14	2		2	14	13	2	1	7	7
Szczodrów	5	2		2	3	2	1	1	1	1
Ślizów	3				2	2			2	1
Wielowieś		1			6	1			2	1
Wioska	4	0	0	2	7	3	3	0	4	2
Zawada	2	1		2	1	2			1	
SYCÓW	70	39	17	16	93	85	7	4	55	44
RAZEM	116	57	23	24	146	126	15	6	80	69

Źródło: dane gminne

Na tle innych jednostek administracyjnych obszar gminy Syców charakteryzuje się niższym poziomem przestępczości. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy w 2015 roku popełniono 16,87 przestępstw, podczas gdy w kraju było to 20,8 przestępstwa, w województwie 27,33, a w powiecie 23,24 przestępstw.

Relatywnie rzadziej na terenie gminy Syców popełniane były przestępstwa o charakterze gospodarczym i kryminalnym, w tym przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko mieniu. Wskaźnik przestępstw gospodarczych na 1000 mieszkańców gminy Syców w 2015 roku ukształtował się na poziomie 1,43, tj. znacznie poniżej średniej krajowej (4,36), wojewódzkiej (4,28) i powiatowej (9,27). Również w przypadku wskaźnika przestępstw o charakterze kryminalnym na 1000 mieszkańców sytuacja w gminie Syców okazała się znacznie korzystniejsza (7,57) niż w pozostałych jednostkach administracyjnych. Wskaźnik przestępstw przeciwko mieniu na 1000 ludności gminy Syców ukształtował się w 2015 roku na poziomie 4,11, zaś wskaźnik przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu – 0,36. W przypadku wskaźnika przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu niższą wartość w 2015 roku odnotowano jedynie w powiecie oleśnickim (0,28).

Jedyną kategorią przestępstw, którymi mieszkańcy gminy Syców są bardziej zagrożeni niż mieszkańcy pozostałych jednostek, są przestępstwa drogowe. W 2015 roku wskaźnik przestępstw drogowych na 1000 mieszkańców gminy wynosił 3,40, pozostając na poziomie znacznie przewyższającym średnią dla kraju (1,99 przestępstw drogowych na 1000 ludności), dla Dolnego Śląska (2,18 przestępstw drogowych na 1000 ludności), a także dla powiatu oleśnickiego (2,92 przestępstw drogowych na 1000 ludności). Niewątpliwie pozytywnym zjawiskiem jest poprawa bezpieczeństwa na drogach, co obrazuje trend spadkowy wskaźnika przestępstw drogowych na 1000 mieszkańców dla wszystkich jednostek terytorialnych. W przypadku gminy Syców maksymalna wartość wystąpiła w 2013 roku i wynosiła 5,25 przestępstw drogowych na 1000 mieszkańców. W latach kolejnych wskaźnik systematycznie przyjmował niższe wartości.

Tabela 27. Przestępstwa na 1000 mieszkańców w latach 2012-2015

Jednostka terytorialna	przestępstwa ogółem na 1000 mieszkańców				o charakterze kryminalnym na 1000 mieszkańców				o charakterze gospodarczym na 1000 mieszkańców			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
POLSKA	32,17	27,62	22,72	20,80	22,45	18,47	15,54	13,59	4,06	4,01	4,16	4,36
DOLNOŚLĄSKIE	39,49	38,15	31,32	27,33	28,80	27,22	23,70	19,96	5,13	4,78	4,42	4,28
Powiat oleśnicki	24,92	27,29	18,78	23,24	14,32	13,81	12,10	10,34	4,62	5,55	2,84	9,27
Syców	19,38	21,13	18,37	16,87	7,55	8,33	7,26	7,57	1,45	1,27	1,38	1,43
Jednostka terytorialna	drogowe na 1000 mieszkańców				przeciwko życiu i zdrowiu na 1000 mieszkańców				przeciwko mieniu na 1000 mieszkańców			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
POLSKA	4,48	3,67	2,23	1,99	0,82	0,66	0,55	0,45	17,21	13,56	11,61	11,44
DOLNOŚLĄSKIE	4,40	3,82	2,38	2,18	0,87	0,77	0,76	0,47	24,52	22,67	18,79	17,00
Powiat oleśnicki	4,77	3,94	3,12	2,92	0,50	0,33	0,46	0,28	12,11	13,95	10,86	15,24
Syców	5,13	5,25	4,62	3,40	0,72	0,91	1,02	0,36	4,53	5,37	4,08	4,11

Źródło: dane gminne

Straż pożarną na terenie gminy Syców reprezentują jednostki Państwowej oraz Ochotniczych Straży Pożarnych. W Sycowie znajduje się istniejąca od 1992 roku Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej (ul. Ludwika Waryńskiego 2), wchodząca w skład struktury organizacyjnej *Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Oleśnicy*, ul. Kopernika 4, Oleśnica. Obszar chroniony JRG w Sycowie obejmuje gminę Syców, gminę Międzybórz oraz gminę Dziadowa Kłoda⁸.

Wsparcie dla strażaków z PSP na obszarze gminy, zapewniają jednostki *Ochotniczych Straży Pożarnych*. Na terenie gminy Syców działalność prowadzą następujące jednostki OSP:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Droftowicach, Droftowice 19f (jednostka włączona w struktury KSRG)
- Ochotnicza Straż Pożarna w Działoszy, Działosza 51
- Ochotnicza Straż Pożarna w Stradomi Wierzchniej, Stradomia Wierzchnia 4
- Ochotnicza Straż Pożarna w Szczodrowie, Szczodród 34a/1
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zawadzie, Zawada
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sycowie, Ludwika Waryńskiego 2, Syców.

⁸ Za: <http://straz.olesnica.pl> (10.10.2016)

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Aktywność społeczna mieszkańców gminy Syców przedstawiona zostanie na podstawie danych dotyczących sytuacji trzeciego sektora w gminie oraz udziału w wyborach samorządowych.

Dane dotyczące frekwencji wyborczej w gminie Syców wskazują na rosnące zainteresowanie mieszkańców wyborami samorządowymi. Świadczą o tym dane dotyczące udziału w wyborach samorządowych w latach 2006, 2010, 2014.

W 2006 roku w I turze wyborów uczestniczyło 40,68% uprawnionych do głosowania mieszkańców gminy Syców, tj. mniej niż wynosiła średnia dla kraju (45,99%), województwa dolnośląskiego (44,72%) i powiatu oleśnickiego (45,59%). W 2010 roku frekwencja wyborcza w gminie okazała się wyższa niż w 2006 roku i osiągnęła 45,03%, nadal jednak pozostając na poziomie minimalnie niższym niż w większych jednostkach administracyjnych. W 2014 roku zainteresowanie mieszkańców gminy Syców wyborami samorządowym okazało się nieznacznie wyższe niż w 2010 roku. Frekwencja wyborcza wyniosła 46,61%, pozostając na poziomie wyższym niż średnia dla województwa (44,75%), ale poniżej średniej krajowej (47,34%) i powiatowej (47,33%).

Tabela 28. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w latach 2006, 2010 i 2014

Jednostka terytorialna	I tura			II tura		
	frekwencja wyborcza			frekwencja wyborcza		
	2006	2010	2014*	2006	2010	2014*
POLSKA	45,99	47,32	47,34	39,56	35,31	39,97
DOLNOŚLĄSKIE	44,72	45,22	44,75	38,75	34,80	37,70
Powiat oleśnicki	45,59	45,83	47,33	36,91	48,24	40,47
Syców	40,68	45,03	46,61	36,65	-	38,44

*wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast

Źródło: PKW

Na terenie gminy Syców zarejestrowanych jest kilkadziesiąt **organizacji pozarządowych**, działających w większości w obszarze upowszechnia kultury fizycznej i sportu oraz pomocy społecznej, a także kultury i edukacji czy skupiających hobbystów lub pasjonatów określonej dziedziny. Zdecydowana większość sycowskich organizacji pozarządowych funkcjonuje w formie stowarzyszeń, nieliczne są fundacje czy oddziały/koła organizacji ogólnopolskich. Wśród podmiotów NGO zarejestrowanych w gminie Syców status OPP (organizacji pożytku publicznego), uprawniający do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych, posiadają trzy jednostki⁹:

1. Stowarzyszenie Integracji Społecznej „Celina”, ul. 1-go Maja 3, Syców (data przyznania statusu OPP: 02.07.2005)
2. Towarzystwo Pomocy Niepełnosprawnym, ul. Kościelna 16, Syców (data przyznania statusu OPP: 06.02.2007)
3. Stowarzyszenie na rzecz Edukacji i Integracji Społecznej, ul. Jana Matejki 5, Syców (data przyznania statusu OPP: 09.09.2008).

Poniżej przedstawiono wykaz organizacji pozarządowych zarejestrowanych i działających na terenie gminy Syców:

⁹ Za: <https://ems.ms.gov.pl/krs/wyszukiwaniepodmiotu> (10.10.2016)

Tabela 29. Organizacje pozarządowe zarejestrowane w gminie Syców

Lp.	Nazwa	Adres	Forma prawna	Rok utworzenia	Status OPP
1	Ochotnicza Straż Pożarna w Drottowicach	Drottowice 19f	stowarzyszenie	2002	
2	Uczniowski Klub Sportowy „Orzeł” Oleśnica	Działosza 19	stowarzyszenie kultury fizycznej	2007	
3	Stowarzyszenie Edukacji i Ekorozwoju Wsi Działosza	Działosza 62	stowarzyszenie	2004	
4	Ochotnicza Straż Pożarna w Działoszy	Działosza 51	stowarzyszenie	2002	
5	Klub Sportowy Komorów	Komorów	stowarzyszenie kultury fizycznej	2003	
6	Ochotnicza Straż Pożarna w Stradomi Wierzchniej	Stradomia Wierzchnia 4	stowarzyszenie	2001	
7	Klub Sportowy „Widawa” Stradomia	Stradomia Wierzchnia 43 lok. 1	stowarzyszenie kultury fizycznej	2000	
8	Szczodrowski Klub Sportowy „Grom”	Szczodród	stowarzyszenie kultury fizycznej	2001	
9	Ochotnicza Straż Pożarna w Szczodrowie	Szczodród 34a/1	stowarzyszenie	2002	
10	Stowarzyszenie „Tęcza”	Wrzosowa 7B, Wioska	stowarzyszenie	2013	
11	Ochotnicza Straż Pożarna w Zawadzie	Zawada	stowarzyszenie	2002	
12	„Akcent” Stowarzyszenie przy Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia w Sycowie	Waryńskiego 2a, Syców	stowarzyszenie	2012	
13	„Wygrać z Rakiem”	Wojska Polskiego 11-13 lok. 10, Syców	fundacja	2006	
14	Fundacja dla Niepełnosprawnych „Nie Jesteś Sam”	Kępińska 15, Syców	fundacja	2000	
15	Kiwanis Klub Syców	Kusocińskiego 21A, Syców	stowarzyszenie	1997	
16	Klub Sportowy WKS Płomień MOSiR Syców	Komorowska 2, Syców	stowarzyszenie kultury fizycznej	2014	
17	Klub Turystyki Wodnej „Szekla”	Komorowska 2, Syców	stowarzyszenie kultury fizycznej	2008	
18	Miejski Klub Sportowy „Rosiek” Syców	Kaliska 7, Syców	stowarzyszenie kultury fizycznej	2004	
19	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Olimpia” Syców	Ignacego Daszyńskiego 42, Syców	stowarzyszenie kultury fizycznej	2010	
20	Ochotnicza Straż Pożarna w Sycowie	Ludwika Waryńskiego 2, Syców	stowarzyszenie	1999	
21	Stowarzyszenie - Komitet Partnerski Ziemi Sycowskiej	Kolejowa 12 lok. 1, Syców	stowarzyszenie	2013	
22	Stowarzyszenie „Przystań Twórcza-Syców”	Komorowska 2b lok. 28, Syców	stowarzyszenie	2014	
23	Stowarzyszenie „Rodzina Kolpinga”	Kościelna 8, Syców	stowarzyszenie	1992	
24	Stowarzyszenie „Żyjmy Świadomie”	Matejki 16 lok. 3, Syców	stowarzyszenie	2008	
25	Stowarzyszenie Integracji Społecznej „Celina”	1-go Maja 3, Syców	stowarzyszenie	1996	OPP

26	Stowarzyszenie Jazz na Pograniczu	Aleja nad Wałem 2, Syców	stowarzyszenie	2008	
27	Stowarzyszenie na rzecz Edukacji i Integracji Społecznej	Matejki 5, Syców	stowarzyszenie	2008	OPP
28	Sycowski Klub Sportowy „Pogoń”	Kościelna 20, Syców	stowarzyszenie kultury fizycznej	1983	
29	Sycowski Klub Wspinaczkowy	Komorowska 2, Syców	stowarzyszenie kultury fizycznej	2004	
30	Sycowskie Bractwo Strzelców Kurkowych	Starzyńskiego 10, Syców	stowarzyszenie	2002	
31	Sycowskie Stowarzyszenie Kupców	Mickiewicza 1, Syców	stowarzyszenie	2001	
32	Towarzystwo Miłośników Sycowa	Plac Wolności 7, Syców	stowarzyszenie	1997	
33	Towarzystwo Pomocy Niepełnosprawnym	Kościelna 16, Syców	stowarzyszenie	1994	OPP
34	Towarzystwo Świętego Marka w Sycowie	Kaliska 36 lok. 23, Syców	stowarzyszenie	2002	
35	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” w Sycowie	Kościelna 3, Syców	stowarzyszenie kultury fizycznej	1995	
36	Uczniowski Klub Sportowy „Szach-Mat” w Sycowie	Kościelna 16, Syców	stowarzyszenie kultury fizycznej	1996	
37	Uniwersytet Trzeciego Wieku „Sursum Corda”	Kościelna 16, Syców	stowarzyszenie	2012	
Jednostki terenowe stowarzyszeń nieposiadające osobowości prawnej:					
38	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów				
39	Polski Związek Wędkarski. Koło w Sycowie				
40	Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów Policyjnych. Koło w Sycowie				
41	Związek Sybiraków. Koło w Sycowie				
42	Koło w Sycowie Polskiego Związku Filatelistycznego				
43	Związek Kombatantów RP i BWP				

Źródło: www.bazy.ngo.pl, Krajowy Rejestr Sądowy, <http://www.sycow.pl/pl/321/0/organizacje-pozarzadowe.html> (10.10.2016)

Aktywność społeczną mieszkańców gminy Syców na tle mieszkańców innych jednostek administracyjnych można ocenić za pomocą wskaźnika liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców. Dostępne dane wskazują, że mieszkańcy Sycowa są mniej aktywną społecznością. W 2015 roku na 10 tys. ludności gminy przypadało 23,9 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych. Osiągnięta wartość była niższa niż średnia dla województwa dolnośląskiego (38,5 podmiotów NGO na 10 tys. mieszkańców), kraju (35,1 podmiotów) czy powiatu oleśnickiego (25,2 podmioty). Również na tle gmin miejsko-wiejskich kraju (30,4) i województwa (34,7) sytuacja gminy Syców okazała się mniej korzystna, podobnie na tle miast tych jednostek (39,1 i 40,1) miasto Syców cechowało się najniższą wartością wskaźnika aktywności społecznej mieszkańców (27,7).

Pozytywnym zjawiskiem jest natomiast rosnący wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców. Wzrost następuje we wszystkich jednostkach administracyjnych, jednak jego tempo jest zróżnicowane. Najszybszy przyrost, na poziomie 40,2%, dotyczył powiatu oleśnickiego, bardzo szybko przybywało również organizacji społecznych na Dolnym Śląsku (o 36,3%), zarówno w gminach miejsko-wiejskich (o 39%), jak i w miastach (35,2%). Natomiast najniższy wzrost wskaźnika fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015 odnotowano na obszarze wiejskim gminy Syców (o 4,5%).

Tabela 30. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	27,1	28,4	30,0	31,5	33,1	35,1
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	23,8	25,0	26,3	27,6	28,7	30,4
POLSKA - MIASTO	29,7	31,1	32,9	34,8	36,8	39,1
DOLNOŚLĄSKIE	28,3	30,1	32,1	34,2	36,1	38,5
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	25,0	26,9	29,0	31,1	32,7	34,7
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	29,7	31,4	33,4	35,5	37,6	40,1
Powiat oleśnicki	17,9	19,1	20,4	22,2	23,1	25,2
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			17,8	18,9	19,3	21,3
Powiat oleśnicki - MIASTO			21,1	22,5	23,4	25,2
Syców	20,0	20,0	20,5	22,3	23,4	23,9
Syców - miasto	21,9	22,0	23,0	25,0	26,9	27,7
Syców - obszar wiejski	16,7	16,6	16,4	17,8	17,6	17,5

Źródło: GUS/BDL

Gmina Syców dysponuje wieloletnim *Programem współpracy Gminy Syców z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2013-2016*, przyjętym Uchwałą Nr XXVI/143/2012 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 29 listopada 2012 r. Celem głównym *Programu* jest budowanie partnerstwa pomiędzy Gminą i organizacjami, służącemu zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmocnieniu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych. Natomiast do celów szczegółowych *Programu* należą: umocnienie w świadomości społecznej odpowiedzialności za siebie i swoje otoczenie, polepszenie współpracy Gminy z organizacjami oraz integracja środowiska organizacji pozarządowych.

Współpraca Gminy z organizacjami opiera się na zasadach pomocniczości, suwerenności, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności, a odbywa się w formach: zlecenia organizacjom realizacji zadań

publicznych na zasadach określonych w ustawie, konsultowania z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, współpracy w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet Gminy źródeł finansowania, pomocy w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych, realizacji wspólnych projektów inicjatyw na rzecz społeczności lokalnej, popularyzacji działalności organizacji pożytku publicznego przez kampanię 1% na stronie internetowej Urzędu i w miarę możliwości w innych formach oraz umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w ustawie.

Obszar współpracy gminy Syców z organizacjami obejmuje sferę zadań publicznych, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy, w zakresie odpowiadającym zadaniom wymienionym w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami). Do priorytetowych zadań publicznych gminy w latach 2013-2016 roku należą zadania w zakresie:

1. upowszechniania kultury fizycznej, sportu i turystyki,
2. nauki, edukacji, oświaty i wychowania dzieci i młodzieży,
3. kultury, sztuki, ochrony dziedzictwa narodowego,
4. wypoczynku dzieci i młodzieży,
5. ochrony zdrowia mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
6. przeciwdziałania patologiom społecznym,
7. działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym.

Na realizację *Programu współpracy Gminy Syców z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2013-2016* planuje się środki w kwocie określonej w budżecie gminy, nie mniej jednak niż 135.000,00 złotych w każdym roku¹⁰.

¹⁰ Za: *Program współpracy Gminy Syców z organizacjami pozarządowymi oraz innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2013-2016*

GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

W strukturze gospodarczej gminy Syców dominująca jest rola rolnictwa, przemysłu lekkiego i różnorodnej działalności usługowej dla potrzeb gospodarki i ludności, zarówno miasta jak i przylegających obszarów. Prowadzona działalność to przede wszystkim branże: spożywcza, meblarska (w szczególności zakłady z branży stolarskiej i tapicerskiej) oraz usługowo-budowlana, tj. przyjazne dla środowiska. Działalność prowadzą głównie małe, rodzinne firmy¹¹.

Warunki naturalne miasta i gminy sprzyjają rozwojowi przetwórstwa rolniczego, przemysłu lekkiego, budownictwa mieszkaniowego, rolnictwa ekologicznego oraz turystyki. Miasto dysponuje własnymi terenami pod budownictwo mieszkaniowe, terenami pod budowę obiektów o funkcjach przemysłowych, składowych oraz usługowych. Władze samorządowe sprzyjają również wszelkim poczynaniom w zakresie szeroko rozumianej działalności kulturalno-rozrywkowo-rekreacyjnej, a inwestorzy mogą liczyć na preferencyjne stawki podatkowe oraz pomoc organizacyjną. Planowane kierunki inwestowania w gminie:

1. rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnej przy zalewie wodnym, dobra sieć dróg dojazdowych i wewnętrznych;
2. rozwój usług nieuciążliwych dla środowiska.

Czynnikami przyciągającym inwestorów są niewątpliwie uzbrojone tereny, przygotowane pod inwestycje. W *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców* wskazano następujące tereny inwestycyjne:

- przy zbiorniku retencyjnym – 100 ha;
- przy skrzyżowaniu ul. Kolejowej z obwodnicą – 40 ha;
- tereny na Wiosce – 7 ha;
- teren przy ul. Kaliskiej pod zabudowę jednorodziną i handlowo usługową – 20 ha;
- teren przy ulicy Ogrodowej pod zabudowę rekreacyjno-sportową – 3,5 ha;
- tereny we wsi Komorów – 20 ha¹².

Tereny gminy zostały również włączone do **Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „INVEST-PARK”**. *Podstrefa Syców* zajmuje obszar o powierzchni 9,7970 ha. Firmy działające w specjalnej strefie ekonomicznej otrzymują pomoc publiczną w postaci zwolnienia w podatku dochodowym. Maksymalna wysokość ulgi liczona jest jako procent wydatków na inwestycję lub 2-letnich kosztów zatrudnienia nowych pracowników. Zależy od wielkości przedsiębiorstwa oraz lokalizacji inwestycji¹³.

Dotychczas w *Podstrefie Syców* zainwestowała jedna firma, LOG-TECH Konstrukcje Sp. z o.o. Sp. k. z branży motoryzacyjnej. Przedsiębiorstwo zajmuje się produkcją konstrukcji metalowych dla przemysłu motoryzacyjnego¹⁴. Do zagospodarowania w *Podstrefie Syców* pozostał obszar o powierzchni 8,48 ha (Syców Kompleks I – 4,1067 ha; Syców Kompleks II – 4,3716 ha).

¹¹ Za: *Strategia Rozwoju Gminy Syców na lata 2014-2020*

¹² Za: <http://www.sycow.pl/pl/267/0/atuty-gminy.html> (19.10.2016)

¹³ Za: <https://invest-park.com.pl/#about-investpark> (19.10.2016)

¹⁴ Za: <https://invest-park.com.pl/o-strefie/firmy-w-strefie/> (19.10.2016)

Przedsiębiorcy w gminie Syców mogą liczyć na preferencyjne stawki podatkowe. Uchwałą Nr XLV/278/2014 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 26 czerwca 2014 r. wprowadzono zwolnienia od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis. Ze zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis mogą skorzystać:

- przedsiębiorcy dokonujący nowych inwestycji na terenie Gminy Syców – okres 6 lat zwolnienia od podatku od nieruchomości;
- przedsiębiorcy dokonujący inwestycji poprzez rozbudowę, nadbudowę lub odbudowę już istniejącego budynku lub budowli na podstawie pozwolenie na budowę, w których prowadzona jest działalność gospodarcza – okres 3 lat zwolnienia od podatku od nieruchomości.

Powyższe zwolnienia nie obejmują budynków oraz budowli lub ich części o powierzchni użytkowej powyżej 400 m², które są zajęte na działalność gospodarczą w zakresie handlu. Natomiast w celu przeciwdziałania bezrobociu na podstawie powyższej uchwały zwalnia się na okres 12 miesięcy od podatku od nieruchomości budynki (budowle) lub ich części które są zajęte na prowadzenie działalności gospodarczej przez osoby posiadające status osoby bezrobotnej, które po raz pierwszy na terenie gminy Syców podjęły działalność gospodarczą¹⁵.

W 2015 roku na terenie gminy Syców działalność prowadziło 1 667 podmiotów wpisanych do rejestru REGON. Liczba przedsiębiorstw w gminie na przestrzeni lat 2010-2015 wykazywała stałą tendencję rosnącą, co sprawiło, że w 2015 roku ich liczba była o 119 jednostek wyższa niż w 2010 roku. Tym samym wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w latach 2010-2015 wyniósł 7,7%. Warto zwrócić uwagę, iż o ile w samym mieście Syców liczba podmiotów zarejestrowanych w REGON w analizowanym okresie fluktuowała, osiągając ostatecznie wzrost na poziomie 3,5%, w przypadku obszaru wiejskiego tempo rozwoju przedsiębiorczości okazało się znacznie szybsze. W latach 2010-2015 na terenach wiejskich gminy Syców przybyło 78 podmiotów zarejestrowanych w REGON, co oznacza wzrost na poziomie 21,2%. Dzięki temu udział podmiotów zlokalizowanych na obszarze wiejskim wzrósł z 23,8% w 2010 roku do 26,8% w 2015 roku.

W strukturze podmiotów gospodarczych dominują jednoosobowe działalności gospodarcze oraz firmy mikro, tj. podmioty zatrudniające od 0 do 9 pracowników. Od 2013 roku stanowią one 96,2% wszystkich przedsiębiorstw w gminie. Jednocześnie jest to jedyna kategoria, której liczebność wzrosła w latach 2010-2015. W analizowanym okresie o 9,3% zwiększyła się w gminie Syców liczba podmiotów gospodarczych zatrudniających nie więcej niż 9 osób, przy czym w mieście wzrost wyniósł 5,3%, a na obszarze wiejskim – aż 22,1%. W przypadku większych firm, ich liczebność wykazywała tendencję malejącą. O 21,4% zmniejszyła się w latach 2010-2015 liczba przedsiębiorstw zatrudniających od 10 do 49 osób, a o 27,3% – liczba zakładów pracy, w których zatrudnienie znajdowało od 50 do 249 pracowników.

Tabela 31. Podmioty gospodarcze wg liczby pracowników w gminie Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem						
Syców	1548	1556	1604	1637	1640	1667
Syców - miasto	1180	1178	1194	1207	1198	1221
Syców - obszar wiejski	368	378	410	430	442	446
0-9 pracowników						
Syców	1467	1476	1538	1575	1577	1604

¹⁵ Za: Uchwała Nr XLV/278/2014 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 26 czerwca 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy de minimis

Syców - miasto	1114	1115	1142	1158	1150	1173
Syców - obszar wiejski	353	361	396	417	427	431
10-49 pracowników						
Syców	70	69	58	54	55	55
Syców - miasto	55	52	44	41	40	40
Syców - obszar wiejski	15	17	14	13	15	15
50-249 pracowników						
Syców	11	11	8	8	8	8
Syców - miasto	11	11	8	8	8	8
Syców - obszar wiejski	0	0	0	0	0	0

Źródło: GUS/BDL

Wśród podmiotów gospodarczych gminy Syców dominują jednostki sektora prywatnego. Prywatne firmy stanowiły w 2015 roku 94,7% wszystkich podmiotów gospodarczych, a ich liczba wynosiła 1 579. W porównaniu do 2010 roku liczba podmiotów sektora prywatnego zwiększyła się o 105 jednostek, co oznacza wzrost na poziomie 7,1% (w tym 2,8% w mieście i aż 20,4% na obszarze wiejskim). Szybsze tempo wzrostu dotyczyło sektora publicznego – w 2010 roku liczba takich podmiotów wynosiła 74, w latach kolejnych stopniowo ich przybywało, by w 2015 roku osiągnąć poziom 83 podmiotów. Tym samym liczba jednostek tworzących sektor publiczny w gminie Syców wzrosła w latach 2010-2014 o 12,2%.

Tabela 32. Podmioty gospodarcze wg sektora własności w gminie Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	ogółem					
Syców	1548	1556	1604	1637	1640	1667
Syców - miasto	1180	1178	1194	1207	1198	1221
Syców - obszar wiejski	368	378	410	430	442	446
sektor publiczny						
Syców	74	76	79	82	84	83
Syców - miasto	69	71	73	76	78	77
Syców - obszar wiejski	5	5	6	6	6	6
sektor prywatny						
Syców	1474	1480	1525	1555	1556	1579
Syców - miasto	1111	1107	1121	1131	1120	1142
Syców - obszar wiejski	363	373	404	424	436	437

Źródło: GUS/BDL

Struktura podmiotów gospodarczych ze względu na podstawowe profile działalności wskazuje na zdecydowaną przewagę przedsiębiorstw prowadzących pozostałą działalność, tzn. tych, których główny obszar działalności według PKD 2007 mieści się w sekcjach od G do U.

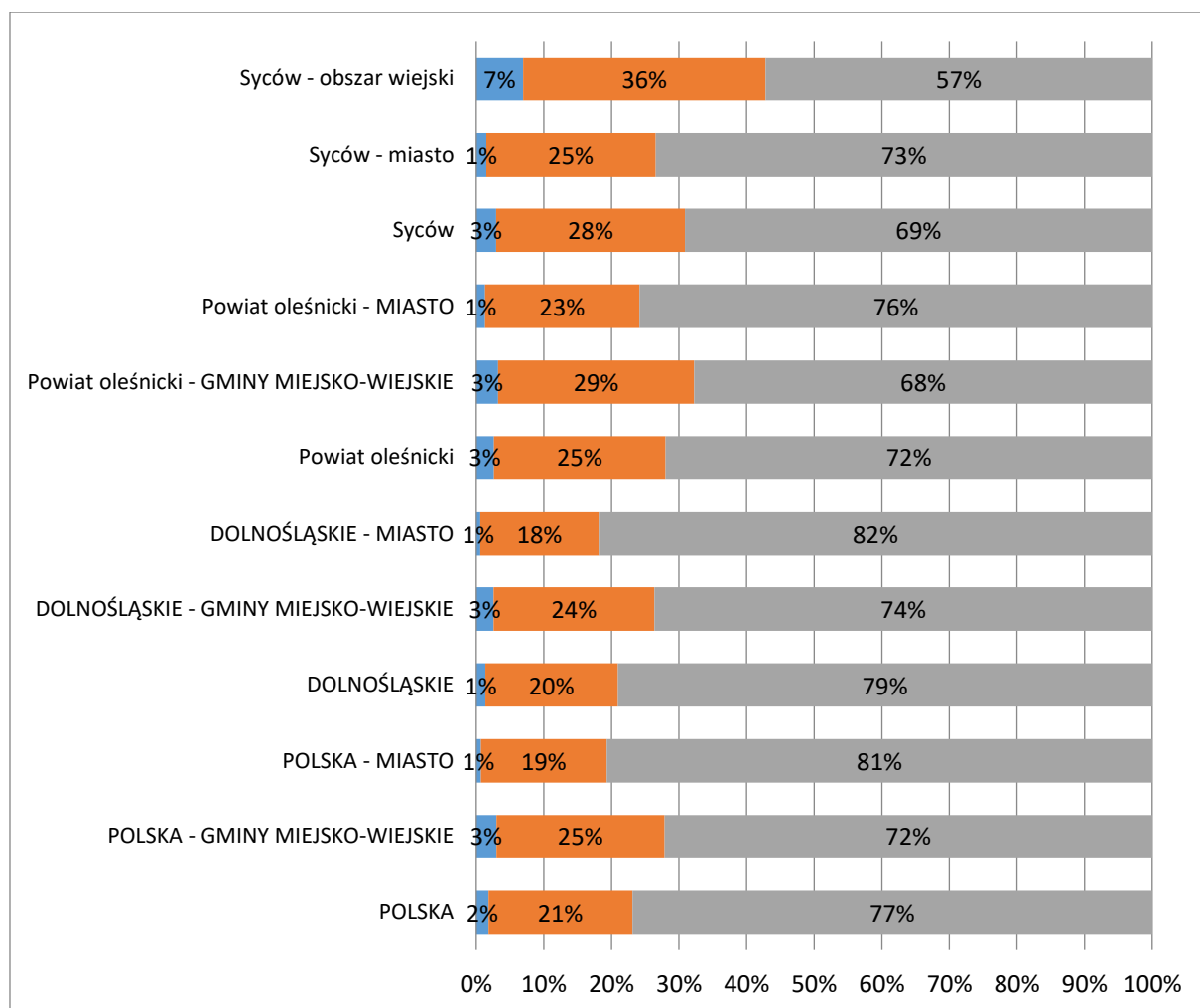
Rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem w gminie Syców zajmowało się w 2015 roku 49 podmiotów, co stanowiło 3% ogólnej liczby firm. Taki sam odsetek dla tego rodzaju działalności stwierdzono dla gmin miejsko-wiejskich powiatu oleśnickiego, województwa dolnośląskiego i całego kraju. Jedynie na obszarze wiejskim gminy Syców odsetek firm zajmujących się rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem był wyższy i wynosił 7%,

zaś w pozostałych jednostkach, szczególnie miejskich, udział takich podmiotów kształtował się na niższym poziomie.

Syców cechuje się najwyższym, wśród analizowanych jednostek administracyjnych, odsetkiem przedsiębiorstw działających w sferze przemysłu i budownictwa. W 2015 roku wynosił on 28%, podczas gdy średnia dla kraju kształtowała się na poziomie 21% (w tym 25% w gminach miejsko-wiejskich), dla województwa dolnośląskiego – 20% (w tym 24% w gminach miejsko-wiejskich), a dla powiatu – 25% (w tym 29% w gminach miejsko-wiejskich). Na obszarze wiejskim gminy Syców odsetek podmiotów prowadzących działalność przemysłową i budowlaną wzrastał do 36%.

We wszystkich jednostkach administracyjnych przeważają podmioty prowadzące pozostałą działalność, jednak stosunkowo niski jest udział tych przedsiębiorstw wśród firm w Sycowie (69%), a zwłaszcza na obszarze wiejskim gminy (57%). W pozostałych jednostkach odsetek podmiotów prowadzących pozostałą działalność wahał się od 72% (w powiecie) do 77% w Polsce i 79% (w województwie).

Wykres 8. Podmioty gospodarcze według podstawowych profili działalności – stan na 31.XII.2015

Źródło: GUS/BDL

Wśród podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Syców najliczniej reprezentowane są jednostki działające w sekcji G, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. W 2015 roku ich liczba wynosiła 472, co stanowiło 28,3% wszystkich podmiotów gospodarczych w gminie. Kolejne pod liczebności okazały się sekcje: C, przetwórstwo przemysłowe (230 podmiotów, tj. 13,8%) i F, budownictwo

(219 podmiotów, tj. 13,1%), a na dalszych miejscach, jeśli chodzi o liczbę podmiotów znalazły się sekcje: L, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (131 podmiotów, tj. 7,9%) oraz S i T (118 podmiotów, tj. 7,1%). Żadna sycowska firma nie prowadziła działalności w sekcjach U i B, a aktywność nielicznych dotyczyła sekcji D (3 podmioty w 2015 roku) czy O (9 podmiotów w 2015 roku).

Jak wskazano we wcześniejszych akapitach liczba przedsiębiorstw w gminie w latach 2010-2015 zwiększała się, co doprowadziło do 7,7% wzrostu liczby przedsiębiorstw zarejestrowanych w Sycowie. Tendencja wzrostowa obserwowana była w większości sekcji PKD 2007, za wyjątkiem 5 sekcji: A (-27,9%), B (-100%), G (-1,5%), I (-2,6%) oraz J (-28%).

W pozostałych sekcjach PKD 2007 następował rozwój i z każdym rokiem przybywało podmiotów prowadzących działalność w tym obszarze. Zdecydowanie największy przyrost dotyczył sekcji N (wzrost o 72,2%), ale zwiększyła się również znacząco liczba podmiotów prowadzących działalność w sekcji R (o 50%), Q (o 37,5%), E (o 27,3%), L (o 24,8%), H (o 20,9%) i M (o 20%). W przypadku pozostałych sekcji tempo przyrostu liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą było zróżnicowane, ale niższe niż w opisanych przykładach.

Tabela 33. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD¹⁶ w gminie Syców w latach 2010-2015

Sekcje wg PKD 2007	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Sekcja A	68	63	60	57	50	49
Sekcja B	1	0	0	0	0	0
Sekcja C	215	210	219	221	221	230
Sekcja D	0	1	3	5	4	3
Sekcja E	11	10	13	15	16	14
Sekcja F	202	211	221	222	221	219
Sekcja G	479	469	468	474	469	472
Sekcja H	67	70	69	78	75	81
Sekcja I	38	37	41	35	35	37
Sekcja J	25	26	24	18	16	18
Sekcja K	43	42	40	42	40	46
Sekcja L	105	114	124	125	125	131
Sekcja M	65	69	68	72	80	78

¹⁶ Sekcje wg PKD 2007: Sekcja A rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, Sekcja B górnictwo i wydobywanie, Sekcja C przetwórstwo przemysłowe, Sekcja D wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych, Sekcja E dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, Sekcja F budownictwo, Sekcja G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, Sekcja H transport i gospodarka magazynowa, Sekcja I działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, Sekcja J informacja i komunikacja, Sekcja K działalność finansowa i ubezpieczeniowa, Sekcja L działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, Sekcja M działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, Sekcja N działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca, Sekcja O administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, Sekcja P edukacja, Sekcja Q opieka zdrowotna i pomoc społeczna, Sekcja R działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, Sekcja S, T pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby, Sekcja U organizacje i zespoły eksterytorialne

Sekcja N	18	15	16	23	24	31
Sekcja O	9	9	9	9	9	9
Sekcja P	37	38	48	46	44	41
Sekcja Q	48	51	52	63	67	66
Sekcja R	16	19	20	21	20	24
Sekcje S, T	101	102	109	111	124	118
Sekcje U	0	0	0	0	0	0
Suma	1548	1556	1604	1637	1640	1667

Źródło: GUS/BDL

Struktura podmiotów gospodarczych wg sekcji PKD 2007 wskazuje na daleko idące podobieństwo pomiędzy gminą Syców a innymi jednostkami administracyjnymi, występują niewielkie różnice. Relatywnie wyższy niż w innych jednostkach okazał się udział podmiotów z sekcji G. W gminie odsetek ten wynosił 28%, podczas gdy w pozostałych jednostkach wahał się od 24% (dolnośląskie) do 27% (powiat oleśnicki). W gminie Syców relatywnie wysoki okazał się również odsetek podmiotów z sekcji C (14%), szczególnie na tle województwa (9%) i kraju (10%).

W przypadku pozostałych sekcji odsetki dla gminy Syców nie odbiegały w sposób znaczący od wartości osiąganych w pozostałych jednostkach administracyjnych. Nie stwierdzono ponadto istotnych zmian w strukturze podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007 na przestrzeni lat 2010-2015, oprócz spadku udziału podmiotów z sekcji G z 31% do 28%. Dominująca pozostaje rola podmiotów prowadzących działalność w sekcji G i C, a także F, L oraz S i T.

Tabela 34. Struktura podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007 w latach 2010-2015

Sekcje wg PKD 2007	struktura sekcji podmiotów gospodarczych 2010				struktura sekcji podmiotów gospodarczych 2015			
	POLSKA	DOLNOŚLĄSKIE	Powiat oleśnicki	Syców	POLSKA	DOLNOŚLĄSKIE	Powiat oleśnicki	Syców
Sekcja A	4%	4%	4%	4%	3%	3%	3%	3%
Sekcja B	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Sekcja C	11%	9%	11%	14%	10%	9%	16%	14%
Sekcja D	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Sekcja E	0%	0%	0%	1%	0%	0%	1%	1%
Sekcja F	14%	14%	15%	13%	14%	14%	12%	13%
Sekcja G	29%	27%	29%	31%	26%	24%	27%	28%
Sekcja H	6%	6%	5%	4%	6%	5%	4%	5%
Sekcja I	3%	3%	2%	2%	3%	3%	2%	2%
Sekcja J	1%	1%	2%	2%	2%	2%	1%	1%
Sekcja K	3%	3%	3%	3%	2%	2%	2%	3%
Sekcja L	5%	11%	7%	7%	6%	12%	10%	8%
Sekcja M	6%	6%	6%	4%	7%	6%	5%	5%
Sekcja N	2%	2%	1%	1%	2%	2%	2%	2%
Sekcja O	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Sekcja P	3%	3%	3%	2%	3%	3%	2%	2%

Sekcja Q	4%	3%	3%	3%	5%	4%	4%	4%
Sekcja R	2%	2%	1%	1%	2%	2%	2%	1%
Sekcje S, T	6%	6%	6%	7%	7%	7%	7%	7%
Sekcje U	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

Źródło: GUS/BDL

Analiza wskaźników dotyczących podmiotów gospodarczych wskazuje, że gmina Syców cechuje się niższym poziomem przedsiębiorczości na tle większych jednostek administracyjnych. W 2015 roku na 10 tys. mieszkańców gminy przypadały 994 podmioty wpisane do rejestru REGON – była to wartość niższa od średniej krajowej (1 089 podmiotów) i wojewódzkiej (1 230 przedsiębiorstw). Natomiast relatywnie korzystnie przedstawiała się sytuacja gminy Syców na tle gmin miejsko-wiejskich innych obszarów – w gminach miejsko-wiejskich kraju na 10 tys. ludności przypadały 924 podmioty gospodarcze, w gminach miejsko-wiejskich województwa – 963 podmioty, a w gminach miejsko-wiejskich powiatu – 865 podmiotów.

Wartym odnotowania zjawiskiem jest tendencja rosnąca, jaka charakteryzowała analizowany wskaźnik w latach 2010-2015. Wzrastał on we wszystkich jednostkach administracyjnych, choć tempo tego procesu było zróżnicowane. W przypadku Sycowa wartość wskaźnika podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności wzrosła na przestrzeni lat 2010-2015 o 5,8%, podczas gdy w skali kraju wzrost wyniósł 7,3% (w tym 5,7% w gminach miejsko-wiejskich i 6% w miastach), w skali województwa – 8,3% (w tym 7,9% w gminach miejsko-wiejskich i 7,3% w miastach), a w skali powiatu – 3,8%. Należy jednak podkreślić różnice w obrębie samej gminy Syców – w mieście Syców wzrost wskaźnika wynosił 3,6%, zaś na obszarze wiejskim – aż 15,1%. Wynika to z przedstawionego we wcześniejszych akapitach nierównomiernego przyrostu liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na tych terenach w latach 2010-2015.

Tabela 35. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	1 015	1 004	1 032	1 057	1 071	1 089
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	875	864	885	904	912	924
POLSKA - MIASTO	1 244	1 225	1 257	1 285	1 297	1 318
DOLNOŚLĄSKIE	1 135	1 123	1 156	1 194	1 207	1 230
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	892	882	906	933	947	963
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	1 302	1 285	1 320	1 362	1 373	1 397
Powiat oleśnicki	906	891	908	926	936	940
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			832	857	862	865
Powiat oleśnicki - MIASTO			1 046	1 055	1 062	1 064
Syców	940	943	969	988	984	994
Syców - miasto	1 125	1 125	1 142	1 162	1 151	1 166
Syców - obszar wiejski	615	628	671	696	707	708

Źródło: GUS/BDL

Wskaźnik jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2015 roku kształtował się w gminie Syców na poziomie 95. Wskaźnik ten dla gminy był poniżej średniej wojewódzkiej (105 jednostek nowo zarejestrowanych na 10 tys. ludności), ale powyżej średniej krajowej (94) i powiatowej (85). W przypadku gmin

miejsko-wiejskich kraju, województwa i powiatu osiągnano wartości niższe niż średnie ogólne (odpowiednio 79, 83 i 78), a jednocześnie niższe niż w gminie Syców. Ponadto Syców jest jedynym obszarem, w którym wskaźnik jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w 2015 roku był wyższy niż w 2010 roku.

Tabela 36. Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	104	90	93	95	93	94
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	94	79	82	81	81	79
POLSKA - MIASTO	122	104	109	110	106	108
DOLNOŚLĄSKIE	114	103	104	113	101	105
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	100	87	87	87	86	83
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	125	111	112	124	108	113
Powiat oleśnicki	99	95	90	82	86	85
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			92	78	71	78
Powiat oleśnicki - MIASTO			102	88	91	92
Syców	93	94	89	85	82	95
Syców - miasto	102	104	93	91	84	116
Syców - obszar wiejski	77	75	83	73	79	61

Źródło: GUS/BDL

W przypadku jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w gminie Syców osiągnano wskaźniki niższe niż w województwie, ale wyższe niż w kraju i powiecie. Oznacza to, że na terenie gminy likwidowanych było relatywnie więcej przedsiębiorstw niż średnio w Polsce i powiecie oleśnickim, ale mniej niż średnio w województwie dolnośląskim. W 2015 roku na 10 tys. ludności gminy przypadało 81 wykreślonych firm, podczas gdy w skali kraju było to 76 podmiotów (w tym 69 w gminach miejsko-wiejskich i 88 w miastach), w województwie – 84 jednostki (w tym 70 w gminach miejsko-wiejskich i 90 w miastach), a w powiecie – 79 przedsiębiorstw (w tym 74 w gminach miejsko-wiejskich i 83 w miastach).

Wskaźnik podmiotów wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców we wszystkich jednostkach terytorialnych podlegał w latach 2010-2015 licznym fluktuacjom, przyjmując wartości niższe i wyższe. Wyraźnie widoczne jest jednak maksimum przypadające na 2011 rok, w którym z rejestru REGON wykreślano najwięcej podmiotów gospodarczych.

Tabela 37. Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	62	100	65	70	79	76
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	57	89	60	64	71	69
POLSKA - MIASTO	74	121	77	83	94	88

DOLNOŚLĄSKIE	66	115	72	76	88	84
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	55	96	63	63	74	70
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	72	128	78	84	96	90
Powiat oleśnicki	57	105	72	64	74	79
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			56	54	63	74
Powiat oleśnicki - MIASTO			84	76	81	83
Syców	55	87	56	65	78	81
Syców - miasto	62	104	66	78	80	91
Syców - obszar wiejski	42	58	40	42	76	64

Źródło: GUS/BDL

Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym wskazuje na przeciętny poziom przedsiębiorczości mieszkańców gminy na tle innych jednostek. W 2015 roku na 100 ludności Sycowa w wieku produkcyjnym przypadało 12 osób prowadzących działalność gospodarczą. W skali kraju na 100 osób w wieku produkcyjnym działalność gospodarczą prowadziło 12,4 osób, w skali województwa – 12,9 osób, a w skali powiatu – 10,9 osób. Natomiast w gminach miejsko-wiejskich tych jednostek wskaźnik przedsiębiorczości mieszkańców okazał się niższy niż w Sycowie: były to średnio 10-11 osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Warto podkreślić, iż niemal stale przybywa osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Tendencja ta została stwierdzona we wszystkich jednostkach, różnica dotyczyła jednak tempa zmian. W przypadku gminy Syców wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym zwiększył się w latach 2010-2015 o 5,8% (w tym o 4,9% w mieście i 12,6% na obszarze wiejskim), podczas gdy w skali kraju odnotowano wzrost na poziomie 4,5% (4,3% w gminach wiejskich i 3,5% w miastach), w skali województwa wzrost o 5,2% (6,5% w gminach miejsko-wiejskich i 3,7% w miastach), a w skali powiatu o 1,1%.

Tabela 38. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015

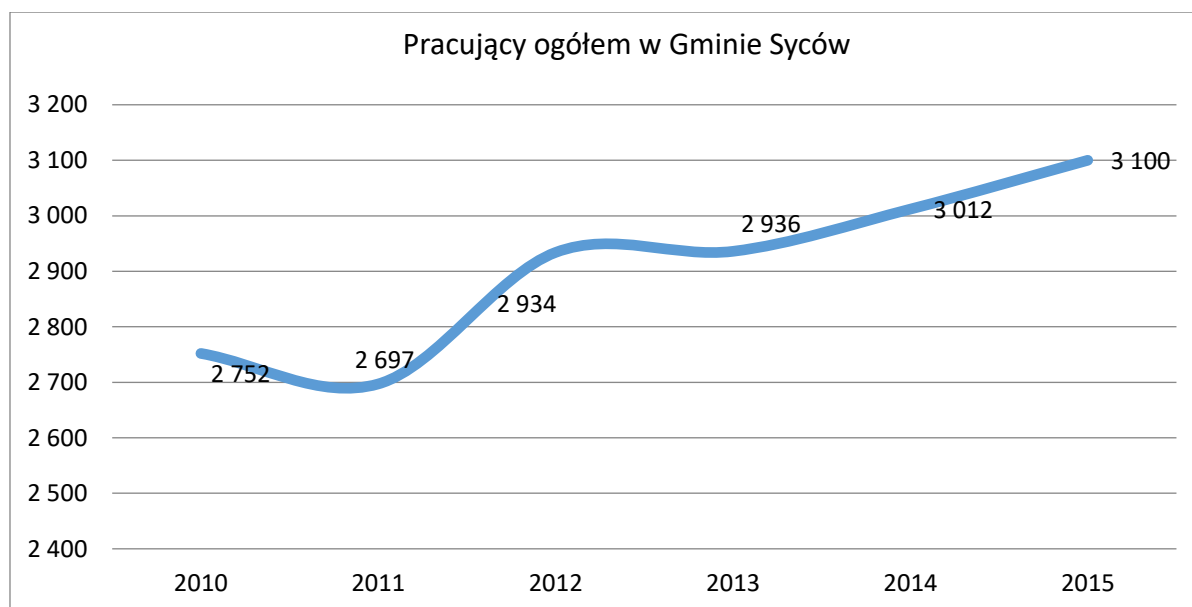
Jednostka terytorialna	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	11,9	11,6	11,9	12,1	12,2	12,4
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	10,6	10,4	10,6	10,8	10,9	11,1
POLSKA - MIASTO	13,9	13,6	13,8	14,1	14,2	14,4
DOLNOŚLĄSKIE	12,3	12,0	12,3	12,6	12,7	12,9
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	9,8	9,6	9,8	10,1	10,3	10,5
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	13,6	13,2	13,6	13,8	13,9	14,1
Powiat oleśnicki	10,8	10,5	10,5	10,8	10,9	10,9
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			9,6	9,9	10,0	10,1
Powiat oleśnicki - MIASTO			11,7	11,9	11,9	12,0
Syców	11,4	11,3	11,6	11,9	11,8	12,0
Syców - miasto	13,3	13,2	13,4	13,6	13,5	13,9
Syców - obszar wiejski	8,0	8,0	8,5	8,9	8,9	9,0

Źródło: GUS/BDL

Liczba osób **pracujących**¹⁷ na terenie gminy Syców wynosiła w 2015 roku 3 100 osób. Na przestrzeni lat 2010-2015 widoczny jest wyraźny wzrost liczby pracujących. W całym analizowanym okresie liczba pracujących w gminie zwiększyła się o 12,6%. O ile jednak w mieście Syców liczba pracujących wzrosła w latach 2010-2015 o 14,7%, w przypadku obszaru wiejskiego wzrost wyniósł jedynie 4,1%. Nierównomierne tempo wzrostu liczby pracujących w mieście i na terenach wiejskich spowodowało wzrost udziału pracujących mieszkańców miasta w ogólnej liczbie pracujących w mieście – z 80% w 2010 roku do 82% w 2015 roku.

Warto dodać, że tempo wzrostu liczby pracujących w gminie (o 12,6%) było najszybsze w porównaniu z pozostałymi analizowanymi jednostkami administracyjnymi. W latach 2010-2015 liczba pracujących w skali kraju zwiększyła się o 3,8% (w tym o 6,7% w gminach miejsko-wiejskich i 1,9% w miastach), w skali województwa dolnośląskiego wzrost wyniósł 5,9% (w tym 6,9% w gminach miejsko-wiejskich i 4,6% w miastach), a w skali powiatu oleśnickiego – 1,7%.

Wykres 9. Pracujący ogółem w gminie Syców w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Wskaźnik pracujących na 1000 ludności pozwala porównać sytuację w gminie oraz innych jednostkach administracyjnych. Porównanie to jest niekorzystne dla gminy Syców. W 2015 roku na 1000 mieszkańców przypadało bowiem 185 osób pracujących, co było wartością niższą od średniej krajowej (232 osoby), wojewódzkiej (255 osób) i powiatowej (186 osoby). Dysproporcja dotyczyła również gmin miejsko-wiejskich kraju, województwa i powiatu, gdzie liczba pracujących na 1000 ludności w 2015 roku wynosiła odpowiednio 188, 213 i 220 osób.

¹⁷ Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, (dla lat 1995-1998); bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie pracujących do 9 osób (dla 1999 r.); bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.). W 2004 i 2005 r. dla gmin miejsko-wiejskich sporządzane jest jedno sprawozdanie, brak informacji dla części miejskiej i części wiejskiej. Wg faktycznego miejsca pracy (dla lat 1995-2003); wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.) – wyjaśnienie GUS.

W przypadku gminy Syców należy jednak zwrócić uwagę na dynamiczny wzrost wartości wskaźnika liczby pracujących na 1000 mieszkańców na przestrzeni lat 2010-2015. Podczas gdy w skali kraju wzrost wyniósł 4%, w skali województwa – 6,3%, a w skali powiatu – 0,6%, w przypadku gminy Syców nastąpił przyrost na poziomie 10,6%. Dodatkowo należy zauważyć różnice w obrębie samej gminy – w mieście wskaźnik pracujących ogółem na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015 wzrósł o 14,9%, zaś na obszarze wiejskim gminy nastąpił spadek o 1,1%.

Tabela 39. Pracujący na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	pracujący ogółem na 1000 mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	223	224	223	226	230	232
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	178	179	178	181	186	188
POLSKA - MIASTO	304	304	302	304	310	313
DOLNOŚLĄSKIE	240	241	239	244	251	255
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	198	201	199	203	212	213
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	289	289	287	294	302	307
Powiat oleśnicki	185	179	180	178	186	186
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	207	203	217	220
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	222	222	225	229
Syców	167	164	177	177	181	185
Syców - miasto	211	208	227	231	234	243
Syców - obszar wiejski	90	86	91	87	93	89

Źródło: GUS/BDL

B.3. DIAGNOZA ZJAWISK W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ

Budowa geologiczna, rzeźba terenu i surowce naturalne¹⁸

Pod względem fizyczno-geograficznym gmina Syców położona jest w zasięgu Niziny Środkoeuropejskiej, a dokładnie w obrębie jej podprowincji o nazwie Niziny Środkowopolskie oraz jej trzech makroregionów: Obniżenia Milicko-Głogowskiego, Wału Trzebnickiego oraz Niziny Śląskiej. W podziale na mezoregiony gmina znajduje się w zasięgu: Kotliny Milickiej (fragment północnej części gminy), Wzgórz Ostrzeszowskich (wschodnia część gminy), Wzgórz Twardogórskich (północno-zachodnia część gminy) i Równiny Oleśnickiej (południowo-zachodnia część gminy).

Jak wskazano gmina Syców leży w zasięgu czterech mezoregionów. Pierwszym z nich jest Kotlina Milicka, która obejmuje wschodnią część Obniżenia Milicko-Głogowskiego. Kolejne dwa, czyli Wzgórz Ostrzeszowskie i Wzgórz Twardogórskie stanowią wschodnią część Wału Trzebnickiego, który tworzy rozległe pasmo wzniesień morenowych. Ostatni z mezoregionów to Równina Oleśnicka, która w zasięgu gminy Syców, obejmuje monoklinę przedsudecką.

Pod względem geomorfologicznym w gminie wyróżnia się następujące formy:

- pochodzenia glacialnego – wysoczyzny morenowe płaskie i faliste oraz wzgórza morenowe akumulacyjne i moreny wyciśnięcia, które mają na terenie gminy największy zasięg i obejmują część centralną, zachodnią i południową,
- pochodzenia fluwioglacjalnego – sandry, występujące wzdłuż górnego biegu rzeki Widawy, kemy na południe od Sycowa oraz doliny wód roztopowych w postaci suchych, głęboko wciętych dolin, pojawiające się na obszarze całej gminy,
- pochodzenia eolicznego – wydmy rozwinięte na powierzchniach sandrowych i piaskach lodowcowych, występują w rejonie wsi Zawada i Szczodród,
- pochodzenia rzeczno-terasy – dna dolin rzecznych, terasy akumulacyjne nadzalewowe w dolinach rzecznych znajdujące się w dolinie Młyńskiej Wody, Widawy,
- pochodzenia denudacyjnego – dolinki denudacyjne, długie stoki,
- antropogeniczne – rowy melioracyjne i groble, położone w dolinie rzeki Młyńskiej Wody na południowy wschód od Sycowa.

Tak szeroka charakterystyka geomorfologiczna przyczynia się do wyraźnego zróżnicowania rzeźby terenu na obszarze gminy. Rejony zlokalizowane w zasięgu Wzgórz to wzniesienia o łagodnych stokach, które przecinają doliny cieków. Fragmenty obejmujące Równinę Oleśnicką mają charakter niskofalisty, czyli płaski z pojedynczymi pagórkami. Pozostały obszar, będący w granicach Kotliny Milickiej, jest zdecydowanie nizinny.

Gmina Syców nie jest bogata w zasoby naturalne. Na jej obszarze występują złoża piasku, żwirów, pospótek oraz surowców do produkcji ceramiki budowlanej (iły i gliny). Wszystkie złoża mają znaczenie lokalne. Na terenie gminy znajduje się około 6 nieczynnych punktów eksploatacji złóż. Jedynie w miejscowości Wielowieś znajduje się udokumentowane złożo piasków o powierzchni 6,03 ha. W pozostałych miejscach eksploatacja była prowadzona bez pozwoleń prawnych. Powierzchnia niektórych wyrobisk, poprzez ich zalesienie, odzyskała już charakter zbliżony do naturalnego. Pozostałe wymagają podjęcia działań rekultywacyjnych.

¹⁸ Cyt. za: *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Syców na lata 2015-2020*

Gleby¹⁹

Na obszarze gminy Syców przeważają gleby bielicoziemne (Państwowy Inspektorat ochrony Środowiska i Centrum Informacji o Środowisku UNEP/GRID-Warszawa, 1993). W południowej części gminy (w pasie ciągnącym się od miasta Sycowa przez obręb Nowy Dwór, południową część obrębów Wielowieś i Działosza oraz obręb Stradomia Wierzchnia) występują także gleby brunatne. Miejscami – w dolinach rzecznych – wytworzyły się także mady rzeczne (żyzne, lekkie i bardzo lekkie).

W obrębie użytków rolnych gminy dominują gleby IVa i IVb klasy bonitacyjnej – 44,1% użytków rolnych gminy (Chrulski M., Korol P., 2009). Znaczący – 29,2% użytków rolnych – jest udział gleb V klasy bonitacyjnej. Gleby klasy VI i VIz zajmują łącznie około 7% użytków rolnych gminy. Gleby powyższych klas bonitacyjnych (VI i VIz) zaliczane są do bardzo słabych – można na nich uprawiać tylko nieliczne gatunki roślin. Dlatego warto rozważyć zalesienie tych najślabszych gleb. Spośród gleb dobrych (I-III klasy bonitacyjnej) wyróżnia się występujące miejscami (przede wszystkim w obrębach: Stradomia Wierzchnia, Syców, Ślizów i Szczodród) gleby klasy IIIa i IIIb. Zajmują one łącznie ponad 19% powierzchni użytków rolnych gminy.

Walory przestrzeni rolniczej gminy Syców są zróżnicowane. Na znacznej części gleb ornych gminy dominuje kompleks żytni słaby (26% powierzchni gruntów ornych). Ale znaczący jest również udział kompleksów: żytniego bardzo dobrego (21,3% powierzchni gruntów ornych gminy), żytniego dobrego (20,6%) i pszennego dobrego (17%). Ponadto, miejscami, na obszarze gminy występują kompleksy gleb ornych: żytni najślabszy (9% powierzchni sycowskich gruntów ornych), pszenno-wadliwy (2,7%), zbożowo-pastewny mocny (2,3%) i zbożowo-pastewny słaby (1%).

Wśród sycowskich użytków zielonych przeważają te na glebach IV klasy bonitacyjnej – około 60% użytków zielonych gminy (Chrulski M., Korol P., 2009.). Znaczący – 27% użytków zielonych – jest udział tych na glebach III klasy bonitacyjnej. Użytki zielone na najślabszych glebach zajmują łącznie 14% sycowskich użytków zielonych, z czego 13% obejmują te na glebach V klasy bonitacyjnej, a 1% te na glebach klasy VI i VIz.

Uznaje się, że znaczna część obszaru gminy Syców posiada niezbyt korzystne warunki glebowe dla prowadzenia produkcji rolniczej. Dlatego warto rozpatrzyć możliwość rozwoju na tym obszarze innych form zagospodarowania, w tym związanych np. z turystyką i rekreacją.

Wody podziemne²⁰

Obszar gminy Syców leży w zasięgu dwóch regionów hydrogeologicznych i ich subregionów wód zwykłych. Północny fragment obszaru gminy obejmuje region wielkopolski, subregion trzebnicki. Natomiast pozostała część gminy leży w zasięgu regionu wrocławskiego subregionu kluczborskiego. W części gminy Syców należącej do subregionu trzebnickiego warunki hydrogeologiczne są skomplikowane – wynika to z zaburzeń i spiętrań glaciektonicznych. W subregionie tym dominuje piętro wodonośne trzeciorzędowe. Natomiast w subregionie kluczborskim dominuje piętro czwartorzędowe.

Na znacznej części obszaru gminy Syców (m.in. w pasie obejmującym wsie: Drołtowice, Zawada, Działosza, Wielowieś, Nowy Dwór i Ślizów) nie stwierdzono występowania Głównego Użytkowego Piętra Wodonośnego (GUPW). Na pozostałym fragmencie gminy wody GUPW zalegają na różnych głębokościach:

- od 0 do 5 m w centralnej części miasta,

¹⁹ Cyt. za: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców*

²⁰ Cyt. za: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców*

- od 5-15 m w północnych fragmentach obrębów Komorów i Wioska oraz w południowo-zachodniej części gminy – w rejonie wsi Gaszowice oraz Stradomia Wierzchnia,
- od 15-50 m w rejonie miejscowości: Błotniki, Komorów, Niwki Garbarskie, Pawłowice, Szczodrów, Syców (z wyjątkiem centrum), Widawka i Wioska.

Pierwszy horyzont użytkowy wód podziemnych w rejonie Komorowa i Sycowa nie posiada naturalnej izolacji od wpływów z powierzchni terenu. Natomiast wody w północno-wschodniej (obejmującej obręb Wioska) i południowej (w obrębach: Gaszowice, Stradomia Wierzchnia i Ślizów) części obszaru gminy Syców są słabo izolowane od wpływów z powierzchni terenu. Zatem wody podziemne na powyższych obszarach cechuje wysoka wrażliwość na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. Dlatego na obszarach tych należy szczególnie zadbać o ochronę wód podziemnych, w tym m.in. poprzez budowę sieci kanalizacyjnej.

W ogólności warunki hydrogeologiczne na obszarze gminy Syców nie stanowią szczególnych utrudnień dla wprowadzenia nowego zagospodarowania – wyjątek stanowią tereny, na których stwierdzono brak izolacji (lub jest ona słaba) pierwszego horyzontu użytkowego wód podziemnych od wpływów z powierzchni terenu. Wprowadza to pewne ograniczenia w zagospodarowaniu tych terenów, w tym zwłaszcza dotyczące możliwości odprowadzania ścieków, a w konsekwencji przy braku odpowiednio rozbudowanych systemów kanalizacji sanitarnej ogranicza to możliwość wprowadzenia nowej zabudowy.

Wody podziemne polegają monitoringowi prowadzonemu w oparciu o podział kraju na jednolite części wód podziemnych (JCWPd). Według podziału JCWPd obowiązującego od 2016 roku gmina Syców jest położona w zasięgu dwóch JCWPd: nr 80 (północno-wschodni fragment gminy) i nr 96 (pozostała część omawianego obszaru). Ponadto należy wskazać, że niewielkie fragmenty zachodniej części gminy Syców położone są w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GWZP) 322 Zbiornik Oleśnica.

Według podziału kraju na 161 obszarów, gmina Syców należała do JCWPd nr 76 i JCWPd nr 93. W 2014 roku w Sycowie (JCWPd nr 76) znajdował się punkt monitoringu diagnostycznego wód podziemnych realizowanego w ramach badań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Wody w tym punkcie uzyskały II klasę jakości, co pozwala zaliczyć je do wód reprezentujących dobry stan chemiczny (klasy I-III)²¹.

Wody powierzchniowe²²

Według podziału Polski na regiony wodne gmina Syców leży w Regionie Środkowej Odry. Obszar gminy Syców należy do zlewni Baryczy i Widawy (zlewnie II-go rzędu; zlewni I-go rzędu Odry). Sieć cieków powierzchniowych w gminie jest dobrze rozwinięta. Do największych rzek przepływających przez gminę należą Widawa (prawy dopływ Odry) i Młyńska Woda (lewy dopływ Baryczy).

Widawa wypływa ze źródła zlokalizowanego na obszarze gminy Syców w rejonie miejscowości Droftowice. Następnie (na odcinku długości około 11,3 km) płynie przez północno-zachodnią część gminy, przez obręb: Zawada, Działosza, Wielowieś i Stradomia Wierzchnia. Powyższy odcinek Widawy jest uregulowany.

²¹ Za: *Ocena stanu czystości wód podziemnych województwa dolnośląskiego rok 2014*, <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/monitoring-srodowiska/wody-podziemne/oceny/> (18.10.2016)

²² Cyt. za: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców*

Młyńska Woda bierze swój początek w rejonie wsi Ślizów. Stąd płynie na wschód, ku granicy gminy Syców, przy której zmienia bieg (z równoleżnikowego na południkowy) i kieruje się ku miastu Syców. Następnie Młyńska Woda przepływa przez obręb Wioska.

Z mniejszych cieków płynących przez obszar gminy Syców należy wymienić: Polską Wodę z prawymi dopływami – Dzieśławskim Potokiem i Hałdrychówką, Oleśnicę, Stradomię i Wojciechówkę (prawe dopływy Widawy), Dopływ spod Wielowisi, Dopływ spod Kolonii Dziadosza, Dopływ spod Nowego Dworu (lewe dopływy Widawy), Ciąglicę (lewy dopływ Stradomki) i Dopływ spod Świętego Marka (lewy dopływ Dzieśławskiego Potoku).

Poza ciekami naturalnymi na obszarze gminy Syców znajdują się cieki sztuczne. Są to rowy melioracyjne, tworzące dobrze rozbudowaną sieć melioracji szczegółowej.

Poza ciekami ważnym elementem hydrografii obszaru gminy są stosunkowo licznie występujące zbiorniki wód stojących – zarówno naturalne (przeważnie oczka wodne), jak i sztuczne (zbiornik retencyjny i stawy). Największym z nich jest zbiornik retencyjny (wykorzystywany rekreacyjnie) w Stradomi Wierzchniej. Stosunkowo dużą powierzchnię zajmują także zbiorniki wód stojących w: Szczodrowie, Wiosce i Zawadzie. Pozostałe z sycowskich zbiorników znajdują się w obrębach: Drołtowiec, Gaszowice, Syców i Wielowieś.

Na obszarze gminy Syców 55 ha gruntów (według „Planu urządzeniowo-rolnego gminy Syców”) uznano za podmokłe. Występują one najczęściej w wyniku wylewów wód z zarośniętych (przez co o zmniejszonej przepustowości) rowów melioracyjnych. Ponadto, okresowo (po obfitych opadach deszczu lub roztopach) zalewana są tereny położone bezpośrednio przy korytach rzek – dotyczy to zwłaszcza Widawy. Ze względu na fakt, iż część terenów gminy podtapiana jest okresowo (choć krótkotrwanie), można uznać je za zalewowe. Jednocześnie należy pamiętać, iż zachodnia część gminy Syców leży w obszarze źródłiskowym, w którym woda podziemna wydostaje się na powierzchnię terenu nie tylko poprzez źródło, ale także różnego rodzaju wycieki i wysięki, które tworzą podmokłości terenu. Ze względu na występującą na obszarze całej Polski potrzebę retencjonowania wody, warto byłoby zachować m.in. istniejące w gminie Syców tereny podmokłe bądź stworzyć możliwości ich powiększenia.

Wody powierzchniowe poddawane są ocenie stanu ekologicznego i chemicznego w ramach monitoringu wód powierzchniowych prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Gmina Syców znajduje się w zasięgu jednolitej części wód powierzchniowych JCWP *Widawa od źródła do Czarnej Widawy* o kodzie PLRW600017136139. W 2014 roku punkt pomiarowo-kontrolny zlokalizowany był na Widawie, powyżej Stradomi Wierzchniej. JCWP *Widawa od źródła do Czarnej Widawy* uzyskała bardzo dobrą klasę elementów biologicznych, dobrą klasę elementów hydromorfologicznych oraz dobrą klasę elementów fizykochemicznych. Stan/potencjał ekologiczny analizowanej JCWP uznany został za dobry²³.

Klimat²⁴

Obszar gminy Syców należy do najcieplejszych w Polsce. Gmina znajduje się w zasięgu dwóch regionów klimatycznych – Południowowielkopolskiego (znaczna część gminy) i Dolnośląskiego Środkowego (południowo-zachodnia część gminy). Pierwszy z nich obejmuje część centralną gminy, drugi południowo-zachodnią. Warunki obu regionów są do siebie zbliżone. Klimat panujący na obszarze gminy jest łagodny, z dużą ilością dni

²³ Za: *Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego za rok 2015*, <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/monitoring-srodowiska/wody-powierzchniowe/stan-czystosci-wod/> (18.10.2016)

²⁴ Cyt. za: *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Syców na lata 2015-2020*

umiarkowanie ciepłych i bardzo ciepłych. Roczna suma usłonecznienia wynosi około 1600 godzin. Charakterystyczne jest częste występowanie pogody przymrozkowej i mroźnej. Średnia roczna temperatura powietrza kształtuje się na poziomie 8-9°C. Termiczne lato jest długie i ciepłe. Zima również stosunkowo ciepła i łagodna. Warunki termiczne obszaru, wyrażone w średniej wieloletniej temperaturze, dla najzimniejszego miesiąca w roku, czyli stycznia, wynoszą – 1°C, miesiąca najcieplejszego tj. lipca – około 18°C. Pokrywa śnieżna utrzymuje się średnio przez 40 dni. Na obszarze gminy dominują wiatry z kierunku północno-zachodniego. Teren gminy Syców zalicza się do III strefy energetycznej wiatru, co oznacza, że posiada korzystne warunki do rozwoju energetyki wiatrowej. Gmina należy do obszarów o dodatnim wodnym bilansie klimatycznym. Roczna wartość bilansu wodnego, określona na podstawie średniej z wielolecia, wyniosła 50-100 mm.

Ze względu na zróżnicowaną rzeźbę terenu na obszarze gminy Syców, częściej mogą występować zjawiska, będące skutkiem inwersji termicznej – mgły i słabe ruchy powietrza, przymrozki oraz spływy zimnego powietrza z terenów położonych wyżej. Takie zróżnicowanie topoklimatyczne występuje m.in. w obrębie doliny rzeki Widawy i Młyńskiej Wody.

Powietrze

Pod względem stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, gmina Syców należy do strefy dolnośląskiej (PL0204). Ocena jakości powietrza prowadzona jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu i uwzględnia kryteria ustanowione ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

W odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia strefa dolnośląska wykazała w 2015 roku następujące klasy²⁵:

- klasa A: SO₂, NO₂, CO, benzen, Pb, Cd, Ni
- klasa C: pył PM₁₀, pył PM_{2.5} (wg poziomu dopuszczalnego, faza I), ozon (wg poziomu docelowego), benzo(a)piren, As
- klasa C1: pył PM_{2.5} (wg poziomu dopuszczalnego, faza II)
- klasa D2: ozon (wg poziomu długoterminowego).

Natomiast w odniesieniu do kryterium ochrony roślin:

- Klasa A: SO₂, NO_x,
- Klasa C: ozon (wg poziomu docelowego)
- Klasa D2: ozon (wg poziomu celu długoterminowego).

Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2015 rok stwierdzono potrzebę działań naprawczych mających na celu poprawę jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi dla wszystkich czterech stref województwa. W strefie dolnośląskiej dotyczą one: PM₁₀, PM_{2.5}, arsenu, benzo(a)pirenu i ozonu. Według kryteriów dla ochrony roślin stwierdzono ponadnormatywne stężenia ozonu.

²⁵ Klasa A – poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/docelowej; nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

Klasa C – poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/docelową; należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych, niezbędne jest opracowanie programu ochrony powietrza POP.

Klasa C1 – poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną dla fazy II ustanowioną dla pyłu PM_{2,5}.

Klasa D2 – poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego; należy dążyć do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020.

Największym problemem w skali województwa dolnośląskiego pozostaje wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym, zarówno PM10, jak i PM2.5 oraz benzo(a)pirenem. Główną przyczyną występowania przekroczeń w okresie zimowym jest emisja z systemów indywidualnego ogrzewania budynków i utrudnione warunki rozprzestrzeniania zanieczyszczeń (szczególnie w kotlinach). Inne przyczyny występowania przekroczeń to m.in. emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego oraz niezorganizowana emisja pyłu z dróg i terenów przemysłowych²⁶.

Na terenie gminy Syców nie są zlokalizowane stacje pomiarowe Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Najbliższy punkt monitoringu powietrza znajdował się w Oleśnicy. Natomiast w ocenie rocznej do wyznaczania obszarów przekroczeń wartości kryterialnych wykorzystano wyniki modelowania matematycznego. Na podstawie wyników modelowania w 2015 roku na terenie miasta i gminy Syców stwierdzono sytuację *przekroczeń* w zakresie benzo(a)pirenu i ozonu (poziom docelowy 8-godz.).

Do poprawy jakości powietrza w gminie przyczyni się realizacja założeń wynikających z *Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Syców na lata 2015-2020*, przyjętego Uchwałą Nr VII/48/2015 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 30 kwietnia 2015 r. Plan gospodarki niskoemisyjnej ma na celu przygotowanie władz lokalnych do podjęcia w kolejnych latach działań istotnych dla obniżenia na terenie miasta i gminy Syców jednostkowej emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzących ze źródeł niskiej emisji. Głównym celem realizacji PGN jest poprawa stanu powietrza atmosferycznego, czyli ochrona środowiska i zdrowia ludzi.

Cele strategiczne jakie postawiono w Mieście i Gminie Syców dla *Planu* to:

- sukcesywne obniżenie niskiej emisji CO₂ z terenu gminy o ponad 20% względem roku bazowego (1990),
- obniżenie zużycia energii finalnej – docelowo o 20% w relacji do roku bazowego (1990),
- wzrost wykorzystania OZE zmierzające docelowo do poziomu 15% w relacji do roku bazowego (1990), gdy w ogóle w gminie nie występowało.

Cele szczegółowe, jakie postawiono w PGN dla obszaru gminy Syców do roku 2020 – na podstawie zgromadzonych danych, ustaleń w zakresie stanu rzeczywistego oraz po uwzględnieniu otoczenia infrastrukturalnego i społeczno-gospodarczego w tym poziomie dochodów mieszkańców:

- obniżenie niskiej emisji CO₂ z sektora mieszkaniowego o 15-20% względem roku bazowego
- obniżenie niskiej emisji CO₂ z obiektów publicznych o 30-40% względem roku bazowego
- obniżenie zużycia energii finalnej w sektorze mieszkaniowym o 15% i o 25% w sektorze publicznym
- wzrost wykorzystania OZE zlokalizowanych na obszarze gminy o 5% względem roku bazowego,
- radykalna zmiana starych, węglowych źródeł ciepła na kotły wysokosprawne,
- rozbudowa i poprawa efektywności systemu ciepłego z jednoczesnym zminimalizowaniem udziału kotłów węglowych,
- poprawa efektywności energetycznej w sektorze oświetlenia obiektów i terenów publicznych,
- modernizacja systemu dróg oraz polityka mobilności na rzecz redukcji emisji z transportu,
- wdrożenie licznych rozwiązań związanych z produkcją energii elektrycznej w systemach solarnych pV (OZE).

Cele te, na poziomie Gminy, realizowane będą poprzez usystematyzowane działania inwestycyjne, organizacyjne i edukacyjne, nakierowane na te obszary i sektory, na które ma bezpośredni lub pośredni wpływ samorząd gminny. Stworzenie planu gospodarki niskoemisyjnej ma umożliwić Gminie wpływ na ten sektor emisji, głównie

²⁶ Za: *Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2015 rok*, <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/monitoring-srodowiska/powietrze/oceny/> (18.10.2016)

poprzez stymulowanie określonych działań inwestycyjnych oraz poprzez umożliwienie pozyskania na nie preferencyjnych środków finansowych²⁷.

Hałas

Hałas jest jednym z czynników zanieczyszczających środowisko, a do oceny klimatu akustycznego stosuje się poziom równoważny dźwięku (L_{Aeq}), tj. uśredniony poziom dźwięku w funkcji czasu, mierzony w decybelach. Dopuszczalny poziom hałasu uzależniony jest od źródła hałasu, pory dnia i przeznaczenia terenu. Na terenach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, terenach zabudowy zagrodowej, terenach rekreacyjno-wypoczynkowych i terenach mieszkaniowo-usługowych dopuszczalny poziom hałasu powodowanego przez drogi lub linie kolejowe wynosi 65 dB w porze daytimej i 56 dB w porze nocnej, a w przypadku pozostałych obiektów i działalności będącej źródłem hałasów – 55 dB w porze daytimej i 45 dB w porze nocnej. Natomiast na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej poziom hałasu z dróg i linii kolejowych nie może przekraczać 61 dB w porze daytimej i 56 dB w porze nocnej, a w pozostałych przypadkach – 50 dB w porze daytimej i 40 dB w porze nocnej²⁸.

Badania z zakresu klimatu akustycznego na Dolnym Śląsku prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Ostatnie badanie hałasu drogowego w powiecie oleśnickim zostało przeprowadzone w 2013 roku. Wówczas na terenie gminy Syców (w mieście Syców) znajdowały się dwa punkty pomiaru hałasu krótkookresowego:

- ul. Oleśnicka – droga dwukierunkowa, wyjazdowa w kierunku Wrocławia, o nawierzchni w dobrym stanie technicznym. Zabudowa luźna, obustronna, jedno- i dwukondygnacyjna, usytuowana ok. 3,0-40,0 m od krawędzi jezdni, średni poziom dźwięku odpowiadał 67,6 dB przy natężeniu ruchu 629 poj/h i udziale pojazdów ciężkich w strumieniu ruchu wynoszącym 9,0%. W strefie oddziaływania znajduje się 45 budynków jedno- i wielorodzinnych, oszacowana liczba narażonych to 177 osób.
- ul. Kolejowa 6 – droga wyjazdowa w kierunku Namysłowa, ulica dwukierunkowa o zabudowie obustronnej, mieszanej, usytuowanej ok. 6,0-30,0 m od krawędzi jezdni. Nawierzchnia drogi w dobrym stanie. Poziom dźwięku 62,7 dB jest wynikiem natężenia ruchu kształtującego się na poziomie ok. 317 poj/h i udziale 8,0% pojazdów ciężkich w ogólnym strumieniu ruchu. W strefie oddziaływania znajduje się 17 budynków wielo- i jednorodzinnych²⁹.

Na podstawie poniższych wyników można stwierdzić, że *przekroczenie* dopuszczalnych norm hałasu dla pory daytimej w mieście Syców w 2013 roku wystąpiło w punkcie na ul. Oleśnickiej – przekroczenie o 2,6 dB.

Promieniowanie elektromagnetyczne

W rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), pola elektromagnetyczne są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz. Głównym źródłem pól elektromagnetycznych występujących w środowisku są

²⁷ Za: *Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Syców na lata 2015-2020*

²⁸ Za: *Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*, Dz.U. z dnia 22 stycznia 2014 r., poz. 112.

²⁹ Za: *Klimat akustyczny w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2013 roku*, <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/monitoring-srodowiska/halas/stan-klimatu-akustycznego/> (18.10.2016)

elektromagnetyczne linie wysokiego napięcia i instalacje radiokomunikacyjne, takie jak: stacje bazowe radiokomunikacji (w tym telefonii komórkowej) i stacje nadające programy radiowe i telewizyjne, ale pole elektromagnetyczne wytwarzają również urządzenia wykorzystywane w gospodarstwach domowych czy zakładach pracy, np. mikrofalowe czy indukcyjne.

Pomiary poziomów pól elektroenergetycznych realizowane są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu w określonych cyklach. W 2012 i 2015 roku badanie PEM prowadzone było w 45 punktach województwa dolnośląskiego, w tym jednym zlokalizowanym na terenie gminy Syców:

- Syców, ul. Kaliska:
 - pomiar 23.11.2012 – średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu 3 MHz-3000 MHz wynosiła <0,20 V/m;
 - pomiar 25.03.2015 – średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu 3 MHz-3000 MHz wynosiła <0,3 V/m.

Na podstawie powyższych wyników można stwierdzić, że normy środowiskowe dla PEM w gminie Syców zostały dotrzymane. Dodatkowo należy wskazać, że w żadnym z 45 przebadanych punktów kontrolno-pomiarowych w województwie dolnośląskim nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych (7 V/m)³⁰.

Odpady³¹

Od 1 lipca 2013 roku wprowadzono prawo, na mocy którego gminy stały się podmiotami odpowiedzialnymi za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstających na ich terenie. Z kolei mieszkańcy zobowiązani są do wnoszenia do gminy opłat w określonej wysokości za odbiór i gospodarowanie odpadami.

Szczegółowe zasady utrzymywania czystości i porządku w gminie Syców określone zostały w *Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Syców*, przyjętym Uchwałą Nr XXVIII/153/2012 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 28 grudnia 2012 r. (z późn. zm.). Selektywna zbiórka odpadów komunalnych w gminie obejmuje: papier, szkło, tworzywa sztuczne, metale i baterie. Na terenach zabudowy miejskiej korzysta się z pojemników do segregacji zlokalizowanych przy obiektach użyteczności publicznej, we wnętrzach blokowych, natomiast na osiedlach domów jednorodzinnych i terenach wiejskich stosowana jest segregacja workowa. Poszczególne kategorie odpadów gromadzone są w workach oznaczonych odpowiednimi kolorami:

- kolor żółty – tworzywa sztuczne i metale, drobny złom, metalowe opakowania;
- kolor niebieski – papier i tektura, gazety i czasopisma;
- kolor zielony – szkło kolorowe oraz szkło białe;
- kolor brązowy – odpady zielone;
- pozostałe pojemniki – odpady zmieszane, tj. odpady pozostałe po segregacji.

Od 1 lipca 2013 roku w Sycowie, przy ul. Wrocławskiej 8 funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), do którego mieszkańcy mogą bezpłatnie oddać odpady komunalne zebrane selektywnie.

³⁰ Za: *Badania poziomów pól elektromagnetycznych w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2015 roku*, <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/monitoring-srodowiska/promieniowanie-elektromagnetyczne/pomiary-i-oceny/> (18.10.2016)

³¹ Za: *Strategia Rozwoju Gminy Syców na lata 2014-2020, Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Syców*

Do PSZOK-u przyjmowane są następujące kategorie odpadów: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe, chemikalia i opakowania po chemikaliach, odpady zielone (trawa, liście), zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki i opakowania szklane po lekach, opakowania z drewna, zużyte opony, zużyte oleje silnikowe i przekładniowe, filtry olejowe i paliwowe z samochodów osobowych, odpady budowlane i rozbiórkowe do 1m³ z nieruchomości lub lokalu mieszkalnego w budynku wielolokalowym rocznie, papier i tektura, szkło bezbarwne i kolorowe, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, opakowania z metali lub drobnych części metalowych, inne niebezpieczne odpady komunalne, żużel i popiół czy odpady biodegradowalne, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji.

Podział na regiony gospodarki odpadami wskazuje, że gmina Syców należy do województwa wielkopolskiego. Zgodnie z *Wojewódzkim Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2017* gmina przynależy do Regionu IX. Odpady komunalne odbierane z sycowskich gospodarstw domowych wywożone są poza teren gminy Syców, na składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Olszowa na terenie Gminy Kępno.

W gminie prowadzone są również zadania z zakresu *Programu usuwania azbestu z terenu gminy Syców*. W 2015 roku na podstawie konkursowego naboru wniosków ogłoszonego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w ramach programu *Program priorytetowy NFOŚiGW cz. 2) usuwanie wyrobów zawierających azbest*, Gmina Syców mogła uzyskać dofinansowanie do 85% kosztów na zadanie obejmujące demontaż, zbieranie, transport oraz unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest. Mieszkańcy gminy posiadali możliwość ubiegania się o dofinansowanie na realizację w/w zadania.

Wg stanu na 26.09.2016 roku powierzchnia materiałów zawierających azbest w gminie Syców wynosiła 14 635,44 m². W mieście Syców wynosiła ona 5 976,68 m², zaś w pozostałych miejscowościach przedstawiała się następująco:

- Bielawki – 190,36 m²
- Biskupice – 233,54 m²
- Drołtówice – 535,18 m²
- Działosza – 2 751,27 m²
- Komorów – 360,72 m²
- Stradomia Wierzchnia – 1 286,64 m²
- Szczodród – 1 605,09 m²
- Ślizów – 693,73 m²
- Wielowieś – 135,76 m²
- Wioska – 115,47 m²
- Zawada – 751,00 m².

Zasoby przyrodnicze³²

Potencjalną roślinność naturalną gminy Syców można podzielić na kilka typów (Matuszkiewicz J.M., 2008). Północno-zachodni fragment gminy zajmowały niegdyś ubogie buczyny niżowe (*Luzulo pilosae-Fagetum*; tereny położone w zachodnich częściach obrębów Drołtówice i Szczodród) oraz acydofilny środkowoeuropejski las dębowy (*Calamagrostio-Quercetum*; tereny położone w rejonie granicy pomiędzy obrębami Szczodród i Zawada). Południową (fragment centralny), południowo-zachodnią i północno-wschodnią części obszaru gminy porastały grądy środkowoeuropejskie, w odmianie śląsko-wielkopolskiej, formie niżowej, serii ubogiej (*Galio-Carpinetum Sil./Gr.-Pol., poor*). Na terenach obejmujących południowo-wschodni fragment gminy (obręb Ślizów)

³² Cyt. za: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców*

znajdowały się grądy środkowoeuropejskie serii żyźnej (*Galio-Carpinetum Sil./Gr.-Pol., rich*). Ponadto, miejscami występowały: nadrzeczne łągi jesionowo-wiązowe (*Ficario-Ulmetum typicum*) – wzdłuż cieków oraz we wschodniej części miasta Syców oraz niżowe łągi wiązowo-dębowe (*Ficario-Ulmetum chrysosplenietosum*) – w rejonie Ślizowa. Na pozostałej części obszaru gminy występowały kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe (*Quercu-Pinetum*).

Powyższych typów potencjalnej roślinności naturalnej na obszarze gminy Syców praktycznie już nie ma – zostały zniszczone wskutek działalności człowieka, głównie przez wielowiekową gospodarkę rolną. Wyjątek stanowią występujące miejscami kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe (*Quercu-Pinetum*).

Obecnie szata roślinna na obszarze gminy Syców ma charakter: lasów, użytków rolnych i zielonych, zieleni urządzonej (w tym m.in.: cmentarzy, parków, sadów oraz ogródków działkowych i przydomowych) lub zadrzewień przydrożnych i śródpolnych (dość licznych). Ponadto, miejscami rosną „samosiejki” drzew i krzewów. „Póldziki” charakter ma tu także również roślinność trawiasta i zielna. Skład gatunkowy zbiorowisk roślinnych (z wyjątkiem lasów) na obszarze gminy, nie jest dobrze rozpoznany. W lasach gminy Syców (należących do Nadleśnictwa Syców) dominującym typem siedliskowym lasów są bory mieszane świeże i lasy świeże. Najczęściej spotykanymi w nich gatunkami są sosna zwyczajna i modrzew europejski (przy czym dominującym gatunkiem jest sosna). Ponadto, w lasach gminy Syców występują m.in.: dęby, brzozy, jodły i świerki. Znaczna część sycowskich lasów to lasy ochronne: nasienne wyłączone z użytkowania rębego, na stałych powierzchniach doświadczalnych i badawczych, chroniące środowisko przyrodnicze w miastach i wokół miast oraz wodochronne (według „Mapy Przeglądowej Nadleśnictwa Syców, obręb Syców”). W dokumencie „Raport o stanie lasów w Polsce 2009” (opracowanym przez Instytut Badawczy Leśnictwa) stan sycowskich lasów określono jako ogólnie dobry. Poziom uszkodzenia lasów (na podstawie defoliacji na Stałych Powierzchniach Obserwacyjnych I rzędu) oszacowano tu na 26-30%. Roślinność poszycia i runa sycowskich lasów nie jest dobrze rozpoznana. Jej skład gatunkowy prawdopodobnie odpowiada roślinności występującej generalnie w lasach Nadleśnictwa Syców.

Część sycowskich lasów znajduje się w zasięgu Arboretum Leśnego im. prof. Stefana Białoboka (rozciągającego w gminie Dziadowa Kłoda, na południe od granicy gminy Syców). Arboretum posiada status Ogrodu Botanicznego (na podstawie decyzji Ministra Środowiska DOPogiz210-59-59470/06/kl z dnia 19 marca 2006 r.). Natomiast wszystkie lasy z obszaru gminy wchodzi w skład tzw. Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Rychtałskie”. Kompleks ten utworzono Zarządzeniem Dyrektora Regionalnego Lasów Państwowych Nr 18 w sprawie Leśnych Kompleksów Promocyjnych (z dnia 1 lipca 1996 r.). „Lasy Rychtałskie” obejmując tereny Nadleśnictw Syców i Antonin oraz Leśnego Zakładu Doświadczalnego Siemianice, utworzono w celu ochrony i promocji cennych ekosystemów. W całym kompleksie najcenniejszym elementem są lasy położone w gminie Rychtał (na południowy wschód od granicy gminy Syców), w których występuje ekotyp tzw. sosny rychtałskiej, o udowodnionych naukowo unikatowych walorach genetycznych.

Pomimo antropogenicznego oddziaływania (agrokultura) na obszarze gminy Syców zachowały się fragmenty cennych przyrodniczo siedlisk, które objęto ochroną. Należą do nich: Obszar Chronionego Krajobrazu „Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska”, użytek ekologiczny „Storczyk” oraz pomniki przyrody.

Struktura gatunkowa zwierząt na obszarze gminy została, podobnie jak pierwotna szata roślinna, zmieniona wskutek działalności człowieka. Obecny skład gatunkowy sycowskiej fauny nie jest dobrze rozpoznany. Prawdopodobnie spotkać tu można zwierzęta (o zwiększonej tolerancji sąsiedztwa człowieka), które występują generalnie na całym terenie Nadleśnictwa Syców, w tym m.in.: borsuki (*Meles meles*), bażanty (*Phasianus colchicus*), daniela (*Dama dama*), dziki (*Sus scrofa*), jelenie (*Cervus elaphus*), kuny (*Martes*), kuropatwy (*Perdix perdix*), lisy (*Vulpes*), sarny (*Capreolus capreolus*), wilki (*Canis lupus*) i zające (*Lepus europaeus*). W Widawie żyją m.in.: cierniki (*Gasterosteus aculeatus*), karpie (*Cyprinus carpio*), kielbie (*Gobio gobio*), okonie (*Perca fluviatilis*), płocie (*Rutilus rutilus*), szczupaki (*Esox lucius*) i ślizy (*Barbatula barbatula*).

UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNO-ŚRODOWISKOWE: WYBRANE WSKAŹNIKI

Powierzchnia gminy Syców wynosi 14 511 ha, tj. 145 km², co stanowi 13,8% powierzchni powiatu oleśnickiego i 0,7% powierzchni województwa dolnośląskiego. Miasto Syców ma powierzchnię 17 km², zaś obszar wiejski gminy rozciąga się na obszarze o powierzchni 128 km².

Grunty zabudowane i zurbanizowane w 2014 roku zajmowały w gminie Syców obszar o powierzchni 948 ha, co stanowiło 6,5% powierzchni gminy. Odsetek gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w gminie był wyższy od średniej krajowej (5,2%) i powiatowej (5%) i nieco niższy niż średnia wojewódzka (6,9%). W porównaniu do 2012 roku powierzchnia gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w gminie zwiększyła się o 2 ha, co nie miało jednak znacznego wpływu na udział tych terenów w powierzchni ogółem. Widoczny jest również mniejszy stopień zabudowania i zurbanizowania miasta Sycowa (19,8%) na tle miast kraju (27,8%), województwa (24,5%) i powiatu (24%).

Tabela 40. Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem – udział w powierzchni ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem - udział w powierzchni ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	5,0%	5,0%	5,1%	5,2%	5,2%
POLSKA - MIASTO					27,8%
DOLNOŚLĄSKIE	6,7%	6,7%	6,8%	6,9%	6,9%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO					24,5%
Powiat oleśnicki			5,0%	5,0%	5,0%
Powiat oleśnicki - MIASTO			24,0%	24,0%	24,0%
Syców			6,5%	6,5%	6,5%
Syców - miasto			19,6%	19,8%	19,8%
Syców - obszar wiejski			4,8%	4,8%	4,8%

Źródło: GUS/BDL

Tereny mieszkaniowe w gminie Syców zajmowały w 2014 roku obszar o powierzchni 141 ha, tj. o 6 ha więcej niż w 2012 roku (przyrost na poziomie 4,4%). Większość terenów mieszkaniowych znajduje się w mieście – 96 ha, tj. 68,1%. Pozostałe 45 ha terenów mieszkaniowych znajduje się na obszarze wiejskim gminy. Udział terenów mieszkaniowych w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych w gminie wynosił 14,9%, przy czym w mieście ukształtował się na poziomie 28,5%, zaś na obszarze wiejskim – 7,4%. Była to wartość niższa niż średnia krajowa (19,3%) i wojewódzka (15,3%), ale jednocześnie wyższa niż średnia powiatowa (11,5%).

Tabela 41. Odsetek terenów mieszkaniowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów mieszkaniowych				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	18,0%	18,3%	18,7%	19,0%	19,3%
POLSKA - MIASTO					30,7%
DOLNOŚLĄSKIE	15,0%	15,1%	15,2%	15,2%	15,3%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO					24,0%

Powiat oleśnicki	11,2%	11,5%	11,5%
Powiat oleśnicki - MIASTO	26,2%	26,2%	26,2%
Syców	14,3%	14,9%	14,9%
Syców - miasto	28,7%	28,5%	28,5%
Syców - obszar wiejski	6,4%	7,4%	7,4%

Źródło: GUS/BDL

Na tle pozostałych jednostek gmina Syców wyróżniała się niskim udziałem terenów przemysłowych w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych. W 2014 roku obszary przemysłowe zajmowały w gminie obszar o powierzchni 23 ha (w tym 9 ha w mieście i 14 ha na obszarze wiejskim), co stanowiło 2,4% gruntów zabudowanych i zurbanizowanych. Była to wartość niższa od średniej krajowej (7,1%), wojewódzkiej (10,3%) i powiatowej (4,9%). Znacznie niższym odsetkiem terenów przemysłowych w porównaniu z miastami innych jednostek charakteryzowało się miasto Syców. Tereny przemysłowe zajmowały 2,7% powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, podczas gdy w miastach kraju było to 13,5%, w miastach Dolnego Śląska – 13,9%, a w miastach powiatu oleśnickiego – 11,3%.

Tabela 42. Odsetek terenów przemysłowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów przemysłowych				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	7,2%	7,2%	7,2%	7,2%	7,1%
POLSKA - MIASTO					13,5%
DOLNOŚLĄSKIE	10,4%	10,3%	10,3%	10,3%	10,3%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO					13,9%
Powiat oleśnicki			4,9%	4,9%	4,9%
Powiat oleśnicki - MIASTO			11,1%	11,3%	11,3%
Syców			2,4%	2,4%	2,4%
Syców - miasto			2,7%	2,7%	2,7%
Syców - obszar wiejski			2,3%	2,3%	2,3%

Źródło: GUS/BDL

Tereny rekreacji i wypoczynku w gminie Syców zajmowały w 2014 roku obszar o powierzchni 44 ha (28 ha w mieście i 16 ha na obszarze wiejskim). W porównaniu do 2012 roku ich powierzchnia zmniejszyła się o 2 ha, tj. o 4,3%. Tereny rekreacji i wypoczynku w gminie stanowiły w 2014 roku 4,6% powierzchni gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, tj. więcej niż w kraju (4%) i powiecie (3,8%), ale mniej niż w województwie (5,7%). We wszystkich jednostkach administracyjnych wyższy odsetek terenów rekreacji i wypoczynku występował w miastach. Sytuacja taka dotyczyła również gminy Syców – w mieście tereny rekreacji i wypoczynku zajmowały 8,3% gruntów zabudowanych i zurbanizowanych, zaś na obszarze wiejskim – jedynie 2,6%.

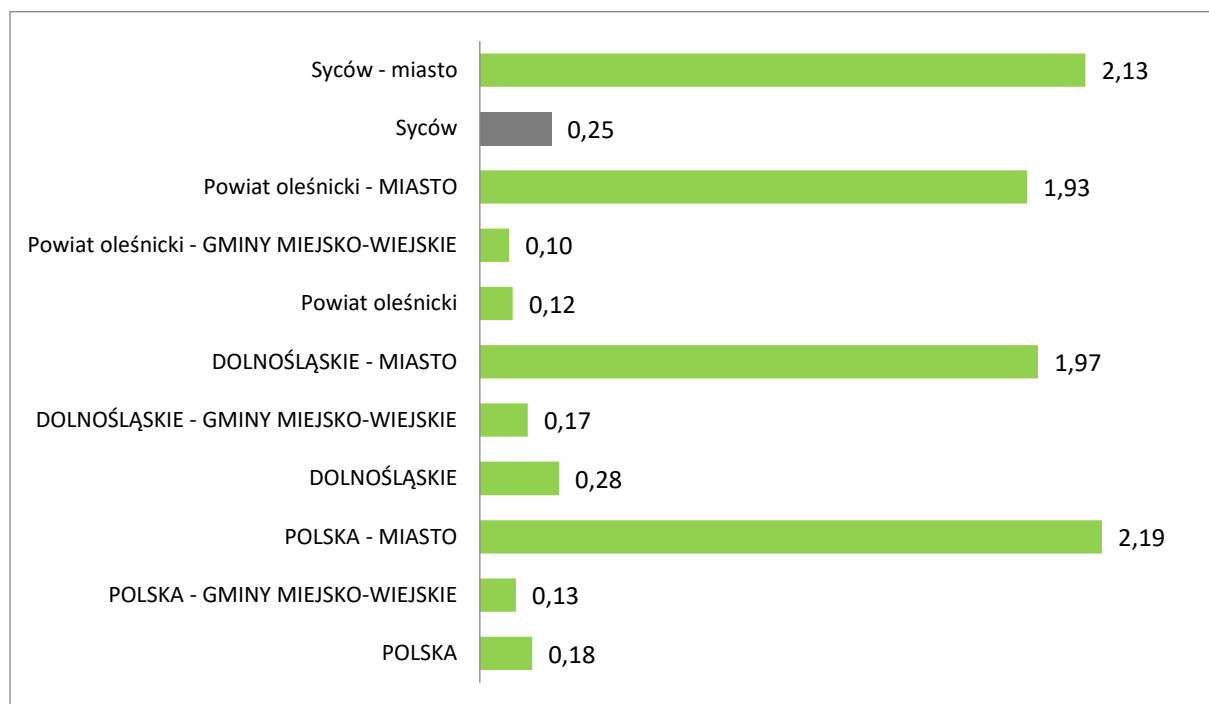
Tabela 43. Odsetek terenów rekreacji i wypoczynku – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane - odsetek terenów rekreacji i wypoczynku				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	4,2%	4,2%	4,1%	4,0%	4,0%
POLSKA - MIASTO					6,1%
DOLNOŚLĄSKIE	5,9%	5,9%	5,8%	5,7%	5,7%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO					8,6%
Powiat oleśnicki			3,9%	3,8%	3,8%
Powiat oleśnicki - MIASTO			6,7%	6,6%	6,6%
Syców			4,9%	4,6%	4,6%
Syców - miasto			8,7%	8,3%	8,3%
Syców - obszar wiejski			2,8%	2,6%	2,6%

Źródło: GUS/BDL

Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej stanowiły 0,25% powierzchni gminy Syców, zajmując powierzchnię 36,49 ha. Średnia gminna w zakresie udziału terenów zieleni w powierzchni ogółem pozostawała powyżej poziomu występującego w kraju (0,18%) czy w powiecie oleśnickim (0,12%), minimalnie wyższa okazała się jedynie w województwie dolnośląskim (0,28%). Gmina Syców wyróżniała się pozytywnie na tle gmin miejsko-wiejskich innych jednostek (najwyższy udział terenów zieleni w powierzchni ogółem), a miasto Syców – na tle obszarów miejskich innych jednostek (poza miastami kraju).

Wykres 10. Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem w 2015 roku

Źródło: GUS/BDL

Tereny zielone zajmowały w 2015 roku 50,79 ha powierzchni gminy Syców. Znajdowało się wśród nich 28 ha parków spacerowo-wypoczynkowych, 11,2 ha cmentarzy, 4,8 ha zieleńców, 3,69 ha zieleni osiedlowej i 3,1 ha zieleni ulicznej. Parki stanowiły w 2015 roku 0,19% powierzchni gminy (w tym 1,64% w mieście), cmentarze – 0,08% (w tym 0,27% w mieście), zielen osiedlowa i zieleńce po 0,03%, zaś zielen uliczna – 0,02%. Na tle powiatu oleśnickiego gmina Syców wyróżniała się wyższym udziałem parków, zieleńców i cmentarzy w powierzchni ogółem.

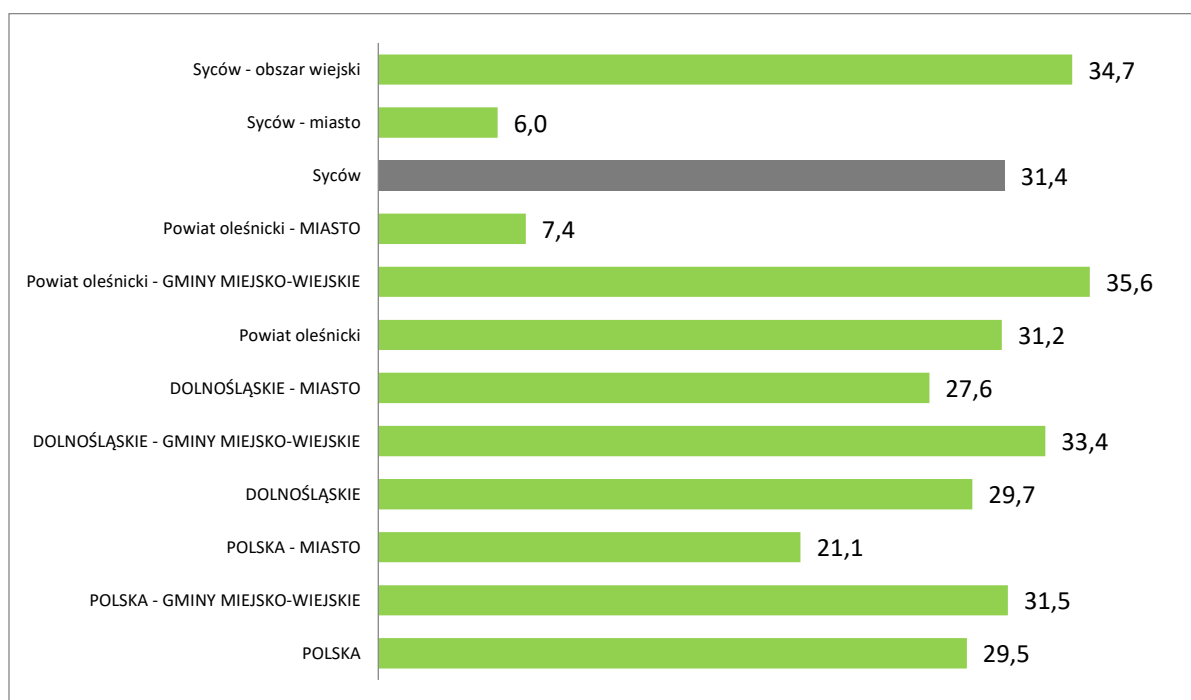
Tabela 44. Tereny zielone – stan na 31.12.2015 roku

tereny zielone wg stanu na 31.12.2015					
Jednostka terytorialna	udział do powierzchni ogółem				
	parki	zieleńce	zielen uliczna	zielen osiedlowa	cmentarze
	%	%	%	%	%
POLSKA	0,08%	0,03%	0,05%	0,08%	0,06%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	0,06%	0,03%	0,02%	0,04%	0,05%
POLSKA - MIASTO	0,83%	0,35%	0,63%	1,02%	0,38%
DOLNOŚLĄSKIE	0,14%	0,05%	0,06%	0,09%	0,07%
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	0,07%	0,04%	0,02%	0,05%	0,05%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	0,91%	0,32%	0,50%	0,74%	0,32%
Powiat oleśnicki	0,06%	0,01%	0,02%	0,04%	0,04%
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	0,07%	0,02%	0,01%	0,01%	0,05%
Powiat oleśnicki - MIASTO	0,99%	0,21%	0,42%	0,74%	0,26%
Syców	0,19%	0,03%	0,02%	0,03%	0,08%
Syców - miasto	1,64%	0,28%	0,18%	0,21%	0,27%
Syców - obszar wiejski	0,00%	0,00%	0,00%	0,001%	0,05%

Źródło: GUS/BDL

Gmina Syców charakteryzowała się przeciętnym poziomem **lesistości** w porównaniu z innymi jednostkami administracyjnymi. W 2015 roku lasy zajmowały 31,4% powierzchni gminy, podczas gdy lesistość kraju wynosiła 29,5%, województwa – 29,7%, a powiatu – 31,2%. Natomiast w gminach miejsko-wiejskich odsetki te były wyższe i kształtowały się na poziomie odpowiednio 31,5%, 33,4% i 35,6%, przewyższając średnią gminną. Charakterystyczny jest bardzo niski poziom lesistości miasta Syców, wynoszący jedynie 6%. Niski poziom lesistości dotyczył również miast powiatu oleśnickiego (7,4%), znacznie wyższy okazał się on w miastach Dolnego Śląska (27,6%) i całego kraju (21,1%).

Wykres 11. Lesistość obszarów w 2015 roku

Źródło: GUS/BDL

Przeciętny mieszkaniec gminy Syców wytworzył w 2014 roku 216,7 kg odpadów zmieszanych. Była to wartość zbliżona do średniej krajowej (215,2 kg), znacznie więcej odpadów wytwarzał przeciętny Dolnoślązak (269 kg), zaś znacznie mniej – przeciętny mieszkaniec powiatu oleśnickiego (178,9 kg). Podobna zależność dotyczyła gmin miejsko-wiejskich: mieszkańcy Sycowa wytwarzali więcej odpadów niż mieszkańcy gmin miejsko-wiejskich kraju (193,7 kg) i powiatu (166,2 kg), ale mniej niż mieszkańcy gmin miejsko-wiejskich województwa dolnośląskiego (222,5 kg). Więcej odpadów powstaje w mieście niż na obszarze wiejskim gminy. W przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta Sycowa w 2014 roku przypadało 248,2 kg odpadów zmieszanych, zaś w przeliczeniu na 1 mieszkańca obszaru wiejskiego gminy – 163,7 kg. O ile jednak w przypadku miasta wskaźnik w latach 2010-2014 zmniejszył się o 14%, w przypadku obszaru wiejskiego nastąpił 125,3% wzrost jego wartości.

Tabela 45. Odpady zmieszane na 1 mieszkańca w kg w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	odpady zmieszane na 1 mieszkańca				
	2010 kg	2011 kg	2012 kg	2013 kg	2014 kg
POLSKA	238,3	229,5	222,5	212,9	215,2
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	196,7	191,1	187,9	185,6	193,7
POLSKA - MIASTO	316,9	302,3	291,5	272,9	266,3
DOLNOŚLĄSKIE	316,7	291,3	284,3	261,1	269,0
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	235,1	223,4	227,2	211,3	222,5
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	376,2	342,2	334,7	300,6	304,1
Powiat oleśnicki	207,0	210,7	199,6	183,3	178,9
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	158,6	151,6	166,2
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	287,6	253,9	235,6
Syców	210,7	226,2	222,4	212,4	216,7

Syców - miasto	288,8	297,4	284,2	256,9	248,2
Syców - obszar wiejski	72,7	102,1	115,8	136,9	163,7

Źródło: GUS/BDL

INFRASTRUKTURA OPIEKI ZDROWOTNEJ

Opiekę zdrowotną dla mieszkańców gminy Syców zabezpieczają placówki medyczne oraz apteki. Podmioty wykonujące działalność leczniczą na terenie gminy skoncentrowane są w Sycowie i oferują usługi z zakresu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, zgodnie z poniżej przedstawioną specyfikacją. Na terenie miasta prowadzone jest również leczenie szpitalne (choć w ograniczonym zakresie).

Usługi z zakresu ochrony zdrowia w gminie Syców realizowane są przez następujące podmioty lecznicze³³:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnia” w Sycowie:
 - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnia” w Sycowie, ul. Wrocławska 2, Syców: Poradnia lekarza POZ (dla dorosłych), Poradnia lekarza POZ (dla dzieci), Poradnia (Gabinet) pielęgniarki POZ, Poradnia (Gabinet) położnej POZ, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy, Punkt szczepień, Poradnia okulistyka, Poradnia leczenia jaskry, Poradnia leczenia zęba, Poradnia dermatologiczna, Poradnia otolaryngologiczna, Poradnia neurologiczna, Poradnia zdrowia psychicznego, Poradnia psychologiczna, Poradnia terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, Poradnia reumatologiczna, Poradnia chirurgii ogólnej, Poradnia chirurgii urazowo-ortopedycznej, Poradnia stomatologiczna, Poradnia protetyki stomatologicznej, Poradnia ortodontyczna, Poradnia neurologii dziecięcej i dziecięcych porażań mózgowych, Poradnia medycyny pracy, Poradnia rehabilitacyjna, Poradnia alergologiczna, Poradnia ginekologiczno-położnicza, Pracownia diagnostyki obrazowej /RTG/, Pracownia diagnostyki obrazowej /USG/, Gabinet medycyny szkolnej, Gabinet medycyny szkolnej w Szkole Podstawowej Nr 1 (ul. Matejki 5), Gabinet medycyny szkolnej w Szkole Podstawowej Nr 2 (ul. Mickiewicza 5), Gabinet medycyny szkolnej w Gimnazjum (ul. Kościelna 3), Gabinet medycyny szkolnej w Liceum Ogólnokształcącym (ul. Kościelna 12), Gabinet medycyny szkolnej Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych (ul. Daszyńskiego 42), Gabinet diagnostyczno-zabiegowy przy poradni ginekologiczno-położniczej, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy przy poradni otolaryngologicznej, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy przy poradni dermatologicznej, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy przy poradni okulistyki,
 - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Przychodnia” w Sycowie – Wiejski Ośrodek Zdrowia w Stradomi Wierzchniej, Stradomia Wierzchnia 48/4: Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, Poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej dla dzieci, Punkt szczepień, Gabinet zabiegowy;
- Powiatowy Zespół Szpitali w Oleśnicy, ul. Armii Krajowej 1, Oleśnica:
 - Szpital w Sycowie, ul. Oleśnicka 25, Syców: Oddział rehabilitacyjny, Oddział medycyny paliatywnej, Zespół wyjazdowy reanimacyjny S-specjalistyczny, Pracownia USG
 - Świadczenia zdrowotne długoterminowe i rehabilitacyjne, ul. Oleśnicka 25, Syców: Zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, Dział (zakład) fizjoterapii,
 - Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna, ul. Oleśnicka 25, Syców: Poradnia rehabilitacyjna, Poradnia ginekologiczno-położnicza, Poradnia chirurgii ogólnej, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy;
- Centrum Usług Medycznych Q-MED, ul. Ignacego Daszyńskiego 2a, Oleśnica: Centrum Medyczne Syców, ul. Oleśnicka 25, Syców: Nocna i świąteczna opieka zdrowotna, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy,

³³ Za: <https://rpwdl.csioz.gov.pl/RPM/Search>, <https://zip.nfz.gov.pl/GSL/> (stan na 08.10.2016)

Poradnia lekarza POZ, Gabinet pielęgniarki środowiskowo-rodzinnej, Gabinet położnej środowiskowo-rodzinnej, Punkt szczepień;

- Przychodnia Rodzinna MEDICCARE Marek Fronczak, ul. Adama Mickiewicza 25, Syców: Poradnia podstawowej opieki zdrowotnej, Poradnia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, Poradnia pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, Poradnia położnej podstawowej opieki zdrowotnej, Punkt pobrań materiałów do badań, Punkt szczepień, Pracownia USG, Gabinet diagnostyczno-zabiegowy, Poradnia endokrynologiczna, Poradnia kardiologiczna, Poradnia medycyny pracy, Poradnia dermatologiczna, Poradnia otolaryngologiczna, Poradnia zdrowia psychicznego, Poradnia pulmonologiczna, Poradnia diabetologiczna;
- „LAB-MED”, ul. Ignacego Daszyńskiego 4, Syców: Pracownia analityki medycznej, Punkt pobrań.

Na terenie gminy Syców prowadzony jest *Gminny program zdrowotny w zakresie profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego HPV typu 6, 11, 16, 18 na lata 2016-2017*, przyjęty Uchwałą Nr XVIII/115/2016 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 28 stycznia 2016 r. Głównym celem *programu* jest zmniejszenie liczby zachorowań na raka szyjki macicy, sromu, pochwy i brodawek płciowych poprzez wdrożenie opisanej profilaktyki polegającej na przeprowadzeniu edukacji zdrowotnej oraz szczepieniach ochronnych przeciwko wirusowi HPV w określonej populacji młodych mieszkanek gminy Syców. Natomiast cele szczegółowe programu zostały sformułowane następująco:

1. Realizowany program będzie miał duży wpływ na zwiększenie poziomu wiedzy i świadomości w zakresie zapobiegania chorobom nowotworowym i zakażeniom wywołanym przez wirusy brodawczaka ludzkiego.
2. Program wpłynie na zapoznanie rodziców z działaniem szczepionki przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) oraz uzyskanie zgody na wykonanie zabiegu podanie 3 dawek szczepionki.
3. Wpłynie na upowszechnienie nawyku systematycznego wykonywania badań profilaktycznych w kierunku wczesnego wykrywania chorób nowotworowych.
4. Program wprowadzi systematyczne szczepienia kolejnych roczników dziewczynek.
5. Rzeczywisty efekt programu wpłynie na zmniejszenie wskaźników zapadalności i śmiertelności po długim czasie stosowania szczepionek przeciwko HPV.

Populacja przewidziana do objęcia programem w 2016 roku to dziewczynki urodzone w 2002 roku (ok. 90 dziewcząt), a w 2017 roku to dziewczynki urodzone w 2003 roku (ok. 90 dziewcząt).

W ramach usługi szczepienia, każda z osób zostanie przebadana, poinformowana o zagrożeniu wirusem HPV i koniecznej profilaktyce w zakresie raka szyjki macicy. Integralną częścią programu jest kampania informacyjno-promocyjna (konferencje, spotkania informacyjne, tematyczne z udziałem ok. 200 uczestników). Pośrednimi adresatami programu będą również rodzice i opiekunowie dziewczynek, którzy będą uczestniczyć w prowadzonej edukacji zdrowotnej oraz inne zainteresowane szczepieniami osoby, które nie objęte programem mogą za 100% odpłatnością skorzystać ze szczepień. Ponadto proponuje się ścisłą współpracę ze szkołami w zakresie sporządzania wykazów dziewcząt, skompletowania oświadczeń rodziców o wyrażeniu zgody na objęcie córek szczepieniem, informowania o terminach szczepień. Kwalifikacja do szczepień opierać się będzie na zasadzie dobrowolności.

Koszt realizacji programu w stosunku do jednej zaszczepionej osoby to ok. 540 zł. Planowane koszty na realizację programu w latach 2016-2017 to ok. 80 000,00 zł (ok. 40 000,00 zł rocznie)³⁴.

³⁴ Za: *Gminny program zdrowotny w zakresie profilaktyki zakażeń wirusami brodawczaka ludzkiego HPV typu 6, 11, 16, 18 na lata 2016-2017*

W 2015 roku w gminie Syców zarejestrowano działalność 3 podmiotów ambulatoryjnych. W przeliczeniu na 10 tys. ludności gminy przypadało 1,8 przychodni (w tym 2,9 dla miasta), co było najniższą wartością wśród analizowanych jednostek, zarówno ogółem, jak i w gminach miejsko-wiejskich czy miastach. W 2015 roku w skali kraju na 10 tys. mieszkańców przypadało 5,3 podmiotów ambulatoryjnych (w tym 4,5 w gminach miejsko-wiejskich i aż 6,8 w miastach), w skali województwa – 4,6 przychodni (3,6 w gminach miejsko-wiejskich i 5,5 w miastach), a w powiecie oleśnickim – 3,8 przychodni (3,3 w gminach miejsko-wiejskich i 4,5 w miastach).

Ponadto gmina Syców jest jedyną jednostką wśród analizowanych, w której liczba przychodni w 2015 roku okazała się taka sama jak w 2010 roku. Tym samym wskaźnik przychodni na 10 tys. mieszkańców przyjmował takie same wartości. W pozostałych jednostkach w latach 2010-2015 sieć placówek medycznych systematycznie się rozrastała, przyczyniając się do wzrostów wskaźnika przychodni na 10 tys. ludności.

Tabela 46. Podmioty ambulatoryjne na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	przychodnie na 10 tys. mieszkańców					
	2010 ob.	2011 ob.	2012 ob.	2013 ob.	2014 ob.	2015 ob.
POLSKA	4,3	5,0	5,0	5,1	5,2	5,3
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3,8	4,3	4,3	4,3	4,5	4,5
POLSKA - MIASTO	5,3	6,3	6,4	6,4	6,6	6,8
DOLNOŚLĄSKIE	4,0	4,6	4,7	4,6	4,6	4,6
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3,5	3,8	3,8	3,7	3,7	3,6
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	4,6	5,3	5,5	5,4	5,4	5,5
Powiat oleśnicki	3,2	3,3	3,2	3,3	3,6	3,8
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	3,1	3,1	3,3	3,3
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	3,7	3,9	4,2	4,5
Syców	1,8	1,2	1,2	1,2	1,8	1,8
Syców - miasto	1,9	1,9	1,9	1,9	2,9	2,9
Syców - obszar wiejski	1,7	0	0	0	0	0

Źródło: GUS/BDL

W placówkach medycznych w Sycowie w 2015 roku udzielono łącznie 65 968 porad lekarskich. Liczba udzielanych porad lekarskich w gminie wykazywała (oprócz 2012 roku, gdy osiągnięto minimalną wartość, 48 661 porad lekarskich) tendencję rosnącą. Ogółem w 2015 roku udzielono ich o 30,6% więcej niż w 2010 roku.

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy w 2015 roku udzielono 3 933 porad lekarskich, tj. najmniej w porównaniu z pozostałymi jednostkami terytorialnymi, także w gminach miejsko-wiejskich. Wskaźnik porad lekarskich na 1000 mieszkańców kraju wynosił w 2015 roku 4 294 (w tym 4 437 w gminach miejsko-wiejskich), na 1000 ludności Dolnego Śląska – 4 409 (w tym 4 479 w gminach miejsko-wiejskich), a na 1000 ludności powiatu oleśnickiego – 4 238 (w tym 3 784 w gminach miejsko-wiejskich). Na tle obszarów miejskich poszczególnych jednostek wyróżniało się natomiast miasto Syców, gdzie wskaźnik porad lekarskich na 1000 mieszkańców przyjmował najwyższe wartości – 6 298 porad na 1000 ludności w 2015 roku.

Tabela 47. Porady lekarskie na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	porady lekarskie na 1000 mieszkańców					
	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	3 951	4 073	4 005	4 104	4 151	4 294
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	4 056	4 186	4 052	4 197	4 249	4 437
POLSKA - MIASTO	4 865	5 024	4 989	5 117	5 202	5 395
DOLNOŚLĄSKIE	4 083	4 413	4 283	4 184	4 169	4 409
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	4 162	4 269	4 109	4 299	4 306	4 479
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	4 878	5 325	5 189	5 077	5 053	5 382
Powiat oleśnicki	3 752	4 336	4 046	3 879	3 968	4 238
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	3 499	3 577	3 632	3 784
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	5 253	5 402	5 640	5 983
Syców	3 066	3 088	2 938	3 226	3 604	3 933
Syców - miasto	4 503	4 863	4 656	5 144	5 770	6 298
Syców - obszar wiejski	546	0	0	0	0	0

Źródło: GUS/BDL

Według danych Rejestru Aptek sieć **placówek aptecznych** na terenie gminy Syców tworzy sześć aptek ogólnodostępnych. Wszystkie zlokalizowane są w mieście Syców:

- Apteki ogólnodostępne:
 - Apteka „Homeopatyczna pod Wagą, ul. Adama Mickiewicza 21
 - Apteka „Nowa”, ul. Kaliska 5
 - Apteka „Eliksir”, al. Wojska Polskiego 9
 - Apteka „Tanie Leki”, ul. Ignacego Daszyńskiego 1
 - Apteka „Rodzinna”, ul. Ignacego Daszyńskiego 4
 - Apteka „Św. Krzysztofa”, pl. Wolności 4³⁵.

W 2015 roku na terenie gminy Syców działalność prowadziło 6 aptek. Rozwój sieci placówek aptecznych na terenie gminy w latach 2010-2015 (wzrost o 2 placówki) spowodował spadek liczby ludności przypadającej na 1 aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny. W 2010 roku na 1 aptekę w gminie przypadało 4 118 mieszkańców, zaś w 2015 roku było to 2 795 osób, tj. o 32,1% mniej. Dzięki temu w Sycowie osiągnięto wartości wskaźnika zbliżone do średniej ogólnopolskiej (2 738 osób), wojewódzkiej (2 689 osób) i powiatowej (2 958 osób). Najkorzystniej przedstawiała się sytuacja w mieście Syców, gdzie na 1 aptekę przypadało 1 746 mieszkańców, najtrudniej zaś – na obszarze wiejskim gminy, gdzie nie funkcjonowała żadna placówka apteczna, a wskaźnik ludności na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny wynosił 0.

³⁵ Za: <http://ra.rejestrymedyczne.csioz.gov.pl/layouts/15/RA/glowna.aspx> (stan na 08.10.2016)

Tabela 48. Ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	3 093	2 988	2 915	2 850	2 799	2 738
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 259	3 122	3 021	2 917	2 850	2 769
POLSKA - MIASTO	2 471	2 373	2 315	2 267	2 227	2 167
DOLNOŚLĄSKIE	2 891	2 810	2 797	2 725	2 693	2 689
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 303	3 333	3 302	3 224	3 122	3 012
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	2 367	2 302	2 297	2 234	2 200	2 179
Powiat oleśnicki	3 009	3 019	2 943	2 947	3 037	2 958
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	3 751	3 459	3 214	3 000
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	2 000	1 933	1 996	1 938
Syców	4 118	3 299	3 312	3 312	2 777	2 795
Syców - miasto	2 623	2 095	2 090	2 077	1 735	1 746
Syców - obszar wiejski	-	-	-	-	-	-

Źródło: GUS/BDL

INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA³⁶

Infrastrukturę edukacyjną na terenie gminy Syców tworzą placówki przedszkolne, szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne oraz pozostałe placówki oświatowe. W zależności od jednostki organem prowadzącym jest gmina Syców, Starostwo Powiatowe w Oleśnicy lub inne podmioty.

Opieka instytucjonalna nad dziećmi do lat 3 na terenie gminy Syców realizowana jest w jednej placówce samorządowej. Jest to Żłobek Miejski w Sycowie, ul. Komorowska³⁷. Żłobek Miejski w Sycowie jako nową gminną jednostkę organizacyjną powołano do życia Uchwałą Nr XXV/170/2016 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 23 czerwca 2016 r. Jednostka prowadzi odrębną działalność opiekuńczą dla małych dzieci od 1 września 2016 roku, a utworzono w niej 32 miejsca.

W 2015 roku opieką żłobkową objęto 7,5% dzieci w wieku do 3 lat mieszkających w gminie Syców. Był to odsetek wyższy niż średnia powiatowa (4,9%) i krajowa (6,8%), lecz niższy niż średnia wojewódzka (11,3%). Znacznie bardziej gmina wyróżniała się na tle gmin miejsko-wiejskich: w skali kraju w gminach miejsko-wiejskich opieką żłobkową w 2015 roku objęto 3,8% dzieci, w gminach miejsko-wiejskich Dolnego Śląska odsetek ten wzrastał do 6,9%, zaś w gminach miejsko-wiejskich powiatu oleśnickiego wynosił 5,1%.

Choć ogółem, w latach 2010-2015, można mówić o tendencji wzrostowej w zakresie liczby dzieci uczęszczających do żłobków, można zauważyć, że w 2015 roku w stosunku do 2013 roku odsetek dzieci objętych opieką

³⁶ Sieć placówek edukacyjnych za: Wykaz szkół i placówek oświatowych według województw 21.03.2016, <https://cie.men.gov.pl/index.php/sio-wykaz-szkol-i-placowek/26-wykaz-wg-wojewodztw.html> (06.10.2016)

³⁷ Za: <https://empatia.mpips.gov.pl/dla-swiaadczeniobiorcow/rodzina/d3/rejestr-zlobkow-i-klubow> (08.08.2016)

w żłobkach w gminie Syców spadł o 0,5%. W pozostałych jednostkach (poza powiatem oleśnickim, gdzie odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w 2015 roku okazał się niższy niż w 2014 roku), odsetek rokrocznie wzrastał.

Tabela 49. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach					
	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	2,6	3,0	3,8	4,8	5,9	6,8
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	1,2	1,2	1,8	2,5	3,2	3,8
POLSKA - MIASTO	4,5	5,1	6,4	7,8	9,5	10,7
DOLNOŚLĄSKIE	4,5	5,3	6,6	8,1	10,0	11,3
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	2,6	2,8	3,4	5,0	6,1	6,9
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	6,7	7,9	9,7	11,6	13,7	15,3
Powiat oleśnicki	1,4	1,9	3,2	4,5	5,2	4,9
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	2,8	4,0	4,6	5,1
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	5,7	7,4	7,7	6,5
Syców	4,1	7,1	7,2	8,0	7,8	7,5
Syców - miasto	6,7	12,0	12,0	13,7	13,5	12,5
Syców - obszar wiejski	-	-	-	-	-	-

Źródło: GUS/BDL

Sieć **placówek przedszkolnych** w gminie tworzą trzy jednostki publiczne i jedna placówka niepubliczna. Ogółem zadania z zakresu wychowania przedszkolnego na terenie gminy Syców realizują cztery podmioty, przy czym wszystkie są zlokalizowane na terenie miasta. Sieć placówek przedszkolnych w gminie Syców tworzą:

1. Publiczne Przedszkole Nr 1 im. Koszałka Opałka, ul. Kaliska 8, Syców
2. Publiczne Przedszkole Nr 2 z Grupą Żłobkową im. Czesława Janczarskiego, ul. Komorowska 2, Syców
3. Publiczne Przedszkole Nr 3 im. Małego Księcia, ul. Oleśnicka 2B, Syców
4. Niepubliczne Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Urszulanek SJK im. Aniołów Stróżów, ul. Piastowska 39, Syców (organ prowadzący: Zgromadzenie Sióstr Urszulanek SJK).

Ponadto funkcjonują oddziały przedszkolne przy dwóch szkołach podstawowych: w Droftowicach i Stradomi Wierchniej.

Syców charakteryzuje się na tle pozostałych jednostek administracyjnych przeciętnym odsetkiem dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. W 2015 roku wynosił on 81,8%, tj. najczęściej w analizowanym okresie. Była to jednak wartość przewyższająca jedynie średnią powiatową (78,4%). Nieznacznie wyższe odsetki dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym występowały w kraju (84,2%) i województwie (84,8%).

Warto dodać, że odsetki dzieci w wieku 3-5 lat uczęszczających do przedszkoli wzrastały z każdym rokiem, niezależnie od jednostki administracyjnej czy typu gminy. W przypadku gminy Syców wzrost odsetka w latach 2010-2015 wyniósł 44,8%, zaś w innych jednostkach wahał się od 34,6% w kraju do 44,4% w powiecie oleśnickim.

Tabela 50. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w wieku 3-5 lat					
	ogółem					
	dzieci w wieku 3 - 5 lat					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	62,6	69,2	69,7	74,1	79,4	84,2
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	58,0	65,1	65,8	70,3	76,1	81,3
POLSKA - MIASTO	78,8	84,0	83,7	87,6	92,9	98,1
DOLNOŚLĄSKIE	63,0	70,0	70,2	75,0	80,0	84,8
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	53,8	64,7	65,4	70,1	75,7	81,5
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	76,7	83,1	82,6	87,1	91,7	96,8
Powiat oleśnicki	54,3	62,7	62,2	65,2	71,6	78,4
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	59,5	63,8	69,8	75,3
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	87,3	93,5	99,5	103,9
Syców	56,5	62,8	59,6	69,3	74,0	81,8
Syców - miasto	90,0	92,4	93,2	107,7	115,7	125,8
Syców - obszar wiejski	6,3	17,1	11,7	12,2	16,9	17,1

Źródło: GUS/BDL

Na podstawie danych statystyki publicznej można powiedzieć, iż potrzeby mieszkańców gminy Syców w zakresie liczby miejsc przedszkolnych nie zostały w pełni zaspokojone – na 1 miejsce w placówce przedszkolnej w gminie przypadało w 2015 roku 1,18 dziecka w wieku 3-5 lat. Była to wartość niższa od średniej powiatowej (1,41 dzieci na 1 miejsce), ale wyższa od średniej wojewódzkiej (1,07 dziecka na 1 miejsce) i krajowej (1,12 dziecka na 1 miejsce). Co interesujące, na przestrzeni lat 2010-2015 we wszystkich jednostkach administracyjnych wystąpiła tendencja malejąca, tzn. na jedno miejsce w przedszkolu z każdym rokiem przypadało coraz mniej dzieci.

Tabela 51. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	1,35	1,34	1,31	1,24	1,17	1,12
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	1,47	1,44	1,42	1,33	1,26	1,20
POLSKA - MIASTO	1,01	1,01	1,00	0,95	0,91	0,87
DOLNOŚLĄSKIE	1,31	1,28	1,27	1,18	1,11	1,07
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	1,53	1,44	1,43	1,32	1,22	1,17
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	1,02	1,01	1,01	0,96	0,91	0,89
Powiat oleśnicki	1,72	1,74	1,63	1,59	1,50	1,41
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	1,38	1,37	1,37	1,35

Powiat Oleśnicki - MIASTO	-	-	1,02	1,01	0,99	0,94
Syców	1,20	1,26	1,27	1,27	1,22	1,18
Syców - miasto	0,72	0,76	0,74	0,76	0,71	0,70
Syców - obszar wiejski	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

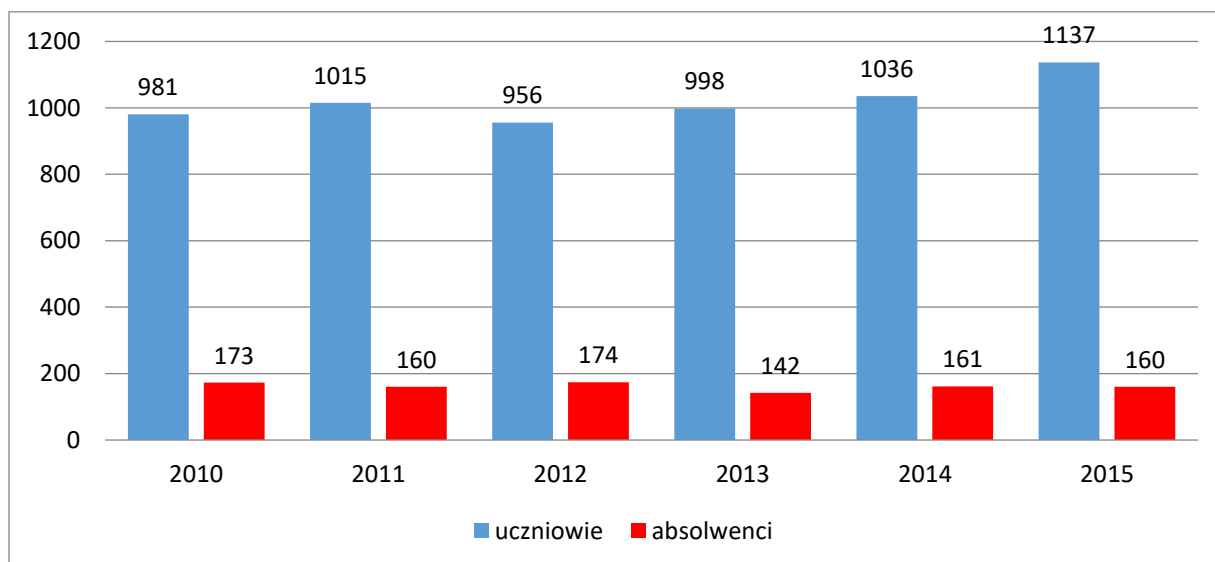
Źródło: GUS/BDL

Sieć **szkół podstawowych** w gminie Syców tworzy sześć placówek. W mieście Syców znajdują się dwie szkoły podstawowe, zaś pozostałe zlokalizowane są na obszarze wiejskim gminy, w miejscowościach: Drottowice, Działosza, Stradomia Wierzchnia i Szczodród:

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. III Tysiąclecia, ul. Matejki 5, Syców
2. Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Konopnickiej, ul. Mickiewicza 5, Syców
3. Szkoła Podstawowa w Drottowicach, Drottowice 12
4. Szkoła Podstawowa w Działoszy, Działosza 61
5. Szkoła Podstawowa w Stradomi Wierzchniej, Stradomia Wierzchnia 64
6. Szkoła Podstawowa w Szczodrowie, Szczodród 42.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego do szkół podstawowych w gminie Syców w 2015 roku uczęszczało łącznie 1 137 uczniów, zaś ukończyło je 160 absolwentów. Liczba uczniów szkół podstawowych w gminie w latach 2010-2015 wzrastała, z 981 osób w 2010 roku do 1 137 w 2015 roku (o 15,9%). Natomiast liczba absolwentów szkół podstawowych podlegała w analizowanym okresie pewnym fluktuacjom, osiągając minimum w 2013 roku (142 absolwentów), a maksimum w 2010 roku (173 absolwentów). Ogółem liczba absolwentów szkół podstawowych w gminie Syców w 2015 roku była o 7,5% niższa niż w 2010 roku.

Wykres 12. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych w gminie Syców w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Na jeden oddział w szkołach podstawowych w Sycowie w 2015 roku przypadało 18,3 uczniów i była to wartość wyższa niż w latach 2012-2014, a jednocześnie niższa niż w latach 2010-2011. Bardziej liczne okazały się oddziały szkół podstawowych w kraju (18,7), województwie (19,9), a także powiecie (20,4). Zbliżone pod względem liczebności okazały się klasy w gminach miejsko-wiejskich kraju (18,1 uczniów na 1 klasę), Dolnego Śląska (18,7 uczniów na 1 klasę) i powiatu oleśnickiego (19 uczniów na 1 klasę). Warto zwrócić uwagę na dysproporcję w

gminie Syców – w mieście przeciętna klasa liczyła 22,6 uczniów, zaś na obszarze wiejskim gminy – jedynie 11,2 uczniów.

Tabela 52. Uczniowie szkoły podstawowej przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	uczniowie szkoły podstawowe przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	18,3	18,4	18,5	18,5	18,5	18,7
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	17,6	17,7	17,8	17,8	17,9	18,1
POLSKA - MIASTO	21,7	21,7	21,8	21,8	21,5	21,4
DOLNOŚLĄSKIE	19,4	19,7	19,8	19,8	19,9	19,9
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	18,0	18,3	18,4	18,4	18,5	18,7
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	21,9	22,1	22,1	22,2	21,9	21,8
Powiat oleśnicki	20,3	20,8	20,8	20,8	20,5	20,4
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			19,5	19,2	19,0	19,0
Powiat oleśnicki - MIASTO			24,2	24,4	23,8	23,2
Syców	18,5	18,5	18,0	17,8	17,9	18,3
Syców - miasto	23,0	23,0	23,2	23,1	22,5	22,6
Syców - obszar wiejski	12,7	12,1	11,3	10,8	10,8	11,2

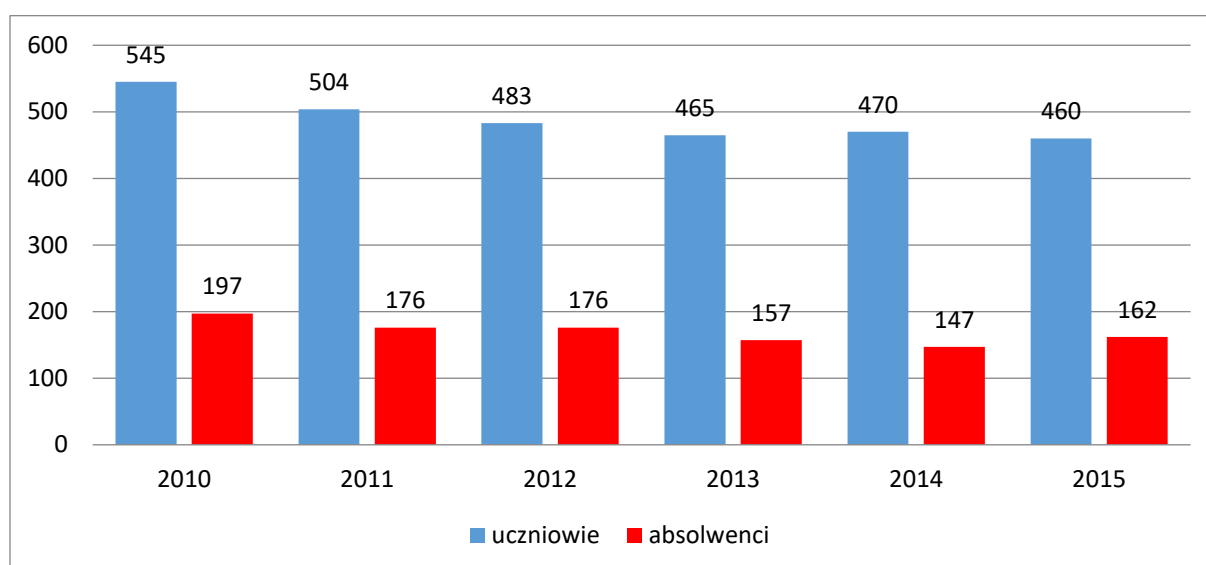
Źródło: GUS/BDL

Nauka na poziomie **gimnazjalnym** w gminie prowadzona jest w jednej placówce, zlokalizowanej w mieście Syców:

1. Gimnazjum im. Jana Pawła II, ul. Kościelna 3, Syców.

W 2015 roku do sycowskiego gimnazjum uczęszczało 460 uczniów, zaś edukację na tym poziomie ukończyły 162 osoby. W latach 2010-2015 liczba uczniów gimnazjum zmniejszyła się, a spadek wyniósł -15,6%. W analizowanym okresie zmniejszyła się również liczba absolwentów gimnazjum, przy czym spadek wyniósł -17,8%

Wykres 13. Uczniowie i absolwenci szkół gimnazjalnych w gminie Syców w latach 2010-2015

Źródło: GUS/BDL

Sycowskie gimnazjum cechuje się stosunkowo wysoką liczebnością klas. W 2015 roku na jeden oddział gimnazjalny w gminie przypadało 24,2 uczniów, a więcej osób uczęszczało jedynie do gimnazjów w powiecie oleśnickim (25,1 uczniów). Natomiast w województwie wskaźnik wynosił 22,5 uczniów, a w kraju – 22 uczniów. Ponadto mniej liczne niż w Sycowie okazały się klasy w gimnazjach w gminach miejsko-wiejskich kraju i województwa (po 21,6).

Tabela 53. Uczniowie gimnazjum przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	uczniowie gimnazjum przypadający na 1 oddział (klasę)					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-
POLSKA	22,5	22,4	22,4	22,3	22,1	22,0
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	22,3	22,2	22,1	22,1	21,8	21,6
POLSKA - MIASTO	23,6	23,5	23,5	23,5	23,3	23,2
DOLNOŚLĄSKIE	23,0	23,1	23,2	23,0	22,8	22,5
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	22,1	22,0	22,2	22,1	21,9	21,6
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	23,8	23,9	23,9	23,8	23,6	23,4
Powiat oleśnicki	25,9	24,6	24,4	24,9	25,1	25,1
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	22,2	24,0	24,3	24,5
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	24,7	25,3	25,5	25,6
Syców	22,7	19,4	19,3	22,1	23,5	24,2
Syców - miasto	22,7	19,4	19,3	22,1	23,5	24,2
Syców - obszar wiejski	-	-	-	-	-	-

Źródło: GUS/BDL

Gmina Syców nie jest organem prowadzącym dla jednostek edukacyjnych na poziomie **ponadgimnazjalnym**, ale na jej terenie zlokalizowane są placówki tego typu, nadzorowane przez powiat ziemski. Oferta edukacji

ponadgimnazjalnej na terenie gminy Syców obejmuje zasadniczą szkołę zawodową, liceum ogólnokształcące i technikum.

Sieć placówek edukacji ponadgimnazjalnej w Sycowie tworzą:

- Liceum Ogólnokształcące w Sycowie im. Tadeusza Kościuszki, ul. Kościelna 12, Syców
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Sycowie, ul. Ignacego Daszyńskiego 42, Syców³⁸:
 - Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Sycowie (fryzjer, cukiernik, piekarz, stolarz, krawiec, mechanik pojazdów samochodowych, kierowca mechaniczny, tapicer, elektromechanik pojazdów samochodowych, murarz-tylnik, kamieniarz, betoniarz-zbrojarz, monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie, elektromechanik, blacharz samochodowy, elektryk, wędliniarz, monter sieci instalacji i urządzeń sanitarnych, monter-elektronik, kucharz, ogrodnik, fotograf, lakiernik, ślusarz, operator obrabiarek skrawających, mechanik-monter maszyn i urządzeń oraz inne zawody);
 - Technikum w Sycowie (technik ekonomista, technik logistyk, technik mechaniczny);
 - Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Sycowie.

Sieć placówek **oświatowych** znajdujących się na terenie gminy Syców uzupełniają:

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sycowie, ul. Młyńska 1, Syców (organ prowadzący: powiat ziemski);
- Państwowa Szkoła Muzyczna I st. im. Ignacego Jana Paderewskiego, ul. Ludwika Waryńskiego 2a, Syców (organ prowadzący: minister ds. kultury i dziedzictwa narodowego).

INFRASTRUKTURA CZASU WOLNEGO (KULTURA, SPORT, REKREACJA)

Zadania z zakresu upowszechniania kultury na terenie gminy Syców realizują głównie trzy podmioty: Centrum Kultury, Biblioteka Publiczna oraz Muzeum Regionalne. Prowadzenie aktywności kulturalnej możliwe jest również w świetlicach wiejskich zlokalizowanych niemal we wszystkich sołectwach gminy i stanowiących miejsce spotkań i integracji społeczności lokalnych.

W strukturze **Centrum Kultury**, ul. Kościelna 16, funkcjonuje kilka sekcji wspierających ruch artystyczny dzieci, młodzieży i dorosłych:

- Koło plastyczne dla dzieci
- Koło wokalne-muzyczne
- Koło taneczne
- Koło teatralne dla młodzieży
- Sekcja szachowa
- Koło brydżowe
- Zespół śpiewu ludowego „Sycowiacy”
- Chór seniorów „Remedium”
- Zespół obrzędowy „Zawadiacy”
- Aerobik
- Joga
- Warsztaty fotograficzne z UTW

³⁸ Za: <http://www.zsp-sycow.pl/index.php/aktualnoci/486-oferta> (11.10.2016)

- Warsztaty dziennikarskie³⁹.

Centrum dysponuje salą widowiskowo-kinową na 270 miejsc, w której odbywa się większość imprez kulturalnych w gminie. Centrum Kultury organizuje i współorganizuje liczne imprezy cykliczne i okolicznościowe o zasięgu lokalnym i regionalnym (np. Dni Sycowa, Jarmark Regionalny w Sycowie, Festiwal Piosenki Religijnej i Refleksyjnej).

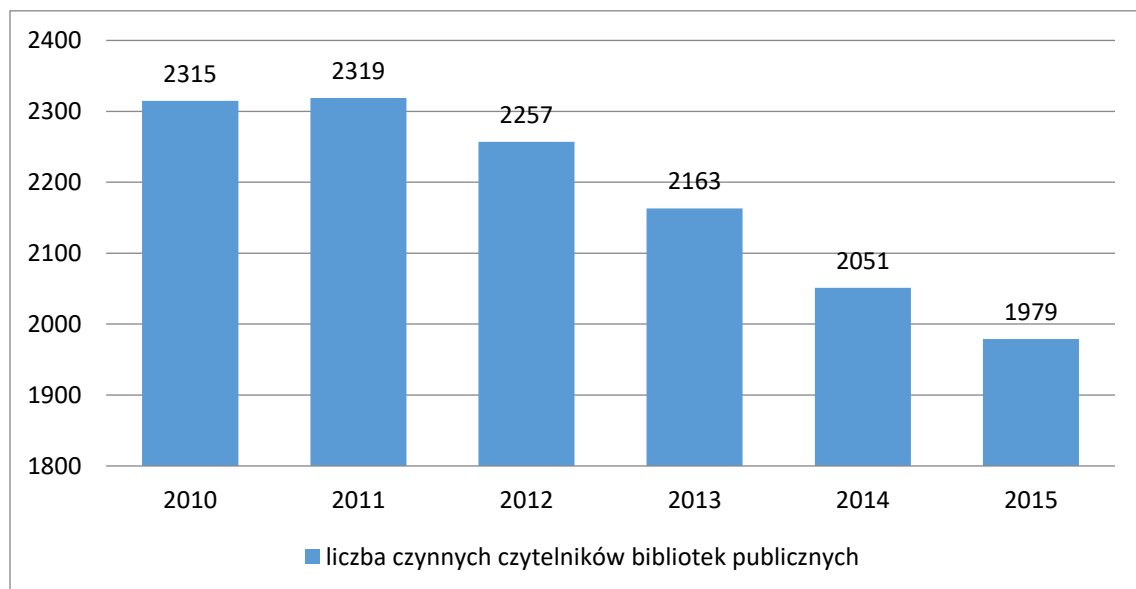
Zadania z zakresu udostępniania książek i czasopism oraz działalności kulturalno-edukacyjnej wśród mieszkańców gminy Syców realizuje **Biblioteka Publiczna im. M. Reja**, ul. Kościelna 3a. Placówki biblioteczne w gminie Syców znajdują się w:

- Biblioteka Publiczna im. M. Reja w Sycowie, ul. Kościelna 3a
 - Filia w Drołtowicach
 - Filia w Stradomi Wierzchniej.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy: gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie materiałów bibliotecznych, udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie dokumentów na zewnątrz, organizowanie i prowadzenie działalności informacyjnej oraz popularyzacja książki i czytelnictwa. Wśród działań Biblioteki, poza wypożyczaniem i udostępnianiem zbiorów, wskazać należy na działalność kulturalno-edukacyjną, w tym poradnictwo czytelnicze, formy wizualne o charakterze informacyjno-promocyjnym jak: wystawy książek, wystawy plastyczne, wystawki okolicznościowe, tematyczne bądź zagadnieniowe czy spotkania autorskie. W bibliotece znajduje się również czytelnia internetowa⁴⁰.

W 2015 roku sycowska biblioteka publiczna liczyła 1 979 czytelników. O spadku zainteresowania czytelnictwem świadczy spadek liczby czytelników. Na przestrzeni lat 2010-2015 w bibliotece ubyło 336 czytelników, co oznacza spadek na poziomie 14,5%.

Wykres 14. Liczba czytelników biblioteki publicznej w gminie Syców w latach 2010-2015

Źródło: dane gminne

³⁹ Za: <http://www.cksyow.pl/index.php?strona=sekcje> (17.10.2016)

⁴⁰ Za: <http://www.cksyow.pl/index.php?strona=historia-2>, <http://www.cksyow.pl/index.php?strona=jak-korzystac> (17.10.2016)

Muzeum Regionalne mieści się przy pl. Wolności 7 w Sycowie, a zostało otwarte 12 września 1982 roku. Oprócz organizacji wystaw (stałych i okazjonalnych) oferta Muzeum obejmuje m.in. lekcje muzealne. Wśród zbiorów Muzeum Regionalnego w Sycowie znajdują się:

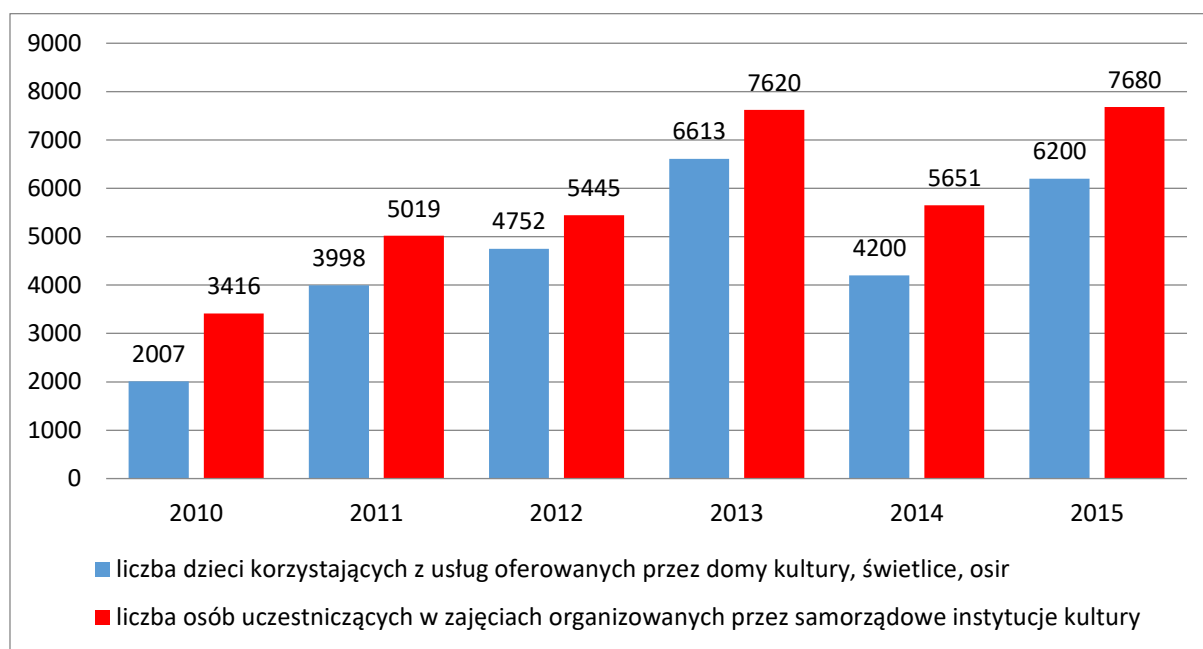
1. Fotokopia wyciągu dokumentu historycznego z roku 1276, w którym po raz pierwszy wymieniona została nazwa Sycowa, w jej wersji „Syczowe”.
2. Dokument burmistrza i rady miejskiej z 1377 roku z pierwszym wizerunkiem herbu sycowskiego.
3. Dokument pergaminowy z roku 1697 sporządzony w kancelarii władającego wówczas Sycowem hrabiego Hanibala von Dohna. Zawiera on zgodę na umowę handlową ojca z synem, nazwiskiem von Kessel. Chodzi o pobliski Czermin.
4. Statut cechu sukienników w Sycowie z roku 1772 r.
5. Dokument (list kupiecki) z 1743 roku z miejską pieczęcią opłatkową ukazującą ówczesny herb Sycowa.
6. Różne zarządzenia królewskie dla Śląska pod panowaniem Prus. Były publikowane zarówno po polsku, jak i po niemiecku oraz podawane do publicznej wiadomości z ambony.
7. Polskie rękopiśmienne obwieszczenia o różnych ważnych wydarzeniach w książęcej rodzinie Bironów von Curland na przestrzeni XVIII/ XIX wieku.
8. Polskie książki religijne stanowiące podstawowy zasób przeciętnej polskiej rodziny.
9. Książeczki zawierające zbiory polskich pieśni i modlitw żałobnych, wydane w połowie XIX wieku w Sycowie, a opracowane przez Ignacego Perlitusa, nauczyciela z Dziadowej Kłody.
10. Dwujęzyczne niemiecko-polskie wydanie obwieszczeń kościelnych dla diecezji wrocławskiej z 1927 roku. Były wykorzystywane w Międzyborzu, o czym świadczy pieczęć parafialna na karcie tytułowej.

W zbiorach Muzeum znajdują się również eksponaty z dziedziny sztuki, rzemiosła artystycznego i numizmatyki, zbiory etnograficzne z przełomu XIX i XX wieku oraz obszerny księgozbiór muzealny – opracowania i materiały drukowane. Ponadto w zbiorach placówki znajduje się zbiór kartografii i zakupione na nośnikach danych w pracowni reprograficznej Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego (Gabinet Śląsko-Łużycki): opis podróży po części powiatu sycowskiego 1921 r., kroniki wojenne 1924 r., opis prowincji śląskiej, powiat Syców) 1898 r., opis obszaru granicznego Oleśnica-Namysłów-Syców 1934 r., poemat o poświęceniu organów w kościele 1840 r., opis działalności instytucji miejskich 1937 r., wizytacja kościoła 1929 r., opis podróży Syców-Namysłów 1933 r., informacje statystyczne powiatu sycowskiego 1863 r., opis pożaru miasta 1745 r., historia kościoła 1745 r., kroniki miejskie 1839-1877 r., historia miasta i powiatu 1846 r., historia Międzyborza i historia Twardogóry⁴¹.

Działalność Muzeum Regionalnego w Sycowie cieszy się coraz większą popularnością, o czym świadczą rosnące liczby dzieci korzystających z oferowanych usług i osób uczestniczących w zajęciach. W 2010 roku z oferty Muzeum skorzystało 2 007 dzieci, a w zajęciach uczestniczyło 3 416 osób. W 2015 roku liczby te wynosiły odpowiednio 6 200 i 7 680 osób, tj. o 208,9% i 124,8% więcej niż w 2010 roku. Należy dodać, iż wszystkie proponowane przez Muzeum działania mają charakter bezpłatny, a spadek liczby uczestników zajęć w 2014 roku został spowodowany remontem placówki, który trwał od 1.07.2014 do 30.09.2014 roku.

⁴¹ Za: <http://www.cksyow.pl/index.php?strona=zbiory> (17.10.2016)

Wykres 15. Uczestnictwo w działaniach Muzeum Regionalnego w Sycowie w latach 2010-2015

Źródło: dane gminne

Jak wskazano powyżej na terenie gminy Syców działalność prowadzi jeden dom kultury, obejmujący swoim zasięgiem wszystkich mieszkańców gminy. Oznacza to, że na 1 placówkę kulturalną w gminie przypadało w 2015 roku 16 771 osób. Była to wartość najwyższa wśród analizowanych jednostek terytorialnych. W powiecie oleśnickim na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę przypadało 13,3 tys. mieszkańców, w województwie dolnośląskim – 9,6 tys. mieszkańców, zaś w całym kraju – 9,4 tys. mieszkańców. Dysproporcja ujawniała się również na tle gmin miejsko-wiejskich tych jednostek, gdzie na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę przypadało odpowiednio 5,7 tys. (województwo) i 7,2 tys. (kraj) osób.

Wysoki wskaźnik liczby mieszkańców przypadających na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę w gminie Syców utrzymywał się w całym analizowanym okresie między 2010 a 2015 rokiem. Niewielkie zmiany wartości wskaźnika dla gminy w latach 2010-2015 wynikały wyłącznie ze zmian liczby ludności. Podobnie nieznaczne wahania dotyczyły sytuacji w powiecie oleśnickim, gdzie przez cały analizowany okres na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę przypadało ponad 13 tys. mieszkańców. Natomiast w przypadku kraju i województwa wskaźnik przyjmował rokrocznie niższe wartości, ale spadki wartości wskaźników były wynikiem głównie rozwoju infrastruktury kultury – liczba placówek zwiększyła się w kraju o 9,8%, a w województwie o 15,3%.

Tabela 54. Liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę				
	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	10 393	9 957	9 868	9 574	9 444
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	8 122	7 816	7 827	7 488	7 229
POLSKA - MIASTO	15 887	15 694	15 704	15 592	15 475
DOLNOŚLĄSKIE	11 132	10 446	10 283	9 760	9 617

DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	7 801	7 048	7 105	6 957	5 785
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	16 277	16 625	16 290	16 249	18 601
Powiat oleśnicki	13 206	13 244	13 261	13 289	13 311
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	15 005	14 988	14 996	15 001
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	12 398	12 373	12 376	12 404
Syców	16 494	16 561	16 561	16 659	16 771
Syców - miasto	10 474	10 452	10 385	10 407	10 474
Syców - obszar wiejski	-	-	-	-	-

Źródło: GUS/BDL

Dane Głównego Urzędu Statystycznego wskazują, iż w 2015 roku na terenie gminy Syców działalność prowadziło 10 zespołów artystycznych. Liczba zespołów artystycznych fluktuowała na przestrzeni lat 2010-2015, co warunkowało zmiany wartości wskaźnika zespołów artystycznych na 10 tys. mieszkańców. Maksimum, na poziomie 12,1 zespołów na 10 tys. ludności, wystąpiło w 2013 roku, a w 2015 roku wskaźnik dla gminy zmniejszył się do minimalnego w analizowanym okresie poziomu 6,0, tj. identycznego jak w 2012 roku. Mimo wahań sytuacja w gminie Syców była relatywnie bardziej korzystna w porównaniu do innych jednostek administracyjnych. Zarówno średnie ogólne dla kraju i województwa, jak i średnie dla gmin miejsko-wiejskich tych jednostek utrzymywały się na poziomie niższym niż w przypadku gminy Syców. W przypadku powiatu oleśnickiego wskaźnik grup artystycznych na 10 tys. mieszkańców wynosił w 2015 roku 6,5, choć w gminach miejsko-wiejskich spadał do poziomu 4,9.

Tabela 55. Zespoły artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	grupy artystyczne na 10 tys. mieszkańców				
	2011 szt.	2012 szt.	2013 szt.	2014 szt.	2015 szt.
POLSKA	3,7	4,0	4,0	4,1	4,4
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	5,0	5,4	5,5	5,6	5,8
POLSKA - MIASTO	3,8	4,1	4,1	4,1	4,4
DOLNOŚLĄSKIE	3,2	3,5	3,3	3,2	3,6
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	4,1	4,9	3,9	3,9	4,6
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	3,3	3,6	3,2	3,0	3,3
Powiat oleśnicki	4,4	5,9	7,3	6,0	6,5
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	4,0	6,0	5,1	4,9
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	3,1	4,5	3,9	3,7
Syców	6,7	6,0	12,1	9,0	6,0
Syców - miasto	10,5	9,6	19,3	14,4	9,5
Syców - obszar wiejski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródło: GUS/BDL

Liczba imprez artystycznych odbywających się na terenie Sycowa w latach 2011-2015 charakteryzowała się zmiennością. Minimum, na poziomie 77 imprez, wystąpiło w 2012 roku, zaś maksimum – 153 imprezy – w 2013 roku. Z kolei w 2015 roku odbyło się 99 imprez artystycznych. Wahania ich liczby były przyczyną zmian wartości wskaźnika imprez artystycznych na 10 tys. mieszkańców gminy, który przyjmował wartości od 46,5 (2012 rok) do 92,6 (2013 rok).

Fluktuacje wskaźnika imprez artystycznych na 10 tys. mieszkańców występowały również w pozostałych jednostkach, co uniemożliwia wyznaczenie jednorodnego trendu. Można jedynie wskazać, że w 2015 roku w gminie Syców w przeliczeniu na 10 tys. ludności odbyła się zbliżona do średniej krajowej (56,6) i wojewódzkiej (58,3) liczba imprez artystycznych. Znacznie więcej imprez organizowanych było w powiecie oleśnickim, gdzie wskaźnik przyjął w 2015 roku wartość 90,2.

Tabela 56. Imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców				
	2011 szt.	2012 szt.	2013 szt.	2014 szt.	2015 szt.
POLSKA	48,2	50,6	53,5	57,5	56,6
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	64,2	65,9	67,9	73,1	70,9
POLSKA - MIASTO	53,4	55,9	57,6	62,3	62,3
DOLNOŚLĄSKIE	49,9	49,6	53,0	54,7	58,3
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	77,7	74,5	69,1	80,7	76,2
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	51,7	51,5	51,5	54,2	55,3
Powiat oleśnicki	104,1	99,8	100,9	94,4	90,2
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	57,3	82,1	93,6	53,3
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	83,1	82,0	85,5	66,6
Syców	86,7	46,5	92,4	84,6	59,0
Syców - miasto	136,5	73,7	147,3	135,5	94,5
Syców - obszar wiejski	0	0	0	0	0

Źródło: GUS/BDL

Na 1 placówkę biblioteczną w gminie Syców w 2015 roku przypadało 5 590 osób, tj. więcej niż wynosiła średnia krajowa (4 113 osób), wojewódzka (4 258 osób) czy powiatowa (3 672 osoby). Była to również wartość wyższa niż średnia dla gmin miejsko-wiejskich tych jednostek. Także miasto Syców charakteryzowało się najwyższą wartością wskaźnika ludności przypadającej na 1 placówkę biblioteczną w porównaniu z miastami innych jednostek administracyjnych.

W latach 2010-2015 wskaźnik dla gminy Syców nieznacznie wzrastał, co wynikało ze zmian liczby ludności (o 1,8%). Wzrost dotyczył jednak wyłącznie obszaru wiejskiego gminy (o 5,3%), podczas gdy w mieście nastąpił minimalny spadek (-0,2%). W skali kraju wskaźnik wzrósł w latach 2010-2015 o 4,4% (w tym o 6,8% w gminach miejsko-wiejskich), w skali województwa wzrost wyniósł 8,5% (w tym 6,9% w gminach miejsko-wiejskich), a w skali powiatu oleśnickiego nastąpił 5,9% spadek.

Tabela 57. Ludność na 1 placówkę biblioteczną w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ludność na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej)					
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	3 940	3 990	4 072	4 103	4 100	4 113
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 271	3 349	3 435	3 489	3 471	3 492

POLSKA - MIASTO	7 000	7 061	7 139	6 801	6 733	6 725
DOLNOŚLĄSKIE	3 926	3 968	4 157	4 169	4 234	4 258
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 030	3 043	3 201	3 252	3 247	3 240
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	8 162	8 271	8 522	8 178	8 360	8 585
Powiat oleśnicki	3 901	3 913	3 924	3 658	3 666	3 672
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	4 092	4 088	4 090	4 091
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	8 856	8 838	8 840	10 337
Syców	5 491	5 498	5 520	5 520	5 553	5 590
Syców - miasto	10 490	10 474	10 452	10 385	10 407	10 474
Syców - obszar wiejski	2 991	3 010	3 055	3 088	3 126	3 149

Źródło: GUS/BDL

Gminna biblioteka dysponuje relatywnie większym księgozbiorem w przeliczeniu na 1000 mieszkańców niż ma to miejsce w skali powiatu, województwa i kraju. W 2015 roku na 1000 mieszkańców gminy Syców przypadało 4 125 woluminów. Tymczasem księgozbiór bibliotek na 1000 mieszkańców Polski wynosił 3 380 woluminów, województwa dolnośląskiego – 3 112 woluminów, a powiatu oleśnickiego – 2 966 woluminów. Wartości wskaźnika dla gmin miejsko-wiejskich okazały się wyższe niż średnie ogólne, wynosząc 3 445 w gminach miejsko-wiejskich kraju i 3 633 w gminach miejsko-wiejskich województwa. Jedynie w gminach miejsko-wiejskich powiatu oleśnickiego na 1000 ludności przypadało więcej woluminów (4 328) niż w gminie Syców. Pozytywnie na tle pozostałych obszarów miejskich wyróżnia się natomiast miasto Syców – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców miasta sycowska biblioteka dysponowała 5 327 woluminami, co jest wartością najwyższą wśród wszystkich analizowanych jednostek.

Tabela 58. Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	księgozbiór bibliotek na 1000 ludności					
	2010 wol.	2011 wol.	2012 wol.	2013 wol.	2014 wol.	2015 wol.
POLSKA	3 458	3 439	3 416	3 402	3 398	3 380
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 599	3 558	3 517	3 503	3 477	3 445
POLSKA - MIASTO	3 385	3 379	3 378	3 378	3 396	3 392
DOLNOŚLĄSKIE	3 411	3 351	3 270	3 215	3 171	3 112
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	3 911	3 876	3 794	3 691	3 682	3 633
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	2 885	2 853	2 828	2 786	2 758	2 711
Powiat oleśnicki	3 183	3 133	3 090	3 029	2 985	2 966
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	4 333	4 319	4 316	4 328
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	3 521	3 440	3 359	3 355
Syców	4 417	4 285	4 122	4 124	4 134	4 125
Syców - miasto	5 473	5 330	5 157	5 257	5 304	5 327
Syców - obszar wiejski	2 567	2 468	2 352	2 219	2 185	2 125

Źródło: GUS/BDL

Mieszkańcy gminy Syców niezbyt chętnie zostają czytelnikami biblioteki, o czym świadczy bardzo niski poziom wskaźnika czytelników na 1000 ludności. W 2015 roku wynosił on w gminie 118 i był o 15,8% niższy niż w 2010

roku. Pod tym względem gmina Syców wyróżniała się negatywnie na tle innych jednostek, ponieważ w 2015 roku średnia dla kraju wynosiła 162 osoby, dla województwa – 160 czytelników bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców, a średnia dla powiatu oleśnickiego – 157 czytelników. Również w gminach miejsko-wiejskich wskaźnik przyjmował znacznie wyższe wartości niż w gminie Syców: 147 w gminach miejsko-wiejskich kraju, 138 w gminach miejsko-wiejskich województwa i 142 w gminach miejsko-wiejskich powiatu oleśnickiego. Podobnie w miastach analizowanych jednostek osiągnęte były znacznie wyższe wartości wskaźnika czytelników bibliotek publicznych na 1000 ludności niż w mieście Syców. Natomiast najtrudniejsza sytuacja dotyczyła obszaru wiejskiego gminy, gdzie na 1000 mieszkańców występowało jedynie 69 czytelników bibliotek publicznych.

Tabela 59. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności					
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba	2015 osoba
POLSKA	169	168	168	167	164	162
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	155	152	151	150	148	147
POLSKA - MIASTO	207	206	207	207	202	200
DOLNOŚLĄSKIE	172	173	173	169	164	160
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	147	150	145	141	142	138
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	195	197	199	194	188	183
Powiat oleśnicki	176	178	171	173	161	157
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	151	148	143	142
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	233	236	223	212
Syców	141	141	137	131	124	118
Syców - miasto	176	176	169	160	153	148
Syców - obszar wiejski	79	79	82	81	75	69

Źródło: GUS/BDL

Mimo wskazanego powyżej mniejszego rozpowszechnienia czytelnictwa w gminie Syców niż w pozostałych jednostkach (znacznie niższe wartości wskaźnika czytelników bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców), sycowscy czytelnicy okazali się bardziej aktywni. W 2015 roku przeciętny czytelnik biblioteki w gminie wypożyczył 19,6 woluminów, tj. więcej pozycji niż przeciętny czytelnik w powiecie (17 woluminów), województwie (18,5 woluminów) czy całym kraju (18,0 woluminów). Przewaga gminy dotyczyła również gmin miejsko-wiejskich większych jednostek administracyjnych. Natomiast relatywnie najwięcej wypożyczeń księgozbioru dokonywali mieszkańcy obszaru wiejskiego gminy Syców – przeciętnie na 1 czytelnika przypadało ponad 24 woluminów.

Pozytywnym zjawiskiem jest fakt, że w latach 2010-2015 w gminie następował wzrost liczby wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika (o 19,3%), przy odmiennej tendencji w województwie i w kraju, gdzie liczba wypożyczanych woluminów na 1 czytelnika zmniejszyła się.

Tabela 60. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach					
	2010 wol.	2011 wol.	2012 wol.	2013 wol.	2014 wol.	2015 wol.
POLSKA	18,4	18,6	18,9	18,5	18,3	18,0
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	19,7	20,1	20,3	19,9	19,7	19,2
POLSKA - MIASTO	18,0	18,2	18,6	18,2	18,0	17,8
DOLNOŚLĄSKIE	19,7	20,0	19,5	19,1	18,6	18,5
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	19,9	20,1	20,1	19,2	18,8	18,5
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	19,6	20,1	19,5	19,2	18,6	18,6
Powiat oleśnicki	16,9	16,7	17,2	17,6	17,4	17,0
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	19,8	20,9	20,2	19,6
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	16,9	16,9	17,1	16,9
Syców	16,4	16,8	18,4	19,9	20,1	19,6
Syców - miasto	15,2	15,4	17,4	19,2	19,0	18,3
Syców - obszar wiejski	21,4	22,3	22,0	22,0	23,9	24,2

Źródło: GUS/BDL

Gminną infrastrukturą sportową zarządza **Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sycowie**, ul. Komorowska 2. Działalność MOSiR-u skupiona jest głównie na organizowaniu i popularyzowaniu walorów rekreacji sportowej oraz wspieraniu sportu masowego poprzez:

- upowszechnienie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych,
- zarządzanie terenami, obiektami i urządzeniami sportowymi,
- organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych, turystycznych oraz zajęć i zawodów,
- utrzymanie, budowę nowych oraz rozbudowę istniejących obiektów i urządzeń sportowych,
- współpracę w dziedzinie kultury fizycznej z innymi jednostkami i organizacjami, stowarzyszeniami kultury fizycznej, szkołami i związkami sportowymi,
- udostępnianie obiektów sportowych klubom sportowym działającym na terenie Sycowa,
- udostępnianie obiektów sportowych mieszkańcom Sycowa.

Najważniejszym zadaniem Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sycowie jest upowszechnianie i popularyzacja sportu, kultury fizycznej i turystyki wśród mieszkańców miasta i gminy, a także rozbudowa i modernizacja istniejącej bazy sportowo-rekreacyjnej. MOSiR przygotowuje i udostępnia obiekty i urządzenia sportowe dla szkół, organizacji sportowych oraz całego społeczeństwa, stwarzając warunki do większej aktywności i rekreacji poprzez ruch.

W MOSiR w Sycowie prowadzone są następujące sekcje sportowe: aerobic, badminton, boule, koszykówka, nordic walking, piłka nożna, siatkówka, tenis stołowy, fitness, siłownia oraz łucznictwo tradycyjne.

Baza sportowa pozostająca w zarządzie MOSiR w Sycowie obejmuje:

- Stadion sportowy, w tym: pełnowymiarowe boisko trawiaste do piłki nożnej, 3 skocznie w dal, skocznia wzwyż, pole do pchnięcia kulą, pole do rzutu oszczepem, żużlowa bieżnia lekkoatletyczna, zadaszona trybuna z siedziskami na 150 miejsc;
- Hala sportowa o powierzchni 1 404,52 m², mieszcząca się na terenie Szkoły Podstawowej nr 2 w Sycowie, przy zbiegu ulic Mickiewicza i Komorowskiej. W poziomie parteru znajduje się hala sportowa wraz z trybunami dla 300 osób, zaplecze socjalne z niezbędnymi pomieszczeniami oraz pomieszczeniami technicznymi. Ponadto znajduje się tu siłownia, salka do fitness, zaplecze biurowe oraz punkt gastronomiczny. Wymiary hali (długość 45 m, szerokość 30 m, wysokość 9,30 m) spełniają wymogi pełnowymiarowych boisk do piłki koszykowej, siatkowej i ręcznej, a także halowej piłki nożnej.
- Kompleks basenowy, w tym: basen miejski o wymiarach 50mx20m, brodzik, boisko do piłki siatkowej plażowej, boisko asfaltowe do piłki siatkowej, zaplecze gastronomiczno-sanitarne;
- Boisko do boule, w tym: tory do gry w boule o wymiarach 4mx15m, oddzielone od trawników obrzeżami chodnikowymi betonowymi, sprzęt: 8 metalowych kul o wadze od 650 do 800 g każda i średnicy od 70,5 do 80 mm, 1 drewniana kula (świnka) o średnicy od 25 do 35 mm, sznurek do odmierzania odległości;
- Boisko wielofunkcyjne, w tym: boisko do piłki ręcznej, 2 boiska do piłki koszykowej, 2 boiska do piłki siatkowej;
- Kompleks boisk „ORLIK 2012” przy ul. Ogrodowej, w tym: boisko o wymiarach 30mx62m z nawierzchnią z trawy syntetycznej do gry w piłkę nożną, boisko wielofunkcyjne o wymiarach 19,1mx32,1m z nawierzchnią poliuretanową do gry w piłkę koszykową oraz siatkową, budynek sanitarno-szatniowy, niezbędny sprzęt sportowy;
- Skatepark przy ul. Ogrodowej – plac o powierzchni 525 m², przeznaczony do uprawiania sportów ekstremalnych (jazda na deskorolce, BMX czy wyczynowa jazda na rolkach). Elementy skateparku to m.in.: quarter pipe (szt. 2), bank ramp, funbox do skoków, funbox z grindboxem 3/3 + poręcz 2/3, grindbox 1 (szt. 2), poręcz prosta profil O, ławka, quarter pipe + roll-in;
- Zalew w Stradomi Wierzchniej – zbiornik retencyjny o pow. 30 ha, z rekreacyjną infrastrukturą towarzyszącą (strzeżone kąpielisko, boiska do piłki plażowej i siatkowej, drewniane wigwamy, punkty gastronomiczne, pole biwakowe, plac zabaw i piaskownica dla dzieci)⁴².

Oprócz obiektów sportowych będących w zarządzie MOSiR w Sycowie na terenie gminy znajdują się inne obiekty pełniące funkcje sportowo-rekreacyjne, w tym:

- Biskupice: boisko do piłki nożnej, miejsce do gry w piłkę siatkową, miejsce do gry w piłkę koszykową, miejsce (w świetlicy wiejskiej) do gry w tenisa stołowego, plac zabaw;
- Drołtówice: miejsce (w świetlicy wiejskiej) do gry w tenisa stołowego;
- Działosza: miejsce do gry w piłkę nożną, miejsce do gry w piłkę siatkową, plac zabaw;
- Gaszowice: miejsce do gry w piłkę nożną, miejsce do gry w piłkę siatkową, plac zabaw;
- Komorów: boisko do piłki nożnej, miejsce do gry w piłkę koszykową, plac zabaw;
- Stradomia Wierzchnia: boisko do piłki nożnej z widownią na 200 miejsc siedzących, miejsce do gry w piłkę koszykową, plac zabaw;
- Syców: boiska przyszkolne (przy SP Nr 1 oraz gimnazjum), miejsce do gry w piłkę koszykową (przy ul. Kaliskiej), miejsce do gry w piłkę siatkową (przy ul. Matejki);
- Szczodród: boisko do piłki nożnej z widownią na 100 miejsc siedzących;
- Ślizów: miejsce do gry w piłkę nożną, plac zabaw;
- Wielowieś: miejsce do gry w piłkę siatkową, miejsce (w świetlicy wiejskiej) do gry w tenisa stołowego, plac zabaw;
- Wioska: miejsce do gry w piłkę nożną, plac zabaw;

⁴² Za: <http://www.mosir.sycow.pl/Nasze-obiekty> (17.10.2016)

- Zawada: miejsce do gry w piłkę nożną, miejsce (w świetlicy wiejskiej) do gry w tenisa stołowego, plac zabaw⁴³.

W 2014 roku na terenie Sycowa działalność prowadziło 8 klubów sportowych, liczących 262 członków i 284 osoby ćwiczące (w tym 208 do lat 18). W porównaniu do 2010 roku liczba klubów sportowych w gminie wzrosła o 5 podmiotów, zwiększyła się również ilość osób związanych ze sportem. W latach 2010-2014 liczba członków klubów sportowych wzrosła o 86%, liczba ćwiczących – o 147%, zaś ćwiczących do lat 18 – o 114%. Charakterystyczne jest, że większość klubów sportowych prowadzi swoją działalność w mieście (6 klubów), tam też jest więcej członków (75,2% ogółu członków klubów sportowych w gminie), ćwiczących (85,9% ogółu) i ćwiczących do lat 18 (91,3% ogółu).

Tabela 61. Kluby sportowe, członkowie oraz ćwiczący w gminie Syców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	2010	2012	2014
	kluby sportowe		
Syców	3	7	8
Syców - miasto	2	5	6
Syców - obszar wiejski	1	2	2
członkowie klubów sportowych			
Syców	141	283	262
Syców - miasto	106	218	197
Syców - obszar wiejski	35	65	65
ćwiczący w klubach sportowych			
Syców	115	335	284
Syców - miasto	80	274	244
Syców - obszar wiejski	35	61	40
ćwiczący do lat 18 w klubach sportowych			
Syców	97	204	208
Syców - miasto	73	169	190
Syców - obszar wiejski	24	35	18

Źródło: GUS/BDL

Przedstawiony powyżej wzrost liczby klubów sportowych w gminie Syców w latach 2010-2014 spowodował poprawę sytuacji gminy na tle innych jednostek administracyjnych. W 2010 roku gmina wyróżniała się bowiem bardzo niskimi wartościami wskaźnika klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców, jednak wzrosty w latach kolejnych spowodowały, że w 2014 roku na 10 tys. mieszkańców gminy przypadało 4,8 klubów sportowych, tj. więcej niż wynosiła średnia krajowa (3,6), wojewódzka (4,3) i powiatowa (4,2). Jedynie w gminach miejsko-wiejskich Dolnego Śląska wskaźnik klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców ukształtował się na poziomie wyższym (5,7) niż w gminie Syców.

⁴³ Za: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców

Tabela 62. Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców		
	2010	2012	2014
	szt.	szt.	szt.
POLSKA	3,4	3,7	3,6
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	4,1	4,4	4,3
POLSKA - MIASTO	3,1	3,3	3,3
DOLNOŚLĄSKIE	3,4	4,1	4,3
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	4,3	5,6	5,7
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	2,9	3,4	3,5
Powiat oleśnicki	3,4	3,6	4,2
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	4,0	4,7
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	3,7	4,4
Syców	1,8	4,2	4,8
Syców - miasto	1,9	4,8	5,8
Syców - obszar wiejski	1,7	3,3	3,2

Źródło: GUS/BDL

Mimo stosunkowo dobrze rozwiniętej sieci klubów sportowych w gminie Syców jej mieszkańcy relatywnie rzadziej zostawali członkami klubów. Wskaźnik klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców gminy wynosił w 2014 roku 157 osób, co było wartością znacznie poniżej średniej krajowej, wojewódzkiej i powiatowej, także dla gmin miejsko-wiejskich. Negatywnie na tle obszarów miejskich pozostałych jednostek przedstawia się również sytuacja miasta Syców, gdzie na 10 tys. mieszkańców przypadało 189 członków klubów sportowych. W miastach kraju, województwa i powiatu wskaźnik przyjmował wartości powyżej 250 osób.

Tabela 63. Członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców		
	2010	2012	2014
	osoba	osoba	osoba
POLSKA	232	239	245
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	246	252	253
POLSKA - MIASTO	251	262	273
DOLNOŚLĄSKIE	201	241	260
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	210	257	279
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	210	242	262
Powiat oleśnicki	162	211	206
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	204	204
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	251	254
Syców	86	171	157
Syców - miasto	101	209	189
Syców - obszar wiejski	59	106	104

Źródło: GUS/BDL

Także w przypadku wskaźnika ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców wartości osiągnięte w Sycowie są znacznie niższe niż w pozostałych jednostkach. W 2014 roku na 10 tys. mieszkańców gminy przypadało 170 osób ćwiczących w klubach sportowych, podczas gdy w przypadku kraju wskaźnik wynosił 239 ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców (w tym 250 w gminach miejsko-wiejskich), w przypadku województwa dolnośląskiego – 259 ćwiczących (w tym 278 w gminach miejsko-wiejskich), a w przypadku powiatu oleśnickiego – 227 ćwiczących. Ponownie znaczna dysproporcja występuje w obrębie samej gminy Syców, gdzie na 10 tys. mieszkańców miasta przypadały 234 osoby ćwiczące w klubach sportowych, podczas gdy na obszarze wiejskim wskaźnik wynosił jedynie 64.

Tabela 64. Ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców		
	2010 osoba	2012 osoba	2014 osoba
POLSKA	223	235	239
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	242	254	250
POLSKA - MIASTO	244	259	269
DOLNOŚLĄSKIE	212	242	259
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	214	260	278
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	225	248	267
Powiat oleśnicki	159	226	218
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	218	227
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	286	285
Syców	70	202	170
Syców - miasto	76	262	234
Syców - obszar wiejski	59	100	64

Źródło: GUS/BDL

Gmina Syców charakteryzuje się również najniższym poziomem wskaźnika ćwiczących do lat 18 w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców. W 2014 roku wartość dla gminy wynosiła 125 osób, podczas gdy w powiecie ukształtowała się na poziomie 158 osób (w tym 156 w gminach miejsko-wiejskich), na Dolnym Śląsku – 163 osób (w tym 175 w gminach miejsko-wiejskich), a w kraju – 167 osób (w tym 176 w gminach miejsko-wiejskich). Ponownie znaczna okazała się różnica między miastem a obszarem wiejskim gminy Syców – w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców miasta wskaźnik ćwiczących do lat 18 w klubach sportowych wynosił 183 osoby, zaś na obszarze wiejskim – jedynie 29 osób, tj. najmniej w całym analizowanym okresie.

Tabela 65. Ćwiczący do lat 18 w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	ćwiczący do 18 lat w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców		
	2010	2012	2014
	osoba	osoba	osoba
POLSKA	160	166	167
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	174	179	176
POLSKA - MIASTO	179	190	195
DOLNOŚLĄSKIE	136	156	163
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	139	159	175
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	156	177	183
Powiat oleśnicki	114	168	158
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	146	156
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	236	227
Syców	59	123	125
Syców - miasto	70	162	183
Syców - obszar wiejski	40	57	29

Źródło: GUS/BDL

INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA

Turystyka stanowi bardzo ważny element rozwoju gminy Syców. Sprzyja jej bogata historia tych terenów potwierdzona licznymi zabytkami, ale również szczególne walory przyrodnicze. Największymi atrakcjami przyrodniczo-turystycznymi gminy Syców są obszary leśne i inne tereny zielone (w tym objęte ochroną prawną) oraz zbiornik retencyjny wybudowany w miejscowości Stradomia Wierzchnia.

Lasy sycowskie należą do Nadleśnictwa Syców, które wraz z Nadleśnictwem Antonin oraz Leśnym Zakładem Doświadczalnym Akademii Rolniczej im. A. Cieszkowskiego w Poznaniu wchodzi w skład **Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Rychtałskie”**. Pierwsze Leśne Kompleksy Promocyjne zostały powołane przez Lasy Państwowe w 1995 roku w celu jak najlepszego udostępnienia lasu społeczeństwu i pokazania elementów proekologicznej gospodarki leśnej. Początkowo utworzono 7 Leśnych Kompleksów Promocyjnych, a w latach kolejnych powstało ich jeszcze 19. *Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Rychtałskie”* został utworzony 1 lipca 1996 roku. Położony jest w południowej części Wielkopolski i rozciąga się pomiędzy Ostrowem Wielkopolskim, Kluczborkiem, Oleśnicą i Wieruszowem. Powierzchnia LKP „Lasy Rychtałskie” wynosi ponad 47 tys. ha. Jest to teren równinny z wyjątkiem obszaru Wzgórz Ostrzeszowskich, stanowiących wschodnią część Wału Trzebnickiego. Swoją nazwę LKP „Lasy Rychtałskie” zawdzięcza znanej i cenionej grupie populacji sosny pospolitej występującej na terenie obrębu gospodarczego Rychtał w Nadleśnictwie Syców⁴⁴.

W kontekście atrakcji przyrodniczych na szczególną uwagę zasługuje **Arboretum Leśne im. prof. Stefana Białoboka** położone w Nadleśnictwie Syców we wsi Stradomia Dolna, rozciągające się w gminie Dziadowa Kłoda na południe od granicy gminy Syców. *Arboretum Leśne im. Prof. Stefana Białoboka* powstało na bazie utworzonej

⁴⁴ Za: <http://www.arboretumlesne.poznan.lasy.gov.pl/lesny-kompleks-promocyjny-xxxxxxx-> (18.10.2016)

w 1990 roku specjalistycznej szkółki leśnej, biorącej udział w realizacji krajowego programu zachowania leśnych zasobów genowych. Uroczyste otwarcie Arboretum Leśnego odbyło się 10 listopada 1995 roku. Obecnie w Arboretum znajduje się blisko 1500 taksonów drzew i krzewów. Rośliny iglaste są reprezentowane przez gatunki i odmiany z 26 rodzajów. Szczególnie liczne są taksony: świerka, sosny, jodły, modrzewi, jałowców, cyprysików i żywotników. Znajduje się tu jedna z największych w Polsce kolekcja sosen, która obejmuje ponad 150 taksonów tego rodzaju. Ciekawostką stanowi wyhodowana w Arboretum nowa, karłowa odmiana sosny czarnej o nazwie „SYCÓW”. W południowej części Arboretum zgromadzono liczącą około 300 taksonów kolekcję różneczników, które posadzono w grupach pod okapem drzewostanu sosnowego na przestrzeni około 1 ha. Kolekcja roślin z gromady okrytozalążkowych liczy w Arboretum 808 taksonów ze 184 rodzajów. Ich nasadzenia zlokalizowane są głównie w mateczniku na terenie szkółki i w okolicach stawów i alpinarium. W kolekcji najliczniej reprezentowane są rodzaje: klon, brzoza, magnolia i buk⁴⁵.

Najcenniejsze przyrodniczo obszary gminy Syców, stanowiące jej atut turystyczny, zostały objęte ochroną prawną. Wśród istniejących w Polsce **form ochrony przyrody** na terenie gminy zastosowano ochronę w formie: obszaru chronionego krajobrazu, użytku ekologicznego pomników przyrody oraz ochrony gatunkowej roślin i zwierząt. Ustanowione obszarowe formy ochrony przyrody na terenie gminy Syców obejmują⁴⁶:

- *Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska* – obszar o powierzchni 9 440 ha, położony na terenie gmin Międzybórz i Syców. Obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych. Na terenie gminy Syców znajduje się niewielki fragment OChK *Wzgórza Ostrzeszowskie i Kotlina Odolanowska*, ok. 250 ha obejmujące północną część obszaru gminy (fragmenty obszarów: Wioska, Komorów i Drołtowiec).
- *Użytek ekologiczny Storczyk* – obszar o powierzchni 9,65 ha, położony w obrębie gminy Syców. Obejmuje łąki i pastwiska, a celem ochrony jest zachowanie licznych stanowisk storczyka szerokolistnego (*Orchis latifolia*) i storczyka krwistego (*Orchis incarnata*).
- *Pomniki przyrody*:
 - Buk zwyczajny odm. purpurowa (*Fagus sylvatica „Purpurea”*), gmina Syców, miejscowość Syców (Park Miejski w Sycowie)
 - Buk zwyczajny (*Fagus sylvatica „Atropunicea”*), gmina Syców, miejscowość Syców (Park Miejski w Sycowie)
 - Klon srebrzysty (*Acer saccharinum*), gmina Syców, miejscowość Syców (Park Miejski w Sycowie)
 - Buk pospolity (*Fagus sylvatica*), gmina Syców, miejscowość Syców (Park Miejski w Sycowie)
 - Klon jawor (*Acer pseudoplatanus*), gmina Syców, miejscowość Syców (Park Miejski w Sycowie)
 - Grupa trzech klonów – Klon zwyczajny (*Acer platanoides*), gmina Syców, miejscowość Syców (Park Miejski w Sycowie)
 - Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), gmina Syców, miejscowość Syców (Park Miejski w Sycowie)
 - Grupa trzech drzew – Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), gmina Syców, miejscowość Syców (rośnie przy ul. Leśnej)
 - Platan klonolistny (*Platanus x acerifolia*), gmina Syców, miejscowość Syców (rośnie k. Przychodni Zdrowia)

⁴⁵ Za: <http://www.arboretumlesne.poznan.lasy.gov.pl/historia-arboretum> (18.10.2016)

⁴⁶ Za: <http://bip.wroclaw.rdos.gov.pl/rejestr-form-ochrony-przyrody> (18.10.2016)

- Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), gmina Syców, miejscowość Komorów (kompleks leśny nr 58)
- Aleja lipowa – 6 drzew – Lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), gmina Syców, miejscowość Stradomia Wierzchnia (kompleks leśny nr 118)
- Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), gmina Syców, miejscowość Szczodród (kompleks leśny nr 121)
- Park przypałacowy, gmina Syców, miejscowość Stradomia Wierzchnia
- Aleja kasztanowca – 85 drzew – Kasztanowiec biały (*Aesculus hippocastanum*), gmina Syców (droga z Szczordowa do Wojciechowa)
- Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), gmina Syców, miejscowość Drołtowice (droga polna)
- Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), gmina Syców, miejscowość Drołtowice (rośnie nad stawem, cz. wsch.)
- Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), gmina Syców, miejscowość Drołtowice (rośnie przy głównej drodze)
- Świerk pospolity (*Picea abies*), gmina Syców, miejscowość Drołtowice (rośnie w parku gminnym)
- Sosna czarna (*Pinus nigra*), gmina Syców, miejscowość Drołtowice (rośnie w parku gminnym)
- Grupa 5 drzew – Dąb szypułkowy (*Quercus robur*), gmina Syców, miejscowość Drołtowice (oddział leśny nr 160).

Atrakcyjne warunki przyrodnicze gminy Syców sprawiają, że jest to teren predestynowany do rozwoju turystyki, szczególnie rowerowej. Przez gminę Syców prowadzi kilka **szlaków rowerowych**, w tym jeden międzynarodowy, pięć regionalnych i trzy lokalne:

- *Szlak rowerowy międzynarodowy EuroVelo 9* (wytyczony przez Europejską Federację Cyklistów) zwany Szlakiem Bursztynowym, wiedzie z Gdańska przez: Poznań, Wrocław, Ołomuniec i Brno (w Republice Czeskiej), Wiedeń (w Austrii), Maribor i Lublanę (w Słowenii) oraz Triest (we Włoszech) do Puli (w Chorwacji). Sycowski odcinek tego szlaku prowadzi przez północno-wschodnią część gminy, przez Wioskę do Osiedla Kaliska Wysoka w mieście Syców.
- Szlaki regionalne:
 - *szlak „Dziadowa Pętla”*: pętla o łącznej długości 33 km z i do Stradomi Wierzchniej przez: Arboretum, Dziadową Kłodę, Kolonię Karłowice, Gronowiec, Dalborowice, Radzowice, Dziadów Most i Stradomię Nową; trasa prowadzi drogami gruntowymi; w Stradomi Wierzchniej łączy się ze szlakiem „Arboretum”;
 - *szlak „Arboretum”* o długości około 36 km łączy Oleśnicę z Sycowem przez: Bogusławie, Wyszogród, Wszechświęte, Zarzysko, Stronia, Wabienice, Lipka, Dziadów Most, Nowa Stradomia i Stradomia Wierzchnia; trasa biegnie głównie drogami asfaltowymi – jedynie w rejonie Arboretum wiedzie po drogach terenowych;
 - *szlak „Do źródła”* o długości około 36 km prowadzi z Dobroszyc do Stradomi Wierzchniej przez miejscowości: Nowica, Kolonia Miodary, Damnik, Brzezinka, Uroczysko, Grotowskiego, Drewniany Młyn, Drogoszowice, Chełstów, Drołtowice, Zawadę, Wojciechowo Wielkie, Błotnik, Widawki, Pawłowice i Stradomię Wierzchnią; trasa prowadzi głównie drogami terenowymi;
 - *szlak „Sielskie oblicza dawnego Śląska”* o długości około 30 km z Wilkowa do Stradomi Wierzchniej przez: Jakubowice, Idzikowice, Gołębice, Wygodę, Dalborowice, Gronowice, Kolonię Karłowice, Dziadową Kłodę, Lasy Rychtałskie, leśniczówkę koło Ślízowa, Arboretum i Stradomię Wierzchnią; trasa wiedzie głównie drogami gruntowymi;

- szlak „Wielka Powiatowa”: pętla o łącznej długości około 140 km z i do Oleśnicy przez: Twardogórę, Międzybórz, Syców, Dziadową Kłodę i Bierutów; na obszarze gminy Syców wiedzie przez Wioskę i miasto Syców.
- Szlaki lokalne:
 - „Dla Ducha i Natury”: pętla o długości około 27 km z i do Sycowa przez miejscowości: Święty Marek, Biskupice, Zawada, Wojciechowo Wielki, Błotnik, Widawki, Pawłowice i Stradomię Wierzchnią; trasa wiedzie drogami różnego typu;
 - „Trasa do Arboretum”: o długości około 20 km z i do rynku w Sycowie; trasa na przeważającym odcinku prowadzi drogami asfaltowymi; „Trasa do Arboretum” stanowi jeden z dwóch odcinków szlaku Wrocław-Syców (zielony);
 - „Trasa Drogą Krzyżową”: o długości około 15 km łączy Syców z Niwkami Garbarskimi przez wsie: Święty Marek i Komorów; trasa wiedzie drogami asfaltowymi i leśnymi.

Przez obszar gminy Syców prowadzi również jeden **szlak konny**. Szlak łączy Dębник ze Stradomią Wierzchnią (punktem obserwacyjnym przy zalewie) przez miejscowości: Lubska, Barski Dwór, Wabienice, Pszeniczna, Wygoda, Gronowice i Szklarka. Na obszarze gminy Syców omawiany szlak konny wiedzie ze Stradomi Wierzchniej przez Arboretum i obręb Ślizów⁴⁷.

Szczególne walory turystyczno-rekreacyjne posiada **Zalew w Stradomi Wierzchniej**. Jest to zbiornik retencyjny wykorzystywany rekreacyjnie, położony ok. 8 km od Sycowa, przy drodze krajowej nr 8, w niedalekiej odległości od Arboretum Leśnego im. prof. Stefana Białoboka. Zalew jest zbiornikiem wodnym o powierzchni 30 ha, oprócz funkcji retencyjnych mającym duże znaczenie jako obiekt turystyczno-rekreacyjny. Dla potrzeb mieszkańców i turystów wokół zbiornika tworzona jest odpowiednia infrastruktura. Nad zalewem znajduje się wydzielone strzeżone kąpielisko, rozciągnięte na długości stumetrowej linii brzegowej, piaszczysta plaża oraz boiska do piłki plażowej i siatkowej, a ponadto infrastruktura towarzysząca: drewniane wigwamy, drewniane domki z ofertą punktów gastronomicznych, pole biwakowe, plac zabaw i piaskownica dla dzieci, wytyczone ścieżki o nawierzchni szutrowej, parking, nasadzony młody drzewostan. Zalew w Stradomi stwarza dobre warunki amatorom żeglowności, dla których dostępna jest przystań wodna i sprzęt pływający, a także wędkarzom i amatorom aktywnego wypoczynku (turystyka wodna, piesza i rowerowa). Ukształtowanie zalewu i terenu wokół sprzyja uprawianiu sportów wodnych, żeglowności i łowieniu ryb, ale również biernemu wypoczynkowi, plażowaniu i kąpielom. Ponadto w okresie letnim nad zalewem odbywają się liczne imprezy, zabawy i dyskoteki, organizowane przez sycowski MOSiR⁴⁸.

Wśród pozostałych terenów zielonych w gminie na szczególne wyróżnienie zasługuje **Park Miejski w Sycowie**, będący jednym z ważniejszych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych w gminie, zwany jest także zielonymi płucami Sycowa. Park został utworzony w koncepcji parku angielskiego, z zabytkowym starodrzewem i architekturą, łączy w sobie wartości przyrodnicze, duchowe i historyczne, nawiązując do miejsca pozostawionego przez arystokratyczny ród Bironów von Curland, dawnych właścicieli kompleksu pałacowo-parkowego. Dzięki wsparciu środków unijnych przeprowadzono rewitalizację parku (projekt współfinansowany ze środków EFRR w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013), dzięki czemu przywrócono mu funkcje krajobrazowe i rekreacyjne. Teren poddany rewitalizacji to ok. 40 ha parku, jednakże w części południowej park płynnie przechodzi w część leśną, poprzecinaną łąkami i strumieniami, z ukrytym w zadrzewieniach kolejnym stawem. Układ ścieżek pozwala odbyć atrakcyjną wycieczkę, zarówno pieszą, jak i rowerową, umożliwiając dotarcie nawet do pobliskiego arboretum leśnego. Obszar rewitalizacji parku podzielono na cztery części tzw. strefy:

- reprezentacyjna – z odtworzonym układem ścieżek, pergolą i fontanną z piaskowca;

⁴⁷ Za: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców*

⁴⁸ Za: <http://www.sycow.pl/pl/253/0/zalew-w-stradomi.html> (18.10.2016)

- centralna – obejmująca tereny przyległe do stawu, przywrócono tu naturalne linie brzegowe stawu, odtworzona jest rzeźba plenerowa;
- rekreacyjna – znajdująca się na terenie byłego pola campingowego strefa aktywnego wypoczynku z miejscem pod estradę letnią;
- strefa zadumy – obejmująca obszar alejek przy zabytkowym budynku mauzoleum, jest to miejsce pozwalające odpocząć z dala od miejskiego hałasu.

W wyniku trwających dwa lata prac rewitalizacyjnych przeprowadzono wycinki sanitarne i kompozycyjne drzew, prace pielęgnacyjne w drzewostanie, odbudowę i wyznaczenie ciągów komunikacyjnych, uczynienie osi krajobrazowych ze strefy reprezentacyjnej w kierunku stawu, odtworzenie zabytkowej małej architektury (fontanna, pergola, rzeźby), odtworzenie alei i drzewostanu. Nasadzono ok. 100 sztuk drzew, ponad 800 krzewów ozdobnych, ok. 9 tys. bylin i 9 ha trawników. Wymieniono urządzenia na placu zabaw, oczyszczono i oświetlono mauzoleum, stanęły nowe latarnie i mała architektura stylizowana historycznie, utworzono miejsca rekreacyjne (grill, kamienne stoły szachowe i do ping-ponga, piłkarzyki), altanki plenerowe. Jest nowe miejsce na estradę letnią wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Główne wejście do parku znajduje się obecnie w części reprezentacyjnej, obok rzeźb przedstawiających cztery pory roku, a niedaleko zlokalizowana jest wykonana z piaskowca, podświetlana nocą fontanna. Ponadto w parku stanęły czytelne tablice informacyjne opisujące historię założenia oraz ciekawostki ekologiczne – ciekawe drzewa, zegar ptasi, florę i faunę parku itp. Obszar parku jest również monitorowany⁴⁹.

ZABYTKI I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Gmina Syców cechuje się występowaniem zabytków i cennych historycznie budowli, w tym obiektów objętych ochroną prawną, świadczących o dawnej świetności miasta i okolic. Wśród sycowskich *zabytków nieruchomości* wpisanych do rejestru zabytków znajdują się m.in. ośrodek historyczny miasta, parki podworskie, kościoły, spichlerze, stajnie, budynki mieszkalne, bramy, oficyny, dwory oraz inne. Ochroną prawną na podstawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości objęte zostały obiekty usytuowane na terenie miasta Syców oraz innych miejscowościach gminy⁵⁰:

Droftowice

- pozostałości zespołu pałacowego, nr rej.: A/3016/643/A z 19.02.1992:
 - oficyna, ob. dom nr 15, 1910
 - spichlerz, 2 poł. XVIII
 - stajnia (magazyn), 4 ćw. XIX
 - obora, XIX/XX
 - park, pocz. XIX, XX, nr rej.: A/3012/647/A z 29.02.1992
 - bramy parkowe, nr rej.: j.w.

Stradomia Wierzchnia (d. Górna)

- pałac, 1 poł. XVIII, 1880, nr rej.: A/3026/958 z 13.04.1961

Syców

⁴⁹ Za: <http://www.sycow.pl/pl/427/0/park-miejski.html> (18.10.2016)

⁵⁰ Za: http://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/rejestr-zabytkow/zestawienia-zabytkow-nieruchomych/ (11.10.2016)

- ośrodek historyczny miasta, nr rej.: A/1841/395 z 25.11.1956
- kościół par. pw. św. Piotra i Pawła, ul. Wałowa 6, XV, 1815, 1908, nr rej.: A/1374/991 z 14.09.1963
- kościół ewangelicki, pl. Królowej Jadwigi, 1785-1789, nr rej.: A/1375/1042 z 23.01.1964
- cmentarz żołnierzy Armii Czerwonej, ul. Kaliska, 1945, nr rej.: A/3025/1106 z 8.06.1964
- pozostałości murów obronnych, XIV-XV, 1578, nr rej.: A/3027/685 z 10.05.1960
- baszta, ob. dzwonnica, ul. Kościelna, k. XIV, XVIII, 1909, nr rej.: A/3022/1646 z 15.04.1966
- pozostałości zamku na d. folwarku Winnica, ob. owczarnia, ul. Kolejowa, 1819-1821, nr rej.: A/3015/644/A z 21.02.1992
- dom, ul. Kępińska18, poł. XIX, nr rej.: A/2062 z 13.04.2010
- poczta, ob. biura, ul. 1 Maja 3, 1887, nr rej.: A/3019/630 z 20.11.1991
- zespół stajni cugowych, ul. Parkowa, 1884 -89, nr rej.: A/3017/642/A z 22.01.1992:
 - oficyna, ob. dom, ul. Parkowa 1
 - ujeżdżalnia, ob. dom, ul. Parkowa 7
 - stajnia, ob. dom, ul. Parkowa 5
 - ogrodzenie
 - 2 bramy
- spichrz zamkowy, ul. Parkowa 14, 1741, nr rej.: A/3020/626 z 16.07.1991
- dom z oficyną, Rynek (d. pl. Wolności) 17, 1 poł. XIX, nr rej.: A/3009/653/A z 23.04.1993
- dom w zespole zamkowym, ul. Wrocławska (d. Świerczewskiego) 1, 4 ćw. XIX, nr rej.: 636/A z 13.12.1991
- dom, ul. Wrocławska (d. Świerczewskiego) 3, 2 poł. XVIII, nr rej.: A/3014/645/A z 21.02.1992

Szczodrów

- kościół par. pw. św. Andrzeja, drewn., 1585, 1934, nr rej.: A/3024/1181 z 2.12.1964
- kościół ewangelicki, ob. kaplica cmentarna rzym. kat. na cmentarzu leśnym, 1 poł. XIX, 1898-99, nr rej.: 741/A/06 z 1.03.2006
- park dworski, 1 poł. XIX, nr rej.: A/3008/654 z 15.12.1992

Święty Marek

- kościół pw. św. Marka, drewn., 1662, 1848, 1932, nr rej.: A/3023/1182 z 2.12.1964

Wielowieś

- zespół dworski, Wielowieś „Górna”, pocz. XX, nr rej.: A/3010/649 z 11.05.1992:
 - dwór
 - park

- zespół dworski, Wielowieś „Średnia”:
 - park XVIII, nr rej.: A/3011/648 z 29.02.1992
 - budynki gospodarcze, poł. XIX, XX, nr rej.: A/3013/646/A z 21.02.1992:
 - stajnia-spichrz
 - obora

Wojciechowo

- zespół dworski, nr rej.: A/3021/523 z 13.12.1990:
 - dwór, 1869
 - park, 2 poł. XIX

Poza powyższymi obiektami wpisanymi do rejestru zabytków, na obszarze gminy Syców znajdują się 423 niearcheologiczne obiekty zabytkowe, które wskazano do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków. Ponadto, taką ochroną zalecono objąć historyczny układ urbanistyczny miasta Syców wraz z przedmieściami oraz historyczne układy ruralistyczne 11 wsi (Biskupice, Drołtowice, Działosza, Gaszowice, Komorów, Nowy Dwór, Stradomia Wierzchnia, Szczodród, Ślizów, Wielowieś i Zawada). Do ewidencji zabytków powinny zostać wpisane obiekty nieruchomości powstałe przed 1945 r., w których późniejsza działalność nie zatarała cech świadczących o ich historycznym rodowodzie. Ponadto, obiekty takie powinny stanowić charakterystyczne przykłady działalności budowlanej dawnych epok lub posiadać znaczące w skali lokalnej walory artystyczno-architektoniczne. Obiekty o takich walorach znajdują się we wszystkich obrębach gminy, przy czym najliczniej występują w Sycowie (164), Stradomi Wierzchniej (50), Działoszy (35), Wielowisi (34) i Szczodrowie (31). Niemal połowę omawianej grupy zabytków (47% wszystkich obiektów) stanowią domy mieszkalne (199 obiekty). Znaczna jest również liczba stodół (34, co stanowi około 8% wszystkich obiektów) i obór (24, około 5,7% ogółu obiektów). Mniej licznie na obszarze gminy Syców występują zabytkowe: cmentarze (15), stajnie (14), spichlerze (12), budynki gospodarcze (8), oficyny (7), dwory, gorzelnie i parki podworskie (po 6), dwojaki, komórki gospodarcze, magazyny oraz rządcówki (po 5), kościoły, owczarnie, plebanie i szopy (po 4), bramy oraz chlewnie (po 3), budynki w zespole PKP, domy ze stodołą, garaże, gołębniki, grobowce, kaplice cmentarne, kuźnie, pałace, poczty i szklarnie (po 2). Natomiast spośród obiektów wskazanych do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków na obszarze gminy Syców pojedynczo występują: altana lub gołębnik, baszta, budynek ekspedycji kolejowej, budynek gazowni, budynek oddziału położniczego w zespole szpitala rejonowego, budynek Urzędu Miasta i Gminy, budynek magazynowo-warsztatowy, budynek szkoły podstawowej, bukaciarnia, cielętnik, czworak, dom grabarza, dom-przybudówka, dom przy oranżerii, dom rządcy, dom ze stajnią, dzwonnica cmentarna, ewangelicki dom parafialny, farbiarnia, kaplica, kaplica grobowa, kino, kostnica, leśniczówka, mur wokół kościoła, park pałacowy, park zamkowy, piekarnia, stacja kolejowa, „stara warchlakarnia”, stelmacharnia, świnia, ujeżdżalnia oraz wieża ciśnień⁵¹.

Na obszarze gminy Syców znajdują się – poza obiektami i obszarami wpisanymi do rejestru oraz wskazanymi do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków – cenne obszary, które warto byłoby objąć ochroną prawną a także właściwą opieką. Według postulatów konserwatorskich są to elementy zespołów: dworskich, folwarcznych i gospodarczych.

Na obszarze gminy Syców znajduje się 112 stanowisk archeologicznych, z których 3 ujęto w rejestrze zabytków (Drołtowice-Radzyna, Stradomia Wierzchnia i Syców), a pozostałe wskazano do objęcia ochroną poprzez wpis do gminnej ewidencji zabytków. Z przeprowadzonych dotychczas badań archeologicznych wynika, iż relikty przeszłości znajdują się w większości obrębów gminy. Nie zidentyfikowano ich tylko w Wiosce. Udokumentowane stanowiska archeologiczne znajdują się natomiast w następujących obrębach: Biskupice (5), Drołtowice (15),

⁵¹ Cyt. za: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców*

Działosza (5), Gaszowice (5), Komorów (1), Nowy dwór (5), Stradomia Wierzchnia (8), Syców (38), Szczodród (7), Ślizów (14), Wielowieś (3) i Zawada (6). Zawartość powyższych stanowisk, stanowiąca przedmiot ochrony, to różnego rodzaju relikty przeszłości. Ze względu na ich rodzaj wyróżnia się różne typy stanowisk archeologicznych. Wśród typów najczęściej występujących na obszarze gminy Syców, wyróżnić można osady (79) oraz ślady osadnictwa (33). Większość stanowisk archeologicznych w gminie pochodzi ze średniowiecza (66, w tym: 8 ze średniowiecza, 12 z wczesnego i 35 z późnego średniowiecza, natomiast 11 z przełomu późnego średniowiecza i nowożytności) oraz nowożytności (13). Z pradziejów pochodzi łącznie 9 stanowisk archeologicznych, w tym: 5 z epoki kamienia, a 7 z epoki brązu – z rozpoznanych na omawianym obszarze stanowisk archeologicznych. Ponadto, na obszarze gminy rozpoznano 8 stanowisk pochodzących z okresu X-XIII w. i jedno, które powstało po 1742 r. Chronologia czterech spośród wszystkich sycowskich stanowisk archeologicznych nie jest znana⁵².

Obszary gminy Syców o szczególnych walorach historycznych i kulturowych objęte zostały strefami ochrony konserwatorskiej:

- „A” ochrony konserwatorskiej – strefa obejmuje: zabudowania w centralnej części wsi Drołtowice, zabudowania i cmentarz w Świętym Marku, cmentarz w północnej części Sycowa, zespół zamkowy w Sycowie, zabudowania we wschodniej i centralnej części Wielowśi, zabudowania w południowo-wschodniej części wsi Wojciechowo Wielkie, centralną część wsi Szczodród, park w Stradomi Górnej,
- „B” ochrony konserwatorskiej – w zasięgu tej strefy znajdują się: zabudowania we wschodniej części wsi Radzyna, Biskupice, południową część wsi Komorów, obszary we wschodniej, południowej i zachodniej części Sycowa, zabudowania w Działoszy i Wojciechowie, zabudowania w północno-zachodniej części wsi Zawada, Szczodród, Lesieniec, cmentarz i zabudowania we wschodniej części wsi Gaszowice, cmentarz i zabudowania w Stradomi Wierzchniej, centralną część Stradomi Górnej, Ślizów;
- „Um” ochrony konserwatorskiej historycznego układu urbanistycznego miasta wraz z przedmieściami – strefą objęto miasto Syców;
- „Uw” ochrony konserwatorskiej historycznego układu ruralistycznego wsi – strefa obejmuje układy ruralistyczne: Biskupic, Drołtovic, Działoszy, Gaszowic, Komorowa, Nowego Dworu, Stradomi Wierzchniej, Szczodrowa, Ślizowa, Wielowśi i Zawady;
- „OW” obserwacji archeologicznej – strefą objęto: Drołtowice, Działoszę, Rydzynę, Biskupice, Komorów, zachodnią część Sycowa, Wielowieś, Szczodród, Gaszowice, Stradomię Wierzchnią, Ślizów;
- „W” ochrony konserwatorskiej dla zabytków archeologicznych – w zasięgu strefy znajduje się obszar położony w południowo-zachodniej części wsi Ślizów;
- „K” ochrony krajobrazu kulturowego – strefą objęto: fragment południowej części obrębu Syców;
- „E” ochrony ekspozycji – strefa obejmuje: widok z drogi prowadzącej z Gaszowic do Lesieńca, widok z Lesieńca na kompleks leśny, widok na Ślizów od południowego zachodu i od strony Bielawki (północny zachód)⁵³.

SYSTEM DROGOWY I KOLEJOWY, KOMUNIKACJA

Syców stanowi ważny węzeł komunikacyjny, którego trzon stanowi międzynarodowa trasa S8 relacji Wrocław – Warszawa oraz drogi krajowe Opole – Kalisz i Wrocław – Kalisz. Gmina Syców charakteryzuje się rozwiniętą siecią **drogową** obejmującą:

- Droga ekspresowa S8 relacji Wrocław – Oleśnica – Syców – Wieluń – Warszawa – Białystok

⁵² Cyt. za: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców*

⁵³ Cyt. za: *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Syców*

- Droga krajowa nr 25 relacji Bobolice – Bydgoszcz – Inowrocław – Konin – Kalisz – Ostrów Wielkopolski – Oleśnica
- Drogi wojewódzkie (o łącznej długości 20,79 km):
 - DW nr 448 relacji Milicz – Syców
 - DW nr 449 relacji Syców – Błaszki
- Drogi powiatowe (obejmują 9 odcinków dróg o łącznej długości 56,5 km):
 - DP nr 1490D relacji droga powiatowa nr 1495D w Komorowie – granica Gminy Syców (skrzyżowanie z drogą w kierunku Biskupic)
 - DP nr 1495D relacji granica z gminą Międzybórz – Komorów – ul. Komorowska w Sycowie – skrzyżowanie ul. Komorowskiej i Mickiewicza w Sycowie
 - DP nr 1496D relacji ul. Daszyńskiego w Sycowie – Święty Marek – Biskupice – Droftowice – DW nr 448
 - DP nr 1497D relacji droga nr 1496D – Działosza – Widawa – DK nr 8
 - DP nr 1498D relacji DW nr 448 – Szczodród – granica z gminą Oleśnica (droga powiatowa nr 1465D)
 - DP nr 1499D relacji droga powiatowa nr 1498D w Szczodrowie – Stradomia Wierzchnia – droga krajowa nr 8 – Stradomia Nowa – Stradomia Dolna – granica z gminą Dziadowa Kłoda
 - DP nr 1500D relacji DW nr 448 (ul. Oleśnicka w Sycowie) – ul. Kolejowa w Sycowie – Ślizów – granica z gminą Dziadowa Kłoda
 - DP nr 1501D relacji granica z województwem wielkopolskim w Ślizowie – Stradomia Górna (droga powiatowa nr 1499D)
 - DP nr 1502D relacji DW nr 449 (ul. Polna w Sycowie) – DK nr 8
- Drogi gminne (obejmujące 65 odcinków dróg):
 - nr 101661 D Bielawki – Malerz
 - nr 101662 D Biskupice – Radzyna
 - nr 101663 D Biskupice – Dzieszawice
 - nr 101664 D Działosza – Marek – Komorów
 - nr 101665 D Gaszowice – Jemielna
 - nr 101666 D Ślizów – Malerz
 - nr 101667 D Syców – Bałdowice
 - nr 101668 D Wioska – Folwark – Wiązów
 - nr 101669 D Wojciechowo – Widawa
 - nr 101670 D Droftowice – Ligota – Dzieszawska
 - nr 101671 D Komorów – Niwki Garbarskie
 - nr 101672 D Nowy Dwór – Syców PKP
 - nr 101673 D Syców ulice: Akacyjowa, Dębowa, Klonowa, Lipowa, Kwiatowa
 - nr 101674 D Syców/ Aleja Nad Wałem., Aleja Kasztanowa
 - nr 101675 D Syców/ Aleja 15-Lecia
 - nr 101676 D Syców, ul. W. Broniewskiego
 - nr 101677 D Syców, ul. J. Bema H. Dąbrowskiego
 - nr 101678 D Syców, ul. K. K. Baczyńskiego, J. Sobieskiego
 - nr 101679 D Syców ul. M. Dąbrowskiej
 - nr 101680 D Syców, ul P. Findera
 - nr 101681 D Syców, ul Garncarska
 - nr 101682 D Syców, ul. Mjr. Hubala
 - nr 101683 D Syców, ul. M. Konopnickiej, J Słowackiego
 - nr 101684 D Syców, ul. J. Kusocińskiego
 - nr 101685 D Syców, ul. T. Kościuszki, Pułaskiego

- nr 101686 D Syców, ul. Kościelna
- nr 101687 D Syców, ul. Kombatantów
- nr 101688 D Syców, ul. J. Korczaka
- nr 101689 D Syców, ul. W. Kossaka
- nr 101690 D Syców, ul. M. C. Skłodowskiej-Curie
- nr 101691 D Syców, ul. J. Matejki
- nr 101692 D Syców, ul. Młyńska
- nr 101693 D Syców, ul. K.C Norwida
- nr 101694 D Syców, ul. Nowowiejska
- nr 101695 D Syców, ul. M. Nowotki
- nr 101696 D Syców, ul. Okrężna
- nr 101697 D Syców, ul. Ogrodowa, Pawówek
- nr 101698 D Syców, ul. Obrońców Westerplatte
- nr 101699 D Syców, ul. E. Orzeszkowej
- nr 101700 D Syców, ul. Piastowska
- nr 101701 D Syców, ul. Parkowa
- nr 101702 D Syców, ul. Powstańców
- nr 101703 D Syców, ul. Partyzantów
- nr 101704 D Syców, ul. B. Prusa
- nr 101705 D Syców, ul. Robotnicza
- nr 101706 D Syców, ul. Szkolna
- nr 101707 D Syców, ul. Szarych Szeregów
- nr 101708 D Syców, ul. W. Sikorskiego
- nr 101709 D Syców, ul. H. Sucharskiego, 22 Lipca
- nr 101710 D Syców, ul. S. Starzyńskiego
- nr 101711 D Syców, ul. L. Szenwalda
- nr 101712 D Syców, ul. Środkowa
- nr 101713 D Syców, ul. Tęczowa
- nr 101714 D Syców, ul. H. Sawickiej
- nr 101715 D Syców, ul. Wałowa
- nr 101716 D Syców, ul. L. Waryńskiego
- nr 101717 D Syców, ul. W, Witosa
- nr 101718 D Syców, ul. Wierzbowa
- nr 101719 D Syców, ul. Zwycięzców
- nr 101720 D Syców, ul. A. Zawadzkiego
- nr 101721 D Syców, ul. F. Zubrzyckiego
- nr 101722 D Syców, ul. Leśna
- nr 101723 D Syców, ul. A. Asnyka
- nr 101724 D Syców, ul. Wł. Reymonta
- nr 101725 D Syców, ul. Krótka.

Na terenie gminy Syców znajduje się również **infrastruktura kolejowa**. Obejmuje ona linię kolejową nr 181 relacji Herby Nowe – Oleśnica oraz dwie stacje kolejowe: Syców i Stradomia Wierzchnia. Linia nr 181 jest linią niezelektryfikowaną, a ponadto obecnie nieużytkowaną na odcinku Kępno – Syców – Oleśnica. Możliwości uruchomienia ruchu kolejowego w gminie Syców związane są z planowaną realizacją projektu Kolei Dużych Prędkości „Y” relacji Warszawa – Łódź – Poznań/Wrocław. KDP prawdopodobnie będzie prowadziła przez zachodnią lub południową część obszaru gminy Syców.

W związku z brakiem czynnych połączeń kolejowych, podstawę komunikacji w gminie stanowi **transport drogowy**: indywidualny i zbiorowy. W zakresie zbiorowej komunikacji publicznej obszar gminy Syców jest obsługiwany głównie przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Ostrowie Wielkopolskim Sp. z o.o. i prywatnych przewoźników lokalnych, ale również przez przewoźników z innych regionów, których trasy wiodą przez obszar gminy.

Oferta połączeń autobusowych umożliwia komunikację w obrębie gminy Syców (m.in. Biskupice, Droftowice, Działosza, Stradomia Wierzchnia, Szczodród) i powiatu oleśnickiego (m.in. Oleśnica, Dalborowice, Dziadowa Kłoda, Działawice, Gołębice, Gronowice, Kraszów, Międzybórz, Ose, Radzowice, Stradomia Dolna, Twardogóra), ale dostępne są również połączenia dalekobieżne (m.in. Kępno, Krotoszyn, Kudowa-Zdrój, Legnica, Milicz, Namysłów, Ostrów Wielkopolski, Ostrzeszów, Szklarska Poręba, Tomaszów Mazowiecki, Warszawa, Wieluń, Wieruszów, Wrocław)⁵⁴.

Niewielkie znaczenie dla sieci komunikacyjnej na terenie gminy Syców mają **ścieżki rowerowe**, których długość, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, od 2013 roku wynosi 0,5 km. Ponadto wskaźniki ścieżek rowerowych na 10 tys. km² i na 10 tys. ludności wskazują na istniejący dystans, jaki dzieli gminę Syców od większych jednostek terytorialnych⁵⁵.

W 2015 roku na 10 tys. km² gminy przypadało 34,5 km ścieżek rowerowych. W tym samym czasie na Dolnym Śląsku było to 404 km, w skali kraju – 345,3 km, zaś w skali powiatu – 130,6 km. Również w porównaniu do innych gmin miejsko-wiejskich długość ścieżek rowerowych w Sycowie jest niewielka – w 2015 roku wskaźnik dla gmin miejsko-wiejskich kraju wynosił 231,2, województwa – 161,7 km, a powiatu – 43,8 km ścieżek rowerowych na 10 tys. km².

Negatywny jest również fakt, iż w gminie Syców wskaźnik długości ścieżek rowerowych na 10 tys. km² od 2013 roku pozostaje na tym samym poziomie, podczas gdy w pozostałych jednostkach obserwowane są stałe przyrosty.

Tabela 66. Ścieżki rowerowe na 10 tys. km² w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	ścieżki rowerowe na 10 tys. km ²				
	2011 km	2012 km	2013 km	2014 km	2015 km
POLSKA	184,9	222,4	247,1	298,9	345,3
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	114,5	143,0	165,8	199,8	231,2
DOLNOŚLĄSKIE	255,2	295,1	304,4	390,8	404,0
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	58,9	94,6	127,5	151,5	161,7

⁵⁴ Za: <http://www.e-podroznik.pl/> (17.10.2016)

⁵⁵ Ścieżka rowerowa (droga dla rowerów) – droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów jednośladowych, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi (ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137). Począwszy od roku 2013 dane uwzględniają długość ścieżek rowerowych będących odpowiednio w obszarze właściwości gminy, starostwa i urzędu marszałkowskiego (bez długości szlaków rowerowych), czyli: samodzielnych dróg dla rowerów (położonych w pasie drogi); dróg wydzielonych z jezdni; dróg wydzielonych z chodnika; dróg zawartych w ciągach pieszo-rowerowych. Za długość ścieżek rowerowych należy uważać długość dróg dla rowerów przebiegających w jednym kierunku. Długość ścieżek położonych po dwóch stronach drogi jest liczona odrębnie. Ujęto ścieżki rowerowe służące głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych, tzw. szlaków rowerowych (np. położonych w lesie) – wyjaśnienie GUS.

Powiat oleśnicki	100,1	109,6	100,1	130,6	130,6
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	34,7	31,0	43,8	43,8
Syców	-	0,0	34,5	34,5	34,5

Źródło: GUS/BDL

Również w przypadku kolejnego wskaźnika – ścieżek rowerowych na 10 tys. mieszkańców Sycowa osiągnano wartości znacznie niższe niż w większych jednostkach administracyjnych. W 2015 roku na 10 tys. ludności gminy przypadało zaledwie 0,3 km ścieżek rowerowych, podczas gdy w powiecie oleśnickim było to 1,3 km, a na Dolnym Śląsku i w Polsce – po 2,8 km. Wyższą niż w gminie Syców wartość wskaźnika stwierdzono również w przypadku gmin miejsko-wiejskich kraju (2,7 km) i województwa dolnośląskiego (1,9 km), a minimalnie wyższy okazał się wskaźnik dla gmin miejsko-wiejskich powiatu oleśnickiego (0,5 km). Ponownie brak zmiany długości ścieżek rowerowych w gminie Syców warunkuje niezmiennosc wartości wskaźnika ścieżek rowerowych na 10 tys. mieszkańców od 2013 roku.

Tabela 67. Ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności				
	2011 km	2012 km	2013 km	2014 km	2015 km
POLSKA	1,5	1,8	2,0	2,4	2,8
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	1,3	1,7	1,9	2,3	2,7
DOLNOŚLĄSKIE	1,7	2,0	2,1	2,7	2,8
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	0,7	1,1	1,5	1,8	1,9
Powiat oleśnicki	1,0	1,1	1,0	1,3	1,3
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	0,4	0,4	0,5	0,5
Syców	-	0,0	0,3	0,3	0,3

Źródło: GUS/BDL

SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA⁵⁶

Zadania z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę pitną oraz odprowadzania ścieków dla mieszkańców gminy Syców realizuje przedsiębiorstwo **Sycowska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.**, ul. Wrocławska 8, Syców.

Gmina Syców zaopatrywana jest w wodę do picia i do celów gospodarczych z ujęć Stacji Uzdatniania Wody (SUW) zlokalizowanych w Sycowie, Stradomi Wierzchniej i Komorowie, którymi zarządza SGK Sp. z o.o. Wody w ujęciach: Komorów, Niwki Garbarskie i Wioska czerpane są z utworów czwartorzędowych, natomiast wody z ujęcia Stradomia Wierzchnia pochodzą z utworów trzeciorzędowych. Łączna wydajność ujęć wody na obszarze gminy Syców wynosi 513 m³/h. Woda z powyższych ujęć, po odpowiednim uzdatnieniu, doprowadzana jest siecią wodociągową do odbiorców. Skład bakteriologiczny wody nie budzi zastrzeżeń.

Sieć wodociągowa w gminie Syców jest dobrze rozbudowana – wszystkie obszary osadnictwa są już w gminie zwodociągowane, a poza siecią wodociągową znajdują się jedynie enklawy rozproszonej zabudowy.

Długość rozdzielczej czynnej sieci wodociągowej na terenie gminy Syców wynosiła w 2015 roku 137,6 km, w tym 46,3 km w mieście i 91,3 km na obszarze wiejskim. Od 2010 roku długość czynnej sieci wodociągowej zwiększyła się w gminie o 14,8 km, tj. 12,1%. Wzrosła również liczba przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – z 2 193 w 2010 roku do 2 417 w 2015 roku. Tym samym wzrost wyniósł 10,2%, choć znacząca była różnica w obrębie gminy: 5,9% w mieście i 16,5% na obszarze wiejskim. Ogółem z sieci wodociągowej w gminie Syców korzystało w 2014 roku 16 243 osoby, o 1,4% więcej niż w 2010 roku. Nieznacznie zwiększyła się na przestrzeni lat 2010-2015 wielkość wody dostarczanej gospodarstwu domowemu. W 2010 roku było przesłano 517,5 dam³ wody, zaś w 2015 roku – 531,8 dam³. Oznacza to wzrost na poziomie 2,8%, przy czym w skali miasta wystąpił spadek wielkości wody dostarczonej gospodarstwu domowemu (-1,7%), zaś na obszarze wiejskim – wzrost wyniósł 18,2%.

Tabela 68. Charakterystyka sieci wodociągowej w gminie Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	długość czynnej sieci rozdzielczej (km)					
Syców	122,8	125,9	129,3	132,2	135,9	137,6
Syców - miasto	42,6	42,6	43,3	44,0	44,8	46,3
Syców - obszar wiejski	80,2	83,3	86,0	88,2	91,1	91,3
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)						
Syców	2193	2206	2261	2326	2382	2417
Syców - miasto	1304	1303	1319	1336	1350	1381
Syców - obszar wiejski	889	903	942	990	1032	1036
woda dostarczona gospodarstwu domowemu (dam³)						
Syców	517,5	500,0	510,2	502,0	518,8	531,8
Syców - miasto	402,1	376,7	389,3	381,8	388,3	395,4

⁵⁶ Za: *Strategia Rozwoju Gminy Syców na lata 2014-2020*

Syców - obszar wiejski	115,4	123,3	120,9	120,2	130,5	136,4
ludność korzystająca z sieci wodociągowej						
Syców	16021	16044	16119	16134	16243	-
Syców - miasto	10402	10386	10365	10300	10323	-
Syców - obszar wiejski	5619	5658	5754	5834	5920	-

Źródło: GUS/BDL

Dostęp do sieci wodociągowej na terenie gminy Syców można uznać za powszechny – zdecydowana większość mieszkańców posiada dostęp do wodociągów. W 2014 roku odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej ukształtował się na poziomie 97,5%. Niższe odsetki korzystających z wody z wodociągów stwierdzono w kraju (91,6%) i województwie dolnośląskim (94,8%), także w gminach miejsko-wiejskich kraju (90,4%) i województwa (91,6%). Sytuacja w gminie Syców w zakresie dostępu do wody z wodociągów okazała się bardzo korzystna w porównaniu ze wskazanymi jednostkami administracyjnymi.

Tabela 69. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	87,4	87,6	87,9	88,0	91,6
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	84,7	84,9	85,2	85,4	90,4
POLSKA - MIASTO	95,3	95,4	95,4	95,5	96,4
DOLNOŚLĄSKIE	91,5	91,6	91,9	92,1	94,8
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	87,2	87,4	87,6	87,7	91,6
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	96,7	96,7	96,8	96,9	97,5
Powiat oleśnicki	90,4	91,1	91,3	91,4	97,7
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	90,0	90,1	95,3
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	98,0	98,1	99,4
Syców	97,3	97,3	97,3	97,4	97,5
Syców - miasto	99,2	99,2	99,2	99,2	99,2
Syców - obszar wiejski	93,9	94,0	94,2	94,5	94,7

Źródło: GUS/BDL

Sieć **kanalizacyjna** na terenie gminy obejmuje głównie miasto Syców i część obrębu Stradomia Wierzchnia. Część miasta Sycowa posiada ponadto sieć kanalizacji deszczowej. Natomiast na terenach pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej ścieki bytowo-gospodarcze gromadzone są w bezodpływowych zbiornikach na nieczystości ciekłe (szamba), które są okresowo opróżniane i wywożone przez samochody asenizacyjne do oczyszczalni ścieków. Niemal wszystkie ścieki odbierane z obszaru gminy Syców odprowadzane są do oczyszczalni ścieków, zlokalizowanych w Stradomi Wierzchniej i Sycowie⁵⁷.

Sieć kanalizacyjną na terenie gminy Syców tworzyło w 2015 roku 45,1 km czynnej sieci i 1 528 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Na przestrzeni lat 2010-2015 dostęp do

⁵⁷ Za: Strategia Rozwoju Gminy Syców na lata 2014-2020

kanalizacji w gminie znacząco się poprawił. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej zwiększyła się o 25,3% (o 17,1% w mieście i o 44% na obszarze wiejskim), a liczba przyłączy kanalizacyjnych wzrosła o 2,8% (odpowiednio 2,5% i 5,1%). Natomiast w okresie 2010-2014 liczba ludności korzystającej w gminie z sieci kanalizacyjnej wzrosła z 8 827 do 10 432 osób, tj. o 18,2%, przy czym w mieście Syców wzrost wyniósł 20,7%, zaś na obszarze wiejskim – 4,7%.

Tabela 70. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w gminie Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	długość czynnej sieci kanalizacyjnej (km)					
Syców	36,0	37,7	39,1	39,8	42,1	45,1
Syców - miasto	25,1	25,4	26,0	26,7	26,4	29,4
Syców - obszar wiejski	10,9	12,3	13,1	13,1	15,7	15,7
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt.)						
Syców	1486	1497	1519	1501	1523	1528
Syców - miasto	1311	1318	1325	1332	1341	1344
Syców - obszar wiejski	175	179	194	169	182	184
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej						
Syców	8827	8880	8960	8726	10432	-
Syców - miasto	7426	7428	7427	7390	8965	-
Syców - obszar wiejski	1401	1452	1533	1336	1467	-

Źródło: GUS/BDL

Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w gminie wskazuje, że dostęp do kanalizacji jest mniej powszechny niż do wody z wodociągów. W 2014 roku z sieci kanalizacyjnej korzystało 62,6% mieszkańców gminy Syców, podczas gdy średnia krajowa wynosiła 68,7%, wojewódzka – 75%, a powiatowa – 64,5%. Co jednak warto zauważyć, niższy od sycowskiego odsetek ludności mającej dostęp do sieci kanalizacyjnej występował w gminach miejsko-wiejskich tych jednostek, gdzie z kanalizacji korzystało odpowiednio 60,2%, 61,8% i 50,9% mieszkańców. Znaczna dysproporcja w zakresie dostępu do sieci kanalizacyjnej występowała w obrębie gminy Syców – w mieście odsetek wynosił 86,1%, zaś na obszarze wiejskim jedynie 23,5% ludności korzystało z kanalizacji.

Tabela 71. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	62,0	63,5	64,3	65,1	68,7
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	51,2	52,9	54,0	55,0	60,2
POLSKA - MIASTO	86,1	86,7	87,0	87,4	89,3
DOLNOŚLĄSKIE	68,1	69,3	70,1	70,8	75,0
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	52,2	53,2	54,3	55,0	61,8
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	85,5	86,3	86,7	87,2	90,0
Powiat oleśnicki	60,0	60,9	61,3	61,4	64,5

Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	46,9	46,6	50,9
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	87,8	87,9	90,8
Syców	53,6	53,8	54,1	52,7	62,6
Syców - miasto	70,8	70,9	71,1	71,2	86,1
Syców - obszar wiejski	23,4	24,1	25,1	21,6	23,5

Źródło: GUS/BDL

W gminie Syców znajdują się dwie **oczyszczalnie ścieków**: w Stradomi Wierzchniej i Sycowie. Oczyszczalnia w Stradomi Wierzchniej to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o przepustowości ok. 250 m³/dobę. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do Widawy. Oczyszczalnia w Stradomi Wierzchniej została zmodernizowana w czerwcu 2011 roku. Oczyszczalnia w Sycowie to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o przepustowości około 1 684 m³/dobę. Ścieki po oczyszczeniu odprowadzane są do potoku Błocieć (dopływu Polskiej Wody). Oczyszczalnia w Sycowie została zmodernizowana w 2010 roku⁵⁸.

W 2015 roku z oczyszczalni ścieków korzystało 10 651 mieszkańców gminy Syców. Była to liczba o 5,7% niższa niż w 2010 roku. Wówczas z oczyszczalni ścieków korzystało 11 292 mieszkańców gminy. Spadek liczby korzystających z oczyszczalni ścieków dotyczył wyłącznie miasta Syców (-9,6%), podczas gdy na obszarze wiejskim gminy dostęp do oczyszczalni ścieków znacząco się poprawił – liczba osób korzystających wzrosła o 46%. Natomiast wielkość ścieków odprowadzanych z terenu Sycowa w latach 2010-2015 fluktuowała, przyjmując w 2015 roku wartość 378 dam³. W związku ze znacznym wzrostem liczby mieszkańców wsi korzystających z oczyszczalni ścieków, w latach 2010-2015 wzrosła również wielkość ścieków odprowadzonych z tych terenów (o 75%).

Tabela 72. Oczyszczalnie ścieków w gminie Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	ścieki odprowadzone (dam³)					
Syców	389	369	394	383	375	378
Syców - miasto	365	342	368	349	336	336
Syców - obszar wiejski	24	27	26	34	39	42
ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków						
Syców	11 292	11 281	11 212	10 631	11 227	10 651
Syców - miasto	10 490	10 474	10 350	9 448	10 139	9 480
Syców - obszar wiejski	802	807	862	1 183	1 088	1 171

Źródło: GUS/BDL

W związku z przedstawionymi powyżej wahaniami liczby osób korzystających z oczyszczalni ścieków ich udział w ogóle ludności gminy Syców wahał się w okresie 2010-2015 od 64% (2013 i 2015 rok) do 69% (2010 rok). W 2015 roku sytuacja w gminie w zakresie dostępu do oczyszczalni ścieków była najmniej korzystna – z oczyszczalni ścieków korzystało 73% ludności kraju (w tym 64% w gminach miejsko-wiejskich), 80% ludności Dolnego Śląska (w tym 66% w gminach miejsko-wiejskich) i 67% ludności powiatu oleśnickiego (w tym 58% w gminach miejsko-wiejskich). Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków wskazuje na znaczną dysproporcję w obrębie gminy Syców. W mieście dostęp do oczyszczalni ścieków posiadało 91% mieszkańców (nadal jednak mniej niż w miastach kraju, województwa i powiatu), natomiast na obszarze wiejskim – jedynie

⁵⁸ Za: Strategia Rozwoju Gminy Syców na lata 2014-2020

19% mieszkańców. Należy jednak podkreślić, że obszar wiejski gminy Syców to teren, na którym obserwowane było najszybsze tempo zamian odsetka (przyrost odsetka na poziomie 38,7%).

Tabela 73. Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystający z oczyszczalni ścieków					
	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	65%	66%	69%	70%	71%	73%
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	55%	57%	59%	61%	62%	64%
POLSKA - MIASTO	88%	88%	92%	93%	94%	95%
DOLNOŚLĄSKIE	76%	77%	77%	78%	79%	80%
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	57%	61%	62%	64%	65%	66%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	95%	95%	95%	95%	95%	96%
Powiat oleśnicki	64%	64%	64%	64%	67%	67%
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	53%	52%	58%	58%
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	94%	93%	97%	97%
Syców	69%	68%	68%	64%	67%	64%
Syców - miasto	100%	100%	99%	91%	97%	91%
Syców - obszar wiejski	13%	13%	14%	19%	17%	19%

Źródło: GUS/BDL

Na najbliższe lata w gminie Syców zaplanowano kolejne inwestycje w sferze usług wodno-kanalizacyjnych. Określone zostały w *Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Sycowskiej Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. na lata 2015-2017*, przyjętym Uchwałą Nr VII/50/2015 Rady Miejskiej Sycowa z dnia 30 kwietnia 2015 r. W *Planie* zawarto:

- I. Planowany zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych.
- II. Przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz wprowadzanie ścieków.
- III. Przedsięwzięcia rozwojowo-modernizacyjne w poszczególnych latach:
 - Urządzenia wodociągowe:
 1. Wymiana rurociągu przesyłowego SUW w Sycowie – zbiorniki górne Nowy Dwór w ul. Pawłówek.
 2. Modernizacja stacji uzdatniania wody w Komorowie.
 3. Modernizacja przepompowni wody w Bielawkach.
 4. Wykonanie sieci wodociągowej do Strefy Ekonomicznej w Sycowie.
 5. Wymiana sieci wykonanych z rur azbest-cementowych i stali w ul. Pawłówek, Ogrodowej i Partyzantów.
 6. Wykonanie sieci wodociągowych do nowobudowanych obiektów zgodnie z planem zagospodarowania gminy.
 - Urządzenia kanalizacji sanitarnej:
 1. Budowa rozdzielczej kanalizacji sanitarnej w Sycowie.
 2. Budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu Kaliska – 15-lecia w Sycowie.
 3. Budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu w Stradomi.
 4. Budowa kanalizacji w miejscowościach wiejskich Stradomia, Gaszowice, Wioska.

5. Budowa kanalizacji sanitarnej do Strefy Ekonomicznej w Sycowie.
- Urządzenia kanalizacji deszczowe:
1. Budowa rozdzielczej kanalizacji deszczowej w Sycowie
 2. Budowa rozdzielczej kanalizacji deszczowej na osiedlu Kaliska – 15-lecia w Sycowie.
 3. Budowa kanalizacji deszczowej do Strefy Ekonomicznej w Sycowie.
- IV. Planowane nakłady inwestycyjne w poszczególnych latach i sposób sfinansowania planowanych inwestycji. Planowany koszt realizacji zadań wymienionych w *Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Sycowskiej Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. na lata 2015-2017* wyniesie 74 105 tys. zł.⁵⁹

SYSTEM CIEPŁOWNICZY⁶⁰

Zaopatrzenie w energię ciepłą gminy Syców ma charakter mieszany, przy czym zdecydowana większość obiektów (gospodarstwa domowe, zakłady usługowe i produkcyjne itp.) jest ogrzewana poprzez indywidualne źródła energii cieplnej (głównie opalane węglem). Część sycowskich gospodarstw domowych ogrzewana jest także gazem. W mieście Syców i wsi Szczodrów znajdują się ciepłownie osiedlowe.

Część budynków w mieście posiada kotłownie indywidualne, którymi zarządza *Sycowska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.*, ul. Wrocławska 8, Syców. SGK dysponuje łącznie 11 kotłowniami, w tym: 3 węglowymi (ul. Kaliska, ul. Matejki, Szczodrów) i 8 gazowymi (ul. Mickiewicza 17c, ul. Mickiewicza 21, ul. Środkowa, Pl. Wolności 7, Pl. Wolności 12, ul. 1-go Maja 3, ul. Tęczowa, ul. Komorowska).

SYSTEM GAZOWNICZY⁶¹

Dostawcą gazu na terenie gminy Syców jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział w Poznaniu, Zakład w Kaliszu przy ul. Majkowskiej 9. Przez omawiany obszar przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia 2,0 do 3,2 MPa DN 80 relacji Odolanów-Szopienice. Gaz dostarczany jest poprzez stacje redukcyjne znajdujące się w Sycowie przy: ul. Kaliskiej (2000 m³/h), ul. Matejki (600 m³/h) i ul. Szosa Kępińska (800 m³/h).

Należy podkreślić, że sieć gazowa obejmuje głównie miasto Syców oraz w niewielkim stopniu obszar wiejski gminy (miejscowości Wioska i Nowy Dwór). Pozostali mieszkańcy korzystają z gazu w butlach.

Sieć gazową na terenie gminy Syców w 2015 roku tworzyło 41 010 m czynnej sieci ogółem, w tym 5 940 m sieci przesyłowej (zlokalizowanej na terenie wiejskim gminy) i 40 070 m sieci rozdzielczej. Wraz z rozbudową sieci rozdzielczej w latach 2010-2015 długość czynnej sieci gazowej w gminie wzrosła o niemal 3 tys. m, tj. o 7,5%. W 2015 roku na terenie gminy Syców znajdowało się 1 168 przyłączy gazowych do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. Ich liczba była o 7,7% wyższa niż w 2010 roku. W 2014 roku z sieci gazowej korzystało 8 678 mieszkańców gminy Syców, z czego niemal całość stanowiła ludność miejska (8 587 osób, tj. 99% korzystających). Warto jednak podkreślić rozwój obszaru wiejskiego gminy pod względem sieci gazowej – długość czynnej sieci

⁵⁹ Za: *Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Sycowskiej Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. na lata 2015-2017*

⁶⁰ Cyt. za: *Strategia Rozwoju Gminy Syców na lata 2014-2020*

⁶¹ Cyt. za: *Strategia Rozwoju Gminy Syców na lata 2014-2020*

zwiększyła się w latach 2010-2015 o 51,9%, liczba czynnych przyłączy do budynków – o 680% (z 5 do 39), a liczba ludności korzystającej z sieci gazowej wzrosła w latach 2010-2014 o 203,3%.

Tabela 74. Charakterystyka sieci gazowej w gminie Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	długość czynnej sieci ogółem (m)					
Syców	38163	41475	40693	40693	39635	41010
Syców - miasto	34594	37906	36204	36204	34480	35589
Syców - obszar wiejski	3569	3569	4489	4489	5155	5421
czynne przyłącza do budynków ogółem (szt.)						
Syców	1084	1112	1130	1135	1156	1168
Syców - miasto	1079	1097	1108	1110	1124	1129
Syców - obszar wiejski	5	15	22	25	32	39
ludność korzystająca z sieci wodociągowej						
Syców	9023	9025	9038	8941	8678	-
Syców - miasto	8993	8970	8963	8849	8587	-
Syców - obszar wiejski	30	55	75	92	91	-

Źródło: GUS/BDL

W 2015 roku liczba odbiorców gazu w gminie Syców kształtowała się na poziomie 3 007 gospodarstw domowych, w tym 983, tj. 32,7% używało gazu do ogrzewania mieszkań. Zużycie gazu w gminie wynosiło 1 389,9 tys. m³, z czego 866,3 tys. m³ (62,3%) przeznaczono na ogrzewanie mieszkań. Warto zauważyć, iż w gminie utrzymuje się duża popularność gazu jako paliwa do ogrzewania mieszkań – liczba odbiorców gazu ogrzewających tym paliwem mieszkania nieprzerwanie rosła w całym analizowanym okresie (ogółem o 18,7%). Tymczasem liczba odbiorców gazu w gminie zwiększyła się w latach 2010-2015 ogółem zaledwie o 4,8%. W wyniku tych zjawisk zwiększył się udział odbiorców gazu ogrzewających gazem mieszkania w całkowitej liczbie odbiorców gazu – z 28,9% w 2010 roku do 32,7% w 2015 roku. Na zbliżonym poziomie pozostawał natomiast udział gazu zużytego na ogrzewanie mieszkań w ogólnej wielkości zużytego w gminie gazu (ok. 60-62%). W latach 2010-2015 poprawił się dostęp do gazu sieciowego na obszarze wiejskim gminy: wzrosła liczba odbiorców gazu (o 740%), w tym ogrzewających mieszkania gazem (o 700%), a także zużycie gazu (o 800%), w tym na ogrzewania mieszkań (o 789,7%).

Tabela 75. Korzystanie z sieci gazowej w gminie Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	odbiorcy gazu (gosp.)					
Syców	2869	2890	2910	2917	2841	3007
Syców - miasto	2864	2875	2889	2891	2815	2965
Syców - obszar wiejski	5	15	21	26	26	42
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem (gosp.)						
Syców	828	856	877	882	911	983
Syców - miasto	823	841	856	857	885	943
Syców - obszar wiejski	5	15	21	25	26	40
zużycie gazu (tys. m3)						
Syców	1566,8	1330,8	1444,3	2388,4	1479,0	1389,9

Syców - miasto	1561,0	1319,9	1413,6	2326,1	1428,9	1337,7
Syców - obszar wiejski	5,8	10,9	30,7	62,3	50,1	52,2
zużycie gazu na ogrzewania mieszkań (tys. m3)						
Syców	981,2	792,5	884,8	2001,6	883,2	866,3
Syców - miasto	975,4	781,6	854,1	1949,5	833,1	814,7
Syców - obszar wiejski	5,8	10,9	30,7	52,1	50,1	51,6

Źródło: GUS/BDL

Jak wynika z powyższych danych, poziomu gazyfikacji gminy Syców nie można uznać za wysoki. W 2015 roku z gazu sieciowego korzystało jedynie 52,1% mieszkańców gminy, co było wartością zbliżoną do średniej krajowej (52,2%), wyższą od średniej wojewódzkiej (61,4%) i niższą od średniej powiatowej (43,4%). Gmina Syców wyróżniała się jednak pozytywnie na tle gmin miejsko-wiejskich tych jednostek, gdzie odsetki korzystających z sieci gazowej ukształtowały się na niższym poziomie: 41,1% w gminach miejsko-wiejskich kraju, 40,8% w gminach miejsko-wiejskich Dolnego Śląska i jedynie 24,2% w gminach miejsko-wiejskich powiatu oleśnickiego. Również miasto Syców charakteryzowało się najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z sieci gazowej na tle obszarów miejskich innych obszarów. Jak wskazano powyżej znaczna jest różnica w poziomie gazyfikacji poszczególnych terenów gminy – w mieście z gazu sieciowego w 2015 roku korzystało 82,5% mieszkańców, podczas gdy na obszarze wiejskim jedynie 1,5% ludności.

Tabela 76. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	52,5	52,5	52,4	52,4	52,2
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	40,1	40,3	40,9	41,1	41,1
POLSKA - MIASTO	72,9	72,7	72,4	72,3	71,7
DOLNOŚLĄSKIE	62,8	62,7	61,8	61,7	61,4
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	40,6	40,5	40,7	40,7	40,8
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	84,6	84,4	83,1	82,9	82,4
Powiat oleśnicki	43,0	43,0	43,3	43,5	43,4
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE			24,4	24,5	24,2
Powiat oleśnicki - MIASTO			71,1	71,0	70,7
Syców	54,8	54,7	54,6	54,0	52,1
Syców - miasto	85,7	85,6	85,8	85,2	82,5
Syców - obszar wiejski	0,5	0,9	1,2	1,5	1,5

Źródło: GUS/BDL

SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY⁶²

Przedsiębiorstwem energetycznym zarządzającym siecią elektroenergetyczną na terenie gminy Syców jest ENERGA - OPERATOR S.A. Oddział w Kaliszu, al. Wolności 8.

Na terenie gminy Syców znajduje się jedna stacja transformatorowo-rozdzielcza 110/20 kV GPZ Syców z zainstalowanymi dwoma transformatorami o łącznej mocy 32 MVA. Stacje transformatorowe SN/nN na terenie miasta i gminy Syców stanowiące własność ENERGA - OPERATOR S.A. obejmują: słupowa (67 szt.) i kubaturowa (40 szt.).

Przez teren miasta i gminy Syców przebiegają linie elektroenergetyczne WN 110 kV relacji: Kępno – Syców i Syców – Oleśnica o łącznej długości 17 km. Ponadto na obszarze miasta i gminy znajdują się linie napowietrzne i kablowe średniego oraz niskiego napięcia o następujących charakterystykach:

- Sieć rozdzielcza średniego napięcia SN 20 kV: linie napowietrzne – 116,6 km, linie kablowe – 10,9 km,
- Sieć niskiego napięcia nN 0,4 kV: linie napowietrzne – 92,2 km, linie kablowe – 40,5 km.

Poziom napięcia sieci dystrybucyjnej SN znajdującej się na obszarze Gminy Syców wynosi 20 kV. Znamionowe napięcie sieci SN na pozostałym terenie obsługiwanym przez ENERGA - OPERATOR S.A. Oddział w Kaliszu wynosi 15 kV. W związku z różnymi poziomami napięcia nie ma możliwości rezerwowania sieci elektroenergetycznej SN 20 kV znajdującej się na terenie gminy Syców z pozostałej sieci należącej do ENERGA-OPERATOR S.A. Oddziału w Kaliszu. Dlatego też ciągi liniowe o napięciu 20 kV znajdujące się na terenie gminy Syców rezerwowane są z sieci elektroenergetycznej o napięciu 20 kV będącej własnością firmy TAURON Polska Energia. Nie ma w chwili obecnej problemów z dostarczaniem mocy i energii elektrycznej do istniejących obiektów. Linie średniego napięcia SN 20 kV i niskiego napięcia nn 0,4 kV oraz stacje transformatorowe posiadają rezerwy w zakresie obciążalności prądowej. Transformatory mocy WN/SN zainstalowane na GPZ Syców posiadają duże rezerwy mocy. Średnie obciążenie transformatorów WN/SN wynosi około 50% ich mocy zainstalowanej.

STAN ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH

W 2015 roku na terenie gminy Syców znajdowało się 2 760 budynków mieszkalnych, a zasoby mieszkaniowe w gminie tworzyło 5 323 mieszkania, składające się z 22 976 izb o łącznej powierzchni 453 190 m². Analiza danych dotyczących liczebności zasobów mieszkaniowych w latach 2010-2015 wskazuje na rozwój gminy w tym zakresie. We wskazanym okresie liczba budynków mieszkalnych w gminie Syców zwiększyła się o 11,2%, natomiast mieszkań o 6,4%, a izb o 7,2%. Całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań wzrosła w latach 2010-2015 o 9,5%. Należy podkreślić, iż obszar wiejski gminy cechował się szybszą dynamiką rozwoju zasobów mieszkaniowych. W analizowanym okresie liczba budynków mieszkalnych zlokalizowanych na terenach wiejskich gminy wzrosła o 18,4%, liczba mieszkań – o 12,5%, liczba izb – o 14,6%, a powierzchnia mieszkań – o 18,8%.

Tabela 77. Budynki mieszkalne i zasoby mieszkaniowe w gminie Syców w latach 2010-2015

Jednostka terytorialna	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	budynki mieszkalne					
Syców	2481	2562	2608	2662	2714	2760
Syców - miasto	1378	1408	1419	1434	1448	1454
Syców - obszar wiejski	1103	1154	1189	1228	1266	1306
mieszkania						
Syców	5004	5055	5101	5167	5277	5323

⁶² Cyt. za: *Strategia Rozwoju Gminy Syców na lata 2014-2020*

Syców - miasto	3375	3389	3399	3414	3485	3491
Syców - obszar wiejski	1629	1666	1702	1753	1792	1832
izby						
Syców	21441	21739	22003	22323	22736	22976
Syców - miasto	14100	14185	14245	14325	14532	14561
Syców - obszar wiejski	7341	7554	7758	7998	8204	8415
powierzchnia						
Syców	413872	421533	429052	436999	446912	453190
Syców - miasto	264782	266736	268216	270681	275341	276062
Syców - obszar wiejski	149090	154797	160836	166318	171571	177128

Źródło: GUS/BDL

Mimo rozwoju mieszkalnictwa w gminie Syców, mieszkańcy mają do swojej dyspozycji relatywnie mało mieszkań. W 2015 roku na 1000 ludności gminy przypadało 316,8 mieszkań, najwięcej od początku analizowanego okresu. Wskaźnik mieszkań na 1000 mieszkańców kraju wynosił w 2015 roku 363,4 mieszkania (w tym 324,9 w gminach miejsko-wiejskich), średnia dla Dolnego Śląska – 386,2 mieszkania (w tym 346 w gminach miejsko-wiejskich), a średnia dla powiatu oleśnickiego – 328 mieszkań. W gminie Syców więcej mieszkań mają do dyspozycji mieszkańcy miasta (334,9) niż obszaru wiejskiego (286,6), ale również w tym przypadku wskaźniki mieszkań na 1000 ludności w miastach pozostałych jednostek okazały się znacznie wyższe niż w mieście Syców.

Rozwój mieszkalnictwa i stopniowa poprawa sytuacji mieszkaniowej sprawiła, że we wszystkich jednostkach administracyjnych w latach 2010-2015 nastąpił kilkuprocentowy wzrost wskaźnika mieszkań na 1000 mieszkańców.

Tabela 78. Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	mieszkania na 1000 mieszkańców				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	349,6	352,6	356,1	359,9	363,4
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	314,6	316,8	319,4	322,2	324,9
POLSKA - MIASTO	388,1	391,9	396,5	401,4	405,9
DOLNOŚLĄSKIE	367,7	371,0	375,9	381,6	386,2
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	332,3	335,0	338,0	342,3	346,0
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	394,4	398,7	404,8	411,9	417,3
Powiat oleśnicki	316,4	319,2	321,1	324,2	328,0
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	308,7	312,4	316,5
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	345,4	348,3	352,1
Syców	303,8	306,5	308,0	312,0	316,8
Syców - miasto	321,7	323,6	325,2	328,7	334,9
Syców - obszar wiejski	272,3	276,7	278,6	283,8	286,6

Źródło: GUS/BDL

Przeciętnie mieszkanie w gminie Syców (84,7 m²) okazało się jednak większe niż w skali kraju (73,4 m²), Dolnego Śląska (72,2 m²) i powiatu oleśnickiego (77,8 m²). Również mieszkańcy gmin miejsko-wiejskich tych jednostek

dysponowali mniejszymi mieszkaniami niż mieszkańcy gminy Syców. Korzystna okazała się również sytuacja miasta Syców, gdzie na przeciętne mieszkanie miało powierzchnię 79 m², podczas gdy w miastach innych jednostek wskaźnik wahał się od 64,2 m² (miasta kraju) do 68,2 m² (miasta powiatu oleśnickiego). Statystycznie największe mieszkania są zlokalizowane na obszarze wiejskim gminy, gdzie przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła w 2015 roku 95,7 m². Warto również dodać, iż przeciętne mieszkania są coraz większe – ich powierzchnia wzrasta z każdym rokiem, niezależnie od lokalizacji.

Tabela 79. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania				
	2010 m ²	2011 m ²	2012 m ²	2013 m ²	2014 m ²
POLSKA	72,3	72,6	72,8	73,1	73,4
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	78,7	79,1	79,5	79,9	80,2
POLSKA - MIASTO	63,6	63,8	63,9	64,1	64,2
DOLNOŚLĄSKIE	71,5	71,7	71,9	72,0	72,2
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	75,4	75,7	76,0	76,3	76,6
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	65,3	65,4	65,4	65,4	65,4
Powiat oleśnicki	75,8	76,3	76,8	77,4	77,8
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	82,1	82,5	82,8
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	67,8	68,1	68,2
Syców	82,7	83,4	84,1	84,6	84,7
Syców - miasto	78,5	78,7	78,9	79,3	79,0
Syców - obszar wiejski	91,5	92,9	94,5	94,9	95,7

Źródło: GUS/BDL

Podobnie rokrocznie zwiększa się przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę, a zjawisko to występuje we wszystkich jednostkach administracyjnych.

Mieszkańcy gminy Syców dysponują przeciętną powierzchnią użytkową mieszkania na 1 osobę. W 2015 roku na 1 osobę w gminie przypadało 26,8 m² powierzchni mieszkania, tj. podobnie jak w Polsce (26,7 m²), mniej niż na Dolnym Śląsku (27,9 m²) i więcej niż w powiecie oleśnickim (25,5 m²). Również w przypadku gmin miejsko-wiejskich tych obszarów wskaźniki pozostawały na poziomie porównywalnym do średniej gminnej, wynosząc dla gmin miejsko-wiejskich kraju, województwa i powiatu odpowiednio: 26,1 m², 27,3 m² i 26,2 m².

Tabela 80. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę				
	2010 m ²	2011 m ²	2012 m ²	2013 m ²	2014 m ²
POLSKA	25,3	25,6	25,9	26,3	26,7
POLSKA - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	24,8	25,1	25,4	25,7	26,1
POLSKA - MIASTO	24,7	25,0	25,4	25,7	26,1
DOLNOŚLĄSKIE	26,3	26,6	27,0	27,5	27,9
DOLNOŚLĄSKIE - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	25,0	25,3	25,7	26,1	26,5

DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	25,7	26,1	26,5	26,9	27,3
Powiat oleśnicki	24,0	24,4	24,7	25,1	25,5
Powiat oleśnicki - GMINY MIEJSKO-WIEJSKIE	-	-	25,3	25,8	26,2
Powiat oleśnicki - MIASTO	-	-	23,4	23,7	24,0
Syców	25,1	25,6	25,9	26,4	26,8
Syców - miasto	25,2	25,5	25,7	26,1	26,5
Syców - obszar wiejski	24,9	25,7	26,3	26,9	27,4

Źródło: GUS/BDL

Zasobem mieszkaniowym gminy Syców administruje **Sycowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.** Budynkami mieszkalnymi będącymi w całości własnością gminy zarządza Sycowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., natomiast zarządzanie budynkami stanowiącymi własność wspólnot mieszkaniowych wykonywane jest przez zarządców nieruchomości zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o własności lokali.

Mieszkaniowy zasób gminy Syców tworzą lokale mieszkalne położone zarówno w budynkach, w których wyodrębniono własność lokali (wspólnoty mieszkaniowe), jak i w budynkach, w których nie wyodrębniono własności lokali, stanowiących w całości własność gminy Syców. Stan zasobów mieszkaniowych gminy w 2016 roku przedstawiał się następująco:

- Ze względu na formę własności:
 - budynki stanowiące w całości własność gminy Syców – 45 budynków i 139 lokali mieszkalnych,
 - budynki stanowiące współwłasność wspólnot mieszkaniowych, w których gmina Syców jest współwłaścicielem – 82 budynki i 241 lokali mieszkalnych.
- Ze względu na wiek budynków:
 - Budynki mające do 50 lat – 2 budynki (4,35%),
 - Budynki mające od 50 do 100 lat – 12 budynków (26,08%),
 - Budynki mające powyżej 100 lat – 31 budynków (69,57%).

Zgodnie z prognozami, stan wielkości i stan techniczny budynków mieszkaniowego zasobu gminy Syców zmienia się w latach 2016-2020:

- Zmniejszenie liczby lokali mieszkalnych:
 - Liczba lokali mieszkalnych ogółem zmniejszy się z 380 do 337
 - Liczba lokali socjalnych wzrośnie z 33 do 41
 - Liczba lokali mieszkalnych zmniejszy się z 347 do 296
 - Powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych zmniejszy się z 16 233 m² do 14 833 m².
- Poprawa stanu technicznego budynków:
 - Liczba budynków w dobrym stanie technicznym wzrośnie z 12 do 16
 - Liczba budynków w zadowalającym stanie technicznym wzrośnie z 10 do 14
 - Liczba budynków w niezadowalającym stanie technicznym zmniejszy się z 23 do 15.

Planowane działania związane z gospodarowaniem mieszkaniowym zasobem gminy Syców określone zostały w *Wieloletnim programie gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Syców na lata 2016-2020*, przyjętym Uchwałą Nr XIX/124/2016 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 25 lutego 2016 r. *Program* określa w szczególności:

- prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach, z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale mieszkalne,

2. analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata,
3. planowaną sprzedaż lokali w kolejnych latach,
4. zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu,
5. sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy w kolejnych latach,
6. źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej w kolejnych latach,
7. wysokość wydatków w kolejnych latach, z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów oraz koszty modernizacji lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, koszty zarządu nieruchomościami wspólnymi, których gmina jest jednym ze współwłaścicieli, a także wydatki inwestycyjne,
8. opis innych działań mających na celu poprawę wykorzystania i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy⁶³.

⁶³ Za: *Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Syców na lata 2016-2020*

4. OBSZAR ZDEGRADOWANY I OBSZAR REWITALIZACJI

4.1. STANY KRYSYSOWE

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, **można wyznaczyć jako obszar zdegradowany** w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz нефункционowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.⁶⁴

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych (Rozdział 3) polegała na przeanalizowaniu sytuacji społeczno-gospodarczej oraz przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej w oparciu o możliwe i dostępne dane źródłowe.

Diagnoza pozwoliła na określenie stanów kryzysowych występujących na obszarze gminy Syców:

Zjawisko kryzysowe	Charakter i skala zjawisk
Niekorzystna dynamika zmian w strukturze ludności	Mimo wzrostowego trendu liczby mieszkańców, gmina Syców cechuje się niekorzystnymi zjawiskami modyfikującymi strukturę ludności według ekonomicznych grup wieku. W latach 2010-2015 nastąpiły następujące zmiany struktury społeczeństwa w gminie: <ul style="list-style-type: none">• Spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (do 17 lat włącznie) – liczba ludności w tej kategorii wiekowej zmniejszyła się z 3 328 do 3 152 osób, co oznacza spadek na poziomie 5,3%. Udział tej grupy w ogóle ludności gminy zmniejszył się w analizowanym okresie z 20,2% do 18,8%.• Spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-65 lat) – liczba ludności w tej kategorii wiekowej zmniejszyła się z 10 836 do 10 616 osób, co oznacza spadek na poziomie 2%. Udział tej grupy w ogóle ludności gminy zmniejszył się z 65,8% w 2010 roku do 63,3% w 2015 roku.• Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym – liczba ludności w tej kategorii wiekowej zwiększyła się z 2 308 do 3 003 osób, co

⁶⁴ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777)

	<p>oznacza wzrost na poziomie 30,1%. Udział tej grupy w ogóle ludności gminy wzrósł z 14% w 2010 roku do 17,9% w 2015 roku.</p> <p>Obszar koncentracji niekorzystnych zjawisk demograficznych jest szczególnie widoczny w przestrzeni miejskiej Sycowa.</p>
<p>Zjawisko bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego</p>	<p>W dniu 31.12.2015 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Oleśnicy (Filia w Sycowie, ul. Mickiewicza 7) pozostawało 715 mieszkańców gminy Syców. W porównaniu do 2010 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 340 osób, tj. o 32,2%. Spadek liczby osób bezrobotnych w gminie postępuje od 2013 roku, w latach poprzednich liczba zarejestrowanych bezrobotnych falowała, przyjmując wartości niższe i wyższe.</p> <p>Wskazany powyżej spadek liczby bezrobotnych w gminie Syców w latach 2010-2015 przyczynił się do zmniejszenia udziału bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym. W 2010 roku udział bezrobotnych wynosił 9,7%, co było wartością niemal identyczną z odnotowaną w 2013 roku (9,5%). W 2015 roku osoby bezrobotne stanowiły jedynie 6,7% mieszkańców Sycowa w wieku produkcyjnym. Była to wartość najniższa w całym analizowanym okresie, nadal jednak wyższa niż średnia dla Dolnego Śląska (5,5%) i powiatu oleśnickiego (5,4%).</p> <p>Bezrobocie może być jedną z przyczyn korzystania z pomocy społecznej. W 2015 roku świadczenia z tego powodu uzyskało 131 osób, wśród których największą grupę stanowili mieszkańcy Sycowa (70 osób), a także Drołtowiec (15 osób) i Zawady (13 osób).</p>
<p>Występowanie problemów społecznych, których przejawem jest skala świadczeń społecznych, w tym ubóstwa, uzależnienia i przemocy w rodzinie, alkoholizmu, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby</p>	<p>Dane MGOPS wskazują, że w 2015 roku z pomocy społecznej skorzystało 408 mieszkańców gminy Syców, co stanowiło 2,5% zameldowanych w tym roku. W 2010 roku pomocą społeczną objęto 485 osób, tj. 2,9% ludności. Najwięcej osób korzystających z pomocy społecznej zamieszkuje w mieście Syców – w 2015 roku było to 201 osób (49,3%). Znacznie mniej osób, którym przyznano świadczenia społeczne, było mieszkańcami sołectw: Zawada (38 osób), Wielowieś (29 osób), Drołtowiec (24 osoby), Stradomia Wierzchnia (22 osoby) czy Działosza (21 osób). Najrzadziej świadczenia przyznawane były mieszkańcom Komorowa (3 osoby), Nowego Dworu i Ślizowa (po 8 osób).</p> <p>Nieco odmiennie przedstawiała się sytuacja poszczególnych miejscowości, jeśli chodzi o udział beneficjentów świadczeń pomocy społecznej w ogólnej liczbie zameldowanych w 2015 roku. Wartość tego odsetka kształtowała się na zróżnicowanym poziomie, od 0,7% do 8,4%, przy średniej dla gminy wynoszącej 2,5%. W 2015 roku najwyższy odsetek korzystających z pomocy społecznej występował wśród mieszkańców Zawady i wynosił 8,4%, a nieco niższy był w Wielowsi (6,8%) i Gaszowicach (5,9%). Z kolei najniższy odsetek osób, którym przyznano świadczenia w ogóle ludności występował w sołectwie Komorów (0,7%), a stosunkowo niewielki był również w Wiosce (1,3%), Ślizowie (1,4%) i mieście Syców (1,9%).</p> <p>Ubóstwo jest najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej w gminie Syców. Niemal wszyscy mieszkańcy gminy, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej, otrzymali je z powodu ubóstwa. Sytuacja taka dotyczyła zarówno 2015, jak i 2010 roku.</p> <p>Uzależnienia i przemoc w rodzinie są jednym z powodów korzystania z pomocy społecznej w gminie Syców. W 2015 roku świadczenia z powodu przemocy w rodzinie zostały przyznane 39 osobom z terenu gminy Syców. Zdecydowana większość z nich zamieszkiwała w mieście Syców (28 osób, tj. 71,8%). Pozostali byli mieszkańcami Drołtowiec (3 osoby), Wielowsi (2 osoby) oraz Biskupic, Działoszy, Gaszowic, Stradomi Wierzchniej, Szczodrowa i Ślizowa (po 1 osobie).</p>

Należy jednak zwrócić uwagę, że w poprzednich latach liczba osób pobierających świadczenia społeczne z tytułu przemocy w rodzinie w gminie Syców kształtowała się na znacznie niższym poziomie: w 2010 roku odnotowano jedynie 2 takie przypadki.

Alkoholizm są jedną z przyczyn korzystania z pomocy społecznej w gminie Syców. W 2015 roku świadczenia z tego tytułu przyznano 50 mieszkańcom gminy, tj. więcej niż miało to miejsce w 2010 roku (38 osób).

Świadczenia z powodu alkoholizmu w 2015 roku pobierali mieszkańcy ośmiu sołectw i miasta Sycowa. Największą grupę stanowiły wśród nich osoby zameldowane w Sycowie (35 osób, 70%), znacznie rzadziej byli to mieszkańcy Działoszy (4 osoby), Drołtovic, Komorowa i Wielowisi (po 2 osoby) oraz Biskupic, Nowego Dworu i Stradomi Wierzchniej (po 1 osobie). Natomiast udział osób otrzymujących świadczenia z tytułu alkoholizmu w ogólnej liczbie korzystających z pomocy społecznej wahał się w 2015 roku od 4,5% (Stradomia Wierzchnia) do 66,7% (Komorów).

W 2015 roku w gminie Syców założono 39 „Niebieskich Kart”. Większość z nich dotyczyła mieszkańców miasta Syców, wobec których procedura „Niebieskiej Karty” została uruchomiona 28 razy (71,8%). Pozostałe „Niebieskie Karty” w 2015 roku zostały założone mieszkańcom ośmiu sołectw, głównie Drołtowice (3 NK) i Wielowieś (2 NK), a także Biskupice, Działosza, Gaszowice, Stradomia Wierzchnia, Szczodród i Ślizów (po 1 NK).

Świadczenia z tytułu **niepełnosprawności** przyznane zostały w 2015 roku 107 mieszkańcom gminy, co stanowiło 26,2% osób, które w tym roku otrzymały jakiegokolwiek świadczenie. Na przestrzeni lat 2010-2015 liczba mieszkańców gminy pobierających świadczenia z powodu niepełnosprawności znacząco wzrosła. W 2010 roku pomoc kierowana była do 71 osób, co stanowiło 14,6% otrzymujących świadczenia.

Najwięcej osób, którym przyznano świadczenia z powodu niepełnosprawności, zamieszkiwało w Sycowie (63 osoby, 58,9%), zaś wśród sołectw – w Stradomi Wierzchniej (10 osób), a następnie Biskupicach, Drołtowicach, Gaszowicach i Szczodrowie (po 5 osób).

Biorąc pod uwagę udział osób otrzymujących pomoc społeczną z powodu niepełnosprawności w ogólnej liczbie osób, którym przyznano świadczenia, sytuacja w miejscowościach gminy Syców okazała się zróżnicowana. Najwyższym udziałem tej kategorii cechowały się sołectwa Gaszowice i Stradomia Wierzchnia (po 45,5%). W przypadku pozostałych miejscowości odsetek wahał się od 5,3% (Zawada) do 35,7% (Biskupice).

Z powodu **długotrwałej lub ciężkiej choroby** świadczenia z pomocy społecznej otrzymało w 2015 roku 56 mieszkańców gminy Syców. Osoby te stanowiły 13,7% beneficjentów świadczeń pomocy społecznej. W porównaniu do 2010 roku liczba osób, którym przyznano świadczenia z tytułu choroby, wzrosła w gminie o 27 osób tj. niemal dwukrotnie (o 93,1%). Jednocześnie w tym samym okresie udział osób pobierających świadczenia z powodu choroby wśród wszystkich korzystających z pomocy społecznej zwiększył się z 6% w 2010 roku do 13,7% w 2015 roku.

Najwięcej osób otrzymujących pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby zamieszkiwało w Sycowie (36 osób, 64,3%), a następnie w sołectwach: Szczodród (6 osób) i Drołtowice (5 osób). W 2015 roku w przypadku pięciu sołectw (Biskupice, Komorów, Nowy Dwór, Ślizów i Wielowieś) żaden z mieszkańców nie otrzymywał świadczeń z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Natomiast w pozostałych udział osób, którym przyznano świadczenia z powodu choroby wynosił od 9,1% (Gaszowice, Stradomia Wierzchnia i Wioska) do 33,3% (Szczodród).

<p>Przestępczość</p>	<p>W 2015 roku na terenie gminy Syców popełniono łącznie 207 przestępstw. Większość z nich stanowiły przestępstwa o charakterze kryminalnym (ich liczba ukształtowała się na poziomie 126, co stanowiło 60,9% przestępstw popełnionych w tym roku), w tym przestępstwa przeciwko mieniu (69 w 2015 roku) i przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (6 w 2015 roku). Znacznie rzadziej niż przestępstwa kryminalne na terenie gminy stwierdzano przestępstwa drogowe (57 w 2015 roku, 27,5% ogółu) i gospodarcze (24 w 2015 roku, tj. 11,6% ogółu).</p> <p>W porównaniu do 2010 roku liczba przestępstw stwierdzonych na terenie gminy Syców w 2015 roku zmalała o 27,4%. Zmniejszyła się częstotliwość występowania przestępstw niemal z każdej analizowanej kategorii: w przypadku przestępstw kryminalnych spadek wyniósł 13,7%, w przypadku przestępstw drogowych liczba zmniejszyła się o 50,9%, w przypadku przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu o 60%, zaś w przypadku przestępstw przeciwko mieniu o 13,75%. Jedynie liczba przestępstw o charakterze gospodarczym wzrosła w Sycowie w latach 2010-2015 o 4,35%.</p>
<p>Niska aktywność społeczna</p>	<p>Aktywność społeczną mieszkańców gminy Syców na tle mieszkańców innych jednostek administracyjnych można ocenić za pomocą wskaźnika liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców. Dostępne dane wskazują, że mieszkańcy Sycowa są mniej aktywną społecznością. W 2015 roku na 10 tys. ludności gminy przypadało 23,9 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych. Osiągnięta wartość była niższa niż średnia dla województwa dolnośląskiego (38,5 podmiotów NGO na 10 tys. mieszkańców), kraju (35,1 podmiotów) czy powiatu oleśnickiego (25,2 podmioty). Również na tle gmin miejsko-wiejskich kraju (30,4) i województwa (34,7) sytuacja gminy Syców okazała się mniej korzystna, podobnie na tle miast tych jednostek (39,1 i 40,1) miasto Syców cechowało się najniższą wartością wskaźnika aktywności społecznej mieszkańców (27,7).</p>
<p>Umiarkowane wskaźniki przedsiębiorczości</p>	<p>Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym wskazuje na przeciętny poziom przedsiębiorczości mieszkańców gminy na tle innych jednostek. W 2015 roku na 100 ludności Sycowa w wieku produkcyjnym przypadało 12 osób prowadzących działalność gospodarczą. W skali kraju na 100 osób w wieku produkcyjnym działalność gospodarczą prowadziło 12,4 osób, w skali województwa – 12,9 osób, a w skali powiatu – 10,9 osób. Natomiast w gminach miejsko-wiejskich tych jednostek wskaźnik przedsiębiorczości mieszkańców okazał się niższy niż w Sycowie: były to średnio 10-11 osób prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym.</p>
<p>Zagrożenie zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego</p>	<p>Na terenie gminy Syców nie są zlokalizowane stacje pomiarowe Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Najbliższy punkt monitoringu powietrza znajdował się w Oleśnicy. Natomiast w ocenie rocznej do wyznaczania obszarów przekroczeń wartości kryterialnych wykorzystano wyniki modelowania matematycznego. Na podstawie wyników modelowania w 2015 roku na terenie miasta i gminy Syców stwierdzono sytuacje <i>przekroczeń</i> w zakresie benzo(a)pirenu i ozonu (poziom docelowy 8-godz.).</p> <p>Do poprawy jakości powietrza w gminie przyczyni się realizacja założeń wynikających z <i>Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Syców na lata 2015-2020</i>, przyjętego Uchwałą Nr VII/48/2015 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 30 kwietnia 2015 r. Plan gospodarki niskoemisyjnej ma na celu przygotowanie władz lokalnych do podjęcia w kolejnych latach działań istotnych dla obniżenia na terenie miasta i gminy Syców jednostkowej emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzących ze źródeł niskiej emisji.</p>

	<p>Głównym celem realizacji PGN jest poprawa stanu powietrza atmosferycznego, czyli ochrona środowiska i zdrowia ludzi.</p> <p>Cele szczegółowe, jakie postawiono w PGN dla obszaru gminy Syców do roku 2020 – na podstawie zgromadzonych danych, ustaleń w zakresie stanu rzeczywistego oraz po uwzględnieniu otoczenia infrastrukturalnego i społeczno-gospodarczego w tym poziomie dochodów mieszkańców:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obniżenie niskiej emisji CO₂ z sektora mieszkaniowego o 15-20% względem roku bazowego • obniżenie niskiej emisji CO₂ z obiektów publicznych o 30-40% względem roku bazowego • obniżenie zużycia energii finalnej w sektorze mieszkaniowym o 15% i o 25% w sektorze publicznym • wzrost wykorzystania OZE zlokalizowanych na obszarze gminy o 5% względem roku bazowego, • radykalna zmiana starych, węglowych źródeł ciepła na kotły wysokosprawne, • rozbudowa i poprawa efektywności systemu ciepłego z jednoczesnym zminimalizowaniem udziału kotłów węglowych, • poprawa efektywności energetycznej w sektorze oświetlenia obiektów i terenów publicznych, • modernizacja systemu dróg oraz polityka mobilności na rzecz redukcji emisji z transportu, • wdrożenie licznych rozwiązań związanych z produkcją energii elektrycznej w systemach solarnych pV (OZE).
<p>Występowanie hałasu</p>	<p>Badania z zakresu klimatu akustycznego na Dolnym Śląsku prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Ostatnie badanie hałasu drogowego w powiecie oleśnickim zostało przeprowadzone w 2013 roku. Wówczas na terenie gminy Syców (w mieście Syców) znajdowały się dwa punkty pomiaru hałasu krótkookresowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ul. Oleśnicka – droga dwukierunkowa, wyjazdowa w kierunku Wrocławia, o nawierzchni w dobrym stanie technicznym. Zabudowa luźna, obustronna, jedno- i dwukondygnacyjna, usytuowana ok. 3,0-40,0 m od krawędzi jezdni, średni poziom dźwięku odpowiadał 67,6 dB przy natężeniu ruchu 629 poj/h i udziale pojazdów ciężkich w strumieniu ruchu wynoszącym 9,0%. W strefie oddziaływania znajduje się 45 budynków jedno- i wielorodzinnych, oszacowana liczba narażonych to 177 osób. • ul. Kolejowa 6 – droga wyjazdowa w kierunku Namysłowa, ulica dwukierunkowa o zabudowie obustronnej, mieszanej, usytuowanej ok. 6,0-30,0 m od krawędzi jezdni. Nawierzchnia drogi w dobrym stanie. Poziom dźwięku 62,7 dB jest wynikiem natężenia ruchu kształtującego się na poziomie ok. 317 poj/h i udziale 8,0% pojazdów ciężkich w ogólnym strumieniu ruchu. W strefie oddziaływania znajduje się 17 budynków wielo- i jednorodzinnych⁶⁵. <p>Na podstawie poniższych wyników można stwierdzić, że <i>przekroczenie</i> dopuszczalnych norm hałasu dla pory dziennej w mieście Syców w 2013 roku wystąpiło w punkcie na ul. Oleśnickiej – przekroczenie o 2,6 dB.</p>

⁶⁵ Za: *Klimat akustyczny w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2013 roku*, <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/monitoring-srodowiska/halas/stan-klimatu-akustycznego/> (18.10.2016)

<p>Ograniczona dostępność usług służby zdrowia</p>	<p>W 2015 roku w gminie Syców zarejestrowano działalność 3 podmiotów ambulatoryjnych. W przeliczeniu na 10 tys. ludności gminy przypadało 1,8 przychodni (w tym 2,9 dla miasta), co było najniższą wartością wśród analizowanych jednostek, zarówno ogółem, jak i w gminach miejsko-wiejskich czy miastach. W 2015 roku w skali kraju na 10 tys. mieszkańców przypadało 5,3 podmiotów ambulatoryjnych (w tym 4,5 w gminach miejsko-wiejskich i aż 6,8 w miastach), w skali województwa – 4,6 przychodni (3,6 w gminach miejsko-wiejskich i 5,5 w miastach), a w powiecie oleśnickim – 3,8 przychodni (3,3 w gminach miejsko-wiejskich i 4,5 w miastach).</p> <p>W placówkach medycznych w Sycowie w 2015 roku udzielono łącznie 65 968 porad lekarskich. Liczba udzielanych porad lekarskich w gminie wykazywała (oprócz 2012 roku, gdy osiągnięto minimalną wartość, 48 661 porad lekarskich) tendencję rosnącą. Ogółem w 2015 roku udzielono ich o 30,6% więcej niż w 2010 roku.</p>
<p>Wysoka liczebność klas w szkołach gimnazjalnych</p>	<p>W 2015 roku do sycowskiego gimnazjum uczęszczało 460 uczniów. Sycowskie gimnazjum cechuje się stosunkowo wysoką liczebnością klas. W 2015 roku na jeden oddział gimnazjalny w gminie przypadało 24,2 uczniów, a więcej osób uczęszczało jedynie do gimnazjów w powiecie oleśnickim (25,1 uczniów). Natomiast w województwie wskaźnik wynosił 22,5 uczniów, a w kraju – 22 uczniów. Ponadto mniej liczne niż w Sycowie okazały się klasy w gimnazjach w gminach miejsko-wiejskich kraju i województwa (po 21,6).</p>
<p>Spadek czytelnictwa</p>	<p>W 2015 roku sycowska biblioteka publiczna liczyła 1 979 czytelników. O spadku zainteresowania czytelnictwem świadczy spadek liczby czytelników. Na przestrzeni lat 2010-2015 w bibliotece ubyło 336 czytelników, co oznacza spadek na poziomie 14,5%.</p>
<p>Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej</p>	<p>Jak wskazano powyżej na terenie gminy Syców działalność prowadzi jeden dom kultury, obejmujący swoim zasięgiem wszystkich mieszkańców gminy. Oznacza to, że na 1 placówkę kulturalną w gminie przypadało w 2015 roku 16 771 osób. Była to wartość najwyższa wśród analizowanych jednostek terytorialnych. W powiecie oleśnickim na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę przypadało 13,3 tys. mieszkańców, w województwie dolnośląskim – 9,6 tys. mieszkańców, zaś w całym kraju – 9,4 tys. mieszkańców. Dysproporcja ujawniała się również na tle gmin miejsko-wiejskich tych jednostek, gdzie na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę przypadało odpowiednio 5,7 tys. (województwo) i 7,2 tys. (kraj) osób.</p> <p>Na 1 placówkę biblioteczną w gminie Syców w 2015 roku przypadało 5 590 osób, tj. więcej niż wynosiła średnia krajowa (4 113 osób), wojewódzka (4 258 osób) czy powiatowa (3 672 osoby). Była to również wartość wyższa niż średnia dla gmin miejsko-wiejskich tych jednostek. Także miasto Syców charakteryzowało się najwyższą wartością wskaźnika ludności przypadającej na 1 placówkę biblioteczną w porównaniu z miastami innych jednostek administracyjnych.</p>
<p>Niski stopień uczestnictwa mieszkańców w ofercie klubów sportowych</p>	<p>rzadziej zostawali członkami klubów. Wskaźnik klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców gminy wynosił w 2014 roku 157 osób, co było wartością znacznie poniżej średniej krajowej, wojewódzkiej i powiatowej, także dla gmin miejsko-wiejskich. Negatywnie na tle obszarów miejskich pozostałych jednostek przedstawia się również sytuacja miasta Syców, gdzie na 10 tys. mieszkańców przypadało 189 członków klubów sportowych. W miastach kraju, województwa i powiatu wskaźnik przyjmował wartości powyżej 250 osób.</p> <p>Także w przypadku wskaźnika ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców wartości osiągnięte w Sycowie są znacznie niższe niż w pozostałych jednostkach. W 2014 roku na 10 tys. mieszkańców gminy przypadało 170 osób ćwiczących w klubach sportowych, podczas gdy</p>

	<p>w przypadku kraju wskaźnik wynosił 239 ćwiczących w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców (w tym 250 w gminach miejsko-wiejskich), w przypadku województwa dolnośląskiego – 259 ćwiczących (w tym 278 w gminach miejsko-wiejskich), a w przypadku powiatu oleśnickiego – 227 ćwiczących. Ponownie znaczna dysproporcja występuje w obrębie samej gminy Syców, gdzie na 10 tys. mieszkańców miasta przypadały 234 osoby ćwiczące w klubach sportowych, podczas gdy na obszarze wiejskim wskaźnik wynosił jedynie 64.</p> <p>Gmina Syców charakteryzuje się również najniższym poziomem wskaźnika ćwiczących do lat 18 w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców. W 2014 roku wartość dla gminy wynosiła 125 osób, podczas gdy w powiecie ukształtowała się na poziomie 158 osób (w tym 156 w gminach miejsko-wiejskich), na Dolnym Śląsku – 163 osób (w tym 175 w gminach miejsko-wiejskich), a w kraju – 167 osób (w tym 176 w gminach miejsko-wiejskich). Ponownie znaczna okazała się różnica między miastem a obszarem wiejskim gminy Syców – w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców miasta wskaźnik ćwiczących do lat 18 w klubach sportowych wynosił 183 osoby, zaś na obszarze wiejskim – jedynie 29 osób, tj. najmniej w całym analizowanym okresie.</p>
<p>Słabo rozwinięta sieć ścieżek rowerowych</p>	<p>Niewielkie znaczenie dla sieci komunikacyjnej na terenie gminy Syców mają ścieżki rowerowe, których długość, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, od 2013 roku wynosi 0,5 km. Ponadto wskaźniki ścieżek rowerowych na 10 tys. km² i na 10 tys. ludności wskazują na istniejący dystans, jaki dzieli gminę Syców od większych jednostek terytorialnych⁶⁶.</p> <p>W 2015 roku na 10 tys. km² gminy przypadało 34,5 km ścieżek rowerowych. W tym samym czasie na Dolnym Śląsku było to 404 km, w skali kraju – 345,3 km, zaś w skali powiatu – 130,6 km. Również w porównaniu do innych gmin miejsko-wiejskich długość ścieżek rowerowych w Sycowie jest niewielka – w 2015 roku wskaźnik dla gmin miejsko-wiejskich kraju wynosił 231,2, województwa – 161,7 km, a powiatu – 43,8 km ścieżek rowerowych na 10 tys. km².</p> <p>Negatywny jest również fakt, iż w gminie Syców wskaźnik długości ścieżek rowerowych na 10 tys. km² od 2013 roku pozostaje na tym samym poziomie, podczas gdy w pozostałych jednostkach obserwowane są stałe przyrosty.</p>
<p>Niepełny dostęp do sieci kanalizacyjnej</p>	<p>Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w gminie wskazuje, że dostęp do kanalizacji jest mniej powszechny niż do wody z wodociągów. W 2014 roku z sieci kanalizacyjnej korzystało 62,6% mieszkańców gminy Syców, podczas gdy średnia krajowa wynosiła 68,7%, wojewódzka – 75%, a powiatowa – 64,5%. Co jednak warto zauważyć, niższy od sycowskiego odsetek ludności mającej dostęp do sieci kanalizacyjnej występował w gminach miejsko-wiejskich tych jednostek, gdzie z kanalizacji korzystało odpowiednio 60,2%, 61,8% i 50,9% mieszkańców. Znaczna dysproporcja w zakresie dostępu do sieci kanalizacyjnej występowała w obrębie gminy Syców – w mieście odsetek wynosił 86,1%, zaś na obszarze wiejskim jedynie 23,5% ludności korzystało z kanalizacji.</p>

⁶⁶ Ścieżka rowerowa (droga dla rowerów) – droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów jednośladowych, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi (ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137). Począwszy od roku 2013 dane uwzględniają długość ścieżek rowerowych będących odpowiednio w obszarze właściwości gminy, starostwa i urzędu marszałkowskiego (bez długości szlaków rowerowych), czyli: samodzielnych dróg dla rowerów (położonych w pasie drogi); dróg wydzielonych z jezdni; dróg wydzielonych z chodnika; dróg zawartych w ciągach pieszo-rowerowych. Za długość ścieżek rowerowych należy uważać długość dróg dla rowerów przebiegających w jednym kierunku. Długość ścieżek położonych po dwóch stronach drogi jest liczona odrębnie. Ujęto ścieżki rowerowe służące głównie do celów komunikacyjnych, a nie turystycznych, tzw. szlaków rowerowych (np. położonych w lesie) – wyjaśnienie GUS.

	<p>Na najbliższe lata w gminie Syców zaplanowano kolejne inwestycje w sferze usług wodno-kanalizacyjnych. Określone zostały w <i>Wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urzędzeń wodociągowych i kanalizacyjnych będących w posiadaniu Sycowskiej Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. na lata 2015-2017</i>, przyjętym Uchwałą Nr VII/50/2015 Rady Miejskiej Sycowa z dnia 30 kwietnia 2015 r.</p>
Zdecentralizowany system zaopatrzenia w ciepło	<p>Zaopatrzenie w energię ciepłą gminy Syców ma charakter mieszany, przy czym zdecydowana większość obiektów (gospodarstwa domowe, zakłady usługowe i produkcyjne itp.) jest ogrzewana poprzez indywidualne źródła energii cieplnej (głównie opalane węglem). Część sycowskich gospodarstw domowych ogrzewana jest także gazem. W mieście Syców i wsi Szczodród znajdują się ciepłownie osiedlowe.</p> <p>Część budynków w mieście posiada kotłownie indywidualne, którymi zarządza <i>Sycowska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o.</i>, ul. Wrocławska 8, Syców. SGK dysponuje łącznie 11 kotłowniami, w tym: 3 węglowymi (ul. Kaliska, ul. Matejki, Szczodród) i 8 gazowymi (ul. Mickiewicza 17c, ul. Mickiewicza 21, ul. Śródkowa, Pl. Wolności 7, Pl. Wolności 12, ul. 1-go Maja 3, ul. Tęczowa, ul. Komorowska).</p>
Niepełny dostęp do sieci gazowej	<p>Jak wynika z powyższych danych, poziomu gazyfikacji gminy Syców nie można uznać za wysoki. W 2015 roku z gazu sieciowego korzystało jedynie 52,1% mieszkańców gminy, co było wartością zbliżoną do średniej krajowej (52,2%), wyższą od średniej wojewódzkiej (61,4%) i niższą od średniej powiatowej (43,4%). Gmina Syców wyróżniała się jednak pozytywnie na tle gmin miejsko-wiejskich tych jednostek, gdzie odsetki korzystających z sieci gazowej ukształtowały się na niższym poziomie: 41,1% w gminach miejsko-wiejskich kraju, 40,8% w gminach miejsko-wiejskich Dolnego Śląska i jedynie 24,2% w gminach miejsko-wiejskich powiatu oleśnickiego. Również miasto Syców charakteryzowało się najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z sieci gazowej na tle obszarów miejskich innych obszarów. Jak wskazano powyżej znaczna jest różnica w poziomie gazyfikacji poszczególnych terenów gminy – w mieście z gazu sieciowego w 2015 roku korzystało 82,5% mieszkańców, podczas gdy na obszarze wiejskim jedynie 1,5% ludności.</p>

4.2 KONCENTRACJA NEGATYWNYCH ZJAWISK – OBSZAR ZDEGRADOWANY

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że obszar zdegradowany można wyznaczyć dla miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Obszar można uznać za zdegradowany w przypadku występowania na obszarze koncentracji negatywnych zjawisk społecznych minimum jednego z problemów: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Uznanie danego zjawiska za stan kryzysowy ma miejsce, jeśli dane negatywne zjawisko charakteryzuje się wartością wskaźników je oceniających, przekraczających średnią wartość notowaną w skali gminy. Istotne jest także obiektywne stwierdzenie czy dane zjawisko ma charakter zjawiska kryzysowego (np. poprzez odniesienie poziomu zjawiska do średnich notowanych na innych poziomach statystycznych).

Mając na uwadze to, że program rewitalizacji wymaga koncentracji sił i środków na obszarze, gdzie koncentrują się stany kryzysowe – w szczególności w sferze społecznej, przeprowadzono delimitację wybranych zjawisk kryzysowych w przestrzeni gminy Syców.

Pierwszym etapem delimitacji było poszukiwanie koncentracji negatywnych zjawisk w przestrzeni całej gminy, a drugim zaś etapem w przestrzeni największej jednostki osadniczej gminy – miasta Syców:

- ETAP 1 - analiza danych na poziomie Gminy
- ETAP 2 – analiza danych w przestrzeni miejskiej Sycowa

Procedura wyznaczania obszarów zdegradowanych opierała się na następujących założeniach:

Krok 1. Podział gminy i miasta Syców na jednostki delimitacyjne. Na wstępnym etapie prac diagnostycznych zaproponowano, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe dokonać podziału Gminy na sołectwa. Założono wstępnie, że działania rewitalizacyjne powinny rozwiązywać komplementarnie problemy obszarów spójnych przestrzennie i funkcjonalnie, dlatego też przy tworzeniu jednostek delimitacyjnych zachowano podział Gminy na takie obszary.

Krok 2. Delimitacja koncentracji problemów społecznych. W celu ustalenia koncentracji negatywnych zjawisk społecznych wybrane wskaźniki opisujące stany kryzysowe w sferze społecznej (ze względu na skalę jak również natężenie zjawiska) zostały poddane transformacji liniowej w przedziale 0-1. Następnie wyniki te zostały zsumowane i ponownie poddane transformacji liniowej. Uzyskano w ten sposób sumaryczny wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację negatywnych zjawisk społecznych na poszczególnych obszarach.

Normalizacja wskaźników przeprowadzona została w oparciu o wzór:

$$W = \frac{x - \min}{\max - \min}$$

gdzie:

- W – wystandaryzowana wartość wskaźnika
- X – wyjściowa wartość wskaźnika
- Min – minimalna wartość wskaźnika
- Max – maksymalna wartość wskaźnika

Cząstkowy wskaźnik wystandaryzowany – wynik liczbowy związany z normalizacją pierwotnej danej statystycznej za pomocą liniowej transformacji danych typu min-max. W efekcie normalizacji wartości wszystkich wskaźników początkowych sprowadzone zostają do przedziału od 0 do 1, gdzie wartość 0 została przypisana danej o najmniejszej wartości, a wartość 1 została przypisana danej o największej wartości.

Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany – wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych, ujętych w postaci wskaźników wystandaryzowanych cząstkowych.

W celu określenia koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, występujących w gminie Syców, przeanalizowano dostępne wskaźniki je opisujące:

Problem: niekorzystna dynamika zmian w strukturze ludności:

1. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015
2. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015
3. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015

Problem: Występowanie problemów społecznych, których przejawem jest skala świadczeń społecznych, w tym ubóstwa, uzależnienia i przemocy w rodzinie, alkoholizmu, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby

4. Odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2015
5. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015
6. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015
7. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015
8. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015
9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015
10. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015

Problem: Zjawisko bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego

11. Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015
12. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015
13. Odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015

Problem: Przestępczość

14. Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców 2015

Delimitacja występowania negatywnych zjawisk społecznych przeprowadzona została w odniesieniu do przestrzeni całej gminy – w podziale na sołectwa oraz w odniesieniu do przestrzeni miejskiej Sycowa – w podziale na ulice. Poniżej zaprezentowano wyniki delimitacji poszczególnych wskaźników zarówno w odniesieniu do przestrzeni gminy, a w kroku drugim w odniesieniu do przestrzeni miasta.

W oparciu o ww. wskaźniki określono koncentrację problemów społecznych w gminie Syców i wytypowano obszar, który potencjalnie może zostać wskazany jako zdegradowany, o ile na tym obszarze występować będą dalsze problemy ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Istotne w delimitacji negatywnych zjawisk społecznych – opisywanych przez szereg dostępnych wskaźników, było również uchwycenie skali tych zjawisk. Dlatego oprócz analizy wartości danych wskaźników, które prezentują natężenie danych zjawisk, przeanalizowano także wartości bezwzględne tych zjawisk.

Ostateczna wartość wystandaryzowana danego wskaźnika wskazuje przestrzenie w gminie Syców, w tym ulice w mieście Syców, które wykazują się zarówno wysokim natężeniem negatywnych zjawisk społecznych oraz ich wysoką skalą. Takie podejście pozwoliło uchwycić wymiar ilościowy negatywnych zjawisk – co jest niezwykle istotne przy określaniu koncentracji przestrzennej tych zjawisk, mając na uwadze m. in. nierównomierność podziału delimitacyjnego, jeśli chodzi o liczbę ludności (pomiędzy poszczególnymi sołectwami w gminie oraz ulicami w mieście).

ETAP 1 - analiza danych na poziomie Gminy

Tabela 81. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015

Średnia gminna 18,06%							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	1. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	20,18%	1,00	2 105	1,00	2,00	1,00
6	Nowy Dwór	19,77%	0,96	68	0,02	0,98	0,49
3	Działosza	18,50%	0,85	96	0,04	0,88	0,43
8	Szczodrów	17,45%	0,75	93	0,03	0,79	0,39
7	Stradomia Wierzchnia	16,62%	0,68	177	0,07	0,75	0,37
9	Ślizów	16,27%	0,65	90	0,03	0,68	0,33
5	Komorów	14,73%	0,51	61	0,02	0,53	0,25
2	Droftowice	14,14%	0,46	69	0,02	0,48	0,23
4	Gaszowice	12,43%	0,30	23	0,00	0,30	0,14
10	Wielowieś	12,21%	0,28	52	0,01	0,29	0,14
1	Biskupice	11,71%	0,24	37	0,01	0,24	0,11
12	Zawada	10,33%	0,11	47	0,01	0,12	0,05
11	Wioska	9,09%	0,00	78	0,03	0,03	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 82. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015

Średnia gminna 96,24							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	2. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób w wieku poprodukcyjnym)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	118,52	1,00	2 105	1,00	2,00	1,00
6	Nowy Dwór	103,03	0,81	68	0,02	0,83	0,41
8	Szczodród	98,94	0,76	93	0,03	0,80	0,39
7	Stradomia Wierzchnia	88,06	0,63	177	0,07	0,71	0,34
9	Ślizów	84,11	0,58	90	0,03	0,62	0,30
3	Działosza	82,76	0,57	96	0,04	0,60	0,29
5	Komorów	71,76	0,44	61	0,02	0,45	0,22
2	Droftowice	63,89	0,34	69	0,02	0,36	0,17
4	Gaszowice	60,53	0,30	23	0,00	0,30	0,14
10	Wielowieś	45,22	0,12	52	0,01	0,13	0,05
12	Zawada	44,76	0,11	47	0,01	0,12	0,05
1	Biskupice	44,58	0,11	37	0,01	0,11	0,04
11	Wioska	35,62	0,00	78	0,03	0,03	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 83. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015

Średnia gminna 28,59							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	3. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób w wieku poprodukcyjnym)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	32,13	0,99	2 105	1,00	1,99	1,00
6	Nowy Dwór	32,38	1,00	68	0,02	1,02	0,51
3	Działosza	31,27	0,94	96	0,04	0,97	0,48
8	Szczodrów	26,88	0,70	93	0,03	0,74	0,36
7	Stradomia Wierzchnia	25,76	0,64	177	0,07	0,72	0,35
9	Ślízów	25,28	0,62	90	0,03	0,65	0,32
5	Komorów	22,76	0,48	61	0,02	0,50	0,24
2	Droftowice	22,19	0,45	69	0,02	0,47	0,23
10	Wielowieś	20,08	0,33	52	0,01	0,35	0,16
1	Biskupice	18,88	0,27	37	0,01	0,28	0,13
4	Gaszowice	18,55	0,25	23	0,00	0,25	0,11
12	Zawada	15,51	0,09	47	0,01	0,10	0,04
11	Wioska	13,90	0,00	78	0,03	0,03	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 84. Odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2015

Średnia gminna 2,46%							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	4. Odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
12	Zawada	8,35%	1,00	38	0,18	1,18	1,00
13	SYCÓW	1,93%	0,16	201	1,00	1,16	0,98
10	Wielowieś	6,81%	0,80	29	0,13	0,93	0,79
4	Gaszowice	5,95%	0,68	11	0,04	0,72	0,62
2	Drołtowice	4,92%	0,55	24	0,11	0,66	0,56
1	Biskupice	4,43%	0,49	14	0,06	0,54	0,46
3	Działosza	4,05%	0,44	21	0,09	0,53	0,45
8	Szczodrów	3,38%	0,35	18	0,08	0,42	0,36
7	Stradomia Wierzchnia	2,07%	0,18	22	0,10	0,27	0,23
6	Nowy Dwór	2,33%	0,21	8	0,03	0,24	0,20
9	Ślizów	1,45%	0,09	8	0,03	0,12	0,10
11	Wioska	1,28%	0,07	11	0,04	0,11	0,10
5	Komorów	0,72%	0,00	3	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 85. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 29,18							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	5. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
12	Zawada	83,52	1,00	38	0,18	1,18	1,00
13	SYCÓW	19,27	0,16	201	1,00	1,16	0,98
10	Wielowieś	63,38	0,74	27	0,12	0,86	0,73
4	Gaszowice	59,46	0,68	11	0,04	0,72	0,62
2	Drołtowice	49,18	0,55	24	0,11	0,66	0,56
3	Działosza	46,24	0,51	24	0,11	0,62	0,52
1	Biskupice	44,30	0,49	14	0,06	0,54	0,46
8	Szczodrów	33,77	0,35	18	0,08	0,42	0,36
7	Stradomia Wierzchnia	21,60	0,19	23	0,10	0,29	0,25
6	Nowy Dwór	17,44	0,13	6	0,02	0,15	0,13
9	Ślizów	14,47	0,09	8	0,03	0,12	0,10
11	Wioska	12,82	0,07	11	0,04	0,11	0,10
5	Komorów	7,25	0,00	3	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 86. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 6,45							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	6. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	6,04	0,15	63	1,00	1,15	1,00
4	Gaszowice	27,03	1,00	5	0,06	1,06	0,93
1	Biskupice	15,82	0,54	5	0,06	0,61	0,53
7	Stradomia Wierzchnia	9,39	0,28	10	0,15	0,43	0,37
2	Drołtowice	10,25	0,32	5	0,06	0,38	0,33
8	Szczodród	9,38	0,28	5	0,06	0,35	0,30
10	Wielowieś	7,04	0,19	3	0,03	0,22	0,19
12	Zawada	4,40	0,08	2	0,02	0,10	0,08
11	Wioska	3,50	0,04	3	0,03	0,08	0,07
3	Działosza	3,85	0,06	2	0,02	0,07	0,06
9	Ślizów	3,62	0,05	2	0,02	0,06	0,06
6	Nowy Dwór	2,91	0,02	1	0,00	0,02	0,02
5	Komorów	2,42	0,00	1	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 87. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 3,38							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	7. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	3,45	0,31	36	1,00	1,31	1,00
8	Szczodród	11,26	1,00	6	0,17	1,17	0,89
2	Drołtowice	10,25	0,91	5	0,14	1,05	0,80
3	Działosza	5,78	0,51	3	0,08	0,60	0,46
4	Gaszowice	5,41	0,48	1	0,03	0,51	0,39
12	Zawada	4,40	0,39	2	0,06	0,45	0,34
7	Stradomia Wierzchnia	1,88	0,17	2	0,06	0,22	0,17
11	Wioska	1,17	0,10	1	0,03	0,13	0,10
1	Biskupice	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
10	Wielowieś	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
9	Ślizów	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
6	Nowy Dwór	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
5	Komorów	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 88. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 2,35							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	8. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	2,68	0,44	28	1,00	1,44	1,00
2	Drołtowice	6,15	1,00	3	0,11	1,11	0,77
4	Gaszowice	5,41	0,88	1	0,04	0,91	0,64
10	Wielowieś	4,69	0,76	2	0,07	0,84	0,58
1	Biskupice	3,16	0,51	1	0,04	0,55	0,38
3	Działosza	1,93	0,31	1	0,04	0,35	0,24
8	Szczodród	1,88	0,31	1	0,04	0,34	0,24
9	Ślizów	1,81	0,29	1	0,04	0,33	0,23
7	Stradomia Wierzchnia	0,94	0,15	1	0,04	0,19	0,13
12	Zawada	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
11	Wioska	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
6	Nowy Dwór	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
5	Komorów	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 89. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 3,01							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	3,35	0,44	35	1,00	1,44	1,00
3	Działosza	7,71	1,00	4	0,11	1,11	0,78
5	Komorów	4,83	0,63	2	0,06	0,68	0,48
10	Wielowieś	4,69	0,61	2	0,06	0,67	0,46
2	Droftowice	4,10	0,53	2	0,06	0,59	0,41
8	Szczodród	3,75	0,49	2	0,06	0,54	0,38
1	Biskupice	3,16	0,41	1	0,03	0,44	0,31
6	Nowy Dwór	2,91	0,38	1	0,03	0,41	0,28
7	Stradomia Wierzchnia	0,94	0,12	1	0,03	0,15	0,10
4	Gaszowice	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
9	Ślizów	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
12	Zawada	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
11	Wioska	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 90. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 7,90							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	10. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	6,71	0,22	70	1,00	1,22	1,00
2	Drołtowice	30,74	1,00	15	0,21	1,21	1,00
12	Zawada	28,57	0,93	13	0,19	1,12	0,92
10	Wielowieś	16,43	0,53	7	0,10	0,63	0,52
4	Gaszowice	16,22	0,53	3	0,04	0,57	0,47
8	Szczodrów	11,26	0,37	6	0,09	0,45	0,37
3	Działosza	7,71	0,25	4	0,06	0,31	0,25
6	Nowy Dwór	5,81	0,19	2	0,03	0,22	0,18
11	Wioska	4,66	0,15	4	0,06	0,21	0,17
7	Stradomia Wierzchnia	3,76	0,12	4	0,06	0,18	0,15
9	Ślizów	3,62	0,12	2	0,03	0,15	0,12
5	Komorów	2,42	0,08	1	0,01	0,09	0,08
1	Biskupice	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 91. Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015

Średnia gminna 5,25							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	11.Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób bezrobotnych)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	5,49	0,46	360	1,00	1,46	1,00
1	Biskupice	8,16	1,00	16	0,03	1,03	0,70
4	Gaszowice	8,06	0,98	10	0,01	0,99	0,67
10	Wielowieś	5,79	0,52	15	0,02	0,54	0,37
7	Stradomia Wierzchnia	5,39	0,44	37	0,08	0,52	0,35
9	Ślizów	5,62	0,49	20	0,04	0,52	0,35
12	Zawada	5,61	0,48	17	0,03	0,51	0,35
8	Szczodrów	5,20	0,40	18	0,03	0,43	0,29
11	Wioska	3,57	0,07	20	0,04	0,11	0,07
3	Działosza	3,58	0,07	11	0,01	0,09	0,05
5	Komorów	3,36	0,03	9	0,01	0,03	0,02
6	Nowy Dwór	3,33	0,02	7	0,00	0,02	0,01
2	Drołtowice	3,22	0,00	10	0,01	0,01	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 92. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015

Średnia gminna 56,00%							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	12. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób długotrwale bezrobotnych)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	53,06%	0,45	191	1,00	1,45	1,00
2	Droftowice	90,00%	1,00	9	0,04	1,04	0,71
7	Stradomia Wierzchnia	81,08%	0,87	30	0,15	1,02	0,70
10	Wielowieś	73,33%	0,75	11	0,05	0,80	0,55
6	Nowy Dwór	71,43%	0,73	5	0,02	0,74	0,51
4	Gaszowice	70,00%	0,70	7	0,03	0,73	0,50
8	Szczodród	61,11%	0,57	11	0,05	0,62	0,43
12	Zawada	58,82%	0,54	10	0,04	0,58	0,40
1	Biskupice	56,25%	0,50	9	0,04	0,54	0,37
9	Ślizów	50,00%	0,41	10	0,04	0,45	0,31
11	Wioska	45,00%	0,34	9	0,04	0,37	0,26
3	Działosza	36,36%	0,21	4	0,01	0,22	0,15
5	Komorów	22,22%	0,00	2	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 93. Odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015

Średnia gminna 19,82%							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	13. Odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	20,28%	0,56	73	1,00	1,56	1,00
3	Działosza	36,36%	1,00	4	0,05	1,05	0,68
2	Drołtowice	30,00%	0,83	3	0,04	0,87	0,56
4	Gaszowice	30,00%	0,83	3	0,04	0,87	0,56
9	Ślizów	25,00%	0,69	5	0,07	0,76	0,49
12	Zawada	23,53%	0,65	4	0,05	0,70	0,45
5	Komorów	22,22%	0,61	2	0,03	0,64	0,41
10	Wielowieś	20,00%	0,55	3	0,04	0,59	0,38
8	Szczodrów	16,67%	0,46	3	0,04	0,50	0,32
7	Stradomia Wierzchnia	13,51%	0,37	5	0,07	0,44	0,28
1	Biskupice	12,50%	0,34	2	0,03	0,37	0,24
11	Wioska	10,00%	0,28	2	0,03	0,30	0,19
6	Nowy Dwór	0,00%	0,00	0	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Tabela 94. Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 7,6							
Lp.	Sołectwa / miejscowości	14. Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba przestępstw kryminalnych)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
13	SYCÓW	8,15	0,47	85	1,00	1,47	1,00
6	Nowy Dwór	17,44	1,00	6	0,07	1,07	0,73
7	Stradomia Wierzchnia	12,21	0,70	13	0,15	0,85	0,58
2	Droftowice	12,30	0,70	6	0,07	0,78	0,53
3	Działosza	7,71	0,44	4	0,05	0,49	0,33
5	Komorów	4,83	0,28	2	0,02	0,30	0,20
12	Zawada	4,40	0,25	2	0,02	0,28	0,19
8	Szczodród	3,75	0,22	2	0,02	0,24	0,16
11	Wioska	3,50	0,20	3	0,04	0,24	0,16
9	Ślizów	3,62	0,21	2	0,02	0,23	0,16
10	Wielowieś	2,35	0,13	1	0,01	0,15	0,10
4	Gaszowice	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00
1	Biskupice	0,00	0,00	0	0,00	0,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Przeprowadzona delimitacja występowania negatywnych zjawisk społecznych w oparciu o 14 wskaźników wykazała, że ich wyraźna koncentracja ma miejsce w Sycowie. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany, opisujący poziom koncentracji negatywnych zjawisk społecznych dla Sycowa wyniósł 1,0. W przypadku 8/14 przypadków wskaźniki opisujące negatywne zjawiska społeczne dla Sycowa przekraczały średnią gminną, co przy dużej skali tych zjawisk (miast Syców to ponad 60% mieszkańców gminy), wskazuje na silną koncentrację terytorialną problemów. Poniższe wskaźniki w Sycowie przekroczyły wartości średnie dla gminy:

1. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015
2. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015
3. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015
8. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015
9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015
11. Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015
13. Odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015
14. Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców 2015

Skala negatywnych zjawisk opisywana przez wartości bezwzględne, np. liczba osób korzystających z pomocy społecznej z różnego powodu (ubóstwo, przemoc w rodzinie, alkoholizm), liczba osób bezrobotnych, czy też liczba popełnianych przestępstw była kilkakrotnie większa od kolejnych na liście miejscowości. Charakter przestrzenny gminny (rozproszony układ osadniczy obszarów wiejskich, jedna miejscowość miejska) jak też skala koncentracji oraz wysokie natężenie wybranych zjawisk (8/14 wskaźników powyżej średniej w Sycowie) – wskazuje wyraźnie, że poszukiwanie obszaru zdegradowanego powinny ograniczyć się do przestrzeni miejskiej Sycowa. Tym samym możliwe będzie zachowanie odpowiedniego poziomu koncentracji działań rewitalizacyjnych – na obszarze szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.

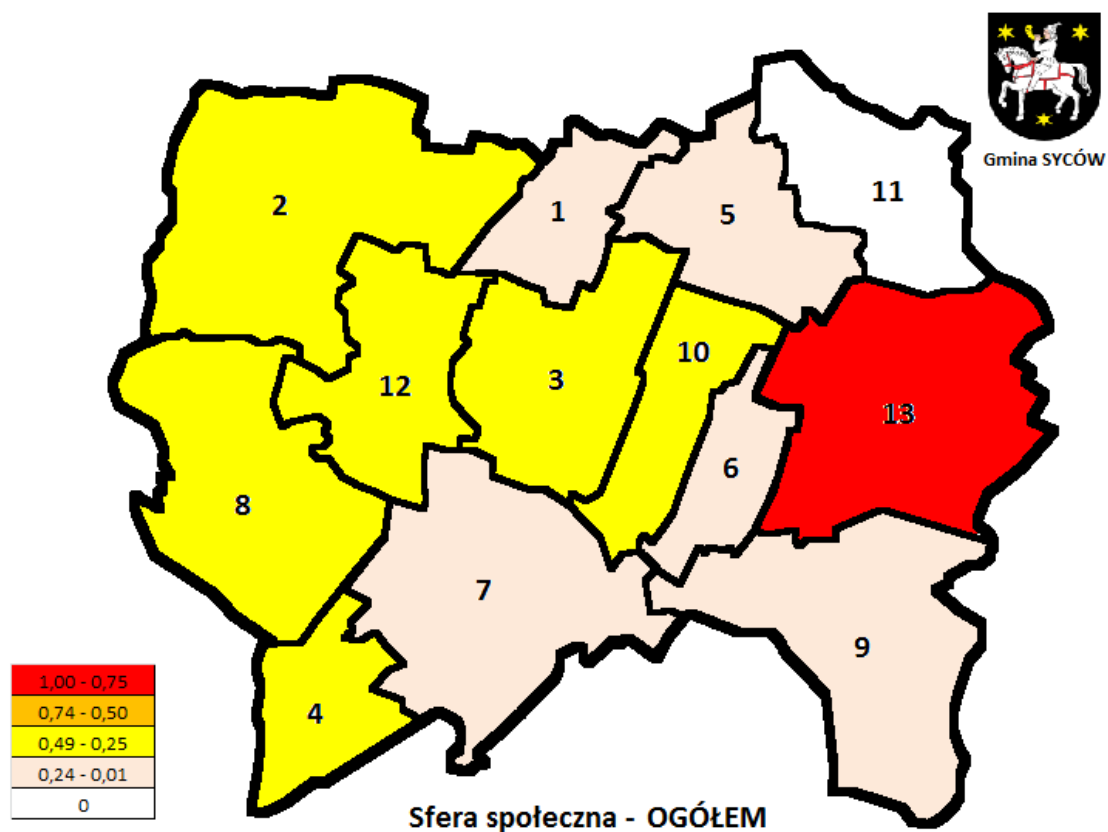
Poniżej dla zobrazowania skali koncentracji negatywnych zjawisk społecznych przedstawiono wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych, ujętych w postaci wskaźników wystandaryzowanych cząstkowych – czyli wartość syntetycznego wskaźnika wystandaryzowanego.

Tabela 95. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany - wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych

Lp.	Sołectwa / miejscowości	Suma wystandaryzowanych problemów (max - 14 pkt.)	STANDARYZACJA problemów (max - 1 pkt.)	Odsetek liczby mieszkańców do ogółem mieszkańców	Odsetek liczby mieszkańców NARASTAJĄCO
13	SYCÓW	13,97	1,00	62,89%	62,89%
2	Drołtowice	6,85	0,44	2,94%	65,83%
4	Gaszowice	5,78	0,36	1,12%	66,95%
8	Szczodrów	5,24	0,32	3,21%	70,16%

3	Działosza	5,19	0,31	3,13%	73,29%
10	Wielowieś	5,03	0,30	2,57%	75,86%
12	Zawada	4,86	0,29	2,74%	78,60%
7	Stradomia Wierzchnia	4,39	0,25	6,42%	85,02%
1	Biskupice	3,73	0,20	1,90%	86,93%
6	Nowy Dwór	3,46	0,18	2,07%	89,00%
9	Ślizów	2,87	0,13	3,33%	92,33%
5	Komorów	1,90	0,05	2,50%	94,83%
11	Wioska	1,21	0,00	5,17%	100,00%

Rysunek 1. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany - wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych

Źródło: opracowanie własne

ETAP 2 – analiza danych w przestrzeni miejskiej Sycowa

Dalsze prace nad wyznaczeniem obszaru koncentracji negatywnych zjawisk społecznych prowadzone były w oparciu o podział miejscowości Syców na ulice. Nie zdecydowano się na podział miasta na kilka stref, do których zagregowano by dane przypisane do ulic, m. in. ze względu na to, że Syców jest niedużym miastem, dość spójnym terytorialnie. Postanowiono, że dane poszczególnych wskaźników ukazane zostaną za pomocą wskazania ulic w mieście, do których są przypisane.

W celu określenia koncentracji negatywnych zjawisk społecznych występujących w Sycowie przeanalizowano identyczny jak dla Etapu 1 zestaw wskaźników, tj.:

Problem: niekorzystna dynamika zmian w strukturze ludności:

1. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015
2. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015
3. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015

Problem: Występowanie problemów społecznych, których przejawem jest skala świadczeń społecznych, w tym ubóstwa, uzależnienia i przemocy w rodzinie, alkoholizmu, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby

4. Odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2015
5. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015
6. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015
7. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015
8. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015
9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015
10. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015

Problem: Zjawisko bezrobocia, w tym bezrobocia długotrwałego

11. Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015
12. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015
13. Odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015

Problem: Przestępczość

14. Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców 2015

ETAP 2 – analiza danych w przestrzeni miejskiej Sycowa

Tabela 96. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015

Średnia gminna 18,06%							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	1. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	MICKIEWICZA	29,76%	0,60	239	1,00	1,60	1,00
2	KALISKA	18,25%	0,36	229	0,96	1,32	0,83
3	MATEJKI	18,82%	0,38	188	0,79	1,16	0,73
4	ALEJA NAD WAŁEM	50,00%	1,00	12	0,05	1,05	0,66
5	SAWICKIEJ	34,34%	0,69	57	0,24	0,93	0,58
6	KĘPIŃSKA	25,55%	0,51	93	0,39	0,90	0,56
7	PIASTOWSKA	32,02%	0,64	57	0,24	0,88	0,55
8	WOJSKA POLSKIEGO	32,80%	0,66	41	0,17	0,83	0,52
9	KOŚCIELNA	34,72%	0,69	25	0,10	0,80	0,50
10	ŚRODKOWA	34,78%	0,70	24	0,10	0,80	0,50
11	TĘCZOWA	30,00%	0,60	45	0,19	0,79	0,49
12	KOMOROWSKA	22,28%	0,45	80	0,33	0,78	0,49
13	NORWIDA	29,23%	0,58	38	0,16	0,74	0,47
14	KONOPNICKIEJ	31,08%	0,62	23	0,10	0,72	0,45
15	WAŁOWA	25,39%	0,51	49	0,21	0,71	0,45

Źródło: opracowanie własne

Tabela 97. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015

Średnia gminna 96,24							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	2. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób w wieku przedprodukcyjnym)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	MICKIEWICZA	182,44	0,15	239	1,00	1,15	1,00
2	KALISKA	111,71	0,09	229	0,96	1,05	0,91
3	ALEJA NAD WAŁEM	1200,00	1,00	12	0,05	1,05	0,91
4	MATEJKI	106,21	0,09	188	0,79	0,88	0,76
5	WOJSKA POLSKIEGO	455,56	0,38	41	0,17	0,55	0,48
6	KĘPIŃSKA	166,07	0,14	93	0,39	0,53	0,46
7	KOŚCIELNA	500,00	0,42	25	0,10	0,52	0,45
8	PIASTOWSKA	300,00	0,25	57	0,24	0,49	0,42
9	KASZTANOWA	500,00	0,42	10	0,04	0,46	0,40
10	KOMOROWSKA	126,98	0,11	80	0,33	0,44	0,38
11	SAWICKIEJ	196,55	0,16	57	0,24	0,40	0,35
12	TĘCZOWA	236,84	0,20	45	0,19	0,39	0,33
13	WAŁOWA	175,00	0,15	49	0,21	0,35	0,30
14	ŚRODKOWA	300,00	0,25	24	0,10	0,35	0,30
15	PARKOWA	96,83	0,08	61	0,26	0,34	0,29

Źródło: opracowanie własne

Tabela 98. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015

Średnia gminna 28,59							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	3. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób w wieku poprodukcyjnym)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	MICKIEWICZA	55,20	0,51	239	1,00	1,51	1,00
2	KALISKA	27,89	0,26	229	0,96	1,21	0,81
3	MATEJKI	29,65	0,27	188	0,79	1,06	0,70
4	ALEJA NAD WAŁEM	109,09	1,00	12	0,05	1,05	0,70
5	SAWICKIEJ	71,25	0,65	57	0,24	0,89	0,59
6	KĘPIŃSKA	43,26	0,40	93	0,39	0,79	0,52
7	PIASTOWSKA	55,88	0,51	57	0,24	0,75	0,50
8	ŚRODKOWA	64,86	0,59	24	0,10	0,70	0,46
9	KONOPNICKIEJ	63,89	0,59	23	0,10	0,68	0,45
10	KOMOROWSKA	37,04	0,34	80	0,33	0,67	0,45
11	WOJSKA POLSKIEGO	54,67	0,50	41	0,17	0,67	0,45
12	TĘCZOWA	52,33	0,48	45	0,19	0,67	0,44
13	NORWIDA	55,07	0,50	38	0,16	0,66	0,44
14	KOŚCIELNA	59,52	0,55	25	0,10	0,65	0,43
15	DĄBROWSKIEGO	63,64	0,58	14	0,06	0,64	0,43

Źródło: opracowanie własne

Tabela 99. Odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2015

Średnia gminna 2,46%							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	4. Odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	OGRODOWA	14,94%	1,00	13	0,68	1,68	1,00
2	KĘPIŃSKA	4,40%	0,29	16	0,84	1,14	0,67
3	KALISKA	1,51%	0,10	19	1,00	1,10	0,65
4	MATEJKI	1,50%	0,10	15	0,79	0,89	0,53
5	KSIĘDZA RUDY	7,45%	0,50	7	0,37	0,87	0,51
6	MICKIEWICZA	1,74%	0,12	14	0,74	0,85	0,51
7	KOMOROWSKA	3,06%	0,21	11	0,58	0,78	0,47
8	WARYŃSKIEGO	4,05%	0,27	9	0,47	0,74	0,44
9	KOLEJOWA	3,40%	0,23	9	0,47	0,70	0,42
10	WAŁOWA	4,15%	0,28	8	0,42	0,70	0,41
11	TĘCZOWA	4,67%	0,31	7	0,37	0,68	0,40
12	PARKOWA	2,70%	0,18	9	0,47	0,65	0,39
13	WIERZBOWA	4,76%	0,32	5	0,26	0,58	0,35
14	JANA PAWŁA II	4,59%	0,31	5	0,26	0,57	0,34
15	ZAWADA	6,90%	0,46	2	0,11	0,57	0,34

Źródło: opracowanie własne

Tabela 100. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 29,18							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	5. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	OGRODOWA	149,43	1,00	13	0,68	1,68	1,00
2	KĘPIŃSKA	43,96	0,29	16	0,84	1,14	0,67
3	KALISKA	15,14	0,10	19	1,00	1,10	0,65
4	KSIĘDZA RUDY	74,47	0,50	7	0,37	0,87	0,51
5	MICKIEWICZA	17,43	0,12	14	0,74	0,85	0,51
6	MATEJKI	14,01	0,09	14	0,74	0,83	0,49
7	KOMOROWSKA	30,64	0,21	11	0,58	0,78	0,47
8	KOLEJOWA	37,74	0,25	10	0,53	0,78	0,46
9	WARYŃSKIEGO	40,54	0,27	9	0,47	0,74	0,44
10	WAŁOWA	41,45	0,28	8	0,42	0,70	0,41
11	TĘCZOWA	46,67	0,31	7	0,37	0,68	0,40
12	PARKOWA	27,03	0,18	9	0,47	0,65	0,39
13	WIERZBOWA	47,62	0,32	5	0,26	0,58	0,35
14	JANA PAWŁA II	45,87	0,31	5	0,26	0,57	0,34
15	ZAWADA	68,97	0,46	2	0,11	0,57	0,34

Źródło: opracowanie własne

Tabela 101. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 6,45							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	6. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	OGRODOWA	45,98	1,00	4	0,27	1,27	1,00
2	KALISKA	11,95	0,26	15	1,00	1,26	0,99
3	JANA PAWŁA II	27,52	0,60	3	0,20	0,80	0,63
4	PLAC WOLNOŚCI	22,56	0,49	3	0,20	0,69	0,55
5	KĘPIŃSKA	13,74	0,30	5	0,33	0,63	0,50
6	KSIĘDZA RUDY	21,28	0,46	2	0,13	0,60	0,47
7	WAŁOWA	15,54	0,34	3	0,20	0,54	0,42
8	WARYŃSKIEGO	13,51	0,29	3	0,20	0,49	0,39
9	KOŚCIELNA	13,89	0,30	1	0,07	0,37	0,29
10	SŁOWACKIEGO	13,33	0,29	1	0,07	0,36	0,28
11	MATEJKI	4,00	0,09	4	0,27	0,35	0,28
12	KOLEJOWA	7,55	0,16	2	0,13	0,30	0,23
13	WROCŁAWSKA	10,42	0,23	1	0,07	0,29	0,23
14	KOŚCIUSZKI	10,20	0,22	1	0,07	0,29	0,23
15	DASZYŃSKIEGO	7,04	0,15	2	0,13	0,29	0,23

Źródło: opracowanie własne

Tabela 102. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 3,38							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	7. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	OGRODOWA	34,48	1,00	3	0,60	1,60	1,00
2	KĘPIŃSKA	13,74	0,40	5	1,00	1,40	0,87
3	WAŁOWA	15,54	0,45	3	0,60	1,05	0,66
4	KSIĘDZA RUDY	21,28	0,62	2	0,40	1,02	0,64
5	WROCŁAWSKA	20,83	0,60	2	0,40	1,00	0,63
6	JANA PAWŁA II	18,35	0,53	2	0,40	0,93	0,58
7	1 MAJA	25,00	0,73	1	0,20	0,93	0,58
8	KALISKA	2,39	0,07	3	0,60	0,67	0,42
9	WARYŃSKIEGO	9,01	0,26	2	0,40	0,66	0,41
10	KOŚCIELNA	13,89	0,40	1	0,20	0,60	0,38
11	SŁOWACKIEGO	13,33	0,39	1	0,20	0,59	0,37
12	KOMOROWSKA	5,57	0,16	2	0,40	0,56	0,35
13	FINDERA	10,75	0,31	1	0,20	0,51	0,32
14	WITOSA	9,71	0,28	1	0,20	0,48	0,30
15	PAWŁÓWEK	8,85	0,26	1	0,20	0,46	0,29

Źródło: opracowanie własne

Tabela 103. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 2,35							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	DĄBROWSKIEGO	45,45	1,00	2	0,50	1,50	1,00
2	MICKIEWICZA	4,98	0,11	4	1,00	1,11	0,74
3	KOMBATANTÓW	32,26	0,71	1	0,25	0,96	0,64
4	JANA PAWŁA II	18,35	0,40	2	0,50	0,90	0,60
5	MATEJKI	3,00	0,07	3	0,75	0,82	0,54
6	TĘCZOWA	13,33	0,29	2	0,50	0,79	0,53
7	KUSOCIŃSKIEGO	12,35	0,27	2	0,50	0,77	0,51
8	WAŁOWA	10,36	0,23	2	0,50	0,73	0,49
9	DASZYŃSKIEGO	7,04	0,15	2	0,50	0,65	0,44
10	KĘPIŃSKA	5,49	0,12	2	0,50	0,62	0,41
11	NOWOWIEJSKA	14,93	0,33	1	0,25	0,58	0,39
12	KALISKA	1,59	0,04	2	0,50	0,54	0,36
13	PLAC WOLNOŚCI	7,52	0,17	1	0,25	0,42	0,28
14	KOLEJOWA	3,77	0,08	1	0,25	0,33	0,22
15	PARKOWA	3,00	0,07	1	0,25	0,32	0,21

Źródło: opracowanie własne

Tabela 104. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 3,01							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	OGRODOWA	45,98	1,00	4	1,00	2,00	1,00
2	DASZYŃSKIEGO	10,56	0,23	3	0,75	0,98	0,49
3	WROCŁAWSKA	20,83	0,45	2	0,50	0,95	0,48
4	KOMBATANTÓW	32,26	0,70	1	0,25	0,95	0,48
5	KĘPIŃSKA	8,24	0,18	3	0,75	0,93	0,46
6	JANA PAWŁA II	18,35	0,40	2	0,50	0,90	0,45
7	MICKIEWICZA	3,74	0,08	3	0,75	0,83	0,42
8	MATEJKI	3,00	0,07	3	0,75	0,82	0,41
9	TĘCZOWA	13,33	0,29	2	0,50	0,79	0,40
10	NOWOWIEJSKA	14,93	0,32	1	0,25	0,57	0,29
11	KALISKA	1,59	0,03	2	0,50	0,53	0,27
12	KSIĘDZA RUDY	10,64	0,23	1	0,25	0,48	0,24
13	NOWOTKI	8,55	0,19	1	0,25	0,44	0,22
14	PLAC WOLNOŚCI	7,52	0,16	1	0,25	0,41	0,21
15	KUSOCIŃSKIEGO	6,17	0,13	1	0,25	0,38	0,19

Źródło: opracowanie własne

Tabela 105. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 7,90							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	10. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	MICKIEWICZA	24,91	0,36	20	1,00	1,36	1,00
2	OGRODOWA	68,97	1,00	6	0,30	1,30	0,96
3	KSIĘDZA RUDY	31,91	0,46	3	0,15	0,61	0,45
4	WARYŃSKIEGO	18,02	0,26	4	0,20	0,46	0,34
5	KALISKA	5,58	0,08	7	0,35	0,43	0,32
6	1 MAJA	25,00	0,36	1	0,05	0,41	0,30
7	WAŁOWA	15,54	0,23	3	0,15	0,38	0,28
8	KĘPIŃSKA	10,99	0,16	4	0,20	0,36	0,26
9	DASZYŃSKIEGO	10,56	0,15	3	0,15	0,30	0,22
10	OBROŃCÓW WESTERPLATTE	12,35	0,18	2	0,10	0,28	0,20
11	SKŁODOWSKIEJ-CURIE	15,38	0,22	1	0,05	0,27	0,20
12	FINDERA	10,75	0,16	1	0,05	0,21	0,15
13	WROCŁAWSKA	10,42	0,15	1	0,05	0,20	0,15
14	WIERZBOWA	9,52	0,14	1	0,05	0,19	0,14
15	JANA PAWŁA II	9,17	0,13	1	0,05	0,18	0,13

Źródło: opracowanie własne

Tabela 106. Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015

Średnia gminna 5,25							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	11. Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób bezrobotnych)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	KALISKA	5,48	0,14	45	1,00	1,14	1,00
2	BOLESŁAWA SZCZODREGO	40,00	1,00	2	0,04	1,04	0,92
3	MICKIEWICZA	6,70	0,17	29	0,64	0,81	0,71
4	1 MAJA	23,81	0,60	5	0,11	0,71	0,62
5	WITOSA	15,49	0,39	11	0,24	0,63	0,56
6	MATEJKI	3,63	0,09	23	0,51	0,60	0,53
7	KSIĘDZA GORCZYCY	20,00	0,50	2	0,04	0,54	0,48
8	DASZYŃSKIEGO	8,11	0,20	15	0,33	0,54	0,47
9	DĄBROWSKIEJ	20,00	0,50	1	0,02	0,52	0,46
10	ALEJA NAD WAŁEM	18,18	0,45	2	0,04	0,50	0,44
11	KOLEJOWA	7,65	0,19	13	0,29	0,48	0,42
12	KĘPIŃSKA	6,51	0,16	14	0,31	0,47	0,42
13	KOMOROWSKA	6,48	0,16	14	0,31	0,47	0,42
14	SŁOWACKIEGO	13,04	0,33	6	0,13	0,46	0,40
15	SAWICKIEJ	10,00	0,25	8	0,18	0,43	0,38

Źródło: opracowanie własne

Tabela 107. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015

Średnia gminna 56,00%							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	12. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób długotrwale bezrobotnych)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	KALISKA	60,00%	0,60	27	1,00	1,60	1,00
2	MICKIEWICZA	62,07%	0,62	18	0,67	1,29	0,80
3	GENERAŁA SIKORSKIEGO	100,00%	1,00	3	0,11	1,11	0,69
4	PLAC WOLNOŚCI	100,00%	1,00	3	0,11	1,11	0,69
5	DĄBROWSKIEGO	100,00%	1,00	2	0,07	1,07	0,67
6	NOWOWIEJSKA	100,00%	1,00	2	0,07	1,07	0,67
7	KAZIMIERZA ODNOWICIELA	100,00%	1,00	1	0,04	1,04	0,65
8	BOLESŁAWA CHROBREGO	100,00%	1,00	1	0,04	1,04	0,65
9	ZAWADZKIEGO	100,00%	1,00	1	0,04	1,04	0,65
10	ORZESZKOWEJ	100,00%	1,00	1	0,04	1,04	0,65
11	SUCHARSKIEGO	100,00%	1,00	1	0,04	1,04	0,65
12	ZWYCIĘZCÓW	100,00%	1,00	1	0,04	1,04	0,65
13	ASNYKA	100,00%	1,00	1	0,04	1,04	0,65
14	1 MAJA	80,00%	0,80	4	0,15	0,95	0,59
15	WAŁOWA	80,00%	0,80	4	0,15	0,95	0,59

Źródło: opracowanie własne

Tabela 108. Odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015

Średnia gminna 19,82%							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	13. Odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	KĘPIŃSKA	50,00%	0,50	7	1,00	1,50	1,00
2	WARYŃSKIEGO	50,00%	0,50	5	0,71	1,21	0,81
3	KALISKA	15,56%	0,16	7	1,00	1,16	0,77
4	ZAWADZKIEGO	100,00%	1,00	1	0,14	1,14	0,76
5	ORZESZKOWEJ	100,00%	1,00	1	0,14	1,14	0,76
6	SUCHARSKIEGO	100,00%	1,00	1	0,14	1,14	0,76
7	MICKIEWICZA	20,69%	0,21	6	0,86	1,06	0,71
8	GENERAŁA SIKORSKIEGO	66,67%	0,67	2	0,29	0,95	0,63
9	PARKOWA	36,36%	0,36	4	0,57	0,94	0,62
10	KOMOROWSKA	28,57%	0,29	4	0,57	0,86	0,57
11	PIASTOWSKA	42,86%	0,43	3	0,43	0,86	0,57
12	MATEJKI	17,39%	0,17	4	0,57	0,75	0,50
13	STARZYŃSKIEGO	40,00%	0,40	2	0,29	0,69	0,46
14	KSIĘDZA GORCZYCY	50,00%	0,50	1	0,14	0,64	0,43
15	ALEJA NAD WAŁEM	50,00%	0,50	1	0,14	0,64	0,43

Źródło: opracowanie własne

Tabela 109. Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców 2015

Średnia gminna 7,60							
Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	14. Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba przestępstw kryminalnych)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	SUMA standaryzacji natężenia i skali problemu	STANDARYZACJA koncentracji problemu (0-1)
1	KALISKA	10,36	0,11	13	1,00	1,11	1,00
2	KSIĘDZA GORCZYCY	90,91	1,00	1	0,08	1,08	0,97
3	DASZYŃSKIEGO	28,17	0,31	8	0,62	0,93	0,83
4	MICKIEWICZA	11,21	0,12	9	0,69	0,82	0,73
5	KOLEJOWA	22,64	0,25	6	0,46	0,71	0,64
6	KOŚCIELNA	41,67	0,46	3	0,23	0,69	0,62
7	PRUSA	55,56	0,61	1	0,08	0,69	0,62
8	WROCŁAWSKA	31,25	0,34	3	0,23	0,57	0,52
9	WARYŃSKIEGO	18,02	0,20	4	0,31	0,51	0,45
10	PLAC WOLNOŚCI	22,56	0,25	3	0,23	0,48	0,43
11	TĘCZOWA	20,00	0,22	3	0,23	0,45	0,40
12	SZKOLNA	33,33	0,37	1	0,08	0,44	0,40
13	KOMBATANTÓW	32,26	0,35	1	0,08	0,43	0,39
14	PAWŁÓWEK	17,70	0,19	2	0,15	0,35	0,31
15	KOMOROWSKA	8,36	0,09	3	0,23	0,32	0,29

Źródło: opracowanie własne

Przeprowadzona delimitacja występowania problemów społecznych w oparciu o zestaw 14 wskaźników wykazała, że koncentrują się one w szczególny sposób na ulicy Kaliskiej oraz Mickiewicza. Dla obu tych lokalizacji w przestrzeni Sycowa syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany osiągnął najwyższe wartości. Ponadto znacznym poziomem koncentracji negatywnych zjawisk społecznych charakteryzowały się ulice: Kępińska, Ogrodowa, Matejki, Waryńskiego, Wałowa, Jana Pawła II – dla których syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany osiągnął wartość co najmniej 0,5.

Tym samym obszar zdegradowany w przestrzeni gminy Syców powinien obejmować powyższy zakres przestrzeni miejskiej Sycowa.

Tabela 110. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany - wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych – w odniesieniu do przestrzeni miejskiej Sycowa

Lp.	Miasto SYCÓW / ulice	Suma wystandaryzowanych problemów (max - 14 pkt.)	STANDARYZACJA problemów (max - 1 pkt.)	Odsetek liczby mieszkańców do ogółem mieszkańców	Odsetek liczby mieszkańców NARASTAJĄCO
1	KALISKA	9,98	1,00	7,57%	7,57%
2	MICKIEWICZA	9,13	0,91	4,84%	12,41%
3	KĘPIŃSKA	7,30	0,73	2,19%	14,60%
4	OGRODOWA	7,22	0,72	0,52%	15,12%
5	MATEJKI	6,23	0,62	6,02%	21,15%
6	WARYŃSKIEGO	5,03	0,50	1,34%	22,48%
7	WAŁOWA	4,95	0,50	1,16%	23,65%
8	JANA PAWŁA II	4,95	0,50	0,66%	24,31%
9	DASZYŃSKIEGO	4,85	0,49	1,71%	26,02%
10	KOMOROWSKA	4,84	0,49	2,16%	28,18%
11	TĘCZOWA	4,66	0,47	0,90%	29,09%
12	WROCLAWSKA	4,41	0,44	0,58%	29,66%
13	KOLEJOWA	4,24	0,43	1,60%	31,26%
14	PLAC WOLNOŚCI	4,01	0,40	0,80%	32,06%
15	PARKOWA	3,99	0,40	2,01%	34,07%

Źródło: opracowanie własne

Analizując rozkład przestrzenny koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w Sycowie widoczne są dwie odrębne strefy, północno – wschodnia z ulicą Kaliską i Mickiewicza oraz zachodnia z ulicą Matejki. Strefy te sąsiadują z centralną częścią miasta, w której zlokalizowane są istotne dla rozwoju lokalnego usługi publiczne oraz funkcja reprezentacyjna. W tej przestrzeni położone są m. in. Urząd Miasta i Gminy, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Centrum Kultury, Liceum Ogólnokształcące, Muzeum Regionalne. Ponadto jest to obszar reprezentacyjny – najstarsza część przestrzeni miejskiej Sycowa, w której zlokalizowane są obiekty zabytkowe oraz Rynek. Obszar ten posiada charakter usługowy na rzecz obszarów zamieszkałych, na których koncentrują się problemy społeczne w Sycowie. Jest to przestrzeń miasta, która poddana została już częściowej rewitalizacji w trakcie realizacji poprzedniego programu rewitalizacji. Wykazuje się jednak występowaniem problemów sfery środowiskowej (hałas związany z przebiegiem głównego ciągu komunikacyjnego miasta, zagrożenie zanieczyszczenia powietrza), niską estetyką – w tym złym stanem i wyglądem obiektów zabytkowych, oraz

objektów mieszkalnych, z których duża część do obiekty wybudowane na przełomie XIX i XX wieku oraz złym stanem technicznym obiektów kultury, w tym w szczególności jedyne w gminie obiektu Centrum Kultury.

Problemy środowiskowe, w przestrzeni, w której koncentrują się negatywne zjawiska społeczne.

Przez wskazany wyżej obszar przebiega główny trakt komunikacyjny miasta Syców. Jest to ciąg dróg wojewódzkich nr 448 (Oleśnica, Kolejowa) oraz 449. Tymi ciągami komunikacyjnymi przebiega główny ruch tranzytowy przez Syców.

Duży ruch komunikacyjny generuje hałas, co potwierdzają wyniki badań Inspekcji Ochrony Środowiska, jak też generowanie spalin, które są elementem tzw. niskiej emisji.

Fot. 1. Centrum miasta Syców w ciągu drogi wojewódzkiej nr 449

Źródło: Urząd Miejski w Sycowie

Problemy przestrzenno-funkcjonalne w przestrzeni, w której koncentrują się negatywne zjawiska społeczne.

Degradacja techniczna obiektów kultury.

Zły stan techniczny Centrum Kultury ogranicza efektywność realizowanych działań kulturalnych oraz integracyjnych na rzecz mieszkańców. Dom Kultury w Sycowie stanowi nieruchomość gruntowa zabudowana o powierzchni 0,0913 ha usytuowana w odległości 0,3 km od centrum miasta. Jest to teren nieogrodzony zabudowany budynkiem Domu Kultury. Budynek to obiekt wolnostojący, częściowo podpiwniczony, dwukondygnacyjny, murowany przykryty dachem o niewielkim koncie nachylenia. Został wybudowany w latach 20 XX wieku. W budynku znajduje się sala widowiskowo – kinowa z zapleczem, pracownie, kawiarnia oraz

pomieszczenia biurowe, socjalne i techniczne. Jego infrastruktura techniczna: c.o., instalacja elektryczna, piece węglowe, bariery architektoniczne oraz zły stan techniczny budynku, nie spełnia aktualnych norm. Dom Kultury w Sycowie w obecnej formie nie jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych. Brakuje odpowiedniego sprzętu do prowadzenia podstawowej działalności statutowej. Sala widowiskowa, która stanowi największą część budynku kwalifikuje się do gruntownego remontu łącznie z wymianą kurtyn (obecne nie posiadają certyfikatów p. poż), wymianą foteli, wykładzin, nowej konstrukcji podtrzymującej widownię, brakuje wyjść ewakuacyjnych dostosowanych do maksymalnej liczby osób obecnych na widowni oraz odpowiedniej wentylacji. Elementy konstrukcyjne w sali widowiskowej to elementy łatwopalne których demontaż jest niemożliwy bez dalszych czynności budowlanych. W sali widowiskowej brakuje odpowiedniego sprzętu nagłośnieniowego oraz podstawowego oświetlenia scenicznego, brakuje projektora oraz ekranu dostosowanego do wielkości

Fot. 2. Budynek Domu Kultury w Sycowie

Źródło: Urząd Miejski w Sycowie

Fot. 3. Elewacja obiektu Domu Kultury oraz ściany klatek schodowych.

Źródło: Urząd Miejski w Sycowie

Fot. 4. Urządzenia do sterowania zasilaniem elektrycznym

Źródło: Urząd Miejski w Sycowie

Niska estetyka oraz funkcjonalność przestrzeni miasta

Niska estetyka przestrzeni miasta dotyczy zarówno terenów zabudowy mieszkaniowej, jak też przestrzeni reprezentacyjnych miasta. Przestrzenie mieszkaniowe charakteryzuje zły stan infrastruktury drogowej, chodników, uporządkowanych miejsc parkingowych, niska estetyka zabudowań gospodarczych, np. garaży. W przestrzeni śródmiejskiej, w której przeważa starsza zabudowa mieszkalna, dodatkowo obiekty budowlane charakteryzuje zły stan elewacji, w tym także obiektów zabytkowych.

Fot. 5. Podwórko przy ul. Mickiewicza – rewitalizacji wymaga komunikacja, zieleń, rekreacja, infrastruktura towarzysząca

Źródło: Urząd Miejski w Sycowie

Fot. 6. Podwórko przy ul. Ogrodowej

Źródło: Urząd Miejski w Sycowie

Fot. 7. Elewacje frontowe budynków na ul. Ogrodowej

Źródło: Urząd Miejski w Sycowie

Fot. 8. Budynek zabytkowy przy ul. Wrocławska 1

Źródło: *Urząd Miejski w Sycowie*

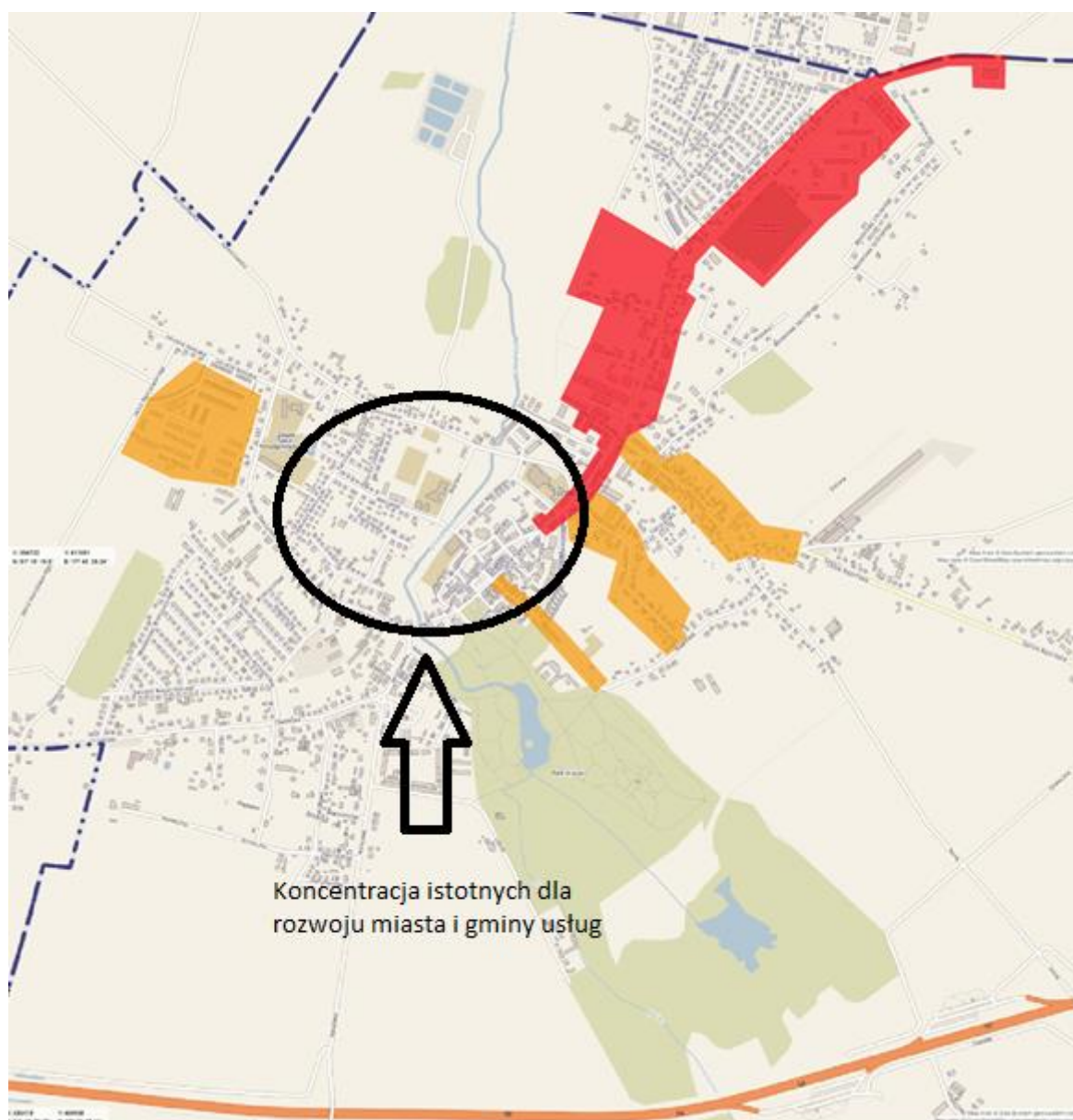
Fot. 9. Budynek zabytkowy Wrocławska 3 remont wg karty projektu

Źródło: *Urząd Miejski w Sycowie*

Tym samym, mając na uwadze funkcje centralnej części obszaru miasta, jej rolę usługową na rzecz obszarów zamieszkania, na których w szczególny sposób koncentrują się problemy społeczne w mieście – za obszar zdegradowany należy uznać – obszar centrum miasta, wraz z sąsiadującymi z nim strefami w których koncentrują się problemy społeczne (m. in. w ciągu ulic Kaliskiej oraz Mickiewicza oraz ulicy Matejki). W tej przestrzeni miasta zdiagnozowano oprócz koncentracji problemów społecznych, także problemy sfery środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej.

Rysunek 2. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany - wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych – w odniesieniu do przestrzeni miejskiej Sycowa

Źródło: opracowanie własne

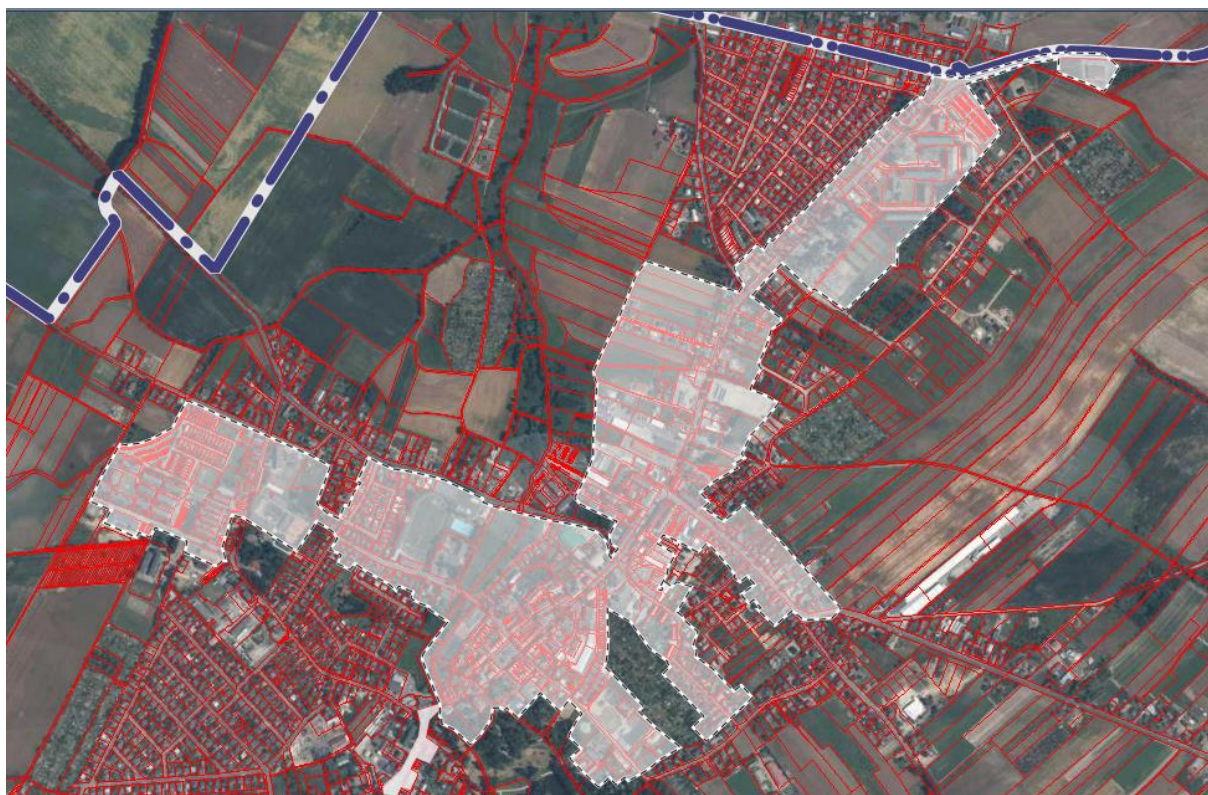
Wyznaczony wg. powyżej zaprezentowanej logiki obszar zdegradowany obejmuje swoim zasięgiem ulice, na których koncentrują się problemy społeczne oraz ulice na których zlokalizowane są istotne dla rozwoju tego obszaru usługi i funkcje. Jest to przestrzeń miasta, która oprócz działań na rzecz zmniejszania skali negatywnych zjawisk społecznych, wymaga podjęcia wysiłków na rzecz poprawy funkcjonalności przestrzeni, poprawy stanu technicznego obiektów mieszkalnych, a także publicznych, poprawy estetyki oraz stanu środowiska. Istotne dla

efektu synergii i wykorzystania potencjału centrum miasta – na rzecz wychodzenia ze stanów kryzysowych w sferze społecznej – jest zapewnienie odpowiedniego dostępu do usług kultury, sportu, rekreacji.

Tak wyznaczony obszar zdegradowany obejmuje swoim zasięgiem następujące ulice w Sycowie: Kaliska, Kępińska, Matejki, Mickiewicza, Ogrodowa, Wałowa, Waryńskiego - Aleja nad Wałem, Dąbrowskiego, Gen. Bema, Jana Pawła II, Kasztanowa, Kościelna, Ks. Górczyca, Ks. Rudy, Okrężna, Plac Wolności, Pułaskiego, Szkolna, Śródkowa, Warszawska 1, 3, Wojska Polskiego.

Wyznaczony obszar zamieszkiwało 4799 osób (stan na 31.12.2015), co stanowiło 28,93% mieszkańców gminy. Obszar zajmuje powierzchnię 99,95 ha, co stanowi 0,69% powierzchni gminy.

Mapa 6. Obszar zdegradowany w Sycowie

Źródło: opracowanie własne

Poniżej zaprezentowano wartości wskaźników sfery społecznej, które przypisane były do ulic obszaru zdegradowanego. Zagregowane dla tego obszaru wartości poszczególnych wskaźników ukazują poziom koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, który jest szczególnie wysoki dla zjawiska niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, alkoholizmu (ponad 40% osób otrzymujących świadczenia społeczne w gminie z tych powodów mieszka na tym obszarze). Większość wskaźników wykazuje się także wyraźnie wyższymi wartościami w odniesieniu do średniej gminnej (wskaźniki obciążenia demograficznego, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, alkoholizm, bezrobocie, przestępczość).

Tabela 111. Wskaźniki opisujące negatywne zjawiska społeczne w obszarze zdegradowanym.

Wskaźnik	Źródło danych	Skala problemu	Odsetek skali zjawiska w Gminie	Odsetek skali zjawiska w Mieście	Średnia wartość wskaźnika dla Gminy	Wartość wskaźnika dla OR
Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015	UM	liczba osób w wieku poprodukcyjnym wyniosła 1086 osób	36,25%	51,59%	18,06%	22,63%
Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	UM	liczba osób w wieku poprodukcyjnym wyniosła 1086 osób	36,25%	51,59%	96,24	140,67
Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	UM	liczba osób w wieku poprodukcyjnym wyniosła 1086 osób	36,25%	51,59%	28,59	36,93
Odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2015	OPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej wyniosła 115 osób	28,19%	57,21%	2,46%	2,40%
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015	OPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa wyniosła 114 osób	27,94%	56,72%	29,18	23,75
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015	OPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności wyniosła 44 osoby	41,12%	69,84%	6,45	9,17
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015	OPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby wyniosła 22 osoby	39,29%	61,11%	3,38	4,58
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015	OPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie wyniosła 18 osób	46,15%	64,29%	2,35	3,75

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015	OPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu wyniosła 20 osób	40,00%	57,14%	3,01	4,17
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015	OPS	liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia wyniosła 51 osób	38,93%	72,86%	7,90	10,63
Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	PUP	liczba osób bezrobotnych wyniosła 156 osób	28,36%	43,33%	5,25	5,30
Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	PUP	liczba osób długotrwale bezrobotnych wyniosła 86 osób	27,92%	45,03%	56,00%	55,13%
Odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	PUP	liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych wyniosła 35 osób	32,11%	47,95%	19,82%	22,44%
Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców 2015	KPP	liczba przestępstw kryminalnych wyniosła 39 przypadków	30,95%	45,88%	7,60	8,13

Źródło: opracowanie własne

Na obszarze koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w Sycowie zdiagnozowano również występowanie problemów środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Tym samym spełniony został wymóg współwystępowanie problemów społecznych z pozostałymi problemami, co oznacza, że obszar koncentracji negatywnych zjawisk społecznych można uznać za obszar zdegradowany.

Na obszarze koncentracji negatywnych zjawisk społecznych z całą pewnością, na podstawie wyników diagnozy można wskazać następujące problemy:

Występowanie hałasu

Badania z zakresu klimatu akustycznego na Dolnym Śląsku prowadzone są przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Ostatnie badanie hałasu drogowego w powiecie oleśnickim zostało przeprowadzone w 2013 roku. Wówczas na terenie gminy Syców (w mieście Syców) znajdowały się dwa punkty pomiaru hałasu krótkookresowego:

- ul. Oleśnicka – droga dwukierunkowa, wyjazdowa w kierunku Wrocławia, o nawierzchni w dobrym stanie technicznym. Zabudowa luźna, obustronna, jedno- i dwukondygnacyjna, usytuowana ok. 3,0-40,0 m od krawędzi jezdni, średni poziom dźwięku odpowiadał 67,6 dB przy natężeniu ruchu 629 poj/h i udziale pojazdów ciężkich w strumieniu ruchu wynoszącym 9,0%. W strefie oddziaływania znajduje się 45 budynków jedno- i wielorodzinnych, oszacowana liczba narażonych to 177 osób.
- ul. Kolejowa 6 – droga wyjazdowa w kierunku Namysłowa, ulica dwukierunkowa o zabudowie obustronnej, mieszanej, usytuowanej ok. 6,0-30,0 m od krawędzi jezdni. Nawierzchnia drogi w dobrym stanie. Poziom dźwięku 62,7 dB jest wynikiem natężenia ruchu kształtującego się na poziomie ok. 317 poj/h i udziale 8,0% pojazdów ciężkich w ogólnym strumieniu ruchu. W strefie oddziaływania znajduje się 17 budynków wielo- i jednorodzinnych⁶⁷.

Na podstawie poniższych wyników można stwierdzić, że *przekroczenie* dopuszczalnych norm hałasu dla pory dziennej w mieście Syców w 2013 roku wystąpiło w punkcie na ul. Oleśnickiej – przekroczenie o 2,6 dB.

Ulica Oleśnica jest ciągiem biegnącym poza wskazanym obszarem, natomiast jej kontynuację stanowi ulica Wrocławska i dalej przez obszar ścisłego centrum ulica Jana Pawła II, Wojska Polskiego, Mickiewicza i Kaliska. Jest to ciąg dróg wojewódzkich nr 448 (Oleśnica, Kolejowa) oraz 449, które stanowią główną oś komunikacyjną miasta. Tymi ciągami komunikacyjnymi przebiega główny ruch tranzytowy przez Syców.

Wysoka liczebność klas w szkołach gimnazjalnych

W 2015 roku do sycowskiego gimnazjum uczęszczało 460 uczniów. Sycowskie gimnazjum cechuje się stosunkowo wysoką liczebnością klas. W 2015 roku na jeden oddział gimnazjalny w gminie przypadało 24,2 uczniów, a więcej osób uczęszczało jedynie do gimnazjów w powiecie oleśnickim (25,1 uczniów). Natomiast w województwie wskaźnik wynosił 22,5 uczniów, a w kraju – 22 uczniów. Ponadto mniej liczne niż w Sycowie okazały się klasy w gimnazjach w gminach miejsko-wiejskich kraju i województwa (po 21,6).

W gminie Syców występuje tylko jedno gimnazjum. Problem wysokiej liczebności klas w szkołach gimnazjalnych dotyczy również obszaru, na których koncentrują się problemy społeczne.

Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej

⁶⁷ Za: *Klimat akustyczny w wybranych punktach województwa dolnośląskiego w 2013 roku*, <http://www.wroclaw.pios.gov.pl/index.php/monitoring-srodowiska/halas/stan-klimatu-akustycznego/> (18.10.2016)

Jak wskazano powyżej na terenie gminy Syców działalność prowadzi jeden dom kultury, obejmujący swoim zasięgiem wszystkich mieszkańców gminy. Oznacza to, że na 1 placówkę kulturalną w gminie przypadało w 2015 roku 16 771 osób.

Problem dostępności do oferty kulturalnej pogłębiany jest poprzez degradację techniczną obiektu domu kultury. Jest to obiekt znajdujący się bezpośrednio na obszarze wskazanym jako zdegradowany.

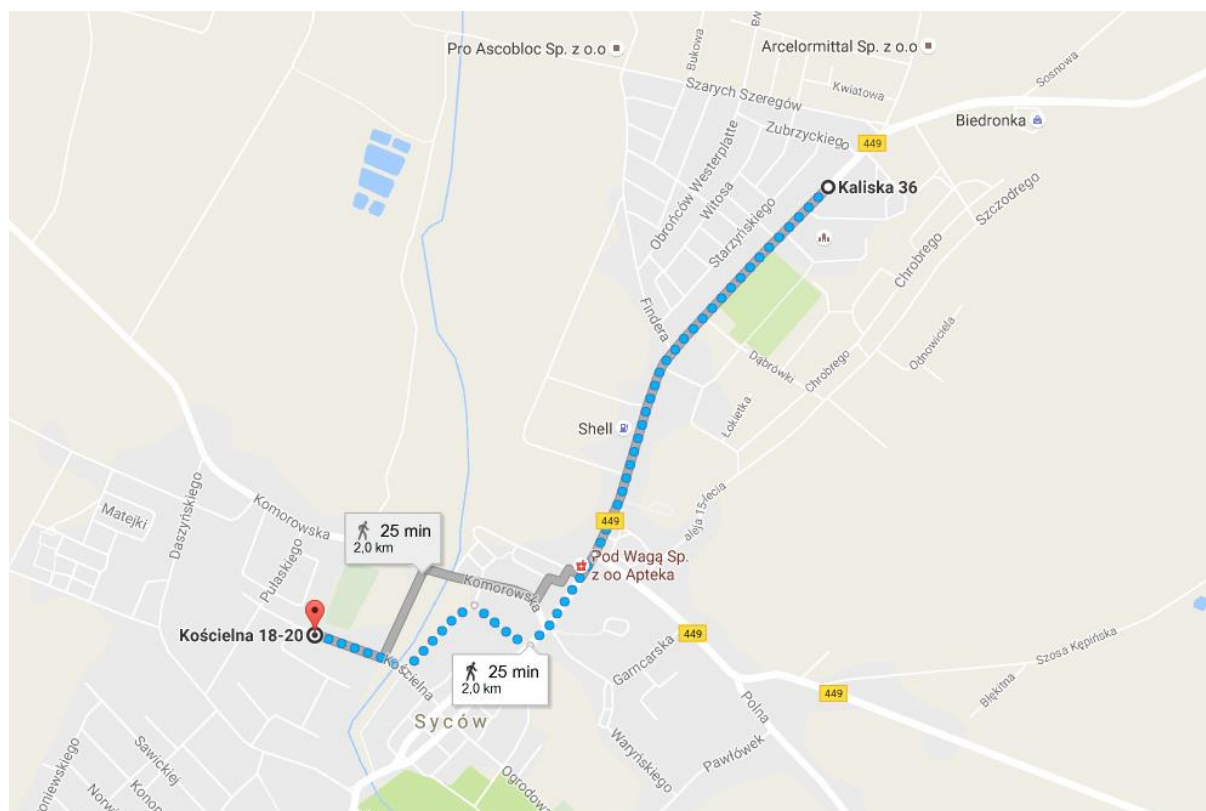
Slabo rozwinięta sieć ścieżek rowerowych

Niewielkie znaczenie dla sieci komunikacyjnej na terenie gminy Syców mają **ścieżki rowerowe**, których długość, według danych Głównego Urzędu Statystycznego, od 2013 roku wynosi 0,5 km.

Brak ścieżek rowerowych, umożliwiających bezpieczne przemieszczanie może być jedną z barier dostępności oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, która zlokalizowana jest w centrum Sycowa.

Jak pokazują dane serwisu google.maps dotarcie z osiedli mieszkaniowych przy ulicy Kaliskiej do Centrum Kultury pieszo zajmuje 25 min. Należy podkreślić, że odległość tą należy pokonać wzdłuż ruchliwej drogi wojewódzkiej nr 449. Czas i sposób dotarcia może być jedną z barier dostępności oferty kulturalnej, w szczególności dla osób starszych, nieposiadających własnego samochodu lub dzieci i młodzieży. Brak możliwości bezpiecznego przemieszczania się rowerem jest kolejną barierą.

Rysunek 3. Odległość dzieląca osiedla mieszkaniowe w okolicy Kaliskiej od Centrum Kultury

Źródło: google.maps

4.3. OBSZAR REWITALIZACJI W GMINIE SYCÓW

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący **całość lub część obszaru zdegradowanego**, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**, zamierza się prowadzić rewitalizację.

Obszar rewitalizacji

- nie może obejmować terenów większych niż **20% powierzchni** gminy,
- oraz zamieszkanym przez więcej niż **30% mieszkańców**.

Po przeprowadzeniu analiz prowadzących do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, niezbędne jest wyznaczenie (w ramach tego obszaru) **obszaru rewitalizacji**. Obszar rewitalizacji jest obszarem, na którym prowadzona będzie rewitalizacja.

Określenie, która część obszaru zdegradowanego stanowić będzie obszar rewitalizacji następuje w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich jest stwierdzenie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z innymi problemami. Do wniosku tego można dojść za pomocą metod badawczych służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (porównanie wartości mierników, ich koncentracji terytorialnej).

Drugą z przesłanek jest uznanie, że obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. To bardzo szeroka przesłanka, która pozwala gminie na zachowanie marginesu uznaniowości we wskazaniu, która część obszaru zdegradowanego poddana ma zostać rewitalizacji. Znaczenie dla rozwoju gminy oceniać można na różne sposoby, przede wszystkim istotność danego obszaru powinna jednak wynikać z gminnych dokumentów strategicznych, być w nich wskazana jako obszar szczególnej troski władz publicznych, obszar na którym skupiać się będzie życie społeczno-gospodarcze w gminie. Do oceny istotności obszaru można posłużyć się przykładowo analizami urbanistycznymi, które wskażą obszar wpisujący się w zasady ogólne planowania przestrzennego, takie jak np. zasada miasta zwarteego, zasada niskoemisyjności.⁶⁸

Wyznaczony obszar zdegradowany w gminie Syców obejmuje swoim zasięgiem następujące ulice: Kaliska, Kępińska, Matejki, Mickiewicza, Ogrodowa, Wałowa, Waryńskiego - Aleja nad Wałem, Dąbrowskiego, Gen. Bema, Jana Pawła II, Kasztanowa, Kościelna, Ks. Górczyca, Ks. Rudy, Okrężna, Plac Wolności, Pułaskiego, Szkolna, Śródkowa, Wojska Polskiego.

Wyznaczony obszar zamieszkiwało 4799 osób (stan na 31.12.2015), co stanowiło 28,93% mieszkańców gminy. Obszar zajmuje powierzchnię 100,52 ha, co stanowi 0,69% powierzchni gminy. Oznacza to, że nie przekroczone zostały ustalone w Wytycznych rewitalizacji progi graniczne, określające poziom koncentracji działań rewitalizacyjnych. Tym samym możliwe jest wskazanie całego obszaru zdegradowanego jako obszaru rewitalizacji. Na obszarze wskazanym do rewitalizacji zlokalizowanych jest szereg usług publicznych oraz funkcja reprezentacyjna miasta.

ANALIZA SWOT OBSZARU REWITALIZACJI:

Do najważniejszych atutów obszaru rewitalizacji (MOCNYCH STRON) należy zaliczyć:

⁶⁸ Źródło: Ustawa o rewitalizacji - praktyczny komentarz, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa Departament Polityki Przestrzennej, Warszawa 2016

1. Działalność instytucji kultury, w tym: Centrum Kultury, Biblioteki Publicznej oraz Muzeum Regionalnego.

- Centrum dysponuje salą widowiskowo-kinową na 270 miejsc, w której odbywa się większość imprez kulturalnych w gminie. Centrum Kultury organizuje i współorganizuje liczne imprezy cykliczne i okolicznościowe o zasięgu lokalnym i regionalnym (np. Dni Sycowa, Jarmark Regionalny w Sycowie, Festiwal Piosenki Religijnej i Refleksyjnej).
- Zadania z zakresu udostępniania książek i czasopism oraz działalności kulturalno-edukacyjnej wśród mieszkańców realizuje Biblioteka Publiczna im. M. Reja, ul. Kościelna 3a.
- Muzeum Regionalne mieści się przy pl. Wolności 7 w Sycowie, a zostało otwarte 12 września 1982 roku. Oprócz organizacji wystaw (stałych i okazjonalnych) oferta Muzeum obejmuje m.in. lekcje muzealne.

2. Funkcja rekreacyjno-wypoczynkowa, w tym: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sycowie, ul. Komorowska 2 oraz Parki Miejski w Sycowie.

Działalność MOSiR-u skupiona jest głównie na organizowaniu i popularyzowaniu walorów rekreacji sportowej oraz wspieraniu sportu masowego poprzez:

- upowszechnienie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci, młodzieży i dorosłych,
- zarządzanie terenami, obiektami i urządzeniami sportowymi,
- organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych, turystycznych oraz zajęć i zawodów,
- utrzymanie, budowę nowych oraz rozbudowę istniejących obiektów i urządzeń sportowych,
- współpracę w dziedzinie kultury fizycznej z innymi jednostkami i organizacjami, stowarzyszeniami kultury fizycznej, szkołami i związkami sportowymi,
- udostępnianie obiektów sportowych klubom sportowym działającym na terenie Sycowa,
- udostępnianie obiektów sportowych mieszkańcom Sycowa.

Park Miejski w Sycowie jest jednym z ważniejszych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych w gminie, zwany jest także zielonymi płucami Sycowa. Park został utworzony w koncepcji parku angielskiego, z zabytkowym starodrzewem i architekturą, łączy w sobie wartości przyrodnicze, duchowe i historyczne, nawiązując do miejsca pozostawionego przez arystokratyczny ród Bironów von Curland, dawnych właścicieli kompleksu pałacowo-parkowego.

Dzięki wsparciu środków unijnych przeprowadzono rewitalizację parku (projekt współfinansowany ze środków EFRR w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013), dzięki czemu przywrócono mu funkcje krajobrazowe i rekreacyjne. Teren poddany rewitalizacji to ok. 40 ha parku, jednakże w części południowej park płynnie przechodzi w część leśną, poprzecinaną łąkami i strumieniami, z ukrytym w zadrzewieniach kolejnym stawem. Układ ścieżek pozwala odbyć atrakcyjną wycieczkę, zarówno pieszą, jak i rowerową, umożliwiając dotarcie nawet do pobliskiego arboretum leśnego. Obszar rewitalizacji parku podzielono na cztery części tzw. strefy:

3. Funkcja reprezentacyjna miasta, w której zlokalizowane są obiekty dziedzictwa kulturowego, zabytki oraz liczne podmioty gospodarcze, realizujące szereg usług na rzecz mieszkańców.

Do obiektów zabytkowych objętych ochroną konserwatorską znajdują się zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji należy zaliczyć:

- ośrodek historyczny miasta, nr rej.: A/1841/395 z 25.11.1956
- kościół par. pw. św. Piotra i Pawła, ul. Wałowa 6, XV, 1815, 1908, nr rej.: A/1374/991 z 14.09.1963
- kościół ewangelicki, pl. Królowej Jadwigi, 1785-1789, nr rej.: A/1375/1042 z 23.01.1964

- cmentarz żołnierzy Armii Czerwonej, ul. Kaliska, 1945, nr rej.: A/3025/1106 z 8.06.1964
- pozostałości murów obronnych, XIV-XV, 1578, nr rej.: A/3027/685 z 10.05.1960
- baszta, ob. dzwonnica, ul. Kościelna, k. XIV, XVIII, 1909, nr rej.: A/3022/1646 z 15.04.1966
- dom, ul. Kępińska 18, poł. XIX, nr rej.: A/2062 z 13.04.2010
- poczta, ob. biura, ul. 1 Maja 3, 1887, nr rej.: A/3019/630 z 20.11.1991
- zespół stajni cugowych, ul. Parkowa, 1884 -89, nr rej.: A/3017/642/A z 22.01.1992:
 - oficyna, ob. dom, ul. Parkowa 1
 - ujeżdżalnia, ob. dom, ul. Parkowa 7
 - stajnia, ob. dom, ul. Parkowa 5
 - ogrodzenie
 - 2 bramy
- spichrz zamkowy, ul. Parkowa 14, 1741, nr rej.: A/3020/626 z 16.07.1991
- dom z oficyną, Rynek (d. pl. Wolności) 17, 1 poł. XIX, nr rej.: A/3009/653/A z 23.04.1993

Do najważniejszych problemów obszaru rewitalizacji (SŁABYCH STRON) należy zaliczyć:

1. Koncentracja problemów społecznych, w szczególności wysokiego obciążenia demograficznego, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, alkoholizmu, bezrobocia, oraz przestępczości.
2. Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, wypoczynkowej oraz usług – zlokalizowanych w centrum Sycowa na skutek niedostatecznego powiązania funkcjonalno-przestrzennego obszaru rewitalizacji oraz złego stanu technicznego obiektów publicznych, w szczególności Ośrodka Kultury.
3. Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych, z których część to obiekty zabytkowe, duża część to obiekty starsze, wybudowane na przełomie XIX i XX wieku – wymagające pilnych i kosztowych prac remontowych i modernizacyjnych.
4. Występowanie problemów środowiskowych, w szczególności uciążliwego hałasu, zagrożenia zanieczyszczenia powietrza, powodowanego zarówno przez duży ruch komunikacyjny, jak też niską emisję z indywidualnych systemów grzewczych, zlokalizowanych w starszych obiektach mieszkalnych, pozbawionych dostępu do sieci ciepłowniczej.

ANALIZA SWOT PODSUMOWANIE

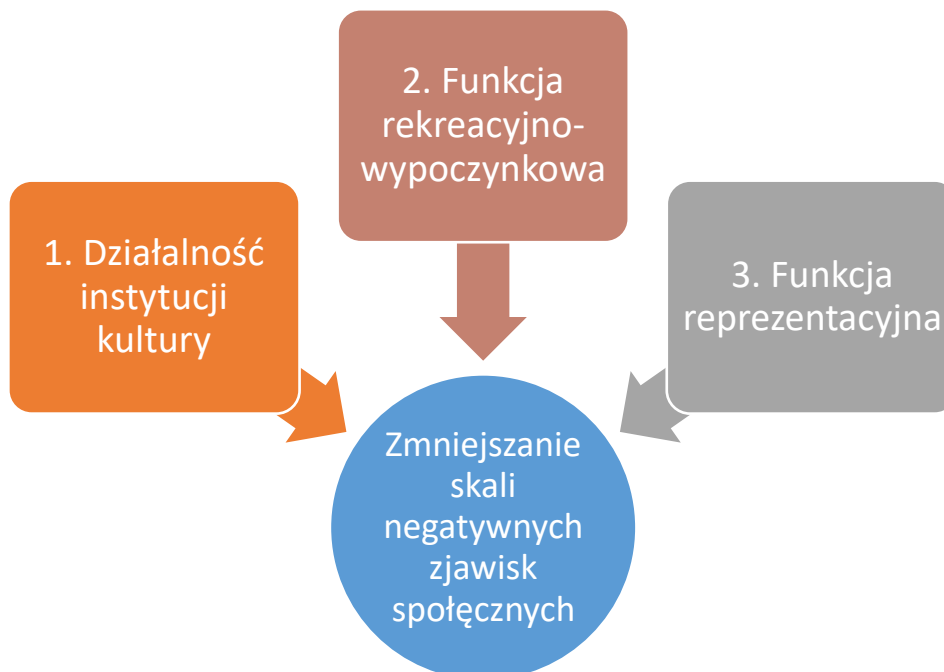
<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none">1. Działalność instytucji kultury, w tym: Centrum Kultury, Biblioteki Publicznej oraz Muzeum Regionalnego.2. Funkcja rekreacyjno-wypoczynkowa, w tym: Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sycowie, ul. Komorowska 2 oraz Parki Miejski w Sycowie.3. Funkcja reprezentacyjna miasta.	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none">1. Koncentracja problemów społecznych.2. Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, wypoczynkowej oraz usług.3. Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych.4. Występowanie problemów środowiskowych, w szczególności uciążliwego hałasu, zagrożenia zanieczyszczenia powietrza.
<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none">1. Realizacja przedsięwzięć i projektów ukierunkowanych na zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych oraz włącznie społeczne.2. Poprawa jakości i dostępności oferty kulturalnej, rozrywkowej, sportowej, wypoczynkowej m. in. poprzez inwestycje w infrastrukturę społeczną.3. Poprawa skomunikowania obszaru rewitalizacji, m. in. poprzez rozwój sieci ścieżek rowerowych, ciągów pieszych.4. Systematyczna poprawa warunków mieszkaniowych oraz estetyki miejsc zamieszkania poprzez remonty i modernizacje budynków oraz przestrzeni publicznych.	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none">1. Niedostatek sił i środków przeznaczonych na modernizację i remonty infrastruktury społecznej i mieszkaniowej oraz technicznej w odniesieniu do skali potrzeb.2. Nieefektywność lub nieskuteczność podejmowanych działań na rzecz wychodzenia ze stanów kryzysowych w sferze społecznej.3. Niesprzyjające okoliczności zewnątrz dla prowadzenie skutecznej rewitalizacji, np. kryzys gospodarczy, pogłębiający istniejące problemy społeczne.4. Brak działań na poziomie centralnym lub regionalnym skutkujących poprawą sfery komunikacji i transportu w Sycowie – w tym brak budowy obwodnicy, która odciąży ruch tranzytowy w centrum miasta.

5. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI ORAZ CELE REWITALIZACJI

Wizja obszaru rewitalizacji – to pożądaný stan obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych. Wizja powinna wskazywać jakie pozytywne przemiany zajdą w obszarze rewitalizacji. Wizja definiuje bezpośrednio – jakie cele rewitalizacji należy zdefiniować – aby osiągnąć zakładany efekt.

Zakres oczekiwanych przemian wynika z charakteru i skali głównych problemów zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji, jak też istniejących potencjałów (mocnych stron) i szans.

W niedużej miejscowości, jaką jest Syców – należy położyć szczególny nacisk na wykorzystanie wewnętrznych potencjałów miasta do rozwiązywania problemów społecznych. Trzy najistotniejsze dla rewitalizacji społecznej potencjały, zlokalizowane na obszarze rewitalizacji to: 1. Działalność instytucji kultury, 2. Funkcja rekreacyjno-wypoczynkowa oraz 3. Funkcja reprezentacyjna, której częścią jest szereg usług na rzecz mieszkańców miasta zlokalizowanych przede wszystkim w centrum miasta.

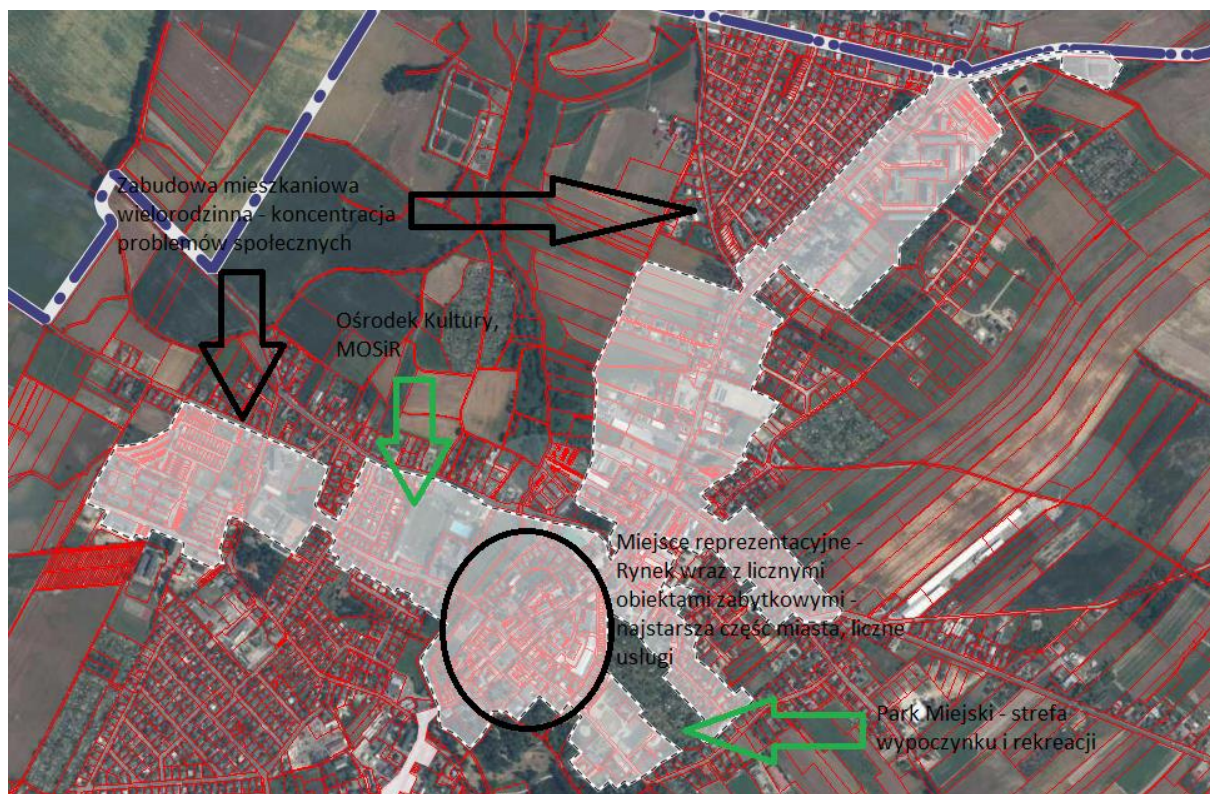

Jak już wcześniej wskazano główne problemy społeczne koncentrują się w strefach zamieszkania – w północno-wschodniej części miasta (ulice Kaliska oraz Mickiewicza) oraz zachodniej części (ulica Matejki). Obszary te połączone zostały w jedną spójną przestrzeń rewitalizacji – przestrzenią centrum miasta, w której zlokalizowany jest istotny potencjał rozwojowy. Wymaga on jednak wzmocnienia, w szczególności w sferze przestrzenno-

funkcjonalnej oraz technicznej. W tej przestrzeni realizowane już były działania rewitalizacyjne w poprzednim okresie programowy. Zrealizowane zostały m. in. następujące projekty:

1. Rewitalizacja Parku Miejskiego w Sycowie etap I
2. Modernizacja budynku kościoła pod wezwaniem św. Piotra i Pawła.
3. Modernizacja basenu miejskiego wraz z przyległym terenem sportowym.
4. Budowa i wyposażenie kompleksu rekreacyjnego na placu przy ul. Ogrodowej.
5. Odbudowa oraz częściowa rozbiórka budynku przy ul. Kościelnej na cele sportowo-kulturowe.

Mapa 7. Główne założenia przestrzenno-funkcjonalne do zdefiniowania wizji obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

Mając na uwadze powyższe – wizja obszaru rewitalizacji powinna wskazywać na dążenie do zmniejszenia skali negatywnych zjawisk społecznych (cel nadrzędny rewitalizacji), poprzez komplementarne działania wzmacniające potencjał i dostęp do kultury, sportu, rekreacji oraz wypoczynku, jak też zmierzające do dalszego kształtowania reprezentacyjnej funkcji centrum miasta – przestrzeni aktywności gospodarczej opartej na usługach, zintegrowanej przestrzenie z obszarami zamieszkania oraz cechującej się wysoką estetyką i poprawionym stanem środowiska.

Wizja obszaru rewitalizacji:

Obszar rewitalizacji charakteryzuje się zmniejszającą się skalą negatywnych zjawisk społecznych oraz rosnącą aktywnością społeczną, które są wynikiem komplementarnych działań realizowanych bezpośrednio na rzecz mieszkańców miasta – ze szczególną rolą instytucji kultury, sportu i rekreacji. Działania rewitalizacji realizowane są skuteczniej dzięki inwestycjom w infrastrukturę społeczną, co umożliwia poprawę jakości oraz dostępność oferty kulturalnej, sportu i rekreacji. W widoczny sposób dokonana się także przemiana wyglądu miasta – poprawiono jakość dróg, zmodernizowano lub utworzono ciągi rowerowe i piesze – umożliwiające łatwiejszy dostęp do przestrzeni miejskiej. Poprawiła się estetyka oraz stan techniczny obiektów budowlanych – co wpłynęło pozytywnie na dalszy rozwój oferty usługowej miasta. Mieszkańcy jak też przyjezdni chętniej korzystają z usług zlokalizowanych w zrewitalizowanej przestrzeni miejskiej. Znacząco poprawił się również stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny.

Tak zdefiniowana wizja wskazuje na istotne filary przemian, które nawiązują do nadrzędnego celu rewitalizacji, jakim jest zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych.

Powyższa konstrukcja istotnych dążeń do osiągnięcia stanu docelowego wskazanego w wizji – wskazuje na cztery cele rewitalizacji:

Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne

Cel integruje działania infrastrukturalne, organizacyjne oraz miękkie. Działania infrastrukturalne związane będą z poprawą jakości i stanu infrastruktury społecznej, w szczególności obiektów kultury, rekreacji i edukacji – wzmacniając potencjał instytucjonalny. Uzupełnieniem działań inwestycyjnych – będą projekty pozwalające wykorzystać zmodernizowany potencjał infrastruktury oraz wiedzę, umiejętności oraz zaangażowanie pracowników instytucji kultury, sportu i rekreacji. Wskazane jest, aby w rozwój i kształtowanie oferty kulturalnej, rekreacyjnej, sportowej, jak też szeroko rozumianą edukację włączyć społeczność lokalną – w tym działające w Sycowie organizacje pozarządowe.

Oczekiwane kierunki rewitalizacji:

- Modernizacje i remonty infrastruktury społecznej wraz ze wzmocnieniem wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej
- Kształtowanie i rozwój przestrzeni publicznych wzmacniających integrację społeczną,
- Działania organizacyjne na rzecz kształtowania i rozwijania oferty kulturalnej, rozrywkowej, sportowej, rekreacyjnej oraz edukacyjnej – w tym zwiększanie jej dostępności dla mieszkańców,
- Wsparcie działalności organizacji pozarządowych w Sycowie.

Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta

Cel obejmuje przede wszystkim przedsięwzięcia o charakterze infrastrukturalnym, związane z kształtowaniem przestrzeni publicznych, w tym estetyki i funkcjonalności. Cel obejmuje m. in. działania poprawiające skomunikowanie obszaru rewitalizacji, w tym ukierunkowanie na zwiększenie dostępności do usług publicznych oraz przestrzeni centrum miasta – mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Poprawa estetyki przestrzeni publicznych związana jest z interwencją w obiekty oraz miejsca publiczne, m. in. poprzez porządkowanie miejsc publicznych, wysoką jakość zagospodarowania przestrzennego, zachowanie obiektów dziedzictwa kulturowego.

Oczekiwane kierunki rewitalizacji:

- Modernizacja i remonty infrastruktury drogowej, ścieżek rowerowych, ciągów pieszych,
- Poprawa funkcjonalności przestrzeni poprzez remonty, przebudowy, modernizacje małej infrastruktury, nadanie nowych funkcji przestrzenią niezagospodarowaną, wyposażenie przestrzeni z niezbędne urządzenia lub infrastrukturę,
- Porządkowanie i utrzymanie czystości przestrzeni publicznych,
- Kształtowanie estetyki przestrzeni poprzez remonty fasad, elewacji, zabiegi architektoniczne – uwypuklające wartości kulturowe i estetyczne przestrzeni, zachowanie wysokich standardów w planowaniu przestrzennym.

Cel 3. Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych – ukierunkowana na poprawę jakości życia, w tym stanu środowiska

Cel obejmuje przedsięwzięcia o charakterze infrastrukturalnym, związane z poprawą stanu technicznego obiektów mieszkalnych. Dotyczy projektów takich jak: wymiana dachów, modernizacja źródeł ciepła, termomodernizacja, remonty części wspólnych obiektów mieszkalnych – czyli działania, które przyczynią się do

szeroko rozumianej poprawy jakości życia, zmniejszenia kosztów utrzymania obiektów, a tym samym wpływające na zadowolenie mieszkańców.

Oczekiwane kierunki rewitalizacji:

- Remonty i modernizacje części wspólnych obiektów mieszkalnych, np. klatki schodowe, drzwi, okna, poddasza, piwnice.
- Termomodernizacje oraz wymiany źródeł ciepła w obiektach mieszkalnych.
- Zagospodarowanie otoczenia obiektów mieszkalnych, np. podwórek, parkingów.

Cel 4. Zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych

Cel obejmuje projekty miękkie ukierunkowane bezpośrednio na problemy mieszkańców obszarów rewitalizacji takie jak: ubóstwo, bezrobocie, niska aktywność społeczna. W celu ujęte są projekty, które w sposób bezpośredni angażują odbiorców, czyli projekty o charakterze animacyjnym, doradczym, szkoleniowym. Związane są głównie z przekazywaniem wiedzy, umiejętności i kompetencji, które mają pomóc mieszkańcom wychodzić ze stanów kryzysowych, w tym ułatwić znalezienie pracy, pomóc efektywniej rozwiązać problemy życiowe, zachęcić do większej aktywności społecznej i otwartości. Projekty w tym celu mogą być realizowane zarówno przez instytucje publiczne, ze szczególną rolą instytucji kultury, jak też podmioty prywatne, w tym organizacje pozarządowe.

Oczekiwane kierunki rewitalizacji:

- Animacja, doradztwo i szkolenia na rzecz beneficjentów ostatecznych zamieszkałych na obszarze rewitalizacji dot. problemów społecznych zdiagnozowanych na tym obszarze,
- Wsparcie kształtowania i rozwoju przedsiębiorczości,
- Współpraca instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi,
- Przedsięwzięcia angażujące społeczność lokalną, wzmacniające aktywność społeczną,
- Działania na rzecz zdrowia i aktywności fizycznej mieszkańców,
- Projekty zachęcające do uczestnictwa w ofercie kulturalnej.

6. LISTA PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmuje zdefiniowane na etapie tworzenia Programu rewitalizacji projekty i zadania, charakteryzujące się znacznym stopniem zaawansowania planów realizacji. Są to ponadto projekty, które co do zasady zlokalizowane są na obszarze rewitalizacji oraz wykazują silną zbieżność z celami rewitalizacji (wysoki wpływ na rozwiązywanie przede wszystkim problemów społecznych oraz pobudzanie aktywności gospodarczej).

Lista podstawowych projektów podzielona została ze względu na oczekiwane źródło finansowania na listę A (środki dedykowane rewitalizacji w RPO WD 2014-2020 – Działanie 6.3) oraz listę B (pozostałe projekty rewitalizacyjne, realizowane poza Działaniem 6.3.⁶⁹

Tabela 112. Lista projektów ujętych na liście podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych – z podziałem na listę A i B

Lp.	Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Cele	Wartość projektu (zł)	Lista A, Lista B
1.	Modernizacja i doposażenie obiektów użyteczności publicznej na obszarze zrewitalizowanym	Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne	4,25 mln	A
2.	Modernizacja i doposażenie obiektów wypoczynkowych oraz rekreacyjno-sportowych na obszarze zrewitalizowanym	Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne	1,5 mln	A
3.	Miasteczko ruchu drogowego	Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne	78 tys.	B
4.	Budowa Street Workout Parku	Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne	40 tys.	B

⁶⁹ Zakres wsparcia dla Działania 6.3 „Rewitalizacja zdegradowanych obszarów” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020 przewiduje wsparcie dla następujących projektów:

- 6.3.A Remont, przebudowa, rozbudowa, adaptacja, wyposażenie istniejących zdegradowanych budynków, obiektów, zagospodarowanie terenów i przestrzeni (np. monitoring miejski lub dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych) – w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych, edukacyjnych lub rekreacyjnych,
- 6.3.B Remont, odnowa części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych (nie ma możliwości budowy nowych obiektów),
- 6.3.C Inwestycje w tzw. drogi lokalne (gminne i powiatowe) wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Wsparcie będzie możliwe jedynie wtedy, gdy inwestycje takie będą stanowiły element szerszej koncepcji związanej z rewitalizacją (fizyczną, gospodarczą i społeczną) i będą stanowiły element lokalnego programu rewitalizacji.

5.	Modernizacja infrastruktury drogowej na obszarze zrewitalizowanym – remont chodników, dróg, infrastruktury technicznej oraz organizacja ruchu	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta	1,5 mln	A
6.	Renowacja elewacji zewnętrznych nieruchomości – Kaliska	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta	340 tys.	A
7.	Renowacja elewacji zewnętrznych nieruchomości – Matejki	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta	320 tys.	A
8.	Modernizacja dziedzińca szkoły	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta	150 tys.	B
9.	Renowacja rzeźb Waza, Nimfa z perłami, Garonna, Wyspa dzieci	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta	120 tys.	B
10.	Renowacja rzeźb Cztery pory roku	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta	120 tys.	B
11.	Modernizacja budynków mieszkalnych na terenie obszaru wsparcia, wraz z podwórkami	Cel 3. Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych - ukierunkowana na poprawę jakości życia, w tym stanu środowiska	1,0 mln	A
12.	Modernizacja elewacji budynku zabytkowego przy ul. Wrocławskiej 1	Cel 3. Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych - ukierunkowana na poprawę jakości życia, w tym stanu środowiska	190 tys.	A
13.	Modernizacja elewacji budynku zabytkowego przy ul. Wrocławskiej 3	Cel 3. Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych - ukierunkowana na poprawę jakości życia, w tym stanu środowiska	290 tys.	A

Poniżej znajduje się szczegółowy opis wszystkich podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

PROJEKT NR 1

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Modernizacja i doposażenie obiektów użyteczności publicznej na obszarze zrewitalizowanym
Cel rewitalizacji	Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne
Opis problemu	Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy: <ul style="list-style-type: none"> • Koncentracja problemów społecznych, w tym niska aktywność społeczna. • Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, wypoczynkowej oraz usług.

	<p>Projekt ma na celu ułatwienie dostępu, modernizację oraz rozszerzenie oferty dla osób z terenu obszaru wsparcia, stworzenie bazy stanowiącej zaplecze do działań propagujących kulturę oraz aktywizację społeczną, a także modernizację w kierunku zmniejszenia kosztów eksploatacyjnych lub poprawę warunków korzystania z istniejących obiektów użyteczności publicznej.</p> <p>Dom Kultury w Sycowie w obecnej formie nie jest przystosowany dla osób niepełnosprawnych, jego infrastruktura techniczna: c.o., instalacja elektryczna, piece węglowe, bariery architektoniczne oraz zły stan techniczny budynku, nie spełnia aktualnych norm. Brakuje odpowiedniego sprzętu do prowadzenia podstawowej działalności statutowej. Sala widowiskowa, która stanowi największą część w budynku kwalifikuje się do gruntownego remontu łącznie z wymianą kurtyn (obecne nie posiadają certyfikatów p. poż) wymianą foteli, wykładzin, nowej konstrukcji podtrzymującej widownię, brakuje wyjść ewakuacyjnych dostosowanych do maksymalnej liczby osób obecnych na widowni oraz odpowiedniej wentylacji. Elementy konstrukcyjne w sali widowiskowej to elementy łatwopalne których demontaż jest niemożliwy bez dalszych czynności budowlanych. W sali widowiskowej brakuje odpowiedniego sprzętu nagłośnieniowego oraz podstawowego oświetlenia scenicznego, brakuje projektora oraz ekranu dostosowanego do wielkości.</p> <p>W Gminie Syców brak jest także kompleksowej informacji gminnej, która prezentowałaby w sposób czytelny i atrakcyjny historię, kulturę i przyrodę gminy, co przyczyni się do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców.</p> <p>Obiekty oświatowe wymagają także prac związanych z modernizacją otoczenia, w tym boisk, placów zabaw, miejsc, gdzie przebywają mieszkańcy.</p>
Zakres realizowanych zadań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja obiektu Centrum Kultury w celu dostosowania obiektu do obecnych standardów tego typu obiektów – kompleksowy remont. 2. Remont i stworzenie centrum informacji gminnej w budynku muzeum - multimedialna przestrzeń miasta i gminy Syców. 3. Doposażenie placówek oświatowych (modernizacje boisk, placów zabaw i terenów należących do ww. obiektów).
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Etapowo, obiekty użyteczności publicznej w obszarze wsparcia na ulicach: Kaliska, Aleja nad Wałem, Kościelna, J. Matejki, Plac Wolności, Mickiewicza
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Syców, Centrum Kultury, Zespół Oświaty Samorządowej
Prognozowane rezultaty	Ilość zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej – ilość minimalna, zależnie od poziomu wsparcia środków UE: 3 szt.
Sposób oceny i miary	Protokół techniczny wykonania robót
Termin realizacji	2017 - 2019
Szacowana wartość projektu	4,25 mln zł
Przewidywane źródło finansowania	Środki własne Gminy + dotacja z funduszy UE

PROJEKT NR 2

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Modernizacja i doposażenie obiektów wypoczynkowych oraz rekreacyjno-sportowych na obszarze zrewitalizowanym
Cel rewitalizacji	Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne
Opis problemu	<p>Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koncentracja problemów społecznych, w tym niska aktywność społeczna. • Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, wypoczynkowej oraz usług. <p>Projekt ma na celu ułatwienie dostępu oraz rozszerzenie oferty sportowo-rekreacyjnej dla osób z terenu obszaru wsparcia, stworzenie bazy stanowiącej zaplecze do działań propagujących zdrowy i sportowy styl życia, a także modernizację w kierunku zmniejszenia kosztów eksploatacyjnych lub poprawę warunków korzystania z istniejących obiektów.</p>
Zakres realizowanych zadań	Rozbudowa strefy rekreacyjnej poprzez montaż nowych urządzeń, modernizacja płyty oraz infrastruktury stadionu miejskiego, modernizacja basenu (brodzik i park wodny), modernizacja oświetlenia hali sportowej MOSiR, modernizacja boiska sportowego przy ul. Kaliskiej, zagospodarowanie terenów zielonych przy hali sportowej, modernizacja skweru przy ul. ks. Górczyca i Szkolnej
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Etapowo, obiekty rekreacyjno – sportowe w obszarze wsparcia na ulicach: Kaliska, Ogrodowa, Młyńska, Aleja nad Wałem, Kościelna, Ks. Górczyca, Szkolna i Komorowska (hala MOSiR i teren zielony)
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Syców, MOSiR
Prognozowane rezultaty	Ilość zmodernizowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych – ilość minimalna, zależnie od poziomu wsparcia środków UE: 3 szt.
Sposób oceny i miary	Protokół techniczny wykonania robót
Termin realizacji	2017 - 2019
Szacowana wartość projektu	1,5 mln zł
Przewidywane źródło finansowania	Środki własne Gminy + dotacja z funduszy UE

PROJEKT NR 3

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Miasteczko ruchu drogowego
Cel rewitalizacji	Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne
Opis problemu	<p>Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Koncentracja problemów społecznych, w tym niska aktywność społeczna.

	<ul style="list-style-type: none"> Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, wypoczynkowej oraz usług.
Zakres realizowanych zadań	Głównym celem projektu jest zrealizowanie inicjatywy polegającej na aktywizowaniu i integrowaniu środowiska lokalnego oraz poprawie ładu przestrzennego poprzez rozbudowę terenu zielonego przy Publicznym Przedszkolu Nr1 w Sycowie, z wykorzystaniem elementów miasteczka ruchu drogowego mającego na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci przedszkolnych oraz mieszkańców osiedli przylegających do przedszkola, poprzez świadome uczestnictwo w ruchu drogowym.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Publiczne Przedszkole nr 1 im. Koszałka Opałka w Sycowie ul. Kaliska 8, 56-500 Syców. Miejsce prowadzenia przedsięwzięcia 2 część placu zabaw mieszczącego się za placówką, nr działki 18/2 obręb Syców
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Syców, Publiczne Przedszkole nr 1
Prognozowane rezultaty	Udostępnienie mieszkańcom nowego, atrakcyjnego miejsca przyczyni się do aktywnej rekreacji oraz propagowania bezpiecznego stylu życia. Istotnym elementem funkcjonowania miasteczka ruchu drogowego jest podnoszenie świadomości użytkowników, poprawa koncentracji oraz utrwalania dzieciom wiedzy na temat bezpiecznego poruszania się po drogach. Młodzi użytkownicy mogą uczyć się jazdy na rowerze oraz rolnach w bezpiecznym miejscu, z dala od prawdziwego ruchu ulicznego. Pozyskane umiejętności oraz wiedzę na temat znaków będą mogli wykorzystać w praktyce.
Sposób oceny i miary	<p>W Sycowie nie ma wielu miejsc z odpowiednią infrastrukturą do nauki zasad ruchu drogowego oraz pozyskiwania umiejętności jazdy na rowerze z uwzględnieniem ruchu drogowego, a stworzone „Miasteczko ruchu drogowego” będzie sprzyjać aktywnemu i bezpiecznemu stylowi życia.</p> <p>Do przedszkola zapisane są dzieci z miejscowości położonych na terenie Gminy Syców, ponadto ze względu na ogólnodostępność z nowo powstałego „Miasteczka ruchu drogowego” korzystać mogą mieszkańcy pobliskiego osiedla blokowego; wykorzystanie zasobów przyrodniczych oraz aktywności społecznej: Duży zielony teren wokół przedszkola, otwarty dla najmłodszych mieszkańców Sycowa i okolic jest naturalnym tłem do spędzania wolnego czasu. Promocja przedsięwzięcia w lokalnych mediach, na stronie internetowej przedszkola oraz na portalu społecznościowym Facebook, pozwoli na "zaproszenie" do przyjazdu i skorzystania z atrakcji nie tylko dzieci z sąsiadujących z przedszkolem osiedli, ale także mieszkańców okolicznych wiosek. Stworzone Miasteczko ruchu drogowego może sprzyjać integracji instytucji i placówek poprzez organizowanie wspólnych prelekcji, zawodów i pogadarek na temat bezpieczeństwa na drogach. Miasteczko może stać się przydatnym miejscem do zdawania egzaminów na kartę rowerową.</p>
Termin realizacji	2017-2018
Szacowana wartość projektu	78 tys.
Przewidywane źródło finansowania	Środki zewnętrzne plus środki własne gminy.

PROJEKT NR 4

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Budowa Street Workout Parku
Cel rewitalizacji	Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne
Opis problemu	Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy: <ul style="list-style-type: none"> • Koncentracja problemów społecznych, w tym niska aktywność społeczna. • Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, wypoczynkowej oraz usług.
Zakres realizowanych zadań	Budowa parkouru z urządzeniami do ćwiczeń na świeżym powietrzu, typu drążki, murki, barierki, itp. Projekt przeznaczony dla ludzi aktywnych, z którego mogą skorzystać wszyscy sportowcy uprawiający wszystkie dyscypliny sportowe. Lokalizacja tego projektu w tym miejscu świetnie wkomponuje się pomiędzy siłownią, placem zabaw i najważniejsze blisko sycowskiego Parku. Park jest przeznaczony dla ludzi w różnym wieku, uprawiającym szczególnie rodzaj aktywności fizycznej. Przeznaczony jest dla wszystkich aktywnych ludzi. Street Workout Park jest coraz bardziej popularny.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Ul Ogrodowa – teren pomiędzy siłownią zewnętrzną a placem zabaw
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Syców
Prognozowane rezultaty	Dzięki budowie tego parkouru więcej ludzi zawita do sycowskiego parku. Park już przyciąga dużą ilość ludzi, którzy biegają czy uprawiają Nordic Walking. Budowa Street Workout Parku przyciągnie ich jeszcze więcej. Aktywnych biegaczy jest dużo w naszym rejonie. Będzie ich jeszcze więcej, dzięki właśnie temu projektowi. Aktywizacja rekreacyjna społeczności - 30 osób dziennie.
Sposób oceny i miary	Badanie frekwencji dobowej [osób/dobę]
Termin realizacji	2017
Szacowana wartość projektu	40 tys. zł
Przewidywane źródło finansowania	Środki zewnętrzne plus środki własne gminy.

PROJEKT NR 5

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Modernizacja infrastruktury drogowej na obszarze zrewitalizowanym – remont chodników, dróg, infrastruktury technicznej oraz organizacja ruchu
Cel rewitalizacji	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta
Opis problemu	Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy: <ul style="list-style-type: none"> • Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych.

	<ul style="list-style-type: none"> • Występowanie problemów środowiskowych, w szczególności uciążliwego hałasu, zagrożenia zanieczyszczenia powietrza. • Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, wypoczynkowej oraz usług.
Zakres realizowanych zadań	<p>Projekt ma na celu poprawę bezpieczeństwa, warunków życia mieszkańców oraz estetyzację zdegradowanych obszarów poprzez remonty i modernizacje dróg, chodników oraz wytyczanie ścieżek rowerowych i przejść komunikacyjnych wraz z niezbędnymi urządzeniami infrastruktury technicznej na terenach obszaru rewitalizacji.</p> <p>Zakres projektu obejmuje remonty i modernizacje chodników, jezdni, kanalizacji deszczowej, remonty istniejącej infrastruktury technicznej w drodze (sieci wod-kan i energetyczne, oświetlenie), wytyczenie i oznaczenie ścieżek rowerowych i przejść komunikacyjnych.</p>
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Etapowo, drogi i chodniki w obszarze wsparcia na ulicach: Kaliska, Mickiewicza, Ogrodowa, Wałowa, Aleja nad Wałem, Jana Pawła II, Kościelna, Ks. Gorczyca, Ks. Rudy, Plac Wolności, Szkolna
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Syców, SGK Syców
Prognozowane rezultaty	Ilość m.b. wyremontowanych i zmodernizowanych chodników – ilość minimalna, zależnie od poziomu wsparcia środków UE 500 m.b.; Ilość mb. wytyczonych i oznakowanych ścieżek rowerowych – ilość minimalna 100 mb.
Sposób oceny i miary	Protokół techniczny wykonania robót
Termin realizacji	2017-2019
Szacowana wartość projektu	1,5 mln zł
Przewidywane źródło finansowania	Środki zewnętrzne plus środki własne gminy.

PROJEKT NR 6

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Renowacja elewacji zewnętrznych nieruchomości – Kaliska
Cel rewitalizacji	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta
Opis problemu	<p>Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych.
Zakres realizowanych zadań	Renowacja wyprawy elewacyjnej, ocieplonych styropianem gr. 10 cm ścian zewnętrznych nieruchomości należących do zasobów Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko - Własnościowej w Sycowie w obrębie Osiedla Kaliska, będzie polegała na usunięciu zielonego nalotu przy użyciu środków chemicznych, uzupełnieniu ewentualnych ubytków tynku w elewacji oraz wykonaniu nowej powłoki malarskiej.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	56 - 500 Syców, ul Kaliska 26, Kaliska 36, Kaliska 40, Kaliska 48, Kaliska 30, Kaliska 44, Kaliska 46

Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko - Własnościowa w Sycowie, ul. Mickiewicza 21, 56 - 500 Syców, NIP 619 000 89 69
Prognozowane rezultaty	Głównym celem realizowanego projektu jest poprawa walorów estetycznych Osiedla Kaliska z uwagi na duży problem związany z wyglądem elewacji.
Sposób oceny i miary	Oceną osiągniętych rezultatów w wyniku realizacji przedsięwzięcia zajmie się komisja, w skład której wejdą Mieszkańcy Osiedla Kaliska oraz Przedstawiciele Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko Własnościowej w Sycowie
Termin realizacji	2017
Szacowana wartość projektu	340 tys. zł
Przewidywane źródło finansowania	Fundusz remontowy nieruchomości

PROJEKT NR 7

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Renowacja elewacji zewnętrznych nieruchomości – Matejki
Cel rewitalizacji	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta
Opis problemu	Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy: <ul style="list-style-type: none"> Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych.
Zakres realizowanych zadań	Renowacja wyprawy elewacyjnej, ocieplonych styropianem gr. 10 cm ścian zewnętrznych nieruchomości należących do zasobów Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko - Własnościowej w Sycowie w obrębie Osiedla Matejki, będzie polegała na usunięciu zielonego nalotu przy użyciu środków chemicznych oraz wykonaniu nowej powłoki malarskiej
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	56 - 500 Syców, ul. Matejki 24, Matejki 20, Matejki 6, Matejki 8, Matejki 22, Matejki 18, Matejki 10, Matejki 26 Matejki 28.
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko - Własnościowa w Sycowie, ul. Mickiewicza 21, 56 - 500 Syców, NIP 619 000 89 69
Prognozowane rezultaty	Głównym celem realizowanego projektu jest poprawa walorów estetycznych Osiedla Matejki z uwagi na duży problem związany z wyglądem elewacji.
Sposób oceny i miary	Oceną osiągniętych rezultatów w wyniku realizacji przedsięwzięcia zajmie się komisja, w skład której wejdą Mieszkańcy Osiedla Matejki oraz Przedstawiciele Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko Własnościowej w Sycowie
Termin realizacji	2017
Szacowana wartość projektu	320 tys. zł
Przewidywane źródło finansowania	Fundusz remontowy nieruchomości

PROJEKT NR 8

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Modernizacja dziedzińca szkoły
Cel rewitalizacji	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta
Opis problemu	Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy: <ul style="list-style-type: none"> Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych.
Zakres realizowanych zadań	<p>Modernizacja dziedzińca szkoły obejmuje szereg zadań, które mają stworzyć odpowiednie warunki do wypoczynku i rekreacji uczniów podczas przerw międzylekcyjnych oraz prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, godzin do dyspozycji wychowawcy czy też przyrody. Wygląd dziedzińca szkoły nie jest bez znaczenia dla wyglądu miasta. Trzeba pamiętać, że jest on usytuowany przy głównej ulicy miasta, w niewielkiej odległości od urzędu MiG Syców, zatem powinien być wizytówką miasta.</p> <p>Zadania dotyczące modernizacji terenu można podzielić na kilka etapów:</p> <ol style="list-style-type: none"> Wymiana istniejącego utwardzenia dziedzińca na betonową kostkę brukową Montaż urządzeń do rekreacji: zewnętrzne piłkarzyki, stoły szachowe, stoliki i ławki do zajęć plenerowych, tablic edukacyjnych, zegara słonecznego oraz urządzeń siłowni zewnętrznej Wykonanie szpaleru zieleni z nowym nasadzeniem roślin wokół dziedzińca <p>Szkoła posiada już projekty zagospodarowania terenu i zgodnie z tymi projektami realizuje częściowo ich założenia.</p>
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii Konopnickiej w Sycowie, ul. Mickiewicza 5, działka 24/1
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii Konopnickiej w porozumieniu z Gminą Syców
Prognozowane rezultaty	<p>Poprawa stanu bezpieczeństwa uczniów, rozbudowa infrastruktury edukacyjnej i sportowej, powstrzymanie degradacji terenu, poprawa estetyki przestrzeni miejskiej.</p> <p>Wprowadzenie w życie tego projektu w sposób szczególny wpłynie na atrakcyjność całej oferty gminy Syców związanej z aktywnym spędzaniem czasu wolnego.</p>
Sposób oceny i miary	<p>Miarą osiągnięcia zamierzonych rezultatów będzie zwiększenie liczebności potencjalnych grup ćwiczących oraz organizowanych zajęć na terenie dziedzińca.</p> <p>Zmniejszenie zaobserwowanych form dewastacji mienia będzie kolejną miarą dobrze wydatkowanych środków.</p>
Termin realizacji	2017
Szacowana wartość projektu	150 tys. zł
Przewidywane źródło finansowania	Środki zewnętrzne plus środki własne gminy.

PROJEKT NR 9

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Renowacja rzeźb Waza, Nimfa z perłami, Garonna, Wyspa dzieci
Cel rewitalizacji	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta
Opis problemu	Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy: Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych.
Zakres realizowanych zadań	<p>Projekt będzie polegał na renowacji 4 rzeźb, które znajdują się na skwerze przy ulicy ks. Jana Górczycy i w parku.</p> <p>WAZA: do Sycowa trafiła w 1902 roku jako posąg ślubny księżnej Françoise Levisse de Montigny de Jaucourt, drugiej żony księcia Gustawa Biron von Curland. Pierwotnie stały przed frontową elewacją pałacu Bironów.</p> <p>NIMFA Z PERŁAMI: Sycowska rzeźba stanowi kopię ustawionego przy jednym z basenów w ogrodzie wersalskim dzieła nimfa z perłami. Do Sycowa trafiła w 1902 roku jako posąg ślubny księżnej Françoise Levisse de Montigny de Jaucourt, drugiej żony księcia Gustawa Biron von Curland. Pierwotnie stały przed frontową elewacją pałacu Bironów.</p> <p>GARONNA: Kopia wersalskiej rzeki personalizacja rzeki Garonny. Do Sycowa trafiła w 1902 roku jako posąg ślubny księżnej Françoise Levisse de Montigny de Jaucourt, drugiej żony księcia Gustawa Biron von Curland. Pierwotnie stały przed frontową elewacją pałacu Bironów.</p> <p>WYSPA DZIECI: Rzeźba z odlewni stanowi okrojona i zmodyfikowaną wersję grupy Wyspa Dzieci zdobiącej jedna z fontann Wersalu. Do Sycowa trafiła w 1902 roku jako posąg ślubny księżnej Françoise Levisse de Montigny de Jaucourt, drugiej żony księcia Gustawa Biron von Curland. Pierwotnie stały przed frontową elewacją pałacu Bironów.</p> <p>Renowacja jest konieczna, ponieważ rzeźby znajdują się w złym stanie i bez gruntownej i dobrze przemyślanej odnowy będą ulegały dalszej destrukcji. Potrzebna jest renowacja, która jest czasochłonnym zajęciem- zwykle nie można użyć ciężkich narzędzi a cały proces trzeba wykonać ręcznie. Odbiorcą projektu są mieszkańcy MiG Syców oraz wszyscy turyści odwiedzający nasze miasto.</p>
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Skwer przy ulicy Ks. Jana Górczycy
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Centrum Kultury-Muzeum Regionalne
Prognozowane rezultaty	Przede wszystkim projekt ma na celu ochronę materialnego dziedzictwa kulturowego, do którego bez wątplenia należy zaliczyć rzeźby - Wazę, Nimfa z perłami, Garonna, Wyspa Dzieci. Zabytki są dla nas wszystkich wspólnym dobrem, należy je chronić, dbać o nie i robić wszystko, aby mogły jak najdłużej cieszyć ludzkie oko. Dokonana renowacja pozwoli powstrzymać postępującą degradację rzeźb, poprawi i zmieni ich wygląd, który będzie przypominał ich czasy świetności. Realizacja projektu przyczyni się do zachowania i polepszenia stanu zabytków- rzeźb.

Sposób oceny i miary	Weryfikacja czy proponowane rezultaty zostały osiągnięte widoczna będzie już gołym okiem. Rzeźbom po renowacji przywrócony zostanie dawny blask. ponadto firma dokonująca renowacji dokumentuje swoje prace w opracowaniu badawczym.
Termin realizacji	2017-2019
Szacowana wartość projektu	120 tys. zł
Przewidywane źródło finansowania	Środki zewnętrzne plus środki własne gminy.

PROJEKT NR 10

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Renowacja rzeźb Cztery pory roku
Cel rewitalizacji	Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta
Opis problemu	Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy: <ul style="list-style-type: none"> Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych.
Zakres realizowanych zadań	Projekt będzie polegał na renowacji 4 rzeźb, które są personifikacją Czterech Pór Roku przywiezionych w 1902 roku jako posąg ślubny księżnej Francoise Levisse de Montigny de Jaucort, drugiej żony księcia Gustawa Biron von Curland. Neobarokowe figury z marmuru, przedstawienia postaci kobiecych w antykizujących szatach powstały około 1900 r. w pracowni Val de Osne w Paryżu. Renowacja jest konieczna, ponieważ rzeźby znajdują się w złym stanie i bez gruntownej i dobrze przemyślanej odnowy będą ulegały dalszej destrukcji. Potrzebna jest renowacja, która jest czasochłonnym zajęciem- zwykle nie można użyć ciężkich narzędzi a cały proces trzeba wykonać ręcznie. Odbiorcą projektu są mieszkańcy MiG Syców oraz wszyscy turyści odwiedzający nasze miasto.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Plac Królowej Jadwigi
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Centrum Kultury-Muzeum Regionalne
Prognozowane rezultaty	Przede wszystkim projekt ma na celu ochronę materialnego dziedzictwa kulturowego, do którego bez wątplenia należy zaliczyć rzeźby- personifikację czterech pór roku. Zabytki są dla nas wszystkich wspólnym dobrem, należy je chronić, dbać o nie i robić wszystko, aby mogły jak najdłużej cieszyć ludzkie oko. Dokonana renowacja pozwoli powstrzymać postępującą degradację rzeźb, poprawi i zmieni ich wygląd, który będzie przypominał ich czasy świetności. Realizacja projektu przyczyni się do zachowania i polepszenia stanu zabytków- rzeźb.
Sposób oceny i miary	Weryfikacja czy proponowane rezultaty zostały osiągnięte widoczna będzie już gołym okiem. Rzeźbom po renowacji przywrócony zostanie dawny blask. ponadto firma dokonująca renowacji dokumentuje swoje prace w opracowaniu badawczym.
Termin realizacji	2017-2019

Szacowana wartość projektu	120 tys. zł
Przewidywane źródło finansowania	Środki zewnętrzne plus środki własne gminy.

PROJEKT NR 11

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Modernizacja budynków mieszkalnych na terenie obszaru wsparcia, wraz z podwórkami
Cel rewitalizacji	Cel 3. Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych - ukierunkowana na poprawę jakości życia, w tym stanu środowiska
Opis problemu	Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy: <ul style="list-style-type: none"> • Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych. • Występowanie problemów środowiskowych, w szczególności uciążliwego hałasu, zagrożenia zanieczyszczenia powietrza.
Zakres realizowanych zadań	Projekt ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców oraz estetyzację zdegradowanych obszarów poprzez remonty elewacji, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej poprawę funkcjonalności podwórek z budynkach mieszkalnych znajdujących się w obszarze wsparcia. Projekt byłby prowadzony etapowo, w zależności od dostępności środków. Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, remont klatek schodowych, elewacji, pokrycia dachu, naprawa komunikacji na podwórkach oraz poprawa funkcjonalności – tj. modernizacja miejsc składowania śmieci, montaż małej architektury – urządzenia placu zabaw, ławki, kosze na śmieci.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Etapowo, budynki mieszkalne w obszarze wsparcia na ulicach: Kaliska, Matejki, Mickiewicza, Ogrodowa, Wałowa, Aleja nad Wałem, Jana Pawła II, Kasztanowa, Ks. Górczyca, Ks. Rudy, Plac Wolności, Szkolna.
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Syców, STBS, Spółdzielnie mieszkaniowe
Prognozowane rezultaty	Estetyzacja budynków mieszkalnych – ilość minimalna, zależnie od poziomu wsparcia środków UE 3 szt.; Liczba wyremontowanych podwórek – ilość minimalna 3 szt.
Sposób oceny i miary	Protokół wykonania robót
Termin realizacji	2017-2018
Szacowana wartość projektu	1,0 mln zł
Przewidywane źródło finansowania	Środki zewnętrzne plus środki własne gminy.

PROJEKT NR 12

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Modernizacja elewacji budynku zabytkowego przy ul. Wrocławskiej 1
Cel rewitalizacji	Cel 3. Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych - ukierunkowana na poprawę jakości życia, w tym stanu środowiska
Opis problemu	Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy: <ul style="list-style-type: none"> • Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych. • Występowanie problemów środowiskowych, w szczególności uciążliwego hałasu, zagrożenia zanieczyszczenia powietrza.
Zakres realizowanych zadań	Wymiana stolarki okiennej na klatce schodowej szt.4, remont papowego pokrycia dachowego 450m ² , naprawa lub wymiana tynków na ścianach elewacji budynku, malowanie elewacji około 1000m ² , wykonanie instalacji odgromowej.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Budynek wielorodzinny zabudowa po pałacowa położony w Sycowie przy ul. Wrocławskiej 1 na terenie działki nr. 22/2 AM 8
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Wspólnota mieszkaniowa
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych
Sposób oceny i miary	Protokoły odbioru robót budowlanych
Termin realizacji	190 tys. zł
Szacowana wartość projektu	2017
Przewidywane źródło finansowania	Dofinansowanie plus kredyt

PROJEKT NR 13

Nazwa projektu / przedsięwzięcia	Modernizacja elewacji budynku zabytkowego przy ul. Wrocławskiej 3
Cel rewitalizacji	Cel 3. Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych - ukierunkowana na poprawę jakości życia, w tym stanu środowiska
Opis problemu	Projekt jest odpowiedzią na następujące problemy: <ul style="list-style-type: none"> • Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych. • Występowanie problemów środowiskowych, w szczególności uciążliwego hałasu, zagrożenia zanieczyszczenia powietrza.
Zakres realizowanych zadań	Wymiana pokrycia dachowego(dachówka) 740m ² , naprawa lub wymiana tynków na ścianach elewacji budynku, malowanie elewacji około 160m ² , wykonanie instalacji odgromowej.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Budynek wielorodzinny zabudowa po pałacowa położony w Sycowie przy ul. Wrocławskiej 3 na terenie działki nr. 22/8 AM 28

Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Wspólnota mieszkaniowa
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych
Sposób oceny i miary	Protokoły odbioru robót budowlanych
Termin realizacji	290 tys. zł
Szacowana wartość projektu	2017
Przewidywane źródło finansowania	Dofinansowanie plus kredyt

7. POZOSTAŁE PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

W tym rozdziale ujęte zostały pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, tj. takie, których realizacja pozytywnie wpłynie na rozwiązywanie problemów społecznych występujących na obszarach rewitalizacji. Są to projekty, które wykazują się tylko częściowym oddziaływaniem na obszar rewitalizacji, np. dotyczą infrastruktury lub usług, która zlokalizowana jest poza obszarem rewitalizacji, a tylko w części będzie służyć mieszkańcom obszaru rewitalizacji.

W tej kategorii ujęto również projekty i przedsięwzięcia, które na etapie tworzenia programu rewitalizacji nie zostały szczegółowo zaplanowane.

Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne.

- Termomodernizacja Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej.
- Modernizacja i estetyzacja podwórka pomiędzy Centrum Kultury i budynkiem socjalnym przy stadionie sportowym.
- Remont infrastruktury i płyty Stadionu. Modernizacja chodników i nawierzchni drogi (nakładka). Estetyzacja zieleni towarzyszącej.
- Turniej Halowej Piłki Nożnej – organizowany cyklicznie 1 raz w roku – ukierunkowany na upowszechnienie sportu i aktywnego stylu życia, przeciwdziałanie patologiom społecznym, kreowanie właściwych postaw uczestnika imprez masowych. Promocja zdrowego stylu życia i odżywiania oraz zahamowania negatywnych tendencji w rozwoju biologicznym dzieci i młodzieży. Przewidywany udział ok. 100 osób. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Twisteraki przedszkolaki – uczestnikami turnieju są dzieci uczęszczające do przedszkoli w Sycowie. Przewidywany udział ok. 200 osób. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Turniej łucznictwa tradycyjnego – oferta skierowana do wszystkich zainteresowanych, uczestnicy nie posiadają przeciwwskazań lekarskich do uprawiania sportu, seniorzy. Przewidywany udział ok. 100 osób. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Grand Prix tenisa stołowego - Sycowskie GRAND PRIX to impreza składająca się z trzech turniejów organizowanych kolejno w miesiącach: Październik, Listopad, Grudzień. Przewidywany udział ok. 100 osób. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Otwarte mistrzostwa Sycowa w badmintonie – planowany udział ok. 40 osób. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Otwarty turniej plażowej piłki siatkowej – oferta skierowana do społeczności lokalnej. Planowany udział ok. 40 osób. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Zawody pływackie – planowany udział ok. 100 osób. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Wielki Mecz Boule: Warsztat Terapii Zajęciowej – Przyjaciele MOSiR Syców. Mecz ma na celu integrację podopiecznych Warsztatu Terapii Zajęciowej z mieszkańcami Miasta i Gminy Syców. Rozwój intelektualny i ruchowy poprzez zabawę. Planowany udział ok. 100 osób. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Otwarty Turniej Piłki Nożnej na boisku Orlik. Impreza ma na celu zwiększenie aktywności fizycznej dzieci i młodzieży na obiekcie, zgodne z ideą fair play. Planowany udział ok. 150 osób. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Wiosenna Liga Piłki Siatkowej. Planowany udział ok. 100 osób. Uczestnicy to mieszkańcy gminy. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Wielki Mecz Boule oraz Liga – oferta skierowana do wszystkich zainteresowanych, planowany udział ok. 100 osób. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.

- Zawody Miłośników BMX. Uczestnicy to dzieci i młodzież. Planowany udział 200 osób. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Noc Świętojańska - Spotkanie ma na celu kultywowanie staropolskich zwyczajów i tradycji. Podczas imprezy odbywa się tradycyjny obrzęd sobótkowy. Zebrani uczestniczą w puszczaniu wianków na wodę. Park Miejski w Sycowie zamienia się na ten czas w miejsce, gdzie można mile spędzić chwile w gronie przyjaciół i znajomych. Skorzystać z plenerowego bufetu, posłuchać i zobaczyć występy dzieci i młodzieży. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Festyn Charytatywny dla mieszkańca Sycowa - wydarzenie związane ze zbiórką pieniędzy na leczenie i rehabilitację wybranego mieszkańca Miasta i Gminy Syców. Wydarzeniu towarzyszą szkolenia, pokazy ratownicze. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Złot Mikołajów - wydarzenie ma charakter imprezy cyklicznej (w 2017r. XI edycja). Sycowski Rynek staje się jarmarkiem świątecznym, gdzie mieszkańcy mają okazję zakupić wyroby rękodzielników. Finansowanie: środki własne Gminy Syców.
- Ogólnopolska edycja Nocy Bibliotek - noc bibliotek ma na celu promocję czytelnictwa i biblioteki jako miejsca, w którym warto być. To także atrakcyjny i niekonwencjonalny sposób zaprezentowania zbiorów oraz oferta edukacyjno-kulturalna dla dzieci oraz ich rodziców, opiekunów.

Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta

- Kaliska - droga wojewódzka. Częściowa modernizacja chodników i nakładka. Dalsze zagospodarowanie rekreacyjne terenów przy ulicy. Ulica graniczy z parkiem miejskim zrewitalizowanym w ramach RPO 9.1. (dwa wejścia do parku z tej ulicy).
- Wałowa - modernizację chodnika przy zabytkowym Kościele pw. św. Piotra i Pawła. Potrzeby - remont nawierzchni ulicy i chodników.
- Waryńskiego - Szkoła muzyczna w 2015r. rozbudowa budynku. Modernizacja części chodnika, budowa rozdzielczej kanalizacji. Potrzeby - dalsze modernizacje chodników.
- Aleja n. Wałem - częściowo budowa oświetlenia. Modernizacja części od Kościelnej do ul. 1 Maja - nawierzchnia, oświetlenie, infrastruktura publiczna (ławki, kosze, zieleń itp.).
- Kasztanowa - 2013r. gruntowna modernizacja - rozdzielcza kanalizacja, oświetlenie, nawierzchnie z kostki brukowej - potrzeby: modernizacja parkingów.

Cel 3. Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych - ukierunkowana na poprawę jakości życia, w tym stanu środowiska

- Dalsze remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych – w zależności od możliwości finansowych właścicieli, w tym wspólnot.

Cel 4. Zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych

- Realizacja przedsięwzięć wynikających ze Strategii Rozwiązywanie Problemów Społecznych

Szczegółowe działania gminy w zakresie pomocy społecznej określone zostały w *Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2013-2020*, przyjętej Uchwałą Nr XXXV/201/2013 Rady Miejskiej w Sycowie z dnia 29 sierpnia 2013 r. Misją *Strategii* jest systematyczne podejście do rozwiązywania problemów społecznych w celu przeciwdziałania marginalizacji, wykluczeniu społecznemu i patologiom społecznym oraz poprawy jakości życia mieszkańców. W dokumencie *Strategii* sformułowano następujące cele:

1. Zapobieganie ryzyku wykluczenia społecznego poprzez:
 - d) Skuteczną realizację zadań ustawowych instytucji lokalnej polityki społecznej,
 - e) Wprowadzenie polityki, która ma zapobiegać kryzysowym sytuacjom życiowym takim jak wykluczenie, bezdomność,

- f) Uruchomienie działań mających na celu ochronę i zabezpieczenie samopomocy we wszystkich jej formach.
2. Wsparcie grup najbardziej narażonych na ryzyka społeczne poprzez:
- d) Promowanie społecznej integracji kobiet i mężczyzn zagrożonych trwałym ubóstwem z powodu niepełnosprawności lub przynależności do grup o szczególnych potrzebach,
 - e) Podejmowanie działań w celu eliminacji ryzyka wykluczenia dzieci i młodzieży, zwiększanie możliwości społecznej integracji,
 - f) Podejmowanie wszechstronnych działań na rzecz obszarów o większym nasileniu.
3. Promocja dialogu i partnerstwa wieloaspektowego, opartego o porozumienie pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi instytucjami publicznymi i prywatnymi przede wszystkim poprzez:
- d) Angażowanie partnerów społecznych, organizacji pozarządowych oraz dostarczających usługi społeczne do walki z różnymi formami wykluczenia społecznego,
 - e) Zachęcenie wszystkich obywateli do społecznej odpowiedzialności i aktywnego zaangażowania w walce przeciw społecznemu wykluczeniu,
 - f) Promocja sektora pomocy i integracji społecznej oraz ograniczenie negatywnych stereotypów związanych z obszarem zabezpieczenia społecznego.

8. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI

Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych, które mogą być współfinansowane ze środków EFRR, EFS oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego, lub technicznego, lub środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowości interwencji. Oczekuje się wzajemnego powiązania oraz synergii projektów rewitalizacyjnych. Nie oznacza to w każdym przypadku obowiązku jednoczesnej realizacji projektów, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 wskazują na następujące rodzaje komplementarności pomiędzy poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji:

- komplementarność przestrzenna,
- komplementarność problemowa,
- komplementarność proceduralno-instytucjonalna,
- komplementarność międzyokresowa,
- komplementarność źródeł finansowania.

Poniżej zestawiono najważniejsze cechy komplementarności Programu Rewitalizacji.

Tabela 113 . Najważniejsze cechy komplementarności Programu Rewitalizacji gminy Syców

Rodzaj komplementarności	Uzasadnienie
Komplementarność przestrzenna	<p>Działania rewitalizacyjne skupiać się będą na centrum miasta, tj. na obszarze, który pełni istotne funkcje usługowe oraz reprezentacyjne w skali miasta i gminy.</p> <p>Obszar rewitalizacji składa się zasadniczo z dwóch odrębnych przestrzeni – przestrzeni centrum, gdzie skupia się szereg funkcji ponadlokalnych i lokalnych (usługi dla ludności, kultura, edukacja, sport i rekreacja, administracja, funkcja reprezentacyjna) oraz przestrzeni wielorodzinnej zabudowy mieszkaniowej, której osią na północ od centrum jest ulica Kaliska, a na zachód od centrum ulica Matejki.</p> <p>Centrum miasta posiada duże znaczenie lokalne. Tutaj zlokalizowane są: Kościół, Szkoła (gimnazjum), Liceum ogólnokształcące, Biblioteka publiczna, Centrum Kultury, Stadion z budynkiem socjalnym. Budynek socjalny został zmodernizowany w ramach RPO 9.1. W ramach RPO 9.1. parafia r. k. również pozyskała środki na remont dachu kościoła. Wysoka, zabytkowa wieża kościelna jest znakiem rozpoznawczym Sycowa (dawna, średniowieczna brama wjazdowa do miasta).</p> <p>Tym samym podjęcie interwencji na obszarze centrum, wzmacnia jego funkcje oraz pozytywnie oddziałuje na sąsiednie obszary, w których koncentrują się problemy społeczne.</p>
Komplementarność problemowa	<p>Poszczególne cele programu rewitalizacji wykazują się spójnością i wzajemnym oddziaływaniem.</p>

	<p>Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowią odpowiedź na główne, zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji, tj.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koncentracja problemów społecznych, w tym niska aktywność społeczna. 2. Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej, wypoczynkowej oraz usług. 3. Niska estetyka przestrzeni publicznych oraz zły stan techniczny obiektów budowlanych. 4. Występowanie problemów środowiskowych, w szczególności uciążliwego hałasu, zagrożenia zanieczyszczenia powietrza. <p>Jak wynika z listy projektów rewitalizacyjnych – główny nacisk programu rewitalizacji kładzie na poprawę jakości szeregu usług publicznych, w tym kultury, sportu i rekreacji. W poprawie świadczenia tych usług Gmina upatruje największej szansy na przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym oraz podnoszenie aktywności społecznej. Aby lepiej wykorzystać potencjał obszaru rewitalizacji istotne jest dokonanie przemiany sposobu funkcjonowania oferty kulturalnej, sportowej, rekreacyjnej – co oznacza konieczność modernizacji infrastruktury społecznej.</p> <p>Program rewitalizacji nawiązuje również do działań rewitalizacyjnych realizowanych w poprzednim okresie – w szczególności w odniesieniu do poprawy estetyki oraz stanu technicznego obiektów mieszkalnych.</p> <p>Ponadto poszczególne projekty rewitalizacyjne charakteryzują się zróżnicowanym oddziaływaniem, co wynika m. in. z liczby problemów jakie rozwiązują (zob. karty projektów).</p>
<p>Komplementarność proceduralno-instytucjonalna</p>	<p>Program rewitalizacji realizowany jest przez Gminę, ale charakteryzuje się również włączeniem w proces tworzenia i realizacji różnych interesariuszy, w tym mieszkańców. Gmina pełnić będzie rolę lidera inicjującego współpracę interesariuszy oraz odpowiedzialna będzie za zorganizowanie procesu uspołecznienia, jak też monitoringu i ewaluacji.</p> <p>Ponadto działania rewitalizacyjne realizowane będą przez instytucje publiczne funkcjonujące na obszarze rewitalizacji, jak też podmioty prywatne.</p> <p>Istotna jest również komplementarność celu 4. Zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych – do działań zdefiniowanych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Tym samym komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznaczać będzie włączenie tematu rewitalizacji, wraz ze wskaźnikami mierzącymi rezultaty działań rewitalizacyjnych – do monitoringu i sprawozdawczości realizowanej w ramach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.</p>
<p>Komplementarność międzyokresowa</p>	<p>Działania ujęte w programie rewitalizacji są kolejnym krokiem wspierających wychodzenie ze stanów kryzysowych obszarów zdegradowanych w gminie Syców, mając na uwadze to, że rewitalizacja jest procesem wieloletnim. Nawiązują do działań rewitalizacyjnych podejmowanych w poprzednim okresie. Poprzedni program rewitalizacji realizowany był na obszarze częściowo pokrywającym się z obecnym kształtem obszaru rewitalizacji. Tym samym działania podejmowane w bieżącej perspektywie wykorzystują rezultaty poprzedniego programu rewitalizacji. W poprzednim okresie zrealizowano m. in. następujące projekty:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewitalizacja Parku Miejskiego w Sycowie etap I 2. Modernizacja budynku kościoła pod wezwaniem św. Piotra i Pawła. 3. Modernizacja basenu miejskiego wraz z przyległym terenem sportowym. 4. Budowa i wyposażenie kompleksu rekreacyjnego na placu przy ul. Ogrodowej. 5. Odbudowa oraz częściowa rozbiórka budynku przy ul. Kościelnej na cele sportowo-kulturowe.
Komplementarność źródeł finansowania	<p>Realizacja programu rewitalizacji w gminie Syców zakłada wykorzystanie szeregu dostępnych funduszy zewnętrznych. Uzupełnieniem środków zewnętrznych będą fundusze własne, w tym publiczne oraz prywatne.</p> <p>Część projektów ujętych na liście A finansowana będzie bezpośrednio ze środków dedykowanych rewitalizacji ujętych w PRO WD 2014 – 2020. Pozostałe projekty finansowane będą z różnych źródeł zewnętrznych oraz wewnętrznych, z których najważniejsze wydają się być:</p> <ul style="list-style-type: none"> - RPO WD 2014 – 2020 - Ministerstwo Kultury - PROW - środki prywatne wspólnot mieszkaniowych - środki gminne - EFS dla projektów ujętych w celu 4. Zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych - Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

9. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE

Zabezpieczenie finansowe działań związanych z realizacją Programu Rewitalizacji stanowią przede wszystkim środki budżetowe gminy. Jednakże środki własne gminy wspomagane będą środkami zewnętrznymi pochodzącymi m. in. ze środków Unii Europejskiej.

Podstawowe źródła pozabudżetowe wykorzystywane do realizacji strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – m. in. fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Instrument Łącząc Europę, Europejski Fundusz na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki organizacji pozarządowych,
- kredyty, pożyczki, obligacje komunalne i inne narzędzia i instrumenty finansowe kierowane do JST.

Do najważniejszych źródeł finansowania programu rewitalizacji należeć będą:

- RPO WD 2014 – 2020 (głównie działanie 6.3 Rewitalizacja zdegradowanych obszarów oraz środki dedykowane termomodernizacji)
- Ministerstwo Kultury (środki na ratowanie i zachowanie zabytków)
- PROW (modernizacja infrastruktury rekreacyjnej, sportowej, wzmocnienie potencjału turystycznego)
- Środki prywatne wspólnot mieszkaniowych
- Środki gminne (głównie jako wkłady własne projektów lub nieduże przedsięwzięcia inwestycyjne)
- EFS dla projektów ujętych w celu 4. Zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych
- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (głównie projekty ujęte w celu 4. Zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych oraz działania wynikające z realizacji założeń Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych)

Ramy finansowe Programu rewitalizacji w odniesieniu do celów rewitalizacji wyglądać będą następująco:

Tabela 114. Ramy finansowane Programu rewitalizacji

Program rewitalizacji – całość	9,898 mln zł
Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne	5,868 mln zł
Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta	2,550 mln zł
Cel 3. Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych - ukierunkowana na poprawę jakości życia, w tym stanu środowiska	1,480 mln zł
Cel 4. Zmniejszanie skali negatywnych zjawisk społecznych	-
Projekty ujęte na liście A	9,898 mln zł
Projekty ujęte na liście B	0,508 mln zł

10. MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH W PROCES REWITALIZACJI

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Zespołu ds. rewitalizacji.

Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji polegają w szczególności na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.⁷⁰

Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji

Na etapie przygotowanie programu rewitalizacji realizowane były następujące działania włączające społeczności lokalne:

- warsztaty z liderami – odbyły się łącznie dwa spotkania warsztatowe, w trakcie których uzgodniono ostateczny zasięg obszaru rewitalizacji oraz schemat operacyjny programu rewitalizacji (wizję, cele, oczekiwane zadania),

⁷⁰ Na podstawie: Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji

- zgłaszanie propozycji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych – na stronie Internetowej Gminy Syców dostępny był formularz karty projektu, za pomocą którego możliwe było składanie propozycji projektów, wszystkie zgłoszone przedsięwzięcia ujęte zostały w programie rewitalizacji.
- konsultacje projektu programu rewitalizacji – na stronie Internetowej Gminy Syców umieszczony został projekt programu rewitalizacji wraz z możliwością zgłaszania opinii i uwag.

Procedura uspołecznienia na etapie realizacji programu rewitalizacji

Na etapie wdrażania realizacji programu rewitalizacji planuje się powołać zespół ds. rewitalizacji, który będzie ciałem doradczym i opiniotwórczym Burmistrza Sycowa w zakresie rewitalizacji. Jego głównym zadaniem będzie prowadzenie monitorowania realizacji, jak też ewaluacji programu rewitalizacji. Zakłada się, że zespół ds. rewitalizacji będzie ciałem składającym się z kilkunastu osób, które wyłonione zostaną w trakcie otwartego naboru. Kryterium wyboru członków zespołu oparte będzie na doświadczeniu, wiedzy merytorycznej oraz aktywności społecznej. Planuje się, aby zespół składał się zarówno z reprezentantów kluczowych dla specyfiki rewitalizacji zagadnień – instytucji publicznych oraz reprezentantów podmiotów prywatnych, w tym organizacji pozarządowych oraz biznesu. Możliwy jest również udział reprezentantów mieszkańców oraz pozostałych interesariuszy, jak np. środowisk seniorskich, grup młodzieży, rodziców.

Zespół ds. rewitalizacji powinien odbywać cykliczne spotkania, w trakcie których omawiane będą poszczególne etapy prac nad wdrażaniem Programu rewitalizacji. Pracę zespołu wspomagać będzie Urząd Gminy, w szczególności poprzez zapewnienie miejsc do spotkań oraz przygotowanie stosownych informacji, w szczególności o charakterze monitorującym (wskaźniki produktu, rezultatu) jak też ewaluacyjnym. Istotną rolę zespołu będzie przekazywanie informacji uzyskanych w trakcie spotkań środowiskom, które reprezentuje i odwrotnie, przekazywanie Burmistrzowi oczekiwań i opinii tych środowisk. Zakłada się więc, że zespół ds. rewitalizacji będzie swoistym łącznikiem pomiędzy Burmistrzem, a interesariuszami rewitalizacji.

System realizacji

Opracowanie i przyjęcie programu rewitalizacji rozpoczyna pierwszy i najistotniejszy etap procesu wdrażania. Proces wdrażania zależy będzie od podejmowanych działań, a proces realizacji programu – od procedur gwarantujących jej realizację oraz od organizacji prac nad programem, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za realizację pomiędzy struktury/jednostki organizacyjne Gminy.

Dla powodzenia wdrożenia programu rewitalizacji należy przyjąć tzw. zasadę partnerstwa, czyli współpracę poszczególnych aktorów rozwoju (instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców) oraz zasadę partycypacji społecznej, czyli prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie gminy, w zakresie wdrażania programu rewitalizacji.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności:

- prowadzenia dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich komplementarności,
- budowy trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju gminy, a tym samym zapewnienia kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w programie rewitalizacji,
- kojarzenia partnerów do wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- poprawy skuteczności działania tych podmiotów poprzez wymianę doświadczeń i informacji o trendach/pomysłach rozwojowych,
- prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych w gminie, które są rezultatem prowadzonych działań rewitalizacyjnych,
- współdziałania w zakresie doboru rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym o charakterze społeczno-gospodarczym,
- budowy warunków sprzyjających wdrażaniu programu rewitalizacji,
- wdrażania programu rewitalizacji.

Skuteczność realizacji programu rewitalizacji i jego celów zapewnić będzie sprawny system oceny skuteczności wdrażania obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Prace nad realizacją działań rewitalizacyjnych powinny rozpocząć się natychmiast po przyjęciu programu rewitalizacji. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu rewitalizacji wymagać będzie szeregu działań: koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

Proces tworzenia oraz realizacji programu rewitalizacji można podzielić na kilka istotnych etapów:

- 1) Przygotowanie do sporządzania programu rewitalizacji.
- 2) Sporządzenie projektu programu rewitalizacji.

- 3) Konsultacje społecznego programu rewitalizacji.
- 4) Opiniowanie projektu programu rewitalizacji.
- 5) Wprowadzenie zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji społecznych i uzyskanych opinii oraz uchwalenie programu rewitalizacji.
- 6) Realizacja programu rewitalizacji.

Kluczowe działania związane z realizacją programu rewitalizacji ujęte zostały w poniższej tabeli.

Tabela 115. Kluczowe działania związane z realizacją programu rewitalizacji

L.p.	Działanie	Odpowiedzialność	Termin
1.	Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w programie rewitalizacji do załącznika do wieloletniej prognozy finansowej gminy. Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające, by mogły zostać wpisane do wieloletniej prognozy finansowej, Rada Miasta wprowadza przedsięwzięcia do tej prognozy niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.	Rada Miasta	Po uchwaleniu programu rewitalizacji
2	<p>Powołanie i działalność Zespołu ds. rewitalizacji</p> <p>Zespół ds. rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą.</p> <p>Zakłada się cykliczność spotkań Zespołu ds. rewitalizacji, w trakcie których omawiane będą poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacji, ich stan wdrażania oraz rezultaty programu rewitalizacji.</p> <p>Zespół ds. rewitalizacji pełnić będzie funkcję multiplikatora, tj. jest zobowiązany do komunikowania się w sprawach istotnych dla rewitalizacji z interesariuszami, których reprezentuje.</p>	Zespół ds. rewitalizacji, Burmistrz	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
3.	<p>Opracowywanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do programu rewitalizacji, kosztorysów, uzyskiwanie wszelkich pozwoleń.</p> <p>Opracowanie studiów wykonalności i wniosków aplikacyjnych oraz niezbędnych załączników.</p> <p>Zgodnie z harmonogramami opracowywania, składania, realizacji i rozliczenia poszczególnych projektów na współfinansowanie zadań.</p>	Podmioty realizujące zadania ujęte w programie rewitalizacji.	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
3.	<p>Ocena aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji co najmniej raz na trzy lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie.</p> <p>Ocena sporządzona przez Burmistrza podlega zaopiniowaniu przez Zespół ds. rewitalizacji oraz ogłoszeniu</p>	Burmistrz, Zespół ds. rewitalizacji	Lata 1 – n (okres realizacji programu)

	<p>na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej gminy.</p> <p>W przypadku stwierdzenia, że program rewitalizacji wymaga zmiany Burmistrz występuje do Rady Miasta z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię.</p> <p>Zmiana programu rewitalizacji nie wymaga uzyskania opiniami przeprowadzenia konsultacji społecznych, jeżeli:</p> <p>1) nie dotyczy przedsięwzięć rewitalizacyjnych,</p> <p>2) nie wymaga zmiany uchwały.</p>		
4.	<p>Uzupełnienie i rozszerzanie programu rewitalizacji o nowe zadania zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze objętym programem rewitalizacji, w tym także o zadania miasta i gminy.</p>	<p>Burmistrz, Zespół ds. rewitalizacji, podmioty zamierzające realizować przedsięwzięcia rewitalizacyjne w oparciu o zaktualizowany program rewitalizacji</p>	<p>Lata 1 – n (okres realizacji programu)</p>
5.	<p>Działania Public Relations, bieżąca i stała komunikacja z mieszkańcami miasta nt. założeń rewitalizacji, postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz efektów.</p> <p>Zbieranie i analizowanie zgłaszanych przez społeczność miasta uwag, opinii, wniosków.</p> <p>Działania komunikacyjne realizowane za pośrednictwem narzędzi komunikacyjnych miasta, lokalnych mediów, Zespołu ds. rewitalizacji oraz podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne.</p>	<p>Burmistrz, Zespół ds. rewitalizacji, podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne.</p>	<p>Lata 1 – n (okres realizacji programu)</p>
6.	<p>Uchylenie uchwały w sprawie programu rewitalizacji w całości albo w części, w przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji programu rewitalizacji, osiągnięcia celów w nim zawartych.</p>	<p>Rada Miasta</p>	<p>Lata 1 – n (okres realizacji programu)</p>
7.	<p>Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w programie rewitalizacji do załącznika do wieloletniej prognozy finansowej gminy. Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające, by mogły zostać wpisane do wieloletniej prognozy finansowej, Rada Miasta wprowadza przedsięwzięcia do tej prognozy niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.</p>	<p>Rada Miasta</p>	<p>Po uchwaleniu programu rewitalizacji</p>

Monitoring

Monitoring procesu wdrażania programu rewitalizacji i jego efektów jest odpowiedzialnym i ważnym zadaniem, warunkującym skuteczne zarządzanie procesem wdrażania programu.

Proces realizacji będzie monitorowany i oceniany przez zespół zadaniowy (Zespołu ds. rewitalizacji).

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji są:

- cele główne wytyczone w programie,
- Kierunki działań i poszczególne przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów wytyczonych w programie. Zaleca się, aby monitoring prowadzony był jednocześnie na kilku płaszczyznach. Powinien dostarczać informacji na temat postępów w osiągnięciu przyjętych celów oraz umożliwić kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów.

Monitoring programu będzie odbywał się w dwóch etapach:

- Roczne sprawozdania z realizacji celów, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów.
- Analiza wskaźnikowa, służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżność podejmowanych działań z osiąganymi wynikami społeczno-gospodarczymi gminy wg wskaźników rezultatu.

Ewaluacja

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji programu rewitalizacji oraz jego wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu program rozwiązuje realne problemy gminy i jej społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów programu, przy czym kryteriami oceny zapisów są:

- wskaźniki realizacji celów,
- rozwiązywanie problemów,
- realizacja wizji rozwoju (wg przyjętych składników wizji).

Ewaluacja będzie opierać się na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań - czy i w jaki sposób program, a w szczególności poszczególne działania i przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpłyną na grupy docelowe, przyczynią się do poprawy sytuacji na terenie gminy,
- ocena w trakcie realizacji działań - odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku,
- ocena po realizacji działań – ocena długoterminowego wpływu programu rewitalizacji na grupy docelowe, czy efekty wynikłe z zastosowania strategii są trwałe.

Tabela 116. Wskaźniki rezultatu

Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Oczekiwana zmiana w 2023 roku
Cel 1. Poprawa jakości oraz dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej – ukierunkowanej na zwiększenie aktywności społecznej oraz włączenie społeczne				
Liczba uczestników imprez kulturalnych w Sycowie	Liczba osób	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost liczby uczestników imprez kulturalnych o 20%

Liczba osób ćwiczących w klubach sportowych	Liczba osób	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost liczby osób ćwiczących w klubach sportowych o 20%
Cel 2. Poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych - kształtującej wizerunek centrum miasta				
Cel 3. Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych - ukierunkowana na poprawę jakości życia, w tym stanu środowiska				
Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą	Liczba osób	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost liczby osób prowadzących działalność gospodarczą o 5%
Zmniejszenie hałasu komunikacyjnego	dB	PIOŚ	1 raz na rok	Osiągnięcie wartości poniżej dopuszczalnego progu hałasu
Cel 4. Ograniczenie skali negatywnych zjawisk społecznych				
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Osoby	PUP	1 raz na rok	Zmniejszenie liczby osób długotrwale bezrobotnych o 20%
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób	OPS	1 raz na rok	Spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej o 20%

Schemat struktury zarządzania programem rewitalizacji przedstawiono za pomocą poniższego rysunku.

Rysunek 4. Schemat struktury zarządzania programem rewitalizacji

Fot. 1. Centrum miasta Syców w ciągu drogi wojewódzkiej nr 449	167
Fot. 2. Budynek Domu Kultury w Sycowie	168
Fot. 3. Elewacja obiektu Domu Kultury oraz ściany klatek schodowych.....	169
Fot. 4. Urządzenia do sterowania zasilaniem elektrycznym	169
Fot. 5. Podwórkó przy ul. Mickiewicza – rewitalizacji wymaga komunikacja, zieleń, rekreacja, infrastruktura towarzysząca	170
Fot. 6. Podwórkó przy ul. Ogrodowej	171
Fot. 7. Elewacje frontowe budynków na ul. Ogrodowej.....	171
Fot. 8. Budynek zabytkowy przy ul. Wrocławska 1	172
Fot. 9. Budynek zabytkowy Wrocławska 3 remont wg karty projektu.....	172
Mapa 1. Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Syców.....	9
Mapa 2. Obszar wsparcia dla miasta Syców	11
Mapa 3. Obszar wsparcia dla inwestycji z zakresu mieszkalnictwa dla miasta Syców	12
Mapa 4. Położenie gminy Syców na tle powiatu oleśnickiego	14
Mapa 5. Mapa topograficzna gminy Syców	15
Mapa 6. Obszar zdegradowany w Sycowie	174
Mapa 7. Główne założenia przestrzenno-funkcjonalne do zdefiniowania wizji obszaru rewitalizacji	184
Rysunek 1. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany - wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników częściowych dla poszczególnych sfer problemowych	150
Rysunek 2. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany - wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników częściowych dla poszczególnych sfer problemowych – w odniesieniu do przestrzeni miejskiej Sycowa	173
Rysunek 3. Odległość dzieląca osiedla mieszkaniowe w okolicy Kaliskiej od Centrum Kultury	178
Rysunek 4. Schemat struktury zarządzania programem rewitalizacji	215
Tabela 1. Liczba osób zameldowanych w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015	16
Tabela 2. Ludność na 1 km ² w latach 2010-2015	18
Tabela 3. Odsetek kobiet w ludności faktycznie zamieszkałej w latach 2010-2015.....	18
Tabela 4. Liczba kobiet zamieszkałych w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015	19
Tabela 5. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015	21
Tabela 6. Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015.....	21
Tabela 7. Odsetek ludności w wieku produkcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015.....	22

Tabela 8. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w ogóle ludności w latach 2010-2015	23
Tabela 9. Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2015 roku	24
Tabela 10. Ruch naturalny w gminie Syców w latach 2010-2015	25
Tabela 11. Urodzenia żywe na 1000 ludności w latach 2010-2015	25
Tabela 12. Zgony na 1000 ludności w latach 2010-2015	26
Tabela 13. Przyrost naturalny na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	26
Tabela 14. Saldo migracji na 1000 osób w latach 2010-2014	27
Tabela 15. Saldo migracji zagranicznych na 1000 osób w latach 2010-2014.....	28
Tabela 16. Charakterystyka bezrobotnych w sołectwach gminy Syców w 2016 roku	30
Tabela 17. Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015.....	30
Tabela 18. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu bezrobocia w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015	31
Tabela 19. Liczba osób, którym przyznano świadczenia (nie- i pieniężne) pomocy społecznej w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015.....	34
Tabela 20. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu ubóstwa w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015	36
Tabela 21. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu przemocy w rodzinie w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015.....	37
Tabela 22. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu alkoholizmu w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015	38
Tabela 23. Liczba „Niebieskich Kart” w gminie Syców w latach 2014-2015.....	39
Tabela 24. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu niepełnosprawności w sołectwach gminy Syców w latach 2010-2015.....	41
Tabela 25. Liczba osób, którym przyznano świadczenia z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w miejscowościach gminy Syców w latach 2010-2015.....	41
Tabela 26. Przestępstwa w latach 2010-2015.....	43
Tabela 27. Przestępstwa na 1000 mieszkańców w latach 2012-2015	44
Tabela 28. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w latach 2006, 2010 i 2014.....	45
Tabela 29. Organizacje pozarządowe zarejestrowane w gminie Syców	46
Tabela 30. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2015.....	48
Tabela 31. Podmioty gospodarcze wg liczby pracowników w gminie Syców w latach 2010-2015.....	51
Tabela 32. Podmioty gospodarcze wg sektora własności w gminie Syców w latach 2010-2015.....	52
Tabela 33. Podmioty gospodarcze wg sekcji PKD w gminie Syców w latach 2010-2015	54
Tabela 34. Struktura podmiotów gospodarczych według sekcji PKD 2007 w latach 2010-2015.....	55
Tabela 35. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015.....	56
Tabela 36. Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015	57
Tabela 37. Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2010-2015.....	57
Tabela 38. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2015	58

Tabela 39. Pracujący na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	60
Tabela 40. Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem – udział w powierzchni ogółem w latach 2010-2014.	71
Tabela 41. Odsetek terenów mieszkaniowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014	71
Tabela 42. Odsetek terenów przemysłowych – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014	72
Tabela 43. Odsetek terenów rekreacji i wypoczynku – udział w gruntach zabudowanych i zurbanizowanych ogółem w latach 2010-2014.....	73
Tabela 44. Tereny zielone – stan na 31.12.2015 roku.....	74
Tabela 45. Odpady zmieszane na 1 mieszkańca w kg w latach 2010-2014.....	75
Tabela 46. Podmioty ambulatoryjne na 10 tys. ludności w latach 2010-2015.....	79
Tabela 47. Porady lekarskie na 1000 mieszkańców w latach 2010-2015.....	80
Tabela 48. Ludność na aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny w latach 2010-2015.....	81
Tabela 49. Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach w latach 2010-2015.....	82
Tabela 50. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w latach 2010-2015	83
Tabela 51. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego w latach 2010-2015	83
Tabela 52. Uczniowie szkoły podstawowej przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015.....	85
Tabela 53. Uczniowie gimnazjum przypadający na 1 oddział (klasę) w latach 2010-2015	86
Tabela 54. Liczba mieszkańców na 1 dom, ośrodek kultury, klub i świetlicę w latach 2011-2015	90
Tabela 55. Zespoły artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015.....	91
Tabela 56. Imprezy artystyczne na 10 tys. mieszkańców w latach 2011-2015	92
Tabela 57. Ludność na 1 placówkę biblioteczną w latach 2010-2015.....	92
Tabela 58. Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności w latach 2010-2015.....	93
Tabela 59. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności w latach 2010-2015	94
Tabela 60. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach w latach 2010-2015	95
Tabela 61. Kluby sportowe, członkowie oraz ćwiczący w gminie Syców w latach 2010-2014.....	97
Tabela 62. Kluby sportowe na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014	98
Tabela 63. Członkowie klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014	98
Tabela 64. Ćwiczący w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014.....	99
Tabela 65. Ćwiczący do lat 18 w klubach sportowych na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014.....	100
Tabela 66. Ścieżki rowerowe na 10 tys. km ² w latach 2011-2015.....	110
Tabela 67. Ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności w latach 2010-2015	111
Tabela 68. Charakterystyka sieci wodociągowej w gminie Syców w latach 2010-2015	112
Tabela 69. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej w latach 2010-2014	113
Tabela 70. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej w gminie Syców w latach 2010-2015	114
Tabela 71. Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w latach 2010-2014	114
Tabela 72. Oczyszczalnie ścieków w gminie Syców w latach 2010-2015	115

Tabela 73. Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w latach 2010-2015	116
Tabela 74. Charakterystyka sieci gazowej w gminie Syców w latach 2010-2015	118
Tabela 75. Korzystanie z sieci gazowej w gminie Syców w latach 2010-2015	118
Tabela 76. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej w latach 2010-2014	119
Tabela 77. Budynki mieszkalne i zasoby mieszkaniowe w gminie Syców w latach 2010-2015.....	120
Tabela 78. Mieszkania na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014	121
Tabela 79. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w latach 2010-2014	122
Tabela 80. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w latach 2010-2014.....	122
Tabela 81. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015	135
Tabela 82. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	136
Tabela 83. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	137
Tabela 84. Odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2015.....	138
Tabela 85. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015	139
Tabela 86. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015	140
Tabela 87. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015	141
Tabela 88. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015	142
Tabela 89. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015	143
Tabela 90. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015 .	144
Tabela 91. Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015.....	145
Tabela 92. Odsetek osób długotrwanie bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	146
Tabela 93. Odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015 ...	147
Tabela 94. Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców 2015	148
Tabela 95. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany - wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych	149
Tabela 96. Odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym w liczbie ludności ogółem 2015	152
Tabela 97. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015	153
Tabela 98. Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	154
Tabela 99. Odsetek ludności korzystający z pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem 2015.....	155
Tabela 100. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu ubóstwa na 1000 mieszkańców 2015	156
Tabela 101. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców 2015	157

Tabela 102. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby na 1000 mieszkańców 2015	158
Tabela 103. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie na 1000 mieszkańców 2015	159
Tabela 104. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu na 1000 mieszkańców 2015	160
Tabela 105. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezrobocia na 1000 mieszkańców 2015	161
Tabela 106. Liczba osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015.....	162
Tabela 107. Odsetek osób długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	163
Tabela 108. Odsetek osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych w liczbie bezrobotnych ogółem 2015	164
Tabela 109. Liczba przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców 2015.....	165
Tabela 110. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany - wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych – w odniesieniu do przestrzeni miejskiej Sycowa	166
Tabela 111. Wskaźniki opisujące negatywne zjawiska społeczne w obszarze zdegradowanym.	175
Tabela 112. Lista projektów ujętych na liście podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych – z podziałem na listę A i B	188
Tabela 113 . Najważniejsze cechy komplementarności Programu Rewitalizacji gminy Syców.....	205
Tabela 114. Ramy finansowane Programu rewitalizacji	208
Tabela 115. Kluczowe działania związane z realizacją programu rewitalizacji	212
Tabela 116. Wskaźniki rezultatu	214
Wykres 1. Ludność faktycznie zamieszkała w gminie Syców w latach 2010-2015.....	16
Wykres 2. Ludność gminy Syców według grup wiekowych w latach 2005 i 2015	17
Wykres 3. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w gminie Syców w latach 2010-2015	20
Wykres 4. Saldo migracji w gminie Syców w latach 2010-2014.....	27
Wykres 5. Bezrobotni ogółem w gminie Syców w latach 2010-2015	29
Wykres 6. Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej według kryterium dochodowego w gminie Syców w latach 2010-2014.....	33
Wykres 7. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2014 roku... 34	
Wykres 8. Podmioty gospodarcze według podstawowych profili działalności – stan na 31.XII.2015	53
Wykres 9. Pracujący ogółem w gminie Syców w latach 2010-2015.....	59
Wykres 10. Udział terenów zieleni w powierzchni ogółem w 2015 roku	73
Wykres 11. Lesistość obszarów w 2015 roku	75
Wykres 12. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych w gminie Syców w latach 2010-2015.....	84
Wykres 13. Uczniowie i absolwenci szkół gimnazjalnych w gminie Syców w latach 2010-2015	86
Wykres 14. Liczba czytelników biblioteki publicznej w gminie Syców w latach 2010-2015	88
Wykres 15. Uczestnictwo w działaniach Muzeum Regionalnego w Sycowie w latach 2010-2015	90